

Protokół Nr V/2024
z sesji Rady Miasta Bydgoszczy
z dnia 19 czerwca 2024 r.
(w godz. 9⁰⁰ – 20²⁵)

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powitała Radnych Rady Miasta, Radnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego Jarosława Wenderlicha, Prezydenta Miasta, Zastępców Prezydenta, Skarbnika i Sekretarza Miasta, Koordynatora Zespołu Prawnego, dyrektorów wydziałów Urzędu Miasta, zaproszonych gości, przedstawicieli prasy, radia i telewizji oraz osoby, które oglądają transmisję sesji Rady Miasta Bydgoszczy.

Ad. pkt 2

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska stwierdziła, że listę obecności podpisało 28 radnych, a więc Rada jest władna do podejmowania prawomocnych uchwał i decyzji.

Ad. pkt 3

Powołanie Komisji uchwał i wniosków

Radni zgłosili następujące kandydatury:
Piotra Walczaka, Marii Gałęskiej, Anny Mackiewicz
Radni wyrazili zgodę na pracę w Komisji.

Rada przegłosowała wyżej zgłoszone propozycje.

Wynik głosowania:

W.1 28 głosów „za”.

Ad. pkt 4

Powołanie Komisji Skrutacyjnej

Radni zgłosili następujące kandydatury:
Jakuba Mikołajczaka, Roberta Kufla, Wojciecha Bielawy
Radni wyrazili zgodę na pracę w Komisji.

Rada przegłosowała wyżej zgłoszone propozycje.

Wynik głosowania:

W.2 28 głosów „za”.

Ad. pkt 5

Uchwalenie porządku obrad

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska poinformowała, że Klub Radnych Bydgoska Prawica zgłosił wniosek dotyczący poszerzenia porządku obrad o:

- *Apel Rady Miasta w sprawie portu w Emilianowie,*
- *Apel Rady Miasta do Prezydenta Bydgoszczy dot. finansowego wsparcia festiwali organizowanych przez Fundację Światłownia – Kultura bez Barrier oraz Stowarzyszenie Inicjatywa Kulturalna Bard.*

Ponadto zgłosiła wniosek dotyczący poszerzenia porządku obrad o:

- *projekt uchwały w sprawie wynagrodzenia Prezydenta Miasta Bydgoszczy,*
- *projekt uchwały w sprawie ustalenia zasad przyznawania diet za udział w pracach Rady Miasta Bydgoszczy i jej organów oraz zwrotu kosztów podróży służbowych radnych.*

Powiedziała cyt. „Radna Grażyna Szabelska, proszę. Pani Radna, na złożenie wniosku minuta, przypominam.”

Radna Grażyna Szabelska powiedziała cyt. „Tak, dziękuję bardzo. Chciałabym wykorzystać ten czas na poproszenie Państwa Radnych o poparcie Apelu Rady Miasta do Pana Prezydenta o finansowe wsparcie wspomnianych festiwali. Chciałabym powitać, jeśli jest, bo wiem, że dociera również do nas na sesję, Pana Grzegorza Dudzińskiego - Prezesa Fundacji Światłownia, który również, co ważne w tym kontekście, zgłosił swoje wystąpienie dziś w punkcie Raportu Miasta Bydgoszczy, o jego stanie, z poparciem ponad 130 obywateli Bydgoszczy. Chciałabym Państwa prosić o przychylne spojrzenie na ten apel, Pana Prezydenta również o uwzględnienie. Festiwal Piosenek Jacka Kaczmarskiego „Źródło wciąż bije” oraz Festiwal „Muzyka otwiera oczy” mają już swoją kilkunastoletnią tradycję. Czytam teraz niniejszy apel.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Pani Radna, ale czas dobiegł już końca. Apel jest w Internetowym Asystencie Radnego. Był również omawiany na Komisji Kultury. Dziękuję bardzo. Radny Wojciech Bielawa.”

Radny Wojciech Bielawa powiedział cyt. „Pani Przewodnicząca, Panie Prezydencie, Szanowni Państwo Radni. Ja w imieniu Klubu Radnych Bydgoskiej Prawicy wnoszę o to, aby w porządku obrad znalazł się Apel Rady Miasta Bydgoszczy w sprawie sytuacji spółki Terminal Intermodalny Bydgoszcz Emilianowo, z uwagi na bardzo ważny interes publiczny, który realizuje spółka, i na problemy, które tą spółkę dotknęły. Chciałabym, abyśmy na dzisiejszej sesji Rady Miasta porozmawiali o tym, przyjęli Apel o to, ażeby ta spółka, bardzo ważne, czy mogę mówić? Dziękuję bardzo. Chcielibyśmy ten apel na dzisiejszej sesji przyjąć z uwagi właśnie na bardzo istotną sprawę. No dobrze, tak to, ok. Dziękuję bardzo.”

Prezydent Miasta Rafał Bruski powiedział cyt. „Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo, wszyscy, którzy nas oglądają. Nie znam tego apelu, który jest tu do mnie, będzie do mnie skierowany ewentualnie. Ja tylko chcę powiedzieć, że od kilkunastu lat na wniosek środowisk kultury przyjęliśmy jedną zasadę w mieście, że wyłącznie w trybie konkurencyjnym, gdzie wszyscy, którzy chcą wsparcia, mogą się o nie ubiegać, na różne, różne formy są tego wsparcia, ale jest tryb konkursowy, jedyne jest, ja tej zasady od kilkunastu lat nie złamałem i nadal jej nie złamię. Dziękuję bardzo.”

Radny Jan Szopiński powiedział cyt. „Szanowna Pani Przewodnicząca, Panie Prezydencie, Szanowne Panie i Panowie Radni. Chciałbym wypowiedzieć się w tym miejscu, poprosić o więcej niż jedną minutę, jako właściciel spółki, w sprawie której PiS dzisiaj skierował propozycję apelu.

Otóż chciałbym wyrazić ogromną radość i zadowolenie z tego tytułu, że Prawo i Sprawiedliwość dzisiaj porusza stan funkcjonowania tej spółki. Ale może po kolei. W roku 2018, wtedy, kiedy startowały wybory do samorządu województwa, jako pierwszy punkt pisaliście „budowa portu multimodalnego w Bydgoszczy”. W roku 2019 u Wojewody Kujawsko-Pomorskiego odbyło się spotkanie wszystkich tych, którzy zainteresowani byli funkcjonowaniem tej spółki. I ileż tam było podziękowań. Uczestniczył zarówno Pan Minister Schreiber, Pan Minister Puda i wszyscy inni ci, którzy byli zainteresowani funkcjonowaniem tej spółki.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Panie Radny, myślę, że dokończymy, jak będziemy już w punkcie apelu.”

Radny Jan Szopiński powiedział cyt. „Dobrze, dwa zdania tylko. I od roku 2019, przez minione dwa lata, w tej sprawie nic nie zrobiono.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo.”

Radny Jan Szopiński powiedział cyt. „Weźcie Panowie i Panie z PiS-u sobie zobaczcie w internecie, dlaczego zielone światło miał port multimodalny w Karsznicach, a nie miał port multimodalny w Emilianowie.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Panie Radny, dokończymy w punkcie apel Rady Miasta Bydgoszczy. Dziękuję bardzo. Radny Wojciech Bielawa, proszę”

Radny Wojciech Bielawa – *wniosek formalny* – powiedział cyt. „Dziękuję, Pani Przewodnicząca. Ja mam de facto wniosek formalny, aby wszystkich na sali obowiązywały te same zasady, każdy miał minutę i tego byśmy chyba mogli się tam trzymać. Dziękuję bardzo.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dlatego też dyscyplinowałam Radnego Szopińskiego w zakresie wystąpienia i ograniczenia czasowego. Radny Michał Krzemkowski, proszę.”

Radny Michał Krzemkowski powiedział cyt. „Ja rozumiem pewne emocje polityczne, które powodują Panem Radnym Janem Szopińskim, chciałbym jednak podkreślić, że nikt z Klubu Radnych nie ma, nie ponosi odpowiedzialności za to, jak te prace nad portem intermodalnym się toczyły. Natomiast chcemy na ten temat porozmawiać, bo uważam, że to jest nasza wspólna sprawa, to nie jest sprawa partyjna, tylko to jest sprawa dobra naszego miasta, żeby ten port w Emilianowie funkcjonował i naprawdę nie uciekajmy od tej dyskusji. Jeżeli ten punkt będzie wprowadzony do porządku obrad, wówczas będzie można toczyć polityczne spory, natomiast prosiłbym Państwa Radnych, żeby jednak ten punkt do porządku wprowadzić. Dziękuję bardzo.”

Wnioski:

- dot. wprowadzenia do porządku obrad Apelu Rady Miasta w sprawie portu w Emilianowie
Wynik głosowania:
W.3 28 głosów „za”
Wniosek został przyjęty.
- dot. wprowadzenia do porządku obrad Apelu Rady Miasta do Prezydenta Bydgoszczy dot. finansowego wsparcia festiwali organizowanych przez Fundację Światłownia – Kultura bez Barrier oraz Stowarzyszenie Inicjatywa Kulturalna Bard
Wynik głosowania:
W.411 głosów „za”, 17 głosów „przeciw”, brak głosów „wstrzymujących”
Wniosek nie został przyjęty.
- dot. wprowadzenia do porządku obrad projektu uchwały w sprawie wynagrodzenia Prezydenta Miasta Bydgoszczy
Wynik głosowania:
W.5 27 głosów „za”, brak głosów „przeciw”, 1 głos „wstrzymujący”
Wniosek został przyjęty.
- dot. wprowadzenia do porządku obrad projektu uchwały w sprawie ustalenia zasad przyznawania diet za udział w pracach Rady Miasta Bydgoszczy i jej organów oraz zwrotu kosztów podróży służbowych radnych
Wynik głosowania:
W.6 28 głosów „za”.
Wniosek został przyjęty.

Pod głosowanie poddany został porządek obrad wraz ze zmianami.

Wynik głosowania:

W.7 26 głosów „za”, brak głosów „przeciwnych”, 2 głosy „wstrzymujące”.

Porządek obrad został przyjęty w następującym brzmieniu:

1. Otwarcie sesji.
2. Stwierdzenie kworum.
3. Powołanie Komisji Uchwał i Wniosków.
4. Powołanie Komisji Skrutacyjnej.
5. Uchwalenie porządku obrad.
6. Przyjęcie protokołów:
  - ✓ Nr III z sesji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 13 maja 2024 r.,
  - ✓ Nr IV z sesji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 22 maja 2024 r.
7. Raport o stanie Miasta Bydgoszczy za 2023 r.
8. Projekt uchwały w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Bydgoszczy wotum zaufania.
9. Projekt uchwały w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenie sprawozdania finansowego Miasta Bydgoszczy wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2023 rok.
10. Projekt uchwały w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Bydgoszczy absolutorium z tytułu wykonania budżetu Miasta Bydgoszczy za rok 2023.
11. Informacja Prezydenta na temat debaty w sprawie zagospodarowania Placu Teatralnego - zorganizowanej z inicjatywy Stowarzyszenia Architektów Polskich i Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Bydgoszczy.
12. Projekt uchwały o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Glinki - Cmentarna” w Bydgoszczy.
13. Projekt uchwały zmieniający „uchwałę w sprawie ustalenia opłat za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym w Bydgoszczy”, w zakresie rozszerzenia biletu uczniowskiego i biletu malucha na obszar Gminy Pruszcz.
14. Projekt uchwały w sprawie delegowania radnego Rady Miasta Bydgoszczy kadencji 2024-2029 do Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego kadencji 2022-2025.
15. Projekt uchwały w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach.
16. Projekt uchwały w sprawie wyboru przedstawicieli Rady Miasta Bydgoszczy do Bydgoskiej Rady ds. Praw Człowieka i Równego Traktowania.
17. Projekt uchwały w sprawie wyboru przedstawicieli Rady Miasta Bydgoszczy do Rady Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy.
18. Projekt uchwały w sprawie wyboru członków Bydgoskiej Rady Seniorów.

19. Projekt uchwały w sprawie powołania Rady Społecznej Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego SP ZOZ im. dr. E. Warmińskiego w Bydgoszczy.
20. Projekt uchwały w sprawie powołania Rady Społecznej Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Bydgoszczy.
21. Projekt uchwały w sprawie ustanowienia pomnikiem przyrody dębu szypułkowego rosnącego w Bydgoszczy, na terenie Ogrodu Botanicznego w Leśnym Parku Kultury i Wypoczynku w Myślęcinku.
22. Projekt uchwały w sprawie przyznania dotacji dla Parafii Katedralnej p.w. Św. Marcina i Mikołaja w Bydgoszczy na realizację zadania pn. „Prace ratunkowe dachu i ścian kościoła akademickiego p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Bydgoszczy” w ramach dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.
23. Projekt uchwały w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ograniczenia niskiej emisji.
24. Informacja o wydanych decyzjach dotyczących jednorazowych opłat ustalanych w trybie art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i zgłoszonych żądaniach, o których mowa w art. 36 ust. 1-3 i ust. 5 ww. ustawy.
25. Projekt uchwały w sprawie wydzierżawienia nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy.
26. Projekt uchwały w sprawie ustanowienia prawa służebności drogowej na nieruchomości stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej przy ul. Modrzewiowej.
27. Projekt uchwały w sprawie ustanowienia prawa służebności gruntowej na nieruchomości, będącej w użytkowaniu wieczystym Miasta Bydgoszczy, położonej przy ul. Królowej Jadwigi.
28. Projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na połączenie spółki z większościami udziałem Miasta Bydgoszczy działającej pod firmą Bydgoski Park Przemysłowo – Technologiczny Sp. z o. o. z jednoosobową spółką Miasta Bydgoszczy działającą pod firmą Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o., w trybie łączenia się przez przejęcie.
29. Projekt uchwały zmieniający uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu miasta na 2024 rok (7).
30. Projekt uchwały zmieniający uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Bydgoszczy (7).
31. Projekt uchwały w sprawie wyboru uzupełniającego ławników do Sądu okręgowego w Bydgoszczy na kadencję 2024- 2027.
32. Projekt uchwały w sprawie wynagrodzenia Prezydenta Miasta Bydgoszczy.
33. Projekt uchwały w sprawie ustalenia zasad przyznawania diet za udział w pracach Rady Miasta Bydgoszczy i jej organów oraz zwrotu kosztów podróży służbowych radnych.
34. Apel Rady Miasta w sprawie portu w Emilianowie.

35.Sprawozdanie Przewodniczącej Rady Miasta i Prezydenta Miasta z działalności w okresie międzysesyjnym.

36.Komunikaty.

37.Zakończenie sesji.

Ad. pkt 6

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska poinformowała, że Protokoły:

- ✓ Nr III z sesji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 13 maja 2024 r.,
- ✓ Nr IV z sesji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 22 maja 2024 r.

były udostępnione radnym w Internetowym Asystencie Radnego. Nie zgłoszono uwag i wniosków.

Przyjęcie wyżej wymienionego Protokołu zostało poddane pod głosowanie.

Wynik głosowania:

W.8 24 głosy „za”, brak głosów „przeciw”, 4 głosy „wstrzymujące”.

Protokoły zostały przyjęte.

Ad. pkt 7

Raport o stanie Miasta Bydgoszczy za 2023 r. - – prezentacja multimedialna

Dyrektor Wydziału Zintegrowanego Rozwoju i Środowiska Grzegorz Boroń powiedział cyt. „Pani Przewodnicząca, Wysoka Komisjo, przedstawiam raport o stanie Miasta Bydgoszczy za rok 2023. Jest to obowiązek ustawowy, który jest realizowany corocznie. Raport przygotowano w układzie sześciu kluczowych obszarów rozwoju miasta, wynikających ze strategii rozwoju Bydgoszczy. I w takim układzie zostanie przedstawiony. Następnym punktem będzie sprawozdanie z wykonania budżetu. Więc do tych kwestii budżetowych będę się odnosił w niewielkim stopniu jedynie, a dyskusja oczywiście również może tego dotyczyć. Na końcu prezentacji przygotowaliśmy odpowiedzi na pytania, które pojawiły się w trakcie Komisji Rady Miasta, na które udzielono niepełnej odpowiedzi albo odpowiedzi nie udzielono. W takim zakresie prezentacja będzie przedstawiona.

Tytułem wstępu coś, co budziło na komisjach dość dużo emocji, czyli ludność Bydgoszczy. Jak wiemy, populacja miasta się zmniejsza. Według danych GUS na koniec 2023 roku w Bydgoszczy mieszkało 326 434 osoby. Ciekawie to zestawienie wygląda w odniesieniu do danych w aglomeracji Bydgoszcz. Też były takie pytania, które się pojawiły na komisjach. I tak w gminach tworzących Metropolię Bydgoszczy w 2022 roku mieszkało 261 000 osób, w 2023-264 000 osób.

Czyli tam mamy przyrost niewielki, ale mamy przyrost, jeżeli chodzi o populację. Jeżeli dodamy ludność miasta Bydgoszczy i gmin tworzących metropolię, to w 2020 roku mieliśmy 600 000 mieszkańców, w 2023 spadek o 10 000, czyli 590 000. Mamy ujemne saldo migracji i tutaj przyrost naturalny, również ujemny. Więc to jest coś, z czym się mierzymy teraz i co stanowi wyzwanie dla działań miasta. Tak naprawdę też były pytania, w jaki sposób, który czynnik decyduje o tym, że ludność nie odpływa z miasta? Nie ma takiego jednego czynnika. W moim przekonaniu, realizacja całej strategii rozwoju ma szansę doprowadzić do powstrzymania tego negatywnego trendu. I działamy w takim kierunku, realizując strategię, żeby to powstrzymać.

Struktura wydatków majątkowych zostanie omówiona w następnym punkcie sesji. Plan wydatków majątkowych wykonano w kwocie 482 ponad miliona zł. Były to wydatki związane z realizacją budowy trasy tramwajowej łączącej ulicę Toruńską z ulicą Fordońską, zakupem te największe wydatki, zakupem taboru tramwajowego, przebudową Teatru Polskiego, rewitalizację Starego Fordonu, termomodernizacją miejskich obiektów użyteczności publicznej, wyposażeniem Młynów Rothera, przebudową wiaduktu w ciągu ulicy Armii Krajowej. Tak, jak tutaj na komisjach Państwo usłyszeli. Bieżąca sytuacja finansowa Miasta nie uległa istotnej poprawie z uwagi na kontynuację zmian wprowadzonych w ramach rządowego programu Polski Ład, które ograniczają samodzielność samorządów, jak również z uwagi na zwiększone koszty bieżącej działalności spowodowane ogólną sytuacją gospodarczą w kraju.

Obszar pierwszy wynikający ze strategii rozwoju, sprawne i efektywne zarządzanie miastem. I tutaj slajd dotyczący ogólnie rzecz ujmując, partycypacji mieszkańców. Mamy programy Bydgoski Budżet Obywatelski, program inicjatyw lokalnych, tutaj mamy wzrost tej partycypacji. Oddanych zostało w głosowaniach do Bydgoskiego Budżetu Obywatelskiego więcej głosów, niż w ubiegłym roku i to o 36%. Zgłoszone projekty w liczbie 822, 473 zadania zostały poddane pod głosowanie, 93 wybrano do realizacji. W roku 2023 zrealizowano 51 projektów osiedlowych i 21 społecznych. Ale to oczywiście były projekty wynikające z poprzednich lat budżetowych, budżetu obywatelskiego. Realizowany był program inicjatyw lokalnych 25/75. Przeprowadzono 11 postępowań dotyczących realizacji inwestycji. Zrealizowano przebudowę ulicy Tranowej, ulicy Przemyskiej, rozpoczęto budowę ulicy Trägerów. Również dość duży udział w bydgoskich konsultacjach mieli mieszkańcy. Cały szereg spraw, w których się wypowiedzieli, był diskutowany Regulamin programu BBO, kwestie dotyczące Centrum Seniorów, przystosowanie obiektu Ronda Jagiellonów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Cały szereg dokumentów dotyczących zarówno zieleni, dróg rowerowych, działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami, również diskutowany był program na lata 2024-2030. Ciąg dalszy obszaru pierwszego. Sprawne i efektywne zarządzanie miastem. Tutaj odniesienie do Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Jest to instytucja, która przejęła część kompetencji Urzędu Marszałkowskiego.

Dzieli środki. Dotychczas na projekty zorganizowano 9 naborów, podpisano 8 umów na dofinansowanie różnorodnych zadań. Należy wspomnieć o wdrożeniu aplikacji mObywatel i ePłatności. Tutaj w Bydgoszczy pojawiła się możliwość szybkiego i bezpro wizyjnego opłacania należności podatkowych, co ułatwia życie i obniża koszty funkcjonowania. Kwestie dotyczące upubliczniania wiadomości urzędowych. Była możliwość korzystania ze strony miejskiej przez internet. I tu tutaj też kwestia kontaktu z mieszkańcami. Pojawiały się wnioski o udostępnienie informacji publicznej, ale również wpłynęły prawie 300 wniosków o patronat Prezydenta dotyczący różnych wydarzeń na terenie miasta.

Obszar drugi. Aktywni, otwarci i kompetentni obywatele. Tutaj należy wspomnieć o inwestycjach, które rozpoczęto w zakresie modernizacji szkół. Na przykład termomodernizacja VII liceum; wyposażenie warsztatów, pracowni kształcenia praktycznego w Zespole Szkół Drzewnych; wybudowano scenę dla widowisk przy Miejskim Domu Kultury nr 2 przy ulicy Leszczyńskiego; przebudowa, modernizacja sali gimnastycznej Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich; adaptację budynku Zespołu Szkół nr 29 przy ulicy Gałczyńskiego na potrzeby Ośrodka dla Dzieci i Młodzieży z Autyzmem. Był kontynuowany miejski Program Wspierania Ucznia Zdolnego „Zdolni znad Brdy”; realizowany był miejski projekt „Szkoła Otwarta i Tolerancyjna”, gdzie cały szereg wydarzeń zostało w tym programie ujętych. Bydgoskie Granty Oświatowe tutaj zrealizowano 101 projektów w 59 placówkach, dla ponad 40 000 uczestników.

Trwały prace w ramach Bydgoskiej Kulturalnej Marki Oświatowej. 6 jednostek oświatowych otrzymało dofinansowanie na realizację 14 projektów. Przyjęto „Program działań na rzecz równego traktowania dla Miasta Bydgoszczy na lata 23-28” w celu prowadzenia efektywnej polityki społecznej, te kwestie społeczne zyskują ciągle na znaczeniu. Mamy dofinansowania zewnętrzne na realizację takich działań. Bydgoskie Centrum Organizacji Pozarządowych przy ulicy Gdańskiej 5 obchodziło 5 urodziny. W roku 2023 odbyło się ponad 1500 różnego rodzaju wydarzeń. Oczywiście, odnotowano wzrost w stosunku do roku 2022. Nową formą pomocy i współpracy z organizacjami pozarządowymi, wartą tutaj odnotowania, była organizowana w bydgoskim centrum „Grupa Wsparcia Psychologicznego dla wolontariuszy i społeczników”. Takie wsparcie się pojawiło. Cały szereg wydarzeń. Między innymi na Wyspie Młyńskiej odbył się VI Piknik Bydgoskich Organizacji Pozarządowych, takie święto organizacji pozarządowych, które promowało działania tych organizacji, integrując społeczność lokalną.

Obszar trzeci. Przyjazne warunki życia. I tutaj należy wspomnieć o wydarzeniach, bardzo dużej rangi. To znaczy po uruchomieniu na Politechnice Bydgoskiej Wydziału Medycznego uczelnia planuje inwestycje w tym zakresie. Też należy wspomnieć o naszym Szpitalu Miejskim, gdzie oddział położniczy znalazł się wśród najlepszych oddziałów położniczych w Rankingu Szpitali „Gdzie Rodzić po Ludzku w 2023 roku”. W Szpitalu Uniwersyteckim zostało uruchomione Centrum Zdrowia Psychicznego.

Przy Wydziale Psychologii UKW rozpoczęło działalność Centrum Pomocy Psychologicznej. Przy Szpitalu Uniwersyteckim nr 2 rozpoczęło działalność Uniwersyteckie Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka. Należy odnotować rozpoczęcie działalności Akademickiego Centrum Sportu Politechniki Bydgoskiej. Miasto na ten cel przekazało działki przy ulicy Akademickiej i Kaliskiego. Bydgoskie Centrum Sportu zdobyło 1. miejsce w kategorii „Ośrodek Sportu 2023 roku”. I mocno wtopiło się w działalność miasta w zakresie imprez sportowych. Przybyło dróg rowerowych. Na koniec 2023 było ich 137,5 km. Zakończono rewitalizację Starego Fordonu i nabrzeża Wisły w tym rejonie. Zostało to bardzo dobrze społecznie przyjęte. Bydgoszcz przystąpiła do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO w kategorii Miasto Muzyki. Tutaj realizatorem programu zostało Miejskie Centrum Kultury, które planuje i cały czas prowadzi szereg imprez muzycznych, ale również odbyło się wiele innych wydarzeń kulturalnych związanych z rocznicami: 100-lecia urodzin Andrzeja Szwalbego; 100 rocznicą powstania Towarzystwa Miłośników Miasta Bydgoszczy; 100 rocznicą powstania Muzeum Okręgowego; czy 120 rocznicą powstania Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej. Otwarto Centrum Edukacji Muzealnej przy ulicy Mennica 6, miejsce do odkrywania tajemnic sztuki i historii Bydgoszczy nabiera znaczenia, cieszy się coraz większą popularnością. Trwały prace przy modernizacji Teatru Polskiego, rozbudowie Opery Nova oraz budowie kampusu Akademii Muzycznej. Również odebrano dokumentację projektowo-kosztorysową dotyczącą rozbudowy i modernizacji Filharmonii Pomorskiej. W Młynach Rothera otwarto Nowe Miejsce. Młyny Rothera również nabierają coraz większego znaczenia dla społeczeństwa. Powstają miejsca spotkań międzypokoleniowych, międzykulturowych, warsztaty, szkolenia, działa kawiarnia. I tutaj to w tym kryzysie uchodzycym, z którym mamy do czynienia, również jest to miejsce, gdzie fundacje skupiają się na takich działaniach asymilujących. Rozpoczęło działalność Centrum Seniorów przy ulicy Dworcowej. Jest to ogólnodostępna przestrzeń dla organizacji różnego rodzaju wydarzeń, zajęć, spotkań seniorów. Również zostało to dosyć szeroko odnotowane, komentowane w mediach. Ta działalność również jest istotna przy strukturze społeczeństwa Bydgoszczy. Przeprowadzono postępowanie przetargowe związane z budową Centrum Pomocy dla Bezdomnych przy ulicy Kaplicznej, obejmujące 4 energooszczędne budynki: schronisko dla mężczyzn na 80 osób, schronisko dla kobiet na 60 osób, noclegownię na 80 osób oraz budynek kuchенно-administracyjny. Bydgoskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego rozpoczęło inwestycję mieszkaniową przy ulicy Zygmunta Augusta, przy ulicy Rycerskiej. W sumie 127 mieszkań. Należy odnotować działalność Bydgoskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego, którego dyżurni interweniowali ponad 93 000 razy na terenie miasta i powiatu. Przyjęli, przekazali do realizacji ponad prawie 15 000 zgłoszeń. W mieście funkcjonowało 299 kamer wizyjnych monitoringu miejskiego, z których ujawniono 2 380 różnego rodzaju zdarzeń. Obszar czwarty. Zdrowe i bezpieczne środowisko.

Tutaj należy odnotować inwestycje w zielen. Przebudowano miejskie parki, skwery. Doprowadzono do odszczelniania nawierzchni utwardzonych, co łagodzi efekt tak zwanych „wysp ciepła”. Zakończono realizację projektu „Budowa i przebudowa kanalizacji deszczowej i dostosowanie sieci kanalizacji deszczowej do zmian klimatycznych na terenie miasta”. Jest to idea miasta gąbki. Tutaj, to jest takie działanie, które zostało na arenie ogólnopolskiej i nie tylko międzynarodowej, odnotowane. Na koniec 2023 roku pojemność zbiorników retencyjnych wyniosła 37,5 tys.m³ Łagodzi to na pewno zmiany klimatu, z którymi mamy do czynienia. W 2023 roku Miasto zwyciężyło w prestiżowym Rankingu Zielonych Finansów Samorządowych w kategorii miasta na prawach powiatu. Ranking jest organizowany przez Fundację Miasto i nagroda dotyczyła realizowanej polityki prośrodowiskowej przez miasto. Należy odnotować wejście w życie ustawy o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych, zgodnie z którą Prezydent Miasta jest organem właściwym w sprawach wykonania działań w zakresie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym Zachem. Na razie nie ma jeszcze dostępnych środków na realizację obowiązków ustawowych. Czekamy na konkursy KPO i przygotowujemy działania.

Kontynuowano termomodernizację budynków miejskich użyteczności publicznej, w tym termomodernizację wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej, między innymi na Przedszkolu nr 4, 16, 19, 22, Szkoła Podstawowa nr 22 i Miejski Dom Kultury nr 5. Należy odnotować udzielenie dotacji na wymianę nieekologicznych urządzeń grzewczych. Tutaj realizujemy miejską politykę w zakresie usuwania urządzeń grzewczych. Mamy pewnego rodzaju przymus, który określił Sejmik w swojej uchwale. Już nieekologiczne urządzenia grzewcze nie powinny, paliwa stałe nie powinny być użytkowane. Jeszcze program trwa, mamy dużo do zrobienia, zdajemy sobie sprawę i te działania również będziemy kontynuować. Dzisiaj, w trakcie porządku sesji przedstawiamy poprawioną uchwałę dotyczącą wymiany tych urządzeń. Spółka ProNatura otworzyła nową halę sortowni odpadów, bardzo nowoczesny obiekt, co pozwoli zwiększyć poziom odzysku i recyklingu odpadów komunalnych. Została podpisana umowa o dofinansowanie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dotycząca budowy biogazowni. 14 gmin Stowarzyszenia Metropolia Bydgoska podpisało z Miastem porozumienie w zakresie zagospodarowania bioodpadów powstającej biogazowni. Jest szansa zatem na takie systemowe działanie, które spowoduje ograniczenia w problemach zagospodarowania bioodpadów na naszym terenie. Również należy odnotować zakup 29 autobusów spełniających normę EURO 6. Kwestia ochrony powietrza również jest jednym z najważniejszych problemów środowiskowych Miasta Bydgoszczy, w tym ochrona powietrza zanieczyszczonego z ciągów komunikacyjnych.

Obszar piąty. Nowoczesny transport i komunikacja. Największą inwestycją była budowa mostu tramwajowego i drogowego nad Brdą oraz nowego torowiska w ciągu ulicy Perłowej. Przebudowane zostały jezdnie ulicy Toruńskiej i ulicy Fordońskiej. Podpisano umowę z wykonawcami na przygotowanie dokumentacji projektowej przebudowy ulicy Nakielskiej na odcinku od ulicy Bronikowskiego do ulicy Lisiej; dla nowej linii tramwajowej z ronda Kujawskiego do pętli tramwajowej przy ulicy Bielickiej. Mobilis sp. z o.o. została nowym przewoźnikiem obsługującym 11 linii autobusowych, bardzo nowoczesne i niskopodłogowe klimatyzowane autobusy, również spełniają wymogi normy EURO 6. Rada Miasta Bydgoszczy w 2023 roku podjęła decyzję o połączeniu spółek miejskich MZK i Tramwaj Fordon, co ma zoptymalizować zarządzanie majątkiem gminy. Należy odnotować przyjęcie Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Bydgoskiego Obszaru Funkcjonalnego, tak zwany SUMP. To pozwoli na podjęcie wspólnych działań w obszarze Metropolii Bydgoszcz. Wprowadzono aplikację mPay, kolejna bezpłatna aplikacja, która umożliwi opłacanie przejazdów komunikacją miejską. W 2023 roku oddano do ruchu nowy wiadukt zachodni w ciągu ulicy Armii Krajowej, konstrukcja wyposażona w trasy dla pieszych i dla rowerzystów; zakończono budowę 2 wiedeńskich przystanków tramwajowych przy ulicy Gdańskiej na wysokości ulicy Chodkiewicza; zakupiono 10 nowych tramwajów z bydgoskiej PESY z zamówionych wcześniej w 2022 roku i rozszerzono zamówienie o kolejne 30 tramwajów; utwardzono 20 ulic gruntowych; wybudowano 13 ponad kilometrów dróg rowerowych; doświetlono 23 przejścia dla pieszych; wyremontowano chodniki; zbudowano wyniesione miejsca dla pieszych w 11 lokalizacjach. Wiele inwestycji dla pieszych zrealizowano w ramach BBO, o którym wspominałem wcześniej i ramach GPR-u. Wyłoniono wykonawcę zabudowy i modernizacji zajezdni tramwajowej przy ulicy Toruńskiej.

Obszar szósty. Nowoczesna gospodarka. Tutaj należy odnotować wzrost liczby dyscyplin z kategorią A+, A i B+. Łącznie na 6 bydgoskich uczelniach 33 dyscypliny naukowe uzyskały co najmniej ocenę B+. Daje to możliwość kształcenia doktorów. W mieście zarejestrowano 8 klastrów. Największe to Bydgoski Klaster Przemysłowy Dolina Narzędziowa i Bydgoski Klaster Informatyczny. Otworzono oddział Klastra Przemysłowego Dolina Narzędziowa z siedzibą w Rzeplinie koło Wrocławia. W Bydgoszczy należy odnotować inwestycje biznesowe. Atos otworzył Centrum Biznesu, Technologii i Innowacji, biznesowe centrum konferencyjno-pokazowe pierwsze tego typu, które pojawiło się w Polsce. Związek Liderów Sektora Usług Biznesowych otworzył swój ósmy oddział w Polsce. Natomiast Politechnika Bydgoska uruchomiła laboratorium badania dużych układów hamulcowych o wymiarach rzeczywistych stosowanych w kolejnictwie. W Bydgoszczy dostępne było 690 tys. m² nowoczesnych powierzchni magazynowych, tutaj odnotowujemy wzrost i 145 tys. m² nowoczesnej powierzchni biurowej.

Należy też wspomnieć o działalności BARR Bydgoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego Spółka z o. o., która otrzymała tytuł „Lidera Wspierania Przedsiębiorczości w 2022 roku”. Konkurs był realizowany pod patronatem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, Przewodniczącego Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Prezydenta Miasta Bydgoszczy. BARR obchodził 10-lecie istnienia. Utrzymał się trend wzrostu liczby podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON. 60,3% wszystkich wpisanych do rejestru w obszarze Stowarzyszenia Metropolia Bydgoska, to podmioty zarejestrowane w Bydgoszczy. Dużo dzieje się na terenie Bydgoskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego. Tutaj możemy mówić o wysokości nakładów inwestycyjnych rzędu 100 000 000 zł. Podjęto tam 7 nowych projektów inwestycyjnych, między innymi rozbudowę siedzib firm: Bims Plus, RP-Trans, Metalko, Medseven i Hanplast. Nagrody i wyróżnienia. Tutaj należy wspomnieć o wyróżnieniach dla Wyspy Młyńskiej, Młynów Rothera, również nagroda „Przyjaznego Brzegu” w konkursie PTTK turystyka wodna, w raporcie Travel Trends Bydgoszcz została wskazana jako jedno z miast najszybciej zyskujących popularność. Rośnie też ranga Bydgoskiego Centrum Informacji, odwiedziło to centrum ponad 50 000 osób, w tym ponad 3,5 tysiąca turystów zagranicznych. Na koniec te pytania, które pojawiły się na Komisjach Rady Miasta. Pierwsze zagadnienie dotyczy Centrum Pomocy dla Bezdomnych przy ulicy Kaplicznej. I tutaj informacja dla Państwa. W 2023 roku przeprowadzono postępowanie przetargowe, a 30 stycznia tego roku podpisano umowę na budowę centrum. Termin realizacji 24 miesiące od daty zawarcia umowy dla całości zadania. Obecnie nie ma zagrożenia dla tego terminu. Przeprowadzenie przetargu uzależnione było od pozyskania środków zewnętrznych na realizację tego zadania. Dotychczas pozyskane dofinansowanie wynosi łącznie 12,6 mln zł; 3,5 mln zł z RFIL; 9 mln to wsparcie finansowe z Funduszu Dopłat z BGK. W lipcu 2024 roku składany będzie wniosek o dalsze wsparcie z Banku Gospodarstwa Krajowego.

Kolejne pytanie dotyczyło badania, czy liczby osób bezdomnych. W Bydgoszczy w 2023 odbyło się ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych. W końcu lutego 2024 roku na terenie Miasta przebywało około 317 osób bezdomnych, wśród których odnotowano 85 kobiet, 233 mężczyzn oraz 4 dzieci. Około 40 osób migruje w przestrzeni publicznej, poza różnego typu placówkami świadczącymi usługi, działania na rzecz tych osób. I tutaj, jak dodamy, stworzymy sumę z tych podzielonych osób, nie zgodzi się nam to z tą liczbą 317. Wiąże się to z tym, że metodyka liczenia też była niedokładna i czasem liczono osoby podwójnie, czasem niektórych osób nie udało się policzyć.

Zwiększenie liczby osób korzystających z programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” uzależnione jest od wysokości dotacji z budżetu państwa, jakie otrzymuje samorząd na realizację tego typu zadań.

Realizacja programów „Opieka wytchnieniowa” oraz „Zaopiekowani” również jest uzależniona od dostępnych środków finansowych na ten cel. Więc tutaj Miasto stara się o te środki zewnętrzne i prowadzi takie działania.

Było pytanie dotyczące wychowawców podwórkowych. Tak zwanych streetworkerów jeszcze nie dorobiliśmy się na terenie miasta, ale należy odnotować wakacyjne place zabaw i działalność osób o podobnym charakterze. Na tych placach organizowane przez BORP-ę z bydgoskimi Radami Osiedli w 2023 roku włączyły się Łęgnowo, Łęgnowo-Wieś, Okole, Brdujście, Miedzyń-Prądy, Bydgoszcz Wschód-Siernieczek, Piaski, Górzyskowo, Błonie, Szwederowo. Też należy odnotować udział Straży Miejskiej, bydgoskich szkół. Place zabaw dedykowane są dla dzieci wraz z rodzicami, opiekunami. Na placach realizowany jest program rekreacyjny dla tych dzieci, opieka specjalistów, porady psychologów oraz pomoc w rozwiązywaniu sytuacji kompleksowych. Zatem te place zabaw nabrały troszeczkę innego charakteru.

Było pytanie dotyczące korzystania z bydgoskich pływalni przez szkoły, które nie mają tych pływalni w swoich obiektach. Więc nie ma tutaj ograniczeń dla innych szkół. Zawierane są Porozumienia w sprawie użyczenia i dostęp do tych obiektów jest możliwy.

Było pytanie dotyczące żłobków miejskich i podziału tych żłobków, liczby dostępnych miejsc w żłobkach miejskich na terenie poszczególnych osiedli. Tutaj trwają i będą prowadzone jeszcze szczegółowe analizy dotyczące dostępności miejsc w żłobkach, w celu podjęcia dalszych decyzji. Na razie nic konkretnego nie możemy Państwu przekazać.

Pytanie dotyczyło też sceny dla teatrów alternatywnych. Planowane utworzenie takiej sceny w budynku dawnego gimnazjum przy ulicy Kościuszki 37A, nie znajduje się obecnie w budżecie miasta. Prace remontowe w budynku rozpoczną się po wyprowadzeniu VII liceum, które opuścił budynek na czas termomodernizacji tych budynków, będą dotyczyły pierwszego etapu prac, to znaczy przystosowania na razie pomieszczeń na potrzeby przedszkola. Dalszych decyzji jeszcze nie ma.

I to były wszystkie pytania, które się pojawiły. Dziękuję bardzo.”

Prezes Fundacji Światłownia Kultura bez Barrier Grzegorz Dudziński powiedział cyt. „Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowny Panie Prezydencie, Szanowni Radni Miasta Bydgoszczy.

Chciałbym bardzo podziękować za możliwość wystąpienia tutaj, przed Państwem. Chciałbym, aby to co powiem, też miało właśnie związek z raportem o stanie Miasta Bydgoszczy. Chciałbym powiedzieć parę słów o czymś takim, o czym rzadko się w zasadzie mówi, czyli o ośrodkach kultury niezależnej, nieformalnej, jakkolwiek byśmy to nazwali.

Proszę Państwa w Bydgoszczy od 12 lat istnieje Światłownia, która w 2023 roku miała 67 koncertów. Jest to bardzo wielka liczba, są to koncerty z kręgu kraina łagodności, z czego 24 koncerty, to koncerty osób z niepełnosprawnościami.

Światłownia poprzez samo swoje istnienie rozśławia Bydgoszcz, jako miejsce przyjazne zarówno dla muzyki, jak i dla osób niepełnosprawnych. Bo Światłownia to też działania na rzecz osób niepełnosprawnych. W 2023 roku przeprowadziliśmy kilkadziesiąt tak zwanych Instrukcji Obsługi Niewidomego, czyli prezentacji podczas których pokazujemy widzającym, jak pomagać a jak nie przeszkadzać niewidomym, prowadzimy Niewidzialną Linie. To wszystko w zasadzie robimy w oparciu o fundusze sponsorów, które nam się uda pozyskać. Mieliśmy też, do tego roku w zasadzie, olbrzymie wsparcie ze strony Ministerstwa Kultury. I tu mówię o kilkunastu latach wstecz. Także jakby rzeczą naturalną było, że Ministerstwo Kultury uznało Światłownię za obiekt na tyle ważny, że z tego budżetu centralnego pewne działania miały być finansowane. I tak samo właśnie były finansowane na przykład remonty w Światłowni, na przykład festiwale, czyli XVIII Festiwal piosenek Jacka Kaczmarskiego w 2023 i XIII Festiwal Widzących Duszą. W pierwszym festiwalu gwiazdą festiwalową była znakomicie Państwu zapewne znana Elżbieta Adamiak. Gwiazdą drugiego festiwalu były Elektryczne Gitary. Zawsze te festiwale były przeprowadzone w sposób w pełni profesjonalny, zawsze były dokładnie, dobrze rozliczone. Dlatego też z olbrzymim zdumieniem w tym roku przyjęliśmy wiadomość, że Ministerstwo Kultury odmówiło finansowania zarówno jednego, jak i drugiego festiwalu.

Ja w tym miejscu chciałbym Państwu serdecznie podziękować, Państwu jako Radnym za to, że potrafiliście się wznieść ponad podziały i jednogłośnie poprzeć apel do Ministra Kultury o dofinansowanie tych obu imprez. Jak dotąd, ten apel pozostał bez echa.

Natomiast my nie wyobrażamy sobie, żeby te festiwale się nie odbyły, one się odbędą. 28-29 września odbędzie się XIX Festiwal piosenek Jacka Kaczmarskiego, gwiazdą będzie Robert Kasprzycki z zespołem. W dniach 12-13 października odbędzie się XIV Festiwal Widzących Duszą, gwiazdą będzie Lubelska Federacja Bardów w składzie ośmioosobowym.

Proszę Państwa. Muzyka bardów praktycznie kwitnie w nielicznych miejscach w Polsce. Bydgoszcz jest takim miejscem, w którym ta muzyka kwitnie właśnie dzięki Światłowni. Utrzymujemy cały czas kontakty z krakowską, słynną Piwnicą pod Baranami. I tutaj traktujemy się po partnersku w zasadzie, bo robimy to samo. Proszę Państwa. Od czasu właśnie tego, jak usłyszeliśmy, że nie otrzymamy z Ministerstwa Kultury środków, udało nam się pozyskać środki z PFRON-u, udało nam się pozyskać środki z Urzędu Marszałkowskiego, głównie tutaj z Wydziału Promocji, bo Marszałek Województwa uznał, że te nasze festiwale promują województwo kujawsko-pomorskie.

Szanowni Radni. Apeluję do Was, abyście uznali, że te nasze dwa festiwale promują także Bydgoszcz, a może przede wszystkim Bydgoszcz, bo wykonawcy zazwyczaj jadą na bydgoskie źródło albo na bydgoski Festiwal Widzących Duszą. To tyle. Dziękuję bardzo.”

Radny Paweł Bokiej – *wystąpienie Klubowe* – powiedział cyt. „Panie Prezydencie, Pani Przewodnicząca, Wysoka Rado.

Na początku pragnę podziękować Panu Grzegorzowi Dudzińskiemu za wystąpienie obywatelskie. Dzisiaj mamy takie święto demokracji, najważniejsza sesja w roku, najważniejszy punkt w roku, jedyny taki punkt, gdzie dyskusja może toczyć się bez ograniczeń czasowych. Nie bez powodu mieszkańcy mogą zabrać głos. Cieszę się, że Pan Grzegorz skorzystał z tej okazji i też apeluję z tego miejsca jednak do Pana Prezydenta o indywidualne potraktowanie tego wniosku. To była wyjątkowo zaskakująca sytuacja. Festiwal rokrocznie otrzymywał dofinansowania z ministerstwa. Światłownia nie mogła być gotowa na to, że tym razem się nie uda. To jest sytuacja, myślę ekstraordynaryjna. Od przyszłego roku sądzę, że w inny sposób będą tych finansów szukać. Zresztą już teraz szukają. Już teraz nie spoczęli tylko na tym, aby wnioskować do Miasta, ale szukają różnymi innymi kanałami.

Natomiast przechodząc już do meritum. Nie ukrywam, przygotowując się do dzisiejszego wystąpienia, uczęszczałem na wszystkie komisje merytoryczne Rady Miasta. Temat nie da się ukryć, jest bardzo szeroki. Raport liczy prawie 300 stron. Miałem kilka pytań tak, aby zaspokoić jakąś swoją ciekawość, ale przede wszystkim, aby znaleźć jakiś klucz do tego zrecenzowania raportu o stanie Miasta. I będąc obecnym na Komisji Kultury i Nazewnictwa, zainspirowała mi wypowiedź Pana dr Grzegorza Kaczmarka, myślę, że doskonale znanego tutaj wszystkim obecnym na tej sali. Jest to socjolog, znawca samorządu, w jego obszarze zainteresowań leży partycypacja społeczna, więc wszystkie te tematy, które dzisiaj z tak wielką mocą wybrzmiały na tej sali.

I Pan doktor oprócz swoich uwag, jakiś tam pozytywnych, negatywnych odnośnie tego raportu, zwrócił nam uwagę, że Miasto kiedy już spełnia ten obowiązek formalny, bo wiadomo, że ten raport jest obwarowany pewnymi formalnymi kwestiami, aby przygotowało taki skrótowiec, taką pigułkę z najważniejszymi informacjami dla mieszkańców. Tak, aby ktoś, kto nie jest w stanie przebrnąć przez te 300 stron, mógł się zapoznać przynajmniej z najważniejszymi тезami, aby to Miasto, co roku taką broszurkę przygotowywało. Przyznam, że kapnąłem się dopiero, jak wracałem, wracając do domu, że Pan Prezydent w tym roku, ten postulat spełnił sam z siebie. I mało tego, taki skrótowiec dostarczył do wszystkich mieszkańców bezpośrednio. Ja wziąłem go dzisiaj ze sobą, on mi trochę pomoże, będzie takim kluczem do tego raportu. Tak jak mówię, wszystkie rzeczy o których powiem, mają swoje odniesienie na konkretnych stronach raportu. Ja wziąłem tą broszurkę, tak ona się prezentuje. Każdy z Państwa, jeśli nie robił jeszcze porządku w domu, to zapewne gdzieś ten mini raport znajdzie. Używam tego nie bez powodu, bo to tak jak mówiłem, trzeba znaleźć jakiś system do tej dzisiejszej wypowiedzi. Myślę, że po 14 latach prezydentury, kiedy Pan Prezydent starał się o kolejną kadencję uznał, że to tutaj przedstawi swoje priorytety. Tutaj będą te najważniejsze rzeczy o których dzisiaj będziemy dyskutować.

Tak jak Państwo zobaczą, ja będę ten dokument czytał, tak jak każdy mieszkaniec pewnie czytał i tak, jak Pan Prezydent zapewne chciał, aby ten dokument był czytany, bo domyślałam się, że tyle lat funkcjonując w polityce, domyślał się, że mieszkańcy nie zaczną czytać od tej strony, od tego listu. Tutaj co prawda wyszczególnione są co ważniejsze rzeczy, ale nie po to daje się duże nazwisko na początek, nie po to daje się takie krzykliwe hasło, żeby zaczynać czytać od środka. Więc tak, to co pierwsze rzuca się nam w oczy, to jest hasło „Tak dla in vitro”. I tak Szanowni Państwo, też byłem zdziwiony, iż jest to motyw przewodni Prezydenta o takim dorobku i z takim stażem. Ja tutaj chcę poczynić jedno zastrzeżenie, abym potem nie był łapany za słówka. Ja nie zamierzam wyśmiewać tego programu, ani go deprecjonować, bo sam jako ojciec trójki dzieci, ja doskonale wiem, że każde życie jest ogromnym cudem i każde dziecko jest przeogromną wartością dla każdego rodzica, bezcenną. Natomiast ja chcę pokazać pewną hipokryzję, pewne instrumentalne wykorzystywanie tego hasła, zarówno w kampaniach, jak i w całej polityce Miasta. To hasło po prostu jest zwykłym pijarem i co najwyżej taką pałką polityczną na tutaj, przeciwników w Radzie Miasta. Sprawa wygląda następująco. Pan Prezydent często używa takiego argumentu, że kiedy toczymy dyskusje różne finansowe, że bydgoszczanie stanowią 1% mieszkańców Polski, tak w uproszczeniu dla dzisiejszej naszej dyskusji i takiego też zwykle dofinansowania oczekuje, kiedy mówimy o tych wszystkich programach rządowych, dotacjach i kiedy narzeka, że Bydgoszcz dostała mniej, niż ten 1% z całego tortu.

I teraz tak, rząd popierany przez Pana Prezydenta Bruskiego, Pan Prezydent często używał tego argumentu, że rząd Prawa i Sprawiedliwości czy tam „Wasz rząd”, ja też mogę dzisiaj w uproszczeniu mówić rząd Pana Prezydenta, zaproponował podobny program w skali ogólnopolskiej. Tylko wiecie Państwo, co? Zaproponował z kwotą nie 100 razy większą, tak jakby wynikało z tej proporcji, tylko z kwotą większą 1000-krotnie. Zapewne z tego punktu widzenia wyszli rządzący, że tylko taka kwota ma jakiegokolwiek znaczenie, będzie jakiegokolwiek oddziaływać, że ten program ma szansę powodzenia. Nie będzie tylko zwykłym reklamowym hasłem. Z raportu o stanie Miasta możemy poczytać na stronie 67, mamy opisany ten program dość lakonicznie, pewnie zajmuje mniej miejsca, niż to hasło na tej ulotce. Dowiadujemy się, iż z tego programu skorzystały 64 pary. Nie mamy nic o skuteczności. Natomiast na rzeczowej komisji, na Komisji Rodziny, Polityki Społecznej i Zdrowotnej dowiedziałem się, iż sukcesem w tym sensie, że zapłodnieniem zakończyły się 22 przypadki. Natomiast udokumentowanych urodzeń, ja nie mówię, że to jest finalna, ostateczna wersja, tylko to są udokumentowane urodzenia, o których Miasto wie, to są 3 takie przypadki. I mówię to nie po to, aby przywiązywać się dzisiaj do tych liczb, bo czy tam weźmiemy to 60, 20, czy 3.

To wszystko, to w skali 300 000 mieszkańców pokazuje, że jest to program wyjątkowo niszowy, to nie jest zadanie Miasta, to jest zadanie fakultatywne co najwyżej, nie jakieś kluczowe i taką też rolę pełni, a można by w takim medialnym odniesieniu uznać, że jest to jakaś tam najważniejsza sprawa Pana kadencji. Mało tego, jeszcze tak już kończąc ten temat. Podczas kampanii wyborczej wywiesił taką Pan przeogromną ścianę, na Rondzie Jagiellonów, codziennie witał nas ogromny baner „Tak dla in vitro”. Pragnę dodać, to jest chyba najdroższa ściana w mieście, w ogóle tak na marginesie, to jest dziwna sprawa, bo to jest ściana włączona w ten Park Kulturowy. Teoretycznie nie może funkcjonować, jako reklama. Pan tutaj daje wyjątek. Pan interpretuje, że reklama wyborcza to nie reklama, to już niech każdy rozsądzi wedle uznania. Ale czemu o tym mówię? Ta ściana kosztuje tyle, że gdyby te pieniądze za jej druk, powieszenie przeznaczył Pan na ten program, to kolejne 5 par mogłoby przystąpić spokojnie do niego, a gdyby Pan zrezygnował z tej broszurki, nie wiem, czy roznosili ją wolontariusze, czy profesjonalna firma, też trudno szacować dlatego koszt, ale to jest kolejne 5 czy 10 par. Także widzą Państwo, Pan Prezydent w zasadzie 20% budżetu tego programu przeznaczył na tak kolokwialnie mówiąc, lansowanie się na tym i promocję tego hasła, a nie efektywną realizację tego programu.

Ale idźmy dalej. Otwieramy tą ulotkę. Na kolejnym skrzydełku mamy pokazane, mamy oczywiście hasło „Razem dla Bydgoszczy” i 8 inwestycji. Inwestycje takie, które są albo które będą, ale ciekawe są przede wszystkim podpisy pod tymi zdjęciami, dobór w ogóle, dobór tych tematów.

Zaczynamy od IV kręgu opery - Metropolitalna Bydgoszcz. Oczywiście, że IV krąg opery jest inwestycją absolutnie konieczną, tylko inwestycją bardzo dużo spóźnioną. My zostaliśmy w tyle za wszystkimi dużymi miastami w Polsce, nawet w województwie. Ja nawet nie będę porównywał się do Torunia, bo to wszyscy wiemy, że Toruń tą infrastrukturę potencjalnie ma lepszą, ale wyprzedził nas nawet Włocławek, my nawet z Włocławkiem dzisiaj nie możemy konkurować, jeśli chodzi o sale takie poświęcone kulturze. Włocławek parę lat temu wybudował piękne, imponujące Centrum Kultury. My do dzisiaj nie potrafiliśmy i mam nadzieję, że ten IV krąg opery, taką funkcję będzie pełnić.

Następnie mamy przebudowę Grunwaldzkiej i teraz uwaga jest dopisek, teraz czas na Nakielską. Czas na Nakielską był i w 2010 roku, i w 2014 roku. Ja pamiętam zapowiedzi, że mieliśmy ją już jeździć w 2017, czy tam 18 roku. Był czas na Nakielską był w 2019 roku, czas na Nakielską był w 2023 roku, teraz w kampanii wyborczej, był też we wszelkiego rodzaju konsultacjach, plebiscytach, które Pan Prezydent zapowiedział i to Nakielska zawsze wygrywa i zawsze dzieje się wielkie nic. I teraz jestem ciekaw, kiedy będzie kolejny czas na Nakielską i czy przejdziemy ją w obecnej kadencji, to mniemam, że nie. Zresztą takich inwestycji, które są trochę jak yeti, że każdy o nich słyszał, a nikt nie widział, mamy w Bydgoszczy zdecydowanie więcej. Na czoło wysuwa się zdecydowanie stadion Polonii Bydgoszcz, też obiecany w 2010 roku.

Nie wiem, czy Państwo pamiętacie, jak Pan Prezydent hucznie zapowiadał, że będziemy mieli najnowocześniejszy stadion w Polsce, że wróci do nas legenda naszego klubu, wychowanek Tomasz Gollob. I faktycznie Tomasz Gollob przyszedł do klubu, który ma taki najnowocześniejszy stadion w Polsce, z tym, że był to Toruń i to w barwach Torunia zdobywał kolejne medale mistrzostw Polski. Następnie mamy kwestię basenów. Zaczyna Pan tutaj od nowej Astorii, kolejny jest dopisek, powstaną baseny zewnętrzne. I też przypominam, że te baseny zewnętrzne miały powstać już w pierwotnym planie, nie powstały. Miały powstać też większe trybuny, dzięki którym moglibyśmy organizować, chociażby zawody wyższej rangi. Też te trybuny nie powstały, bo po prostu działka była za wąska, ktoś tak zdecydował, że akurat tam będziemy budować ten kompleks Astorii i tych niektórych rzeczy nie dało się przeskoczyć.

Następnie czytamy o basenach na Błoniu, Kapuściskach, Miedzyniu i Tatrzańskim. O tych basenach też możemy sobie poczytać, sobie nawet zaznaczyłem na której to stronie, tak 70. Tam co prawda nie ma statystyk efektywności wykorzystania tych basenów, natomiast nie ma też dopisku, że taki rodzic z dziećmi, jeśli chce skorzystać z tych basenów, to na początku powinien zrobić taką rundkę telefonów. Rundka telefonów pomogłaby mu uniknąć rozczarowania, bowiem w okresie wakacyjnym połowa z tych basenów jest nieczynna, a te co są czynne, to nigdy nie mamy pewności, że jest tam chociażby ratownik, który zapewnia to, iż jest czynny brodzik. Dziwnym trafem, pod to nie podpadają te nowe baseny, w sensie Astoria i ten kompleks w Fordonie.

Natomiast one nie są zarządzane przez BCS, tylko firma zewnętrzna zapewnia obsadę ratowników. Tam to działa, te baseny, którymi miasto dysponuje, nie działają tak jak powinny i to jestem o tym przekonany. Nieraz próbowałem, nieraz szukałem takiego basenu po całym mieście.

Kolejna rzecz, chyba najciekawsza z tych wszystkich punktów, też tutaj dwa punkty naraz omówię. Kończymy wymianę taboru tramwajowego. Fajnie, że kończymy. Szkoda, że one nie jeżdżą w pełni albo nie jeżdżą tak często, jak powinny. I tramwaj do Fordonu-rewolucja komunikacyjna i to jest chyba najciekawsze zdanie w tej ulotce. Proszę Państwa, znaczy tak, jeśli chodzi o tramwaj do Fordonu oczywiście, że to jest dobra inwestycja, tylko tak w ramach eksperymentu mógłby Pan Prezydent kiedyś przejść się w godzinach szczytu o godzinie 15, nie wiem na Rondo Jagiellonów i spróbować wsiąść do tego tramwaju. Tam jeszcze może się uda. Na Rondzie Fordońskim będzie już zdecydowanie trudniej, a przy Galerii Pomorskiej będzie to niemożliwe, a szczególnie jak Pan zabierze na przykład wnuki na taką przejażdżkę, sam Pan może jeszcze się tam wepchnie, z dziećmi nie ma najmniejszych szans. Ale szczególnie to, co jest po myślniku, ta rewolucja komunikacyjna, to określenie mi się spodobało. Faktycznie bydgoszczanie przeżyli rewolucję komunikacyjną tylko, nie tylko w tym zeszłym roku, ale i w latach poprzednich. Przeżyli strajk kierowców MZK, podniesienie cen biletów, cięcia kursów.

W dobie największego kryzysu na ulice wyjechały ikarusy, i mogli sobie przypomnieć, jak to się jeździło w latach 80, 90. W końcu nie mogą doczekać się linii tramwajowej

przez Babią Wieś, chyba od 6 bądź 7 lat. Też w tym temacie cisza, nic się nie dzieje, nie wiemy kiedy ta linia będzie z powrotem puszczona.

I mamy kolejne dwa punkty, których poprzez jakąś swoją uczciwość, nie mogę oczywiście pominąć. Jest to rewitalizacja Starego Fordonu i Bydgoski Jarmark Świąteczny. Pan, Panie Prezydencie, na jednej z ostatnich sesji zarzucił mi, że ja to tak cynicznie często podchodzę do tych swoich wypowiedzi, zawsze tam trochę Pana pochwalę, żeby potem jeszcze bardziej zganić. Tutaj mimo szczyrych chęci, chciałbym skrytykować, tak jak wszystko te inwestycje, tych akurat nie mogę. Faktycznie konsultowałem z naszymi Kolegami z Fordonu, fordoniacy są bardzo zadowoleni z rewitalizacji. Słyszę same dobre słowa. Tak samo o Bydgoskim Jarmarku Świątecznym, który zresztą od samego początku, ideę tego jarmarku wspieram, aktywnie uczestniczę. Pamiętam trudne początki, natomiast odważna decyzja, by przynieść jarmark na ulicę Mostową dodała zdecydowanie temu pomysłowi blasku. Mamy w końcu rzecz, z której możemy być dumni i która na tle innych miast wygląda naprawdę godnie i oby tak dalej, trzymam kciuki, by jarmark się rozwijał.

Przechodzimy do środka. Tutaj Pan w zasadzie powtarza większość z tych rzeczy, o których już mówiłem. Są wymienione z takich innych rzeczy Młyny Rothera, na razie jest to, nasza taka zachcianka za 100 mln. Idea słuszna, też trzymam kciuki. Widzę, że te poszczególne etapy rozwoju przebiegają w miarę harmonijnie. Natomiast jeszcze za wolno, jeszcze nie jest to, to czego mimo wizualnie oczywiście imponującego efektu, jeszcze nie jest to, to czego bydgoszczanie do końca oczekują.

Jest też taka standardowa wrzutka na rząd PiS, bo bez tego nie mogłoby się obyć. To jest takie zdanie, które zawsze w każdej wypowiedzi się pojawia, czy to Pana, czy Pana Skarbnika. My o tym, że tam rząd PiS oczywiście demolował finanse samorządów przez 5 lat i zawsze Pan rzuca jakąś kwotę, bo to raz jest tam 100 mln, raz 300, raz 500, raz 700. Tutaj została wybrana, te wyższe stany średnie 500 mln, ale jeszcze o finansach pewnie, i o liczbach będziemy mówić w punkcie dotyczącym absolutorium. I jest taka ogólna konkluzja, że miasto się rozwija, miasto pięknieje. Ja bardzo często słyszę taki argument, że miasto pięknieje. Też nie sposób z tym polemizować. Oczywiście, że pięknieje, tylko że tak jak każde miasto w Polsce. Znacnie Państwo miasta, które nie pięknieją? Duże miasta, które nie pięknieją, kiedy są ładowane takie ogromne środki, czy to rządowe, czy europejskie, czy jakiegokolwiek? Musi miasto pięknieć. To kiedyś ktoś, tak zręcznie porównał do remontu domu. Kiedy remontujemy ten dom, to będzie lepszy, ładniejszy, funkcjonalniejszy. Tylko że możemy zrobić to dobrze, możemy to zrobić raz, potem kolejny raz po 20 latach, a możemy to zrobić tak sobie i za 5, 7 lat mieć kolejny problem.

My zawsze wybieramy właśnie tą drugą opcję, mam wrażenie. W mieście każda z tych inwestycji ma jakiś feler, jakiś defekt, który po prostu irytuje bydgoszczan. Ale czego w tym przewodniku po raporcie nie ma, albo jest bardzo zdawkowo? Nie ma Pana sztandarowej inwestycji z zeszłego roku, czyli tej MWiK-owskiej miasto gąbka. Wszyscy wiemy, o co chodzi. Jest co prawda jedno zdanie, ja sobie tutaj też zaznaczyłem, że tam nie wszystko udało się zrobić, że Pan prosi o wyrozumiałość i tak dalej. I że tam, w tym kolejnym roku już odetchniemy od tych dużych robót drogowych. Natomiast warto parę zdań jednak powiedzieć, bo była to inwestycja szumnie zapowiadana, bardzo ważna dla miasta inwestycja, ale która skończyła się generalnie klapą. Ona miała być rozłożona na 5 lat, z Pana znanych powodów, nie będę już się powtarzać, bo już ostatnio na jednej sesji groził Pan pozwem, już wolę unikać tutaj jakichś wiążących słów. Natomiast fakt jest taki, że inwestycja zamiast 5 lat była rozłożona na 1 rok i desperacko goniliśmy ten czas, aby tych pieniędzy europejskich nie stracić. Mieszkańcy Bydgoszczy mimo, że znają miasto jak własną kieszeń, musieli jeździć po nim z GPS, a i ten GPS nie nadążał za tymi zmianami kierunków jazdy. Inwestycja miała skończyć się w grudniu, mieliśmy do czynienia z chaosem zarówno tym drogowym, ale i komunikacyjnym, komunikacyjnym w rozumieniu komunikowania tych zmian do mieszkańców. Tutaj gościliśmy nieraz Pana Prezesa Drzewieckiego, który przekładał te terminy z grudnia na styczeń, ze stycznia na luty, z lutego na marzec, z marca na kwiecień i tak dalej. Prawda jest taka, że inwestycja skończyła się w czerwcu. Ostatnio robiona była ulica Piękna, o jakości tego wykonania też moglibyśmy jeszcze rozmawiać pewnie kolejną godzinę. Natomiast to był taki, niekończący się spektakl. Pan Prezes Drzewiecki w styczniu był zaskoczony, że pada śnieg i że nie można prowadzić dalej robót, a w lutym był zaskoczony, że ten śnieg już nie pada i też nie można było prowadzić robót. I tak się z tą inwestycją bujaliśmy. To co mamy po tej inwestycji, to na przykład, wyrosły nam przy tych zbiornikach takie duże, nie sposób nie zauważyć, elektroskrzynki. Każdy tak intuicyjnie, logicznie myślący człowiek umiejscowiłby je albo pod ziemią, albo przyparł do muru budynku. Tak, zresztą dzieje się w innych miastach, jest to technologia jak najbardziej do zastosowania. W Bydgoszczy oczywiście słyszeliśmy, że się nie da, albo jest za drogo, ale nawet nie dało się tego mówić, umiejscowić przy budynku. Ja zapraszam na spacer, na przykład tu jest blisko, tych Radnych, którzy jeszcze nie byli, można się przyjść ulicą Podgórną, ja chodzę tędy codziennie. Tam, to jest w ogóle mistrzostwo świata. Tam macie tą skrzynkę, którą widzicie już od samego dołu i prowadzi do niej taki wręcz trakt, taki wybrukowany trakt, wokół tej skrzynki jest zieleniec. Tam brakuje tylko, takiej tablicy upamiętniającej ten remont, i tam można by było co roku składać kwiaty, na cześć zakończenia tej wiekopomnej inwestycji. Ale Panie Prezydencie, to nie jest tak, że my się będziemy czepiać wszystkiego, że my wszystko krytykujemy. Ja, zarówno ja, jak i Koledzy z Klubu, my jesteśmy bydgoskimi patriotami, nam zależy na tym mieście i co najwyżej, dlatego jesteśmy tak często rozczarowani.

My chcemy uniknąć tej pułapki średniego rozwoju, my nie chcemy równać do tych średnich, my chcemy równać do najlepszych. Nie zgadzamy się z wieloma kierunkami polityki miasta, które Pan zaproponował. Dlatego Klub Bydgoskiej Prawicy będzie głosować dzisiaj „przeciw” udzieleniu wotum zaufania. Dziękuję.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, zanim oddam głos, to taka informacja organizacyjna i poprawiająca efektywność pracy Rady. Przypomnę, że jesteśmy w punkcie raport o stanie Miasta, także odnoszenie się do ulotki wyborczej jest dosyć zastanawiające. Wybory skończyły się 7 kwietnia, przypomnę Radnemu Bokiejowi, w pierwszej turze wyborów.

Jeśli chodzi o klapę, o której powiedział Pan, w kontekście zbiorników retencyjnych. Widzę, że Prezydent pewnie za chwilę zabierze głos. Szanowni Państwo. Województwo kujawsko-pomorskie jest jako jedno z pierwszych, zagrożone problemem pustynnienia. Myślę, że za kilka lat będzie Pan wycofywał się ze słów związanych z klapą. I przypomnę też, że powstał program rządowy na lata 2021-2027, gdzie rząd zakładał, jak to powiedział, ambitny plan budowy 94 zbiorników retencyjnych. Nie wiem, ile w tym czasie rząd zbudował, ale wiem, ile zbudowała Bydgoszcz i myślę, że słowo kłapa, jest tutaj nieadekwatne.”

Prezydent Miasta Rafał Bruski powiedział cyt. „Dziękuję bardzo, ja tylko krótko. 8 minut 50 sekund o in vitro i 12 minut 40 sekund o inwestycjach. To jest podsumowanie tego 21,5 minutowego wystąpienia. Ja rozumiem, że łatwiej jest przeczytać jedną kartkę z ulotki. Cieszę się, że nie zarzucił Pan tam, jakiegokolwiek manipulacji bądź kłamstwa, niż ponad 300 stronicowy dokument.

Mam apel do wszystkich kolejnych Radnych, aby skupiali się na tym dokumencie, a mniej wprowadzali tego, o czym powiedziała Pani Przewodnicząca.

7 kwietnia skończyły się wybory. Zweryfikowali mnie niewątpliwie mieszkańcy, akurat inaczej myślący niż Pan, w większości i z tego bardzo się cieszę. Dziękuję, bardzo.”

Radny Wojciech Bielawa powiedział cyt. „Szanowna Pani Przewodnicząca, Panie Prezydencie, Szanowni Państwo Radni. Ja na wstępie chciałem podziękować autorom tego raportu-300 stron, z którego mamy pewien obraz miasta. Dużo z niego można się dowiedzieć, będą do tego raportu się odnosił, tak jak Pan Prezydent sobie tego życzy i w kilku słowach chciałem to omówić, ale też zaznaczę, że myślę, że my dzisiaj jesteśmy na takim etapie, że będziemy jednak pokazywać to, co w mieście wymaga zmiany.

Od chwaleń działań Pana Prezydenta, są jego urzędnicy. Są urzędnicy, chociażby tutaj jest strona 30 raportu, którzy redagują stronę *bydgoszczinformuje.pl*, *bydgoszcz.pl*. Szanowni Państwo, tutaj widać ta propaganda miejska jednak zalicza spadek, mimo wielu środków finansowych, które są przeznaczane na funkcjonowanie *bydgoszczinformuje.pl*. Widzimy 2022 rok 1 100 000 odsłon, ten rok ubiegły to już tylko 1 000 000. Strona *bydgoszcz.pl* odnotowała dużo większy spadek, o około 700 000 odsłon.

W dobie, gdzie mieszkańcy korzystają z internetu, takie spadki powinny być zastanawiające. Może po prostu, miejska propaganda jest już nie do czytania i tutaj sprawnie chciałbym przejść, jeśli chodzi o stronę *bydgoszczinformuje.pl*. Szkoda, że nie ma już Pana Prezydenta, ponieważ chciałem powiedzieć o dwóch. Nie ma go z nami na sali, jeśli jest i nas słucha, to bardzo nam miło, chyba po to jest ta dyskusja i chciałem powiedzieć tak. Strona *bydgoszczinformuje.pl* i różne materiały, które pojawiają się na Facebooku, chociażby oficjalnych kanałów miasta Bydgoszczy bardzo lubią pokazywać zieloną Bydgoszczy, bardzo lubią pokazywać zielony Plac Kościeleckich. Szanowni Państwo. Jest tam pewna doba hipokryzji, ponieważ ja pamiętam kilka lat temu, gdzie trzeba było walczyć o drzewa na Placu Kościeleckich jak to jest, że kilka lat temu mnie urzędnicy ratusza przekonywali do tego, że te drzewa trzeba wyciąć, a dziś inni urzędnicy z ratusza chodzą tam i robią zdjęcia i takie obrazki są promowane na naszych kanałach.

Ale przechodząc już z tego, do konkretnych danych. Szanowni Państwo, bo my mówimy, że Bydgoszcz jest zielona, jesteśmy z tego dumni, a tutaj strona z raportu strona 181. Nasadzenia i wycinki drzew. Od roku 2021 mamy olbrzymi deficyt w nasadzeniach. Jeśli chodzi o drzewa rok 2021 ubytki 6 800 drzew, nasadzeń 2 900. Prawie 4 000 drzew. 2022 rok ubytki 3 600, nasadzenia 2 100. Rok ubiegły ubytki 3 400, nasadzenia 2 500. Proszę Państwa. Usuwamy stare drzewa, usuwamy duże drzewa, w ich miejsce nie nadażamy z nasadzeniami młodych drzew. Już osobnym pytaniem jest to, ile z tych nasadzonych drzew się przyjęło? Ponieważ bieżące utrzymanie ich, także pozostawia naprawdę wiele do życzenia. Więc jeśli chcemy tutaj mówić o zielonej Bydgoszczy, to myślę, że ten problem trzeba byłoby, po prostu rozwiązać.

Nie chcę już tutaj, jakby powtarzać tych wszystkich rzeczy, o których mówił Radny Paweł Bokiej. Ponieważ w raporcie nie znalazło się dużo innych informacji, czy o Camerimage, czy o stadionie Polonii, czy o wielu innych rzeczach, o których tak jak słusznie Pan Prezydent zauważył, debatowaliśmy w trakcie ostatnich wyborów, ale chciałbym także odnieść się do pewnych twardych danych. Ponieważ w ostatnich latach bardzo dużo mówimy o problemie mieszkaniowym, o problemach z dostępnością mieszkań. Powiem szczerze, że przeglądając ten raport, trochę mnie zatrwożyła informacja podana na stronie 104. Czytamy tam, że w zasobie komunalnym na koniec 2023 roku były 2 074 lokale niezamieszkałe, to jest 22,2% lokali komunalnych. Szanowni Państwo. 2000 lokali miejskich jest niezamieszkałych. Sprawdziłem, to chyba jest jeden z najgorszych współczynników w kraju, chyba tylko Łódź ma ten współczynnik gorszy, więc to jest kolejny wielki problem, przed którym my stoimy. Nie wiem, myślę, że setki bydgoszczan czekają na swoje mieszkania i ten problem mieszkaniowy o którym wszyscy tak chętnie opowiadają w trakcie kampanii, wydaje mi się, że my na poziomie bydgoskim moglibyśmy szybko rozwiązać. Ponieważ mamy 2 000 pustych lokali, to po prostu jest zatrważająca liczba.

Właśnie stan miasta, to także stan naszej lokalnej demokracji. Szanowni Państwo, strona 21 raportu. W 2023 roku nie odbyły się wybory do żadnej z bydgoskich Rad Osiedli. Na koniec 2023 roku funkcjonowała tylko jedna Rada, Rada Osiedla Brdyujście. Szanowni Państwo, jeśli my tak będziemy traktować samorządność, otwartość urzędu tak, bo tak chętnie o tym mówimy, czy miasto o tym mówi, jeżeli funkcjonuje jedna bydgoska Rada Osiedla i to pisze w raporcie, to też powinna nam się zapalić czerwona lampka.

Z Rady Osiedli chciałem przejść też do naszego gremium, do Rady Miasta Bydgoszczy. Szanowni Państwo, ja jestem debiutantem w tym gronie, ale ja nie jestem debiutantem na tej sali. Przez wiele lat przyglądałem się temu, jak Rada Miasta funkcjonuje, jako dziennikarz i powiem szczerze, że jestem nieco tym zatrwożony. Szanowni Państwo. Pierwsza rzecz jest nas mniej, było tutaj zawsze 31 Radnych, jest w tej chwili Radnych już tylko 28. Z powodu tego, że Bydgoszcz się wyludnia, Bydgoszcz jest najszybciej wyludniającym się miastem, dużym miastem w Polsce. Saldo migracji mamy ujemne, dużo bydgoszczan wyjeżdża do takich miast jak Poznań, jak Gdańsk, jak Warszawa, nie mówiąc już o emigracji za granicę, a jeśli chodzi już tutaj o stan naszego gremium, to po prostu apeluję o to, ażeby po prostu wszyscy Radni, wszyscy tu, którzy pracujemy, skupieni byli na naszym mieście, na Bydgoszczy. Zbyt dużo myślę, w tej sali jest polityki, docinek politycznych, wycieczek. I taki drobny apel na kolejne lata, bo za rok znowu się spotykamy i będziemy mówić na temat stanu naszego miasta. Taka prośba, zróbmy to, ażeby te problemy, które można z tego raportu wyczytać, abyśmy tu nad nimi pracowali, a nie wybieganie tak jak dzisiaj to widzieliśmy, w pierwszych zdaniach, tutaj jakiś jeden szyld partyjny.

Myślę, że nie ma to najmniejszego sensu, ponieważ tak jak wszyscy tu siedzimy, myślę, że najważniejsza dla nas jest Bydgoszcz, a nie interes takiej czy innej grupy politycznej. Dziękuję bardzo.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, ja chciałam stanąć tutaj w imieniu obrony, w imieniu urzędników, ponieważ z tego co wiem, to żaden z urzędników nie ma w swoim zakresie chwaleń Prezydenta. Raczej krytyczne myślenie i dyskusje z Prezydentem na temat uchwał, które są realizowane. Ja nie wiem, czy to jest jakieś Pana osobiste doświadczenie z pracy w KPRM, proponowałabym jednak, aby urzędników nie oceniać na podstawie własnych doświadczeń. Radny Szymon Róg, proszę.”

Radny Wojciech Bielawa powiedział cyt. „Szanowna Pani, właśnie o to apelowałem, bez takich (...).”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Pan Radny Szymon Róg, proszę.”

Radny Szymon Róg powiedział cyt. „Dziękuję bardzo. Jak już na początku Pan Przewodniczący Bokiej wspominał, że mamy dzisiaj święto demokracji. Za nami już 670 lat naszego miasta. W zeszłym roku w 2023 mieliśmy Rok Towarzystwa Miłośników Miasta Bydgoszczy, bardzo istotnej instytucji w naszym mieście.

Rok Andrzeja Szwalbego, wielkiego wizjonera, budowniczego wielu elementów, nie tylko muzycznych na terenie naszego miasta. Jak dobrze kojarzę pierwszego Honorowego Obywatela Miasta Bydgoszczy w III RP, w wolnej Polsce. Wczoraj zdaje się była 30, tak jak dobrze liczę 30. rocznica tej uchwały Rady Miasta, pierwszego Honorowego Obywatela Bydgoszczy. I tak. Właśnie, na pewno Andrzej Szwalbe cieszyłby się z tych inwestycji, które w zeszłym roku zostały rozpoczęte. Rozbudowa opery o czwarty krąg, budowa kampusu Akademii Muzycznej, Bydgoszcz dołączyła do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO. I chwała za to wszystko, to taki mały wstęp.

Na samym początku, na pewno podziękowania na ręce Pana Dyrektora Boronia za tą publikację, za opracowanie tego obszernego dokumentu. Myślę, że ciekawa formuła. Ciekawa formuła tej publikacji została wypracowana już bodaj jak dobrze pamiętam, trzy lata temu. Bardzo ciekawy materiał, wielowektorowe, kompleksowe opracowanie. Myślę, że warto się zgłębić. Nie tylko Radni, ale również osoby, które są zainteresowane życiem w naszym mieście, by nieco poznać tą specyfikę. Przyznam, że nawet dla mnie było wiele ciekawych aspektów, sam nieco też się dowiedziałem. Uzyskałem informacje, o których wcześniej nie miałem pojęcia. Dlatego wyraz uznania dla Pana Dyrektora, ale dla wszystkich pracowników zaangażowanych w opracowanie tego dokumentu, jak również zaangażowanych w realizację tych wszystkich programów, polityk i wszelkich innych działań, które były przywołane w tej publikacji, a także wyraz uznania dla wszystkich przysługujących się rozwojowi naszego miasta.

Właśnie tutaj, przede mną mój przedmówca wspomniał, Radny Bielawa, doszło do spadku liczby mieszkańców. Mamy teraz 326 000 osób, co wiązało się między innymi ze spadkiem, pierwszym od wielu, wielu lat, zmianą w dół, ograniczeniem ilości mandatów Radnych Rady Miasta Bydgoszczy. Na pewno ten spadek liczby mieszkańców, jest jednym z najpoważniejszych zadań stojących przed władzami miasta.

Kolejna kwestia o której też już wspomniał Radny Wojciech Bielawa, na jednych z pierwszych stron raportu o stanie Miasta w dziale społeczeństwo obywatelskie, mamy punkt Rady Osiedli, tak mogliśmy tam przeczytać w roku 2023, teraz obecnie już nie funkcjonują żadne Rady Osiedli, przeszły w Zarząd. Jak pamiętamy przed rokiem, przed dwoma laty, jeszcze wcześniej też, początkowo z inicjatywy ówczesnego Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości, przy okazji omawiania tego raportu o stanie Miasta wypowiadały się Rady Osiedla. Z roku na rok, spadało to zainteresowanie. Przed rokiem, to kilka było Rad, jak dobrze kojarzę, które zabrały głos. To na pewno było w sporej części spowodowane tym, że głos Rad Osiedli niestety nie jest wysłuchiwany. Na tych sesjach przedstawiciele Rad Osiedli mówili o swoich problemach, składali różne wnioski. Już nie będę dopytywał, które z nich chociażby z zeszłej sesji, czy przed dwoma laty zostały spełnione? To już nie będziemy tak rozliczać drobiazgowo, ale właśnie na pewno myślę, że jest sporo w tej materii do zrobienia.

Przeczytałem sobie chociażby protokół sprzed roku. 20 czerwca podejmowaliśmy raport o stanie Miasta za rok 2022. I wówczas, nawet sam Pan Prezydent Rafał Bruski przyznał, że z punktu widzenia miasta, brak wyborów w Radzie Osiedla nie wygląda dobrze wizerunkowo. Mamy kolejny rok za nami, tych dyskusji na przestrzeni ostatnich lat już było wiele, ale działań za wiele za tym nie idzie. Naprędce w jednej z ostatnich sesji Rady Miasta zeszłej kadencji, tuż przed wyborami podejmowaliśmy temat, temat, który zaskoczył nawet samych przedstawicieli Rad Osiedli. Pamiętamy, tą burzę. Niestety kurz opadł, przeszliśmy do rzeczywistości, mijają kolejne miesiące.

Właśnie tutaj, jeśli chodzi o inwestycje, to już Pan Dyrektor Boroń wiele wspominał. Wiele też się wydarzyło, to na pewno trzeba oddać. Jedną z inwestycji na pewno jest zakup taboru tramwajowego, zakup nowych tramwajów bydgoskiej firmy Pesa i zamiana tych starych, wysłużonych już konstali, które nawet ode mnie są starsze, też trochę lat mam za sobą. Właśnie dbamy o ten tabor tramwajowy, niestety mam wrażenie, znaczy to nie tylko wrażenia, ale zapominamy o remoncie istniejącej infrastruktury szynowej, zwłaszcza tutaj w centrum miasta. Osławiony już tak zwany szynowąż gości co roku na ulicy Jagiellońskiej, na wysokości Urzędu Wojewódzkiego. W zeszłym roku też straszyl. Wyglądam za okno, dzisiaj na szczęście aż tak ciepło nie jest, więc miejmy nadzieję, że dzisiaj się nie pojawi, ale jest zagrożenia, że w najbliższym czasie też dojdzie do uszkodzenia tej infrastruktury i dalej będzie z tym problem. Była kwestia, przed kilkoma miesiącami wykolejenia tramwaju na początkowym odcinku ulicy Gdańskiej. Ta infrastruktura szynowa, zwłaszcza w centrum miasta widzimy, jak wygląda. Więc na pewno sporo jest w tej materii do nadrobienia.

Głównym symbolem zeszłego roku inwestycyjnym, stety, niestety, były te z mozołem kończone prace projektu, tak zwanego retencyjnego. Wiele dobrych rzeczy zostało wykonanych, tu już była przytoczona też liczba zbiorników retencyjnych, które powstały. Ok. Chwała za to. Rzeczywiście jak zdarzają się deszcze nawalne, a zdarzają się częste i pewnie będą stałym gościem w naszym klimacie, to do tych zalewań już aż tak rzeczywiście nie dochodzi, w przestrzeni przynajmniej centrum miasta Bydgoszczy. Więc to projekt jest na pewno bardzo potrzebny, będzie kontynuowany. Tyle, że było wiele uwag dotyczących realizacji stopnia zaawansowania prac. Wiemy, to dotyczyło, związane było z wieloma czynnikami, nie wszystkie były w pełni zawinione tutaj ze strony inwestora. Ale w ostatnich miesiącach gościliśmy na sesjach Pana Dyrektora Miejskich Wodociągów i Kanalizacji, Pana Stanisława Drzewieckiego i co miesiąc właściwie słyszeliśmy o zakończeniu nawierzchni na kolejnych odcinkach i tak w miesiąc, w miesiąc, to rzeczywiście jest przesuwane. Nie wiem. W ostatnich dniach nie byłem na ulicy Pięknej, ale jeszcze niedawno, przed kilku, kilkunastoma dniami, na pewno te prace jeszcze tam się toczyły. Prace związane z tym projektem retencyjnym spowodowały opóźnienia w materii różnych, innych, większych czy mniejszych inwestycji. Nawet tych mniejszych, związanych z Bydgoskim Budżetem Obywatelskim.

Oślawiony już chodnik przy ulicy Mazowieckiej, wybrany w Budżecie Obywatelskim jak dobrze pamiętam w 2017 roku, już daleko by trzeba wejść w matematykę, żeby wyliczyć, ile to lat minęło. Tutaj piewą tego tematu był Radny Marcin Lewandowski, już został radnym, po tym głosowaniu co chwilę się z tym tematem przypominał. Niestety nie dotrwał do realizacji tej inwestycji. Liczymy, że mimo wszystko uda się w końcu to zrealizować, może i w tym roku. Mieszkańcy na pewno na to liczą. Mieszkańcy nie tylko ulicy Mazowieckiej, ale Śródmieście i wszyscy poruszający się tamtym odcinkiem. Przed rokiem, w ramach wystąpienia obywatelskiego, tak jak teraz mieliśmy Pana Grzegorza Dudzińskiego, gościliśmy Pana (...) osobę niepełnosprawną, który przedstawiał nam problemy, z którymi borykają się osoby niepełnosprawne w przestrzeni miejskiej. Był poruszany temat Ronda Jagiellonów. Kwestia tych działających, niedziałających potencjalnie, domniemanie wind, które pewnie będą się psuć. Była dyskusja nad możliwością ustanowienia pod Rondem Jagiellonów takich długich podjazdów. Wówczas były tam różne o tym opinie, ale chociażby możemy się przekonać, niedawno zostały otwarte podobne inwestycje w Białymstoku, w stolicy Podlasia, gdzie taki długi podjazd pod trasą drogową właśnie został otwarty. I myślę, że tam ciekawie się to sprawdza.

W zeszłym roku 2023, dalej borykaliśmy się z problemami związanymi z krwioobiegami miasta, tak zwanym krwioobiegami miasta, czyli komunikacją publiczną. Wiele z tych problemów już też zostało poruszonych. Na pewno nie będę, to już nie będę tego powielał. W 2021 roku, w październiku 21. roku czyli jak dobrze liczę prawie trzy lata temu uchwaliliśmy, w zeszłej kadencji Rady Miasta uchwaliliśmy projekt uchwały dotyczący rozszerzenia strefy płatnego parkowania. Ono się rodzi mocno w bólach. Teraz, po upływie trzech lat, została wprowadzona nowa organizacja ruchu, na wielu ulicach osiedli i w centrum miasta i na obrzeżach tej nowej strefy płatnego parkowania, to też wiele tych aspektów budzi kontrowersje. Chociażby ostatnio odbywały się spotkania organizowane przez Radę Osiedla Okole z przedstawicielami Zarządu Dróg, część Radnych z okręgu pierwszego uczestniczyło w tym spotkaniu. I teraz wreszcie już słyszymy, że została podpisana umowa z wykonawcą, z dostawcą maszyn, tak zwanych parkomatów, dzięki którym to wieloletnie opóźnienie zostanie naprawione. Przypominam, że mamy na terenie miasta Bydgoszczy parkomaty, nie tylko pełnoletnie, ale już, które mają swoją żywotność ponad 20 lat, ale wreszcie to zostanie nadrobione w tym roku. I będziemy mieli możliwość, chociażby płatności kartą, co myślę jest już podstawową formą płatności w naszej przestrzeni publicznej.

Tutaj w opracowaniu, w raporcie o stanie Miasta czytaliśmy o systemie Park&Ride, który również rodzi się w dużych bólach.

Choć przyznam, że ostatnio udało mi się po raz pierwszy, poznać użytkownika stałego, który posiada bilet miesięczny, korzysta z jednego z parkingów na Lesie Gdańskim akurat i codziennie do pracy dojeżdża, zostawiając ten pojazd i udając się komunikacją miejską do swojej pracy, to też przyznam, pierwszy raz poznałem taką osobę, ale cieszę się, miejmy nadzieję, że będzie ich coraz więcej. W ramach okresu trwałości, jak dobrze kojarzę musimy zapewnić 240 000 takich wjazdów do tych parkingów, ta liczba jest niewyobrażalna patrząc na to, w jakim stanie jest ten system na tę chwilę, więc to na pewno jest też wiele do poprawy w tym aspekcie.

Jak dobrze pamiętam, przed rokiem Pan Prezydent zapowiedział, że te wszystkie sprawy, które są poruszane teraz będą, ja akurat konkretnych pytań może nie zadałem, to bardziej było przedstawienia sytuacji i komentarz, ale wiele pytań padło i pewnie jeszcze padnie. Myślę, że dobrym zwyczajem byłoby przystąpienie później do odpowiedzi na piśmie dla Rady, tak jak Pan Dyrektor Boroń tutaj w tej prezentacji to wykorzystał, żeby później uzyskać odpowiedzi na te tematy i bolączki dotyczące przecież nie tylko nas, ale również mieszkańców Bydgoszczy. Jesteśmy ich przedstawicielami i wiele tych problemów jest poruszanych w wielu interwencjach, które są do nas kierowane.

I na końcu bym prosił tą prezentację, jeśli można by uzyskać do wiadomości Radnych. Myślę, że to też ciekawy materiał, jak po sesji moglibyśmy ją poprosić do asystenta radnego. Na tą chwilę, to tyle. Dziękuję bardzo.”

Radna Joanna Czerska-Thomas powiedziała cyt. „Startujemy w tej kadencji z informacją, taką dość ciężką myślę, chociaż dotyczy to większości miast, ale niestety zajmujemy pierwsze miejsce wśród tych dużych miast, jeżeli chodzi o wyludnianie i myślę, że jest to największy problem, który dotyczy też stanu miasta Bydgoszczy. Mówimy tutaj o przyjaznych warunkach życia. To wyludnianie dotyczy ludzi młodych, o czym wspominaliśmy też na komisjach i według mnie, na nich powinniśmy się skupiać i posługiwać się w tym przyjaznym mieście, nie tylko swoimi wyobrażeniami o tym mieście, jak młodym mogłoby się żyć, bo nam, osobom w sile wieku żyje się tutaj w Bydgoszczy dobrze, ale na rzeczywistych ich potrzebach i oczekiwaniach.

Przygotowując się do tego punktu, do tej sesji rozmawiałam z mieszkańcami i mieszkankami, i tych punktów mam dość sporo, ale pozwolę sobie je złożyć potem w wersji papierowej. Tutaj powiem tylko o kilku sprawach, wydaje mi się takich najbardziej aktualnych.

Jeżeli chodzi o osoby starsze, o seniorów najczęściej pojawiały się dwie rzeczy, czyli prośba o to, aby pomóc im w możliwości zamiany na przykład mieszkania na mniejsze. Ponieważ jest to problem, z którym sobie nie radzą. Jeżeli chodzi o mieszkania ADMS-owskie.

Te osoby starsze często mieszkają w dużych, kilkudziesięciu prawie 100-metrowych mieszkaniach, a korzystają tak naprawdę z jednego, dwóch pokoi, a wolałyby mniejsze, ale nie chcą powiedzieć lepszym komforcie, tylko po prostu o standardowych warunkach, czyli na przykład z toaletą w mieszkaniu, o którą nawet w tej chwili w XXI wieku różnie z tym bywa i ogrzewanie piecowe. Jeżeli chodzi o osoby z niepełnosprawnościami, brakuje mieszkań dostosowanych.

Jeżeli chodzi o kolejne rzeczy, to pojawił się temat, który chyba akurat latem jest taką rzeczą ważną. Mówiliśmy dzisiaj o bezdomnych i tutaj też mi się pojawił ten punkt, chodzi o łaźnie dla bezdomnych. Nie ma możliwości skorzystania z czegoś takiego w mieście. Może przy, ja wiem, że już w tej chwili jesteśmy w trochę innym punkcie, jeżeli chodzi o budowanie nowego ośrodka, ale może rzeczywiście udałoby się gdzieś również zainstalować taką łaźnię. Jest ten punkt pomocy na Drukarskiej, ale on jest czynny tylko trzy razy w tygodniu i tam jedna Pani to obsługuje, więc jest to, przy takich upałach, ta łaźnia jest potrzebna. Ponadto w momencie, kiedy przeniesiemy noclegownię, Ochotnicza Straż Pożarna pozostanie bez siedziby. I to jest kolejny punkt, którym według mnie powinniśmy się zająć w kolejnym roku. Wiem, że mamy dwa lata na wybudowanie noclegowni, ale Ochotnicza Straż Pożarna zostanie po prostu bez siedziby, a wiemy, że, tak na Fordońskiej, a wiemy jak są nam potrzebni, nawet jakby każdy, kto ma ochotę, to raport z ich działań jest dostępny. To są takie drobnostki, więc to wspomnę.

Myślęcinek. Myślęcinek, jako miejsce takie wykorzystywane w 100%. Myślę, że warto pochylić się też w punkcie raport o stanie Miasta, nad planem działań na kolejne lata, by miano tego największego parku miejskiego w całej Polsce było zasadne. Nie wiem, czy Państwo wiecie, mamy pierwszy w Polsce Klub stowarzyszony w Królewskim Towarzystwie Ogrodniczym Gardening Club, właśnie w naszym Myślęcinku. Zapraszam serdecznie, możemy się przejść, zobaczycie Państwo, jak tam wygląda i czego również to miejsce potrzebuje.

Jeżeli chodzi o edukację, to również rozmawialiśmy o tym na komisji, ale również w tym moim zestawieniu pisemnym będzie pytanie o asystenta międzykulturowego. Jest podpisana obecnie obowiązująca ustawa, która umożliwia zatrudnianie asystentów międzykulturowych, a w momencie, kiedy tej młodzieży będzie więcej, jeżeli chodzi o osoby z Ukrainy, to wydaje mi się, że jest to zasadne pytanie nauczycielek.

Miasto dostępne, to taki temat rzeka, bo tak naprawdę każdy z pytanych odpowiadał zarówno kierowcy, matki z dziećmi, osoby z niepełnosprawnościami i seniorzy mówią o tym, aby miasto stało się bardziej dostępne. Mówię tutaj nie tylko o remontach dróg, ale również chodników, o których czasami zapominamy, a rzeczywiście tutaj bezpieczeństwo osób poruszających się jest ważne.

Jeżeli chodzi o osoby z niepełnosprawnościami, to tutaj dwie rzeczy chyba takie też kolejne, to transport dla tych osób oraz dostępność. Rozmawiałam też z matką, która trochę mi się żaliła, że na Piotrowskiego w sądzie musiała osobę dorosłą wnosić po schodach.

Przedsiębiorcy. O stanie przedsiębiorczości niech świadczy fakt, że nadal są możliwe, dostępne pieniądze na założenie działalności, gdzie w naprawdę dobrych latach, one kończyły się w miesiąc po ogłoszeniu naboru.

Teatr Polski. Remont zaplanowany na koniec 2023 roku, czekamy na wynik kontroli NIK. Pytanie też o scenę zastępczą, czy to jest temat, który jest jeszcze w zasięgu? Dlatego, że wiemy, że ten remont się przedłuży na kolejne lata. Zarządzanie projektami, tutaj z kolei miałam informację, prośbę o zarządzanie takie pro-mieszkańcom, chodzi tutaj w ogóle o remonty dróg i strefę płatnego parkowania. Bardzo dziękuję.”

Radny Jędrzej Gralik powiedział cyt. „Panie Prezydencie, Pani Przewodnicząca, Panowie Przewodniczący, Wysoka Rado. Tak wszedłem na tę mównicę, bo mam wrażenie, że jak siedzimy w tych ławach, to już nikt nie słucha i nie zwraca uwagi. Więc chciałbym troszeczkę dyskusję ożywić. Bardzo dziękuję Panu Dyrektorowi za tą prezentację, która była naprawdę bardzo tak jasno i klarownie przedstawiona. Dziękuję za odpowiedź na pytania, na które nie udało się udzielić odpowiedzi, to też wiem, że wymagało od Pana takiej skrupulatnej pracy, wielu telefonów pewnie, także bardzo Panu dziękuję.

Natomiast dowiedzieliśmy się, że Bydgoszcz jest takim miejscem mlekiem i miodem płynąca, ja tutaj chciałbym do tej beczki miodu troszeczkę jednak tą łyżeczkę dziegciu włożyć.

I teraz zacznijmy od tej strefy Park&Ride. To jest bardzo fajny projekt, tyle nie, że do parkowania, ale to jest tak naprawdę jeden z projektów Bydgoskiej Prawicy, czyli zielona Bydgoszcz. Otóż Drodzy Państwo, ostatnio przechodziłem sobie przy Rondzie Maczka, obok tego parku Park&Ride i szukałem miejsc parkingowych, gdzie one tak naprawdę na tym miejscu się znajdują, a tam łąka, żuczki, pszczołki. Jest to bardzo dobry projekt ekologiczny, natomiast nie znajduje zastosowania do parkowania. I jakie sceny odbywają się w niedzielę, gdzie mieszkańcy chcą zaparkować auta dojeżdżając do kościoła na msze świętą do Parafii Świętego Antoniego. Tam proboszcz dwoi się i troi, żeby te miejsca parkingowe znaleźć, gdzieś tam wokół świątyni, a parking stoi pusty. Dlaczego on stoi pusty? Po pierwsze opłaty za Park&Ride są najwyższe w zasadzie w Polsce, mamy ceny wyższe niż w Krakowie czy w Warszawie. Natomiast do tych miast, nawet nie powinniśmy się porównywać.

Kolejna sprawa. Zadajmy sobie pytanie, po co ci ludzie mają parkować tam auta, płacić za bilet, skoro za chwilę muszą przesiadać się do komunikacji miejskiej i za nią znowu płacić? Nie. To się zmieniło? Dobra, bo tak wiem, to przepraszam bardzo. Dziękuję za reakcję. Wiem, że tak było w Krakowie. Czytałem. Nie, że tak jak Pan Wiceprezydent mówi, to było rzeczywiście w Krakowie i czytałem jeszcze artykuł, że w Bydgoszczy tego nie ma, najwyraźniej jakiś błąd, to przepraszam bardzo. Ale summa summarum rzeczywiście wycięto gdzieś tam, w Fordonie i w Myślęcinku lasy po to tylko, żeby zastosować, że tak powiem betonozę, która obecnie toczy niczym nowotwór nasze miasto. Więc słucham?

Jeżeli są jakieś uwagi, to może później, tak, bo Pan Zwolak tu się wyrywa. Nie jesteśmy na ty.

Kolejna sprawa, którą chciałbym poruszyć, to jeszcze wodociągi i to jest tutaj hit. Tu mam właśnie zdjęcia garaży między BBON a ulicą Generalską, to są Kapuściska ulica Stolarska, to jest kolejne miejsce i nawet już mówią na to jezioro stolarskie, tam oczywiście te tereny zostały zalane, dlatego o tym mówię. Tam by można było śmiało zarybiać i prowadzić zawody wędkarskie, ale dlaczego o tym mówię? Bo oczywiście zaraz usłyszymy, że te zbiorniki retencyjne nie obejmują tych terenów, ale tu są przecież wypowiedzi MWiK i teraz tu są takie bym powiedział fajne słowa: *Zauważono, że to jedyny projekt w Polsce rozwiązujący problemy z deszczówką w skali całego miasta*, więc jest to już nieprawda. Druga sprawa, to też jest dobre, dlatego mówimy potocznie o tym systemie miasto gąbka, która w swoich porach, w zbiornikach gromadzi wodę. Pewnie tą wodę gromadzi, ale w sposób niedostateczny, bo nawet ostatnio pojawił się filmik, w którym mieszkaniec Piasków poruszał się kajakiem i pozdrawiał włodarzy naszego miasta. Ale w czym problem? Dziękuję bardzo, to Pani mi nie przerywa. Kolejna sprawa to in vitro dofinansowane z budżetu miasta. Było to około 500 000 zł, rozmawialiśmy z Panią z Komisji Rodziny, Zdrowia i widzimy, że wyniki tego projektu są też nikłe, to jest też taki kolejny populistyczny projekt. Jeżeli Państwo chcecie naprawę zadbać o problem niepłodności w naszym mieście, to zainwestujemy te pieniądze w naprotechnologię, która w żaden sposób nie wzbudza żadnych kontrowersji moralnych, a jest jedyną, jest naprawę metodą leczenia niepłodności, czego nie możemy powiedzieć o in vitro.

Ale są też rzeczy dobre, które chciałbym zauważyć, na przykład to, że Państwo pozwoliliście odejść Panu Dyrektorowi Adamowi Soroko z BCS-ów. Ja korzystam z basenów BCS bardzo często, gęsto, prowadzę tam zajęcia, rozmawiam z pracownikami, którzy nie mogli się dostać do Pana Dyrektora. A jeżeli już się dostawali, to rzeczywiście, mówiąc bardzo łagodnie, Panu Dyrektorowi brakowało kompetencji miękkich, chęci do rozmowy z pracownikami. Teraz zdaje się Dyrektorem jest Pan Michał Osiński. Nie znamy się osobiście, słyszałem wiele pochlebnych informacji na temat Pana Osińskiego, ale co się zmieniło? Szanowni Państwo, zmieniły się takie proste rzeczy, jak chociażby naprawione klamki szybko, że tak powiem, remontowane różnego rodzaju tematy, na naprawę saun już nie trzeba czekać tak długo. Więc to są rzeczy, jak najbardziej na plus. Pracownicy, ratownicy otrzymali aneksy do umów, także widzimy, że tutaj nie była kwestia znalezienia worka z pieniędzmi, tylko rzeczywiście zmiana osoby, która będzie chciała przede wszystkim spotykać się z ludźmi, będzie chciała z nimi rozmawiać i realnie rozwiązywać problemy. Kolejna rzecz to BOS, czyli Bydgoskie Obiekty Sportowe. I tutaj kolejny plus, bardzo chciałbym tutaj pochwalić Pana Dyrektora Gracjana Topczewskiego, który bardzo chętnie w ogóle współpracuje z ludźmi, którzy mają naprawdę ciekawe inicjatywy. I tak na przykład na basenie Astoria odbywa się Bydgoska Liga Pływacka, odbywa się Triathlon Pod Dachem.

Jest to, mało tego, zjeżdża się tam kadra, prowadzone są tam zajęcia z pływania, także tych rzeczy jest tam naprawdę multum, a mimo wszystko jest to, ten obiekt jest w stanie zadowolić wszystkich, i tych zwykłych śmiertelników, że tak powiem, którzy przychodzą tam się popluskać, i sportowców zawodowych, i sportowców amatorów, także tutaj wielka pochwała. Ale chciałbym tutaj, jak już jesteśmy przy Astorii, także poruszyć pewien temat, bo czytałem sobie artykuły, jak to było z tą Astorią, co budować, gdzie budować, co stawiać, ilość tych ławek. Więc chciałbym powiedzieć, że wbrew wielu opiniom, zawody rangi mistrzowskiej mogą się odbywać i one się już odbywają, to są chociażby Zimowe Mistrzostwa Polski Seniorów i Młodzieżowców, ale fakt jest taki, że rzeczywiście tam już się robi ciasno. To znaczy, że jeżeli przyjadą zawodnicy, trenerzy, już nie mówiąc nawet o kibicach, to rzeczywiście tego miejsca tam już jest za mało. Ale to już mleko się rozlało, czy tam nam taka impreza międzynarodowa typu mistrzostwa świata Europy, są potrzebne, to już jest temat do innej dyskusji. Natomiast wiem, że chcą Państwo wznowić również basen otwarty na Astorii, bardzo mnie to cieszy. Mam nadzieję, że będzie wiele na to pomysłów, ale apelowałbym również o zadbanie, o otwieranie bym powiedział kolejnych sekcji, na przykład stawianie tych skoczni do wody. To jest rzecz, bym powiedział, która byłaby innowacyjna w naszym mieście. Taka skocznia znajduje się w Poznaniu na Malcie, na pewno można by było uatrakcyjnić miasto, stworzyć też zawody różnego rodzaju z tej skoczni. Pamiętam kiedyś w Bydgoszczy były organizowane zawody w przechodzeniu po linie. Też bardzo fajny projekt, to były zawody międzynarodowe, a myślę, że takim też sportem bardzo ciekawym, widowiskowym byłoby to skakanie do wody, ale to tutaj tak nawiasem mówiąc. Kolejna sprawa to Miejski Szkolny Związek Sportowy. Rozmawiałem niedawno z Panem Prezesem Marianem Lewandowskim, niestety środki na Miejski Szkolny Związek Sportowy się zmniejszają. Tam było swego czasu 120 000, później to oscylowało 110, 100, a teraz jest to 90 000. Inflacja się zwiększyła, środki się zmniejszyły, plus to, co nam zjada inflacja i dochodzi do sytuacji, że nie mamy nawet obsad. Inaczej, ta obsada się znajduje, ale wśród emerytowanych sędziów, ponieważ nikt nie chce już poświęcać swojego czasu, tak naprawdę pracując za grosze, to jest bodajże 15 zł nawet za mecz piłki nożnej. Samo sędziowanie jest przyjemne, jeżeli tam przebiega po myśli obu zespołów, natomiast jeżeli ktokolwiek brał czynny udział w sporcie, zdaje sobie sprawę z tego, jakie jest to obciążenie psychiczne, również dla sędziów. Ja już nie wspominam nawet o medalach czy o pucharach, ale jeżeli już Bydgoszcz ma być miastem sportu, ja rozumiem, że sport zawodowy jest bardzo dużym obciążeniem, to przynajmniej zadbajmy o ten sport dzieci i młodzieży. Widziałem również, że jest wypłacane stypendium Prezydenta Miasta, to jest bardzo chwalebne i za to bardzo dziękujemy. Natomiast właśnie apelujemy o większą, o dofinansowanie tego Miejskiego Szkolnego Związku Sportowego.

I kolejna sprawa. Wybudowano basen Łabędź. Mówiąc szczerze, odstaje on jakością od innych basenów, już od wejścia nie ma tam żadnej szatni, później to ja jak chodzę z dwójką dzieci na basen, to rzeczywiście zimą jest problem, tam nie ma żadnej szatni, żeby kurtki powiesić, to wszystko trzeba pakować do szatni rodzinnej, to jest taki bym powiedział, troszeczkę projekt nieprzemyślany, ale apelowałbym też o to, żeby już troszeczkę wstrzymywać się może z budową nowych basenów, tam był kiedyś pomysł na Kaliskiego, a może pomyśleć o budowie nowych basenów, gdzieś przy ośrodku Zawiszy. Tam będzie teraz nowa hala, gdybyśmy tam postawili Drodzy Państwo, jeszcze basen, to mówię to teraz bez cienia ironii i mówię śmiertelnie poważnie, Bydgoszcz stałaby się drugą Spałą, Cetniewem czy Wałczem. Mielibyśmy naprawdę profesjonalny ośrodek przygotowań olimpijskich, byłoby to wszystko scentralizowane i zachęcam, żeby się nad tym pomysłem pochylić. Ja wiem, że nie wszystko naraz, że nie ma na to środków, ale może warto, że tak powiem na innych projektach zacisnąć pasa, żeby to, że tak powiem, wybudować za parę lat. Także pełen optymizmu dziękuję Państwu, do zobaczenia.”

Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Elżbieta Rusielewicz powiedziała cyt. „Dziękuję Panie Radny, i obyśmy tego optymizmu nigdy nie zgubili, tylko marzyli o tym, niech Bydgoszcz się rozwija. Pan Prezydent Rafał Bruski, bardzo proszę.”

Prezydent Miasta Rafał Bruski powiedział cyt. „Dziękuję bardzo. Ja oczywiście przysłuchuję się tej dyskusji albo stąd, albo z gabinetu i mam takie wrażenie już po kilku wypowiedziach, że to jest trochę dyskusja, jakbyśmy rozmawiali o budżecie miasta, czyli o tym, co planujemy albo co Prezydent ma zaplanować. Ja zachęcam do tego, abyśmy rozmawiali o stanie miasta aktualnym, i oczywiście można jak najbardziej mówić o tym, co powinno być, tylko ten właściwy moment to jest składanie przez Państwa wniosków budżetowych. I wiecie, jaki to jest problem, gdy musicie złożyć poprawnie swój wniosek, wskazując źródło finansowania, i wtedy to jest moment, kiedy możemy snuć plany, czy ma być basen duży, czy mały, czy zamiast dwóch basenów na osiedlach przy szkołach rozbudować należało trybuny na Astorii, po to żeby raz na 10 lat, a może na 15, a może nigdy wypełniły się mistrzostwami Europy na przykład, a tak naprawdę się nigdy by nie wypełniły, bo wymagania są takie, że powinien być drugi, 50 metrowy basen do rozgrzewek. Więc nie snujmy po prostu takich planów nierealnych albo mało realnych, a zachęcam wszystkich, szczególnie debutantów, do tego, aby wszelkie siły i środki swoje intelektualne włożyli w to, gdy będzie tworzony budżet, będziecie Państwo mogli ten budżet zmieniać dowolnie w stosunku do tego, który przygotowuje Prezydent, i wówczas przekonacie się, jak ciężko tak naprawdę w ten budżet włożyć cokolwiek innego, bo trzeba niestety coś innego odebrać. I też przypomnę, że tu szczególnie jeszcze do pierwszej wypowiedzi, Pan Skarbnik ma dokładne wyliczenia i pokaże to w odpowiednim momencie na sesji, to znaczy jak będą kwestie budżetowe, realizacji budżetu, przez ostatnie lata Wy staracie się o tym zapomnieć.

Związek Miast Polskich przeliczył dla wszystkich polskich gmin i miast straty, jakie ponieśliśmy w wyniku Waszego Polskiego Ładu i Waszego zarządzania i relacji rząd-samorząd od 2019 roku. 673 000 000 zł. Taka kwota powinna była wpłynąć do miasta, gdybyście nie majstrowali, nie odbierali miastom takim jak Bydgoszcz pieniądze. Więc zachęcam do uderzenia się we własną pierś, bo wiele tych kwestii, które zauważacie, że ich nie ma, a powinny być, mieszczą się w tej kwocie. Dziękuję bardzo.”

Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Elżbieta Rusielewicz powiedziała cyt. „Dziękuję Panie Prezydencie. Pani Radna Grażyna Szabelska, bardzo proszę. Jeżeli mogłabym Państwa prosić, bo my naprawdę już bardzo dużo mówimy i czasu poświęcamy, o takie zwarte myśli i przedstawianie swoich uwag dotyczące raportu.”

Radna Grażyna Szabelska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo, Pani Przewodnicząca, Panie Prezydencie. Zacznę od podziękowań. Po pierwsze dla Pana Dyrektora Boronia, który przedstawił Raport. Dziękuję Panu Dyrektorowi za odpowiedzi na pytania, które postawiłam w trakcie obrad komisji, to rzeczywiście widziałam tutaj, że była próba nie na wszystkie pytania, ale na te, które mógł Pan pozyskać informacje to i zadane były na komisjach. Dziękuję bardzo, więc o tyle już możemy mniej tutaj dyskutować.

Po drugie, chciałam podziękować wszystkim pracownikom Urzędu Miasta za trud, który wkładają w między innymi odpowiedzi na nasze zapytania, interpelacje, ale też za całą ich rzetelną pracę na rzecz naszego miasta, bo to jest przecież też część i jakość tego rozwoju i stanu miasta.

Po tych podziękowaniach przejdę do tutaj już powtarzanego oczywiście problemu, bo on się narzuca. Mówili o tym moi przedmówcy, ale trudno nie podkreślać tego, że rzeczywiście jednym z największych problemów naszego miasta jest wyludnianie. I teraz można się zastanawiać, już bez diagnozy, bo ta diagnoza jest. Co miasto, odnosząc się do Raportu, miasto zrobiło, by ten proces wyludniania powstrzymać, więc żeby się nad tym zastanawiać trzeba też wiedzieć, co powoduje, co może hipotetycznie powodować, że jesteśmy w stanie jako miasto, jako radni podsuwając swoje propozycje Państwo jako urzędnicy, Pan Prezydent jako władarz ten proces zatrzymać. Wydaje się, że kilka jest takich ogólnych rzeczy, które wpływają na tą, na to, jakby na tą przestrzeń, w sposób miastotwórczy, tak to nazwijmy. To jest moim zdaniem akademickość miasta, czyli uczelnie, uczelnie i ta współpraca tutaj ten obszar teraz w tym momencie tego nie rozwijam. Dalej przedsiębiorczość, kultura i taka ogólna jakość życia w mieście, związana z szeregiem obszarów, które są w Raporcie, o których wspominał Pan Dyrektor. Oczywiście, odniosę się do kilku, ale to zasadnicze pytanie odnośnie tego wyludniania, co Miasto w 2023 roku? Bo faktycznie zgodnie z sugestią Pana Prezydenta, staram się trzymać tego Raportu, co miasto w ubiegłym roku zrobiło, jakie podjęło działania, by przeciwdziałać wyludnianiu Bydgoszczy? Jaka jest konkretnie ta polityka demograficzna miasta?

Czy te konkretne działania są celowe, owskaźnikowane w jakiś sposób, metodologiczny, ujęte w jakieś ramy? - które możemy za chwilę prowadząc celowe, celowe, powiedziałam nie przypadkowe i uogólnione działania, ale celowe, by rzeczywiście zatrzymać w Bydgoszczy młodych ludzi, by przyciągnąć innych młodych i nie tylko młodych mieszkańców, by chcieli tutaj żyć, mieszkać, zakładać rodziny. Więc to jest pytanie z jednej strony ogólne, ale z drugiej proszę o konkretne przykłady, czy mamy taką politykę, która jest obwarowana określonymi, określoną metodologią, którą możemy w jakiś sposób kontrolować, monitorować? Jeżeli nie, to myślę, że trzeba by nad tym, ale to w dalszych naszych działaniach i interpelacjach na tym się skupiać.

Teraz przejdę do kilku takich aspektów, które tylko zaznaczyłam w kolejności. Kultura. I już bardziej szczegółowe moje refleksje i zapytania. Sprawa grantów, która pojawiła się na ostatnim nawet posiedzeniu kultury. Myślę, że ten rok 2023 można by również podsumować jako taki tutaj Pan Przewodniczący Paweł Bokiej, będąc na komisji, też to wskazywał. Ja to chciałabym rozwinąć i uwypuklić ten wątek. Te granty są, były już z tej perspektywy zbyt niskie, ceny rosną. Organizacje, fundacje, stowarzyszenia, które podejmują się pewnych działań, niestety, ale borykały się z takim problemem, że te przeznaczone środki na pomysły, które powstają, one są bardzo cenne. Mieliśmy możliwość zaobserwowania, w jaki sposób to się wydarza. Te środki są zbyt niskie. I to konkretnie rok 2020. Czy to można było obserwować?

Jeśli chodzi tu będąc przy tych środkach, też na kulturę. Przepraszam, tylko taka dygresja, dzisiaj akurat mamy możliwość i myślę, że jeszcze jest ta możliwość naprawienia swoistego błędu, który popełnił Pan Minister Kultury, Pan Minister Sienkiewicz, odmawiając środków na te dwa wspomniane festiwale. Państwo, nie chcieliście dzisiaj o tym rozmawiać, ale jeszcze raz z tego miejsca podkreślam, że mamy możliwość jako miasto naprawić niezrozumiały, wręcz irracjonalny błąd, który popełnił z przyczyn w zasadzie niewiadomych, albo można domniemywać jakich, ale tak naprawdę organizator również nie wie, dlaczego w taki impertynencki sposób potraktowano jego wnioski, które do tej pory zyskiwały te środki, mógł, biorąc pod uwagę zdrowy rozsądek, z pewnego rodzaju racjonalność, liczyć na te środki, został tych środków pozbawiony. I nasz dzisiejszy apel, który zgłosiliśmy i to wystąpienie Prezesa Dudzińskiego, jest efektem tego wypadku przy pracy. Ale jakby to może jeszcze w innym czasie będę do tego wracać, ale teraz chciałam też to podkreślić, że jest to związek również z funkcjonowaniem miasta dla dobra mieszkańców, czyli kwestia dofinansowania.

Druga sprawa kwestia Biura Wystaw Artystycznych. Śledzę bardzo aktywnie, sposób i częstotliwość i jakby nie odnoszę się tu do jakości, ale do powiedzmy, pewnego rodzaju merytorycznej zawartości, ekspozycji i wystaw. I to jest rzecz, którą zawsze podkreślam i też w tym Raporcie chciałabym zwrócić uwagę. Otóż nastąpiła taka ciekawa sprawa. W 2023 roku, również jako stan kultury w Bydgoszczy.

Otóż obowiązek wystaw środowiskowych, który spoczywa przecież na Biurze Wystaw Artystycznych, przejęła de facto Biblioteka Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego. Będę tej tezy bronić, bo śledząc wystawy, które organizuje Pani Barbara Maklakiewicz w Bibliotece Uniwersytetu. W zasadzie można taką tezę postawić, że ten powtórzę obowiązek wystaw środowiskowych: artystów, malarzy, twórców bydgoskich, naszego środowiska, nie spoczywa w tym momencie na Biurze Wystaw Artystycznych. Co jest jakąś, powiedzmy, misją tej instytucji, a została przesunięta na Bibliotekę UKW, która zorganizowała chociażby tu wymienię pośmiertną wystawę Panu Kochanowskiemu, Panu Ignacemu Buli, Panu Dętkosowi, Panu Zbigniewowi Papke, Panu Kazimierzowi Drejasowi, gdzie wymienieni twórcy nie mają, Szanowni Państwo, możliwości, nie mają szansy, mimo pewnych zabiegów, mimo próśb, mimo wniosków, nie mają szansy na wystawianie swoich prac również w 2023 roku w Biurze Wystaw Artystycznych. I o to będę zabiegać, to jest teraz mój głos krytyki, a pytanie brzmi, czy jest szansa, że ta sytuacja się odmieni? Że Biuro Wystaw Artystycznych w większym stopniu stanie się taką przestrzenią, taką opoką kulturalną, ale też organizacyjną, bo przecież jest to infrastruktura, która przynależy owszem, do wszystkich bydgoszczan, do całego, można powiedzieć, Pani Dyrektor skupia się na sprowadzaniu i bardzo dobrze, że mamy możliwość oglądania też innych artystów i z Polski, i zagranicy. I to ma być, ale apeluje, by większą uwagę skupić właśnie też na uznanych artystach naszych bydgoskich i rodzimych.

Kolejna kwestia to jest brakowało mi w 2023 roku takiej celowej, metodycznej polityki kulturalnej miasta Bydgoszczy, związanej z zaopiekowaniem się dziedzictwem, które pozostawiają po sobie artyści, którzy odeszli, artyści, których nie ma już wśród nas. Bardzo często mają w swoich, mieli w swoich zasobach, potem to przechodzi, oczywiście na rodziny, na spadkobierców i to jest jakby zrozumiała rzecz, ale miasto w moim rozumieniu, z mojego rozpoznania i z konsultacji ze środowiskiem artystów to wynika, jakby miasto nie ma żadnej celowej, metodycznej polityki, by pozyskiwać chociażby oryginalne teksty, jakieś listy, korespondencję. Jednym słowem dziedzictwo kulturowe, które kumulują dani artyści, a potem, kiedy oni odchodzą – niestety - a ten proces następuje siłą rzeczy miasto nie opiekuje się tą przestrzenią, nie stara pozyskiwać do zasobów Bydgoszczy. Często rodziny dysponują wieloma pamiątkami i tak de facto nie mają co z nimi zrobić. W tym celu postulowane archiwum bydgoskiej kultury. Pani Dyrektor w ubiegłym roku stwierdzała, że nie ma takiej potrzeby. Tutaj będę polemizować i będę zabiegać o to, by jednak takie archiwum bydgoskiej kultury na te cele powstało.

Kolejna sprawa centrum teatrów alternatywnych było już wspomniane. Pan Dyrektor też odpowiadał, jedynie przykre, że nie ma tego nawet właśnie w budżecie, o to zabiegaliśmy.

Młyny Rothera. I to już tylko przepraszam. Ja uwielbiam tą przestrzeń, lubię w niej być, ale nie skupię się na tych pozytywach, skupię się na tym, czego mi brakuje i to, co powinno być naprawione, tego, czego brakowało też w 2023 roku.

Otóż, Dlaczego? To jest pytanie, dlaczego w przestrzeni Młynów Rothera nie zaplanowano odpowiednich warunków, by powstawały tam, by były tam przestrzenie wystawowe? Tutaj po rozmowie z Panem Dyrektorem Kuczmą okazało się, że w Młynach Rothera np. Muzeum Okręgowe nie może wystawiać swoich obrazów. To jest według mnie nieporozumienie, by tak ogromna przestrzeń, nie miała jakieś wyodrębnionych obszarów, gdzie różne sytuacje związane z chociażby brakiem możliwości w zakresie takich lokalowych Muzeum Okręgowego, żeby tutaj się tej przestrzeni nie udostępniać.

Jeżeli chodzi o to udostępnianie, to też już były na ten temat dyskusje. To jest generalnie też większy problem, taki szerszy. Nie tylko Młynów Rothera, ale ponieważ Młyny Rothera mają ogromną, przeogromną przestrzeń, kubaturę to w sposób szczególny to tutaj wybrzmiewa. Jednak teraz chciałbym zadać pytanie, w jaki sposób miasto i jaką politykę prowadzi udostępniania przestrzeni, istniejących przestrzeni instytucji kultury, które mamy, których jest coraz więcej we współpracy z organizacjami pozarządowymi, które przecież otrzymują od miasta wysokie środki na realizację swoich pomysłów dla kultury? Problem ten wybrzmiał również na Komisji Kultury i proszę o taką odpowiedź. Czy jest jakaś metoda na to, by instytucje kultury istniejące udostępniały tą przestrzeń, nie na zasadach takich marketingowych, które są potem kwotą, często taką zaporową, gdzie te organizacje, fundacje, które podkreślam, korzystają z pieniędzy miejskich, organizują jakieś imprezy, potem nie mogą z powodów różnych, zaporowych, właśnie finansowych, korzystać z tych przestrzeni, które istnieją m.in. właśnie, czy to Młyny Rothera, czy to we wcześniejszych okresach chociażby Teatr, który żądał wysokich kwot za to, by np. Teatr Alternatywny mógł odegrać swój spektakl. To tylko jakby takie przykłady. Chodzi o to udostępniania.

Kwestia kolejna. Wielkie opóźnienia w modernizacji Teatru Polskiego. Pytanie, w jaki sposób to się sfinalizuje i z czego wynikają te przyczyny tych opóźnień? Kolejny aspekt Muzeum Okręgowe. Co w 2023 roku zrobiono, by polepszyć warunki przechowywania, magazynowania dzieł, arcydzieł, które Muzeum ma w swoich zasobach? Wiem, że te warunki, już nie spełniają takich standardów. I co w tym 2023 roku zostało w tym celu wykonane i zrobione? Czy zaplanowane? Miejskie Centrum Kultury. Tak z analizy wynika bardzo imponująca liczba imprez i chwała za to. Nie podważam tego. Rzeczywiście w 2023 roku 1486 imprez, ale pokusiłam się na takie przeliczenie i nasunęło mi się pewnego rodzaju pytanie, bo z takiego prostego wyliczenia, przemnożenia, podzielenia właściwie wyszło, iż. Miejskie Centrum Kultury organizuje 4 imprezy codziennie od poniedziałku, we wszystkie dni tygodnia. Jakby chciałabym może takiego komentarza, w jaki sposób jest to możliwe? Bo to jest zadziwiające, w jaki sposób może być to zorganizowane? To po prostu jest ciekawe, ja chciałbym się, też dowiedzieć, jak to się właśnie dzieje? Ta liczba imprez rzeczywiście jest duża. Czy 4 imprezy codziennie są możliwe, bo tak wychodzi z prostej kalkulacji?

To taki znak zapytania po prostu do wyjaśnienia, do dalszych, do wyjaśnień znaczy nie do tłumaczenia się, żebym była dobrze zrozumiana, ale bardzo mnie to interesuje, jak to jest organizacyjnie wykonane?

Kwestia, która pojawiła się też na Komisji Kultury, tu ją też przekaże. Odnosi się do stanu z 2023. Piękne, kultowe miejsce: Pomorzanie. Wielki problem. Ale myślę i mam nadzieję, że miasto dźwignie. Może, należałoby zastanowić się Panie Prezydencie nad zakupem tego miejsca i z jakimś przywróceniem, właściwie bydgoszczanom tego kultowego, powtarzam i historycznie bardzo ważnego miejsca dla bydgoszczan.

Gratuluje i cieszę się, że miasto Bydgoszcz stało się miastem kreatywnym UNESCO, to jest rzeczywiście wielki sukces i za to należy się szacunek i gratulacje. Wiem, że Miejskie Centrum Kultury ogarniało tutaj tak kolokwialnie mówiąc, ten projekt i to Pani Dyrektor gratulacje, bo wiem, że to był na pewno wielki trud. To kwestia kultury.

Jeżeli chodzi o kolejny problem. Komunikacja. Można śmiało powiedzieć, że w 2023 roku miasto przeżywało jeden z największych kryzysów miejskich to można by tak nazwać kryzys komunikacji publicznej. O tym Państwo już mówiliście. Ja nie będę tych też powtarzać, ale nie mogę o tym w tym Raporcie oczywiście nie wspomnieć. Konkretnie pytania w zasadzie się mi przynajmniej nasuwają, które już stawiałam, ale proszę o odpowiedź również dziś. Kryzys komunikacji MZK. Co miasto zrobiło, by w 2023 roku, by ten kryzys przezwyciężyć, ale przezwyciężyć go tak, by nie doprowadzić do upadku MZK i do prywatyzacji tej spółki miejskiej? Co miasto robi, by nie doprowadzić do upadku? Ja teraz nie zadaje pytania, czy Pan Prezydent dopuszcza taką sytuację, że MZK upadnie, bo już zadawałam i otrzymałam odpowiedź, że Pan Prezydent nie widzi takiej możliwości upadku, ale ja dzisiaj zadaje takie pytanie, co w 2023 roku zostało skutecznie zrobione, podjęte, zaplanowane by aktualna sytuacja i sytuacja w 2023 roku nie tylko nie doprowadziła, bo ja widzę ja takie zagrożenie, ja osobiście widzę, do upadku MZK w Bydgoszczy, w skutek czego prawdopodobnie nastąpiłaby prywatyzacja? Prawdopodobnie nie chcielibyśmy tego. Prawdopodobnie Pan Prezydent odpowie, że też tego nie chce, ale ja się pytam, co zostało zrobione. Bo te aspekty zasadnicze, które przyczynią się, jeśli nie zostanie nic zmienione, czyli dwa aspekty: płać, niedoszacowane wozokilometry już tylko w skrócie one w efekcie doprowadzą być może w końcu, rzeczywiście do takiego stanu, że będziemy bezradni, że wtedy będziemy już analizować: nic nie możemy już zrobić, dlatego zapytuje właśnie w taki sposób. Kolejna rzecz. Jest drugi etap. Cieszę się, że 11 autobusów elektrycznych jest już pierwszy etap, jakby przeszliśmy pozytywnie. Pytanie, kiedy ten drugi etap będzie? Kiedy będzie to sfinalizowane? Jakie są rokowania? Odnosnie tych 11 autobusów elektrycznych, czyli widzimy, że jest postęp, infrastruktura w zakresie MZK się zwiększa, są pozytywne ruchy, ale z drugiej strony to właśnie te niepokojące aspekty, czyli niespójność, ja tu widzę pewnego rodzaju niespójność.

Z jednej strony inwestowanie i rozwój, a z drugiej pewne kierunki, które bardzo są niepokojące. Kwestia komunikacji dalej. Czy powstały kontrapasy, które budziły pewnego rodzaju kontrowersje. Pytanie, czy jest to monitorowane w zakresie skutków? Czy mamy jakieś wskaźniki, jakieś informacje, które już teraz nam powiedzą, że tak, to przyniosło dobre efekty i te efekty są takie. To samo dotyczy likwidacji w wybranych miejscach przejść dla pieszych. To również budziło liczne kontrowersje, a też zdziwienie mieszkańców, którzy do tej pory nie wiedzą, dlaczego tego przejścia już nie ma, może ta polityka, taka edukacyjno -informacyjna tutaj też powinna być jakoś inaczej prowadzona. Ale, czy mamy już dziś informacje, czy w tych miejscach, gdzie zostały zlikwidowane przejścia dla pieszych, a wspominał o tym między innymi właśnie tutaj Radny Lewandowski, on walczył merytorycznie i bardzo tak aktywnie o to, by przywrócić te miejsca dla pieszych. Czy jest jakiś monitoring? Czy w tych miejscach jakieś są wskaźniki, czy te wskaźniki wypadków z udziałem pieszych one się zwiększyły, zmniejszyły, są na tym samym poziomie? Czy jednym słowem miasto to monitoruje? Do 2023 roku można również odnieść takie rzeczy związane z komunikacją, po prostu z jakością, o tej jakości życia mówiłam. Ja jestem radną Wyżyn, Kapuścisk, Łęgnowa. Szanowni Państwo, osiedle Kapuściska, jakbyście tam naprawdę przyjechali, do czego zachęcam, jeżeli chodzi o chodniki, to są chodniki z lat 60. Tam przez 50 lat niektóre chodniki w ogóle nie były remontowane. W związku z tym w 2023 również nie były remontowane. Tak samo drogi, niektóre drogi typu np. Modrakowa. Ale tutaj bardzo proszę o to, żeby to się zmieniło. Ale odnosząc się do Raportu za 2023 jest to bardzo krytyczna ocena, jeśli chodzi o stan chodników i ulic, szczególnie właśnie na tych starszych osiedlach. Jeżeli chodzi też o komunikację, to wszyscy jako radni zapewne odbieraliśmy skargi mieszkańców jeśli chodzi o częstotliwość, jakość komunikacji, tramwaje, autobusy jeździły jeden za drugim. To odnosi się właśnie do tej jakości. Ale tu nie będę się teraz nad tym skupiać.

Słowo - kłapa. Ono tutaj zaistniało, były pewnego rodzaju zastrzeżenia, że tam się nie należy, czemuś czy się należy. Na pewno inwestycji: Park&Ride. To słowo kłapa się należy, ale to już nie będę tego tutaj dalej ciągnęła, bo po prostu to już było. Polityka społeczna. Dziękuję za tą odpowiedź Panu Dyrektorowi Boroniowi. Ale nadal pozostaje pytanie, czy my jako miasto, bo Pan Dyrektor odniósł się do tego, jak to wygląda, jeżeli chodzi o formalności, jakie są plany itd., ale czy my jako miasto wywiązujemy się i wywiążemy się z zobowiązań ustawowych w tym zakresie? Tej właśnie centrum pomocy bezdomnych z tą funkcją opiekuńczą, bo przecież ustawa zobowiązuje miasto do pewnych działań, żeby one już były gotowe i miasto musi stanąć w tej gotowości.

Polityka mieszkaniowa. Też wiadomo, była o tym mowa, każdy wie, kto się interesuje mieszkaniówką, że jest dużo wolnych lokali, które w zasadzie mieszkańcy również i obserwują.

Mieszkańcy nie wiedzą, dlaczego tak długo czekają na zamianę mieszkania, skoro te lokale, bo przecież ci, co się interesują, widzą, że te mieszkania stoją. Chociażby na ulicy Smoleńskiej jest bardzo dużo lokali, w tym lokali, które mogłyby być przeznaczone na lokale socjalne. I pytanie, ile takich lokali konkretnych miasto w 2023 roku wolnostojących wyremontowało na rzecz właśnie lokali socjalnych? Bo z lokalami socjalnymi mamy bardzo duży problem, one są przyznawane, a potem tych lokali po prostu dla tych mieszkańców nie ma. Straż Miejska. Zainteresowała mnie taka niepokojąca dana, że i to znacznie zmniejszyła się liczba pieszych patroli Straży Miejskiej. Pytanie, z czego to wynika? Dlaczego tych patroli w odniesieniu do 2021 roku, gdzie było ich 1 889, a w 2023 - 764? To jest niekorzystny trend. Mieszkańcy oczekują, sygnalizują, że potrzebują takich patroli, które zdecydowanie zwiększają bezpieczeństwo mieszkańców. A tutaj w tych statystykach widzimy taką tendencję.

Kwestia 2023 roku. Również podejmowana przeze mnie, kwestia nieznośnego fetoru na Siernieczku. To był duży problem. Jeżeli chodzi o stan miasta, on bardzo, ta przestrzeń w XXI wieku, to że mieszkańcy musieli zmagać się, musieli znosić, bo byli skazani, po prostu poprzez miejsce zamieszkania na tak nieznośny fetor po prostu to godzi w godność tych mieszkańców, którzy musieli to znosić. Problem jest nadal nierozwiązany, bo kto się tym interesuje, kto ma dobry, również węch, to po prostu wie, że to nadal jest nierozwiązany problem, jak ta sprawa zostanie i czy mieszkańcy mogą liczyć na takie finalne, ostateczne rozwiązanie tej sprawy? Co jest związane z jakością życia w Bydgoszczy. To źle świadczy o naszym mieście, że w jego centrum właściwie, bo to w zasadzie może, nie jest ściśle centrum, ale jednak jest to miasto, środek miasta po prostu przejeżdżamy i również goście naszego miasta, po prostu ten fetor czują. To nie najlepiej świadczy o mieście.

Brakuje łaźni, brakuje, można by tam tą przestrzeń rozwinąć. Tu Pani Radna Czerska – Thomas. Łaźnia dla bezdomnych z jednej strony, ale też Szanowny Panie Prezydencie, brakuje toalet publicznych, toalet dla mieszkańców Bydgoszczy. Odnosząc do Raportu mieszkańcy oczekują zwiększenia takich miejsc. Myślę, że XXI wiek już zobowiązuje do tego, by ta higiena by to, że te toalety publiczne miały wysoki standard i by one były po prostu by one były jest jakimś jednak też objawem dobrej jakości życia.

I ostatni już punkty. Przedsiębiorcy. Właściwie nie ostatni. Przedsiębiorcy, co miasto w 2023 roku zrobiło, zdołało, wykonało, czy zaplanowało, by ułatwić funkcjonowanie drobnych przedsiębiorców w Bydgoszczy? Widać, że lokale, które przynajmniej w centrum miasta, to widać. Lokale, które niegdyś były zajmowane przez drobną działalność, przez przedsiębiorców one teraz miasto w różnych obszarach straszy można powiedzieć, bo to straszy. Na pewno nie zdoła. Taką pustą, brzydką przestrzenią tych witryn gdzie kiedyś była tam działalność z jakiegoś powodu - Ja wiem, że to są różne uwarunkowania, nie zawsze to jest lokal ADM - owski, ale często to jest lokal ADM - owski i one są puste, tu miasto powinno też żyć tą drobną przedsiębiorczością.

Te wszystkie obszary Starego Miasta powinny być takie wysyczone różnorodną działalnością, drobnej przedsiębiorczości, bo to dodaje kolorytu. Taka uwaga i pytanie jednocześnie, co zostało zrobione w 2023 roku? Jakie konkretne działania, by ułatwić funkcjonowanie przedsiębiorców?

Jeszcze ostatnia rzecz już zamykając ten temat. Refleksja i pytanie odnośnie współpracy miasta z przestrzenią akademicką, z uczelniami. Oczywiście po naszej, po naszej utożsamiam się w pełni z Radą Miasta, z Miastem, dlatego mówię po naszej stronie jest szereg dobrych rzeczy, chociażby ostatnie przekazanie Szpitala Miejskiego na rzecz uczelni i to jest bardzo dobra sprawa. Mam nadzieję, że z pożytkiem i dalszą jakby częścią utworzenia Wydziału Lekarskiego, ale moja diagnoza tej współpracy miasta z uczelniami jednak jako całość jest taka, że jest jeszcze bardzo duże pole do wielu wspólnych działań i pomysłów, które mam wrażenie, nie są realizowane. I pytanie, czy w 2023 roku podejmowano jakieś, mniej standardowe czy inne, czy nowe w relacji do wcześniejszych lat działania, które tą współpracę między uczelnią, a miastem z pożytkiem dla mieszkańców Bydgoszczy? Czy miasto takie działania podejmowało? Dziękuję bardzo. Na razie to wszystko.”

Radny Maciej Świątkowski powiedział cyt. „Pani Przewodnicząca, Państwo Prezydenci, Wysoka Rado, ja również chciałbym podziękować Panu Dyrektorowi, Pani Kierownik za przygotowanie materiału oraz dzisiejszej prezentacji oraz odpowiedzi na pytania radnych, który padł w czasie posiedzenia komisji. Proszę Państwa, ponieważ ja będę prowadził komisję, która będzie Komisją Rozwoju, Przedsiębiorczości i Nauki. Stąd moje to wystąpienie, ono ma mieć, też bym miał inny charakter, ponieważ ja mogę tylko jednym słowem powiedzieć, że ja wysoko oceniam rozwój miasta na podstawie tego Raportu. Natomiast chciałbym zwrócić uwagę na takie pewne sprawy, które powinny zachęcić radnych do pracy, czy zakasać rękawy. Ponieważ uważam, że jesteśmy w takim okresie rozwoju Bydgoszczy, który się rzadko zdarza. Te rozwoje miasta były różne, były tragedie w postaci wojen, też chorób zakaźnych, ale też Bydgoszcz miała piękne okresy, np. wybudowanie Kanału Bydgoskiego spowodowało, że miasto Bydgoszcz stało się miastem silnym, prężnym gospodarczo też wzrosła znacznie ilość mieszkańców i to tak trwało aż do lat 70. XX wieku. Czyli miasto głównie w oparciu też o przemysł. To się zmienia. I teraz myślę, że już w mieście Bydgoszczy dominują w PKB usługi, a nie działalność przemysłowa. Dlatego też chciałbym jeszcze zwrócić uwagę na to, że mamy pewne narzędzia. Prosiłbym, żeby jeszcze każdy z radnych zerknął do Strategii Rozwoju Miasta Bydgoszczy. Ona została uchwalona w 2013 roku, ale była aktualizowana w roku 2000. Myśmy chyba uchwałą przyjęli 27 maja 2020 roku i to jest właśnie doskonały materiał, bo to jest materiał partycypacyjny. To jest program rozwoju miasta przygotowany przez mieszkańców, a nie przez urzędników ratusza, czy też przez Pana Prezydenta. On jest tutaj definiowany na podstawie właśnie takich doświadczeń. Tutaj też pracy Uniwersytetu Technologicznego w Wiedniu. To są smart city.

Gdzie tu już wspomniane to jest sześć kluczowych obszarów rozwoju i chodzi o to na zbudowanie właśnie miast w takim właśnie inteligentnym połączeniu zasobów i działań włączonych w proces decyzyjny niezależnych i świadomych obywateli. To jest podstawowa sprawa.

Ten dokument jest dokumentem, który mówi o naszych ambicjach ponadlokalnych, ale także stanowi spojrzenie pojedynczego mieszkańca Bydgoszczy na jego potrzeby, na wpływ na funkcjonowanie miasta, jaki on ma i to było też właśnie dzięki tej metodzie partycypacyjnej, właśnie przygotowania tego projektu przygotowane. W tych sprawach też będziemy mieli też sytuacje, takie sporne i konfliktowe, np. tutaj już poruszana ulica, np. Nakielska. Czy to ma być indywidualna komunikacja samochodowa versus komunikacja publiczna, rowerzyści, piesi? Bo to też trzeba zdecydować. Czy mają być teren inwestycyjne, czy zachowanie np., środowiska przyrodniczego, czy nawet działalność gospodarcza, czy jakaś przyjazna przestrzeń.

Chciałbym zwrócić uwagę, szczególnie na to, że te cele, które będziemy realizować one w zależności od samorządu, właśnie naszego miasta, czyli tutaj poziom gminy i powiatu są tylko częściowe żeby realizować ten dokument jakim jest Strategia Rozwoju. Dlatego też że musimy wyjść, jakby poza miasto, poza ratusz i szukać właśnie też czy porozumienia, wsparcia, wysłuchania różnych innych, mieszkańców Bydgoszczy, czy też stowarzyszeń, czy też organizacji, czy uczelni, aby to realizować. Bydgoszcz ma takie pewne atuty, bo mamy dość dobrą realizację usług publicznych związanych z wielkością i znaczeniem miasta. Też tutaj mało było wspomniane, ale współpracujemy z samorządami Obszaru Metropolitalnego, Stowarzyszenie Metropolia Bydgoszcz. Tu też wykorzystujemy różnego rodzaju narzędzia partycypacji społecznej, funkcjonują mechanizmy aktywizacji społecznej lub grup mieszkańców. Jest dobra jakość nauczania w szkołach średnich, szkołach branżowych. Mamy wieloprofilowy ośrodek akademicki, tu mamy dość dużą, dobrą ofertę edukacyjną, dydaktyczną, doradczą i badawczą. Aczkolwiek marzyłaby mi się np. jedna silna uczelnia, która by była jedną z topowych uczelni w Polsce. Możemy też o tym pomarzyć, pomyśleć, ale też możemy próbować to realizować.

Mamy dobrą też ofertę kulturalną, mamy też bogaty tutaj też infrastrukturę, rekreacyjno - sportową, mamy też dobre walory krajobrazowe i przyrodnicze Bydgoszczy, co zostaje wykorzystane i postrzegana jest Bydgoszcz jako miasto które się bardzo zmieniło chociażby w tym aspekcie. Mamy pełną ofertę, też usług zdrowotnych, o których tutaj też nie mówiono. Natomiast nadal to, co tu też już podkreślano, to w takim ogólnym ujęciu też określenia, że mamy niedostateczną, instytucjonalną współpracę między sektorami nauki, administracji publicznej, gospodarki w mieście. Jest nadal jeszcze mały udział bydgoskich uczelni, w życiu miast, jest niewystarczająca konkurencyjność bydgoskich uczelni.

Proszę Państwa, bo w tym właśnie takich założeniach, tego, czy w założeniach, czy w informacji dotyczących tego właśnie rozwoju, to jednak akademickość, uniwersyteckość miasta jest numerem jeden. To jest najważniejsza sprawa prorozwojowa też Bydgoszczy.

Mamy jeszcze takie skutki środowiskowe, chociażby po Zachemie, które są do zrealizowania. To są takie nasze sprawy, które trzeba będzie tutaj też naprawić. Mamy jeszcze nadal niski poziom przedsiębiorczości _w przeliczeniu - na 1000 mieszkańców. Też mamy niską innowacyjność gospodarczą, jeżeli chodzi o miasto.

Proszę Państwa, jak zdefiniowane są te wyzwania rozwojowe? One nadal są aktualne, czyli nowoczesny, dostosowany do potrzeb i przyszłości system kształcenia, rozwój bydgoskich uczelni oraz wzrost ich udziału w życiu miasta, wzrost aktywności zawodowej i pozazawodowej bydgoszczan, wzmocnienie Bydgoszczy w sieci polskich i europejskich metropolii, poprawa jakości przestrzeni publicznej, zahamowanie spadku ludności, rozwój konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, poprawa środowiska przyrodniczego.

Proszę Państwa, ten sukces rozwojowy, jaki chcemy osiągnąć, on jednak będzie możliwy, gdy wykorzystamy te swoje atuty, a te słabe strony, też tutaj postaramy się ograniczyć. Wpływ miasta jak powiedziałem na pewne sprawy, jest albo żaden, które w tych celach realizujemy, albo mały, albo średni, albo wysoki, a czasami tylko i wyłącznie i w niewielu przypadkach jest stuprocentowy. Ten duży wpływ to jest aktywny udział mieszkańców w decyzjach dotyczących funkcjonowania miasta. To jest wysoka jakość usług publicznych opartych w kapitale ludzkim i nowoczesnych technologiach, to są mocne powiązania funkcjonowania w ramach bydgoskiego obszaru metropolitalnego, to jest Bydgoszcz znaczącym, krajowym europejskim ośrodkiem metropolitalnym, to jest wysoki poziom edukacji na wszystkich etapach, to są dogodne właśnie też warunki do wszechstronnego rozwoju, ustawicznego kształcenia mieszkańców. To są też sprawy związane z bogatą ofertą, sportowo - rekreacyjną, szeroki też udział mieszkańców w życiu kulturalnym miasta, wysoki poziom bezpieczeństwa i przyjazne dla wszystkich mieszkańców rozwiązania funkcjonalne infrastruktury publicznej.

Natomiast mamy słaby wpływ na to, chociażby takie rzeczy podstawowe, jak zintegrowana opieka zdrowotna, bardzo mały wpływ - na poziomie 20%, albo jeszcze niższym. Jak też oddaliśmy szpital uczelni to w zasadzie te nasze sprawy dotyczące właśnie opieki zdrowotnej ograniczają się tylko do programów profilaktycznych. Mamy też mały wpływ na wewnętrzną i zewnętrzną dostępność transportu bydgoskiego obszaru funkcjonalnego, na powszechność dostępu do infrastruktury komunikacyjnej, informacyjnej, na atrakcyjne miejsca pracy, na rozwój sieci współpracy na rzecz rozwoju gospodarki obszaru metropolitalnego. Mamy też mały wpływ na wysoki status bydgoskich uczelni i czy też efektywną współpracę nauki, biznesu i samorządu. To jest nasz mały wpływ.

Dlatego też, jak powiedziałem wyraźnie, że obowiązek realizacji tej Strategii Rozwoju on w zasadzie na nas tutaj spoczywa, czyli na Panu Prezydencie właśnie i Urzędzie, ale też na Radzie Miasta. I ja bym tutaj apelował właśnie o zaangażowanie się wszystkich radnych i tutaj ta moja komisja będzie też takim miejscem, gdzie można będzie te sprawy też kształtować, ponieważ jak wyraźnie powiedziałem, ratusz to jest tylko niewielki procent rozwoju miasta. My musimy iść na zewnątrz, i tu też powinno się takie przyzwolenie ogólne, aby realizować rozwój Miasta Bydgoszczy. Tutaj trzeba też powiedzieć jeszcze o takiej sprawie, że mamy pewne narzędzia tu głównie chodzi o finansowe narzędzia. Proszę Państwa jeżeli mówi się, że Bydgoszcz straciła przez Polski Ład 700 mln zł, to patrząc na środki jeszcze unijny to można by było wydać - 1,5 mld zł. w tym czasie. I w związku z tym za 1,5 mld Bydgoszcz by się jeszcze nadal zmieniała. A tak tych zmian, też nie widzimy. Ale też te wdrażanie oparte będzie przede wszystkim o środki budżetu miasta, a także pozyskiwane z zewnątrz ze źródeł zewnętrznych, krajowych, europejskich, a planowanie też budżetowe też tutaj wieloletnia prognoza finansowa będą skorelowane z celami Strategii, powinny być też uzupełnieniem źródeł finansowania Strategii. Będą równe środki parterów publicznych, prywatnych, zaangażowane w realizację Strategii. Tutaj wierzę, że Pan Skarbnik, który ma wielkie doświadczenie i możliwość, że będzie zapewniał te środki finansowe na rozwój, bo one są niezbędne. I te zasoby takie, które są ważne kadrowe, które są na poziomie ratusza, ale też jak powiedziałem wyraźnie, będziemy musieli tworzyć nawet oddzielne może jakieś zespoły, ażeby rozwiązywać te sprawy, które nie leżą w kompetencji miasta Bydgoszczy, czy miasta w sensie gminy, czy też powiatu, a one są niezbędne, aby właśnie ten rozwój się dokonywał. Czyli proszę Państwa, nie możemy, to jest taki okres w rozwoju Bydgoszczy, on już się toczy, ale my możemy jeszcze przez te 5 lat dużo zrobić w tym kierunku, aby to nasze miasto rzeczywiście było jak już powiedziałem miastem, właśnie takim, który będzie miastem ambitnych ludzi, które będzie też tworzyło, taką przestrzeń do dobrego też funkcjonowania. Oczywiście tutaj te sprawy szczegółowe, to jest kwestia, potem jakieś omawiania, ale chciałbym zwrócić uwagę tylko na te sprawy, takie jak gdyby też prorozwojowe i prosić o zaangażowanie. Mieliśmy tutaj też np. i ja bym prosił też do opozycji, bo tutaj był radny, który był z wykształcenia filozofem i przez 5 lat była tylko destrukcja, destrukcja i destrukcja żadnej sprawy konstruktywnej. Ja marzę o tym, żeby Koledzy właśnie z opozycji przygotowali taki projekt, żeby Prezydentowi Bruskiemu się nogi ugięły i żeby powiedział to jest coś do zrobienia. O tym marzę, żeby takie coś zaistniało. Tutaj jeszcze zwracam uwagę jak Pan Dyrektor pozyskuje pewne informacje, tam wskaźniki, to trzeba też musi występować do chyba z 30, 40 instytucji, żeby te informacje pozyskać, żeby taki właśnie Raport przygotować. Nie zawsze to jest łatwe. Więc ja zachęcam Radnych do takiej współpracy na poziomie komisji, którą będę miał zaszczyt prowadzić abyśmy o ten rozwój Bydgoszczy zadbali. Dziękuję.”

Radny Paweł Sieg powiedział cyt. „Dziękuję. Chciałem zapytać trochę z innej beczki o rozbudowę trasy W-Z do dwupasmowej w całej jej przebiegu. Dlatego że według pierwszych założeń ta inwestycja miała 4 lata temu, być już zrealizowana, a w zasadzie w zeszłym roku, w październiku odbywały się przetargi na wykonanie projektów pierwszych odcinków tej trasy, jak przebudowa węzła wschodniego, połączenie ulicy Kamiennej i Fordońskiej oraz rozbudowę Kamiennej na Bartodziejach. I kwoty tam proponowane przez te firmy były trochę większe, niż te przygotowane przez Zarząd Dróg Miejskich. Chciałem się zapytać, jaki jest dalszy pomysł na realizowanie tej inwestycji, która jest kluczowa do rozkorkowania miasta.

Druga sprawa to Bulwary Wiślane w Fordonie, które cieszą się faktycznie dużym zainteresowaniem mieszkańców i są często wybieraną trasą spacerową i fajnie, że takie miejsce powstało i jest ono potrzebne. Natomiast uważam, że powinno ono się bardziej otworzyć na firmy, które chciałyby w tym miejscu prowadzić działalność rozrywkowo - gastronomiczną, aby było one kompleksową strefą wypoczynkową, a także umożliwiło rozwój drobnej przedsiębiorczości. Dbajmy też o to, aby te inwestycje, które już są zrealizowane, były aktywne, jak np. tężnia przy osiedlu Activ Park, właśnie w Fordonie, ponieważ mieszkańcy skarżą się, że jest w niej wyłączony przepływ wody.

A jeśli chodzi o kwestię parkingów Park&Ride tutaj na przykład w Fordonie mieszkańcy mocno protestowali, że nie chcą takiego parkingu na Przylesiu, wskazywali inne lokalizacje. Jest, jak jest. Mleko się rozlało, on teraz świeci pustkami. Natomiast moja propozycja jest taka, aby przebranzowić to miejsce w miejsce, gdzie odbywałyby się seanse kina samochodowego. I być może właśnie to by spowodowało na tym i może także na innych parkingach rentowność tych miejsc. Dziękuję.”

Radny Piotr Walczak powiedział cyt. „Dziękuję bardzo, Pani Przewodnicząca, Panie Prezydencie, Wysoka Rado, osoby słuchające nas w internecie, Panie Dyrektorze. Zacznę od pierwszego doprecyzowania pytania. Jeżeli chodziło o korzystanie z basenów. Rozumiem, że była możliwość nieodpłatnego porozumienia tutaj, że uczniowie z jednej szkoły, gdzie nie ma tego basenu, mogą przejść do, Tak! Domyślam się, że taka będzie odpowiedź, więc to jest to łatwiejsze pytanie. Dziękuję.

Z Raportu brakuje mi trochę informacji, ale to pewnie to już niestety nie do Pana jakby, a raczej do Policji prawdopodobnie. Chodzi mi o informację. Są tutaj zawarte wyszczególnienia dostęp przy przestępczości, ale interesowałoby mnie jak miasto sobie radzi ze zwyczajnymi może sprawami, takimi jak dewastacje, jak dewastacje przystanków, jak dewastacje poprzez jakieś wypisywanie jakichś budżetów na murach. Jeden z mieszkańców Bydgoszczy zgłosił się do mnie z taką prośbą, żeby zapytać, gdzie można wpłynąć? Czy na kogo? Czy może w ogóle mamy taką możliwość, żeby te obsceniczne napisy z tych budynków, czy z przystanków zniknęły? To jest tutaj.

Zwróćcie tutaj uwagę, że te dzieci, które chodzą, po prostu obcują z tymi, tak dbamy, chcemy się pokazać, że tutaj jest wszystko pięknie i uczyć czegoś dobrego, a dwa zwalczające się, bo tutaj raczej chodzi o kluby niestety, ale reklamują się w taki słaby sposób.

Dotyczy też jeszcze jeżeli chodzi o Policję, to jest takie zapytanie, ponieważ tutaj brakuje według tego wykazu na 2023 rok to jest ponad 126 etatów i to też dotyczy jakby naszych szkół mundurowych. Czy mamy jakąś informację, czy uczniowie, którzy kończą te szkoły, w jakim stopniu zasilają szeregi policji, żeby zniwelować tutaj te wakaty? Tym bardziej, że jednak wakatów było 126, a ze służby odeszła ponad setka mundurowych. To też świadczy o tym, że takie zapotrzebowanie na służbę jest. Oczywiście.

Chciałbym też podziękować tutaj za służbę, za oddanie się każdej osobie, jednostce, czy to Straży Pożarnej, czy Policji, czy WOPR – owi, który też okazuję mieliśmy ostatnio wysłuchać na Komisji Bezpieczeństwa. Jeżeli to jest jakby takie zapytanie, co z tymi klasami mundurowymi? Czy one dają efekty? Czy po prostu to jest tylko taka, że ktoś chce może pochodzić w mundurku, bo tak czasami patrzę się, jak wyglądają, to troszeczkę słabo to wygląda, chociaż nie przepraszam, obraziłbym tutaj.

Jeżeli chodzi też o Pani Radna Thomas wspomniała o tutaj możliwości skorzystania z natrysków. Z tego, co wiem, to jest taka możliwość i prawdopodobnie działa przy współpracy, ale wraz chciałbym tu też taką uściślić przy Bazylice, przy tutaj wielkiej współpracy z Księdzem Proboszczem Sławomirem Barem ogrzewalnia „U Miecia” i z tego, co wiem, jest taka możliwość skorzystania chyba właściwie 24 godziny na dobę i jest możliwość i wykąpania się i wyprania. Wiem, że u sióstr chyba jest dosyć podobnie. Tylko jest jeden mały taki powód, dla którego część nie może skorzystać, ale myślę, że bez problemu może już to tutaj z tych natrysków skorzystać. Dobrze, ja myślę, że mam tyle. Najbardziej mówię te dewastację i to, czy mamy możliwość jakby wpłynięcia jako miasto na to, żeby to coś z tym zrobić? Dziękuję.”

Radny Michał Krzemkowski powiedział cyt. „Dziękuję, Pani Przewodnicząca. Panie Prezydencie. W Raporcie jest mnóstwo informacji, jest między innymi informacja o Porcie Lotniczym i pewne statystyki za zeszły rok, które są bardzo optymistyczne wskazują, że wykorzystanie lotniska wzrasta. Jest to proces, który trwa od 3 lat. Natomiast nie ma w Raporcie nic na temat struktury własnościowej Portu Lotniczego. Te informacje są na stronie samej spółki. Wynika z nich, że Bydgoszcz jest udziałowcem na poziomie 17% w kapitale zakładowym i ma jedynie jedną osobę reprezentującą interesy miasta w Radzie Nadzorczej. Jest to osoba Sekretarza. Trudno mi oprzeć się wrażeniu, że niestety rola i udział Bydgoszczy w zarządzaniu Portem Lotniczym ma charakter niestety bardziej statystyczny, niż faktyczny.

I zastanawiam się, czy nie należałoby tego stanu zmienić i jednak dążyć do tego, żeby podnieść udział procentowy w kapitale zakładowym, włożony przez miasto Bydgoszcz po to, aby miała realny udział w zarządzaniu lotniskiem, aby druga osoba w Zarządzie była ze strony miasta Bydgoszczy. Wydaje mi się, że jeżeli byśmy taką osobę wybrali, kompetentnego menadżera to szansa na to, że rozwój Portu Lotniczego, a także realizacja interesów miasta, którego mieszkańcy w znakomitej większości korzystają z tego lotniska, byłaby dla miasta Bydgoszczy korzystna. Ja bym bardzo chciał, żeby Prezydent naszego miasta miał większy wpływ na rozwój tego lotniska. Tu nie chodzi tylko o transport pasażerski, ale również o transport towarowy. Ten rozwój sekcji cargo w Porcie Lotniczym jest bardzo niemrawy. Zarząd Województwa do tego podchodzi w sposób bardzo marginalny, a wydaje mi się, że w związku z rozwojem Parku Przemysłowo - Technologicznego i w ogóle funkcji Bydgoszczy, przemysłowej funkcji Bydgoszczy byłoby to wskazane, żebyśmy na tę sprawę też kładli akcent, ale bez realnego udziału w zarządzaniu Portem Lotniczym tego zrobić niestety nie można.

Druga kwestia to kolej miejska, wewnętrzna kolej miejska. Nie ma o tym mowy w Raporcie. Kiedy byłem radnym kadencji 2010 - 2014, mówiło się o tym. Było to wpisane do Strategii Rozwoju Miasta. I właściwie ten temat zanikł, on jest właściwie w stanie letargu pewnego. A wydaje mi się, że to byłoby z uwagi na duże rozprzestrzenienie Bydgoszczy na tym kierunku wschód - zachód to wewnętrzna kolej miejska, by załatwiała wiele problemów komunikacyjnych. Można by to realizować w ramach obecnej infrastruktury trzeba by oczywiście odpowiednio zmodernizować, bo szansa na to, żeby zrobić taką kolej, jak jest w Trójmieście, niestety nie ma, bo nie mamy takiego dodatkowego pasa transportowego, który można by wydzielić dla tej dla tej kolei, ale można by skorzystać z obecnej infrastruktury i wprowadzając tą ideę, chociażby zlikwidować to, co jest wielkim problemem w Bydgoszczy, co powoduje wzmożenie korków, a mianowicie te przejazdy kolejowe. Kłopotliwe i na ulicy Bronikowskiego i na ulicy Inwalidów, które niestety są utrapieniem, zmorą dla kierowców. Ja przypomnę, że w planach rządowych jest i to właściwie już jest w realizacji modernizacja dwóch tras kolejowych 201, linia kolejowa 201 i linia kolejowa 131 do znacznie wyższych parametrów. Tam planuje się między innymi właśnie takie bezkolizyjne skrzyżowania drogowo - kolejowe. Wydaje mi się, że miasto Bydgoszcz mogłoby podjąć działania w tym kierunku, aby w ramach realizacji tej idei kolei miejskiej, jednocześnie przy współpracy z PKP Cargo, ten problem rozwiązać i o to bym przy okazji tej dyskusji apelował do Pana Prezydenta, żeby przeanalizował tą kwestię w każdym razie.

Trzecia sprawa. Linia tramwajowa na Babią Wieś. Żadnej informacji nie mam na ten temat w Raporcie. To jest linia tramwajowa, która jest nieużytkowana już od paru dobrych lat i chciałem zapytać, co się stało w zeszłym roku w tej kwestii? Czy mamy szansę na przywrócenie tego ruchu tramwajowego na tej trasie?

Zwracali się do mnie mieszkańcy ulicy Toruńskiej, którzy czują się wykluczeni komunikacyjnie i chcą jak najszybszego powrotu tej linii tramwajowej do funkcjonowania.

W czasie kampanii wyborczej pojawiła się, pojawił się ponownie temat linii tramwajowej z ulicy Rycerskiej do Gdańskiej, która łączyłaby niejako system sieci tramwajowej w Bydgoszczy i byłaby znakomitym udogodnieniem komunikacji, zwłaszcza dla mieszkańców Osiedla Leśnego. Zarówno Bydgoska Prawica, jak i Platforma Obywatelska miały to wpisane w swoje programy. Nie ma żadnej informacji w raporcie na temat tego, co się w tej kwestii działo w zeszłym roku. Chciałbym jednak poprosić o pewną informację, czy są jakieś plany, czy jest przynajmniej realizowana w tej chwili jakaś praca koncepcyjna w tym kierunku. Cieszy mnie, że ta kwestia nas łączy, nie dzieli, że też chcecie to Państwo, Pan Prezydent też chce to zrobić.

I ostatnia kwestia ochrona zabytków. Kiedy opuszczałem Radę Miasta w 2014 roku, kierując się do Sejmiku, mieliśmy taki wniosek budżetowy, który został usankcjonowany, że wydatki miasta na dotacje konserwatorskie będą rocznie nie mniejsze niż 1 mln zł. To było przez parę dobrych lat uszanowane. Natomiast z tego raportu wynika, że w zeszłym roku wydatkowano na ten cel tylko 500 tys. zł. Jednocześnie, na poprzedniej informacji dostałem informację, że wydatkowano spore środki państwowe. Jest program państwowy, w związku z tym miasto, jak gdyby partycypuje w mniejszej ilości. Ja natomiast jednak chciałbym zachęcić Pana Prezydenta, do tego, żeby wrócił do tego takiego imperatywu, tego 1 mln, może nawet 1,5 mln, ponieważ my mamy jednak bardzo poważny zaległości, jeżeli chodzi o tkanę zabytkowych budynków w mieście i warto byłoby naprawdę ruszyć z kopyta z tymi inwestycjami konserwatorskimi w tych głównych traktach, przynajmniej ulicznych w Śródmieściu. A mianowicie na Gdańskiej i Dworcowej, Hetmańskiej, Świętojańskich, Sienkiewicza, Śniadeckich, które są takimi ulicami reprezentacyjnymi dla miasta, a są niestety w dużym stopniu, jeżeli chodzi o wygląd, elewację kamienic zaniedbane. Jeszcze jest tam wiele do zrobienia. Gdybyśmy jednak podwyższyli ten nominal wsparcia finansowego dla miasta, można by się też i o większe środki zewnętrzne starać i byśmy przyspieszyli ten proces, który by podniósł rangę naszego miasta.

Na koniec powiem tylko, że ostatnio miałem przyjemność rozmowy z Panem Markiem Rubnikowiczem byłym Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, bardzo związanym z Toruniem, który mówił, że jakby miał kogoś wysłać na naukę tego, czym jest secesja, to, by go wysłał na ulicę Gdańską w Bydgoszczy, że taki zestaw, taki komplet pięknych kamienic, który jest na ulicy Gdańskiej, jest naprawdę wizytówką, identyfikuje nasze miasto i warto, by zadbać o to, żeby po pierwsze przyspieszyć ten proces konserwacji tych kamienic, które jeszcze nie zostały odrestaurowane.

Ale z drugiej strony też - rzucam to jako pomysł - pomyśleć nad takim analogicznym hasłem, które ma Toruń, mianowicie dotyk na dotyk, żeby w Bydgoszczy też może w ramach pewnego konkursu wprowadzić takie hasło promocyjne, które będzie wskazywało nasze miasto jako stolicę secesji. Dziękuję bardzo.”

Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Elżbieta Rusielewicz powiedziała cyt. „Dziękuję, dziękuję, Panie Radny, bardzo taka spójna wypowiedź. Dziękuję za miłe spojrzenie na Bydgoszcz.

I Pan Radny Lech Zagłoba-Zygler, proszę bardzo.”

Wiceprzewodniczący Rady Miasta Lech Zagłoba – Zyglar powiedział cyt. „Najpierw chciałbym rozpocząć od bardzo pięknego Raportu. Jestem bardzo wdzięczny, dziękuję za ten rzetelny, obiektywny Raport, który pokazuje, że Bydgoszcz to jednak nowoczesne i otwarte miasto. Nie jestem natomiast zaskoczony, niestety populizmem, demagogią, przynajmniej części radnych opozycji, którzy jakby żyli trochę w innym świecie, innej Bydgoszczy. Cóż, z ich wystąpień się dowiaduję, że w zasadzie wszystko źle. Tramwaj, który uważam za największy sukces ostatnich lat, do Fordonu, do którego rzekomo nie można wsiąść. A ja uważam, to jest właśnie świadectwem, że główny cel, czyli odciążanie transportu osobowego na rzecz komunikacji publicznej, tutaj się zdecydowanie sprawdziło. Dowiedziałem się też, że chyba jarmark świąteczny w Fordon też źle, Młyny Rothera - źle, zbiorniki retencyjne, czyli program miasto gołąbka, wręcz klapa, in vitro - źle. Tu przy okazji Panu Radnemu chciałbym zwrócić uwagę, że z uporem maniaka przez niego lansowany program naprotechnologii jest tylko o przywrócenie możliwości naturalnego poczęcia, a więc nie pomoże on parom, których przyczyny są niemożliwe do wyleczenia i kieruję do niego to, iż w takim przypadku ratunkiem jest tylko metoda in vitro. To tyle na ten temat dalej.

Dalej, chciałbym, aby Państwo, szczególnie z opozycji, zwrócili uwagę na to, że takie rzeczy jak inwestycje, szczególnie ostatnia MWiK-u, czyli te zbiorniki retencyjne, to oczywiście doraźne kłopoty, ale przecież patrzymy perspektywicznie, Bydgoszcz, która się wyłania z Raportu, wygląda dobrze, ale perspektywy są jeszcze lepsze, właśnie dlatego, że te inwestycje realizujemy.

Jest wiele rzeczy do poprawienia, jest wiele rzeczy do zrobienia, ale przecież to mieszkańcy w wyborach ocenili poprzednie lata, także rok ubiegły i ten wybór jest przecież dość jednoznacznych i wyraźny.

Poza tym radzę posłuchać przyjezdnych, bo skoro Wam się Bydgoszcz nie podoba, to może posłuchać tych, którzy oglądają Bydgoszcz i zachwycają się, nie ulega wątpliwości. Trochę mi tutaj przypomina się takie znane powiedzenie że cudze chwalicie swego nie znacie.

Wyzwania, które przed nami stoją, o których w Raporcie jest mowa, to właśnie komunikacja publiczna, to drogi osiedlowe, funkcjonowanie rad osiedli, to teren po byłym Zachemie, to zahamowanie wyludnienia miasta - niewątpliwie, czy wreszcie zwiększanie aktywności mieszkańców, ale to wszystko możemy osiągnąć wspólnym działaniem. Zachęcam, aby jak najwięcej tego przynajmniej więcej stosować obiektywizmu, sensownych propozycji. Tu oddaję honor radnemu Krzemkowskiemu. Właśnie według mnie tak powinno się do problemów podchodzić, będąc w opozycji. Zamiast więc właśnie jałowej, konstruktywną krytykę i tego życzymy sobie w dalszej części dyskusji. Dziękuję.”

Radny Jakub Mikołajczak powiedział cyt. „Dziękuję bardzo, ja postaram się pobronić tego, bo jestem zaangażowany w Program Bydgoskiej Retencji, nie tylko jako pracownik, ale jako radny. Przypominam, że to w 2016 roku, tutaj, tu radni podjęli decyzję, nie wszyscy z nas przetrwali od tego czasu, ale wtedy ta nasza bardzo mądra decyzja, że wchodzimy w ten projekt, spowodowało, że teraz parafrazując dawne słowa, że ciepła woda w kranie nie jest, aż tak efektowna, jak np. jarmark czy Młyny Rothera, tak samo jest z deszczówką. Pan Radny Bokiej mówił, że kłapa, że nieudane, tylko przez ostatnie kilkanaście tygodni mieliśmy kilka deszczy intensywnych w Bydgoszczy, wręcz deszczy nawalnych, czy czytaliście, że zostały jakieś domy zalane, tam, gdzie była ta inwestycja? Czy widzieliście zdjęcia, że choćby tutaj na Jagiellońskiej przy Focusie stała woda? Nie, nikt nie czytał, ponieważ nie pisze się artykułów w gazetach, zresztą nie widzę nikogo z mediów, chciałem tylko tak zauważyć, kwestie czasów, te miejsca, o które tak walczyliśmy dla dziennikarzy, stoją puste, inaczej wygląda sytuacja teraz i medialna, i inaczej wygląda też inna. O tym się nie pisze, ta ulica znowu nie została zalana, kolejny dzień bez zalania. Oczywiście, pamiętajmy, że to jest pierwszy etap. Wchodzimy w tej chwili w drugi etap, mam nadzieję, że uda się nam jako miastu uzyskać dofinansowanie. Czy to będzie ostatni etap? Na pewno nie. Miasto się rozwija, miasto się zmienia, sami oczekujemy co chwila kolejnych inwestycji, a pamiętajmy, że każda inwestycja ma oddziaływanie zwykle pozytywne, ale ma jakieś oddziaływanie często środowiskowe, negatywne. Żądamy parkingów, żądamy dróg, żądamy dróg dla rowerów, żądamy budowy centrów handlowych, łaźni, kin, multipleksów, wszystko to powoduje, że uszczelniamy nasze miasto i zamiast łąki, która też została tutaj tak skrytykowana, mamy tereny, które powodują, że ta retencja wody jest coraz mniejsza. Słowa o tym, że to kompleksowo rozwiązuje problem deszczówki, zgadza się, tak, ale pamiętajmy, że kompleksowo nie oznacza zawsze, absolutnie i całkowicie. Miasto będzie się zmieniać, tak jak nie wiem, kompleks witamin nie rozwiązuje wszystkich naszych problemów zdrowotnych, tak ten program nie rozwiąże wszystkich, on zmniejsza uciążliwość.

Pamiętajmy, że przystępując do tego programu my przedstawialiśmy założenia dla deszczy, które mogą się wydarzyć z częstotliwością 5, 10, 15-letnią, ale może się zdarzyć deszcz tak bardzo intensywny, który np. obserwowaliśmy niedawno w, przepraszam, nie pamiętam, któryś z krajów arabskich się pojawił, który, gdzie miasto płynęły, gdzie był ten deszcz z intensywnością ponad 15-letnią i taki deszcz może się Bydgoszczy w ciągu np. 50 lat zdarzyć i wtedy żaden zbiornik na to nie pomoże, żadna sieć nie będzie w stanie przyjąć takiej wody, po prostu tam, gdzie będzie miasto szczelne, tam woda będzie spływać i powodować straty. Te zbiorniki już na siebie zarobiły. Przez ostatnie kilka deszczy, które się wydarzyły w Bydgoszczy, mieszkańcy nie zostali zalani. Nasi mieszkańcy zostali ochronieni przez te zbiorniki, dlatego należy kibicować, żeby w kolejnych miejscach takie zbiorniki były budowane. Wspominanie garaży, których, zasięgiem inwestycja nie objęła, to jest naprawdę, już nawet nie populizm, absolutnie nie można tego mówić. Pamiętajmy też o drugiej rzeczy, o jakby drugim końcu tego kija, że aby zbiorniki dobrze działały, muszą być zabezpieczone w Polsce, czyli tzw. studzienki kanalizacyjne, one muszą być drożne. I to jest wspólne działanie nas wszystkich: mieszkańców, instytucji miejskich, zarządców dróg, żeby woda spływała szybko z naszych dróg, te wpusty, te kratki deszczowe muszą być drożne, czyli nie traktujmy tego jak śmietnik, nie wrzucamy tam petów od papierosów, nie wrzucamy tam resztek pokarmowych. Zarządcy muszą pilnować dróg, żeby tam nie wpadał piach, bo to jest, cały system będzie dobrze działał, gdy on będzie sprawny od początku do końca i pamiętajmy, nie wszystko, co się wiąże z deszczem, jest związane też z programem budowy zbiorników, bo deszcz pada na wszystkich równo, ale nie wszyscy za niego odpowiadają dokładnie.

A wracając jeszcze do wypowiedzi Pana Radnego Krzemkowskiego, ja przygotuję, kiedyś to prezentowałem na sesji, to było 10 lat temu, mapę dotyczącą kolei miejskich, bardzo chętnie do tego wrócę, nawet chcę zaktualizować te dane. Niech każdy sobie patrząc teraz wirtualnie na mapę Bydgoszczy zobaczy, jak przebiega nasza sieć tramwajowa, od tutaj ulicy Focha, Jagiellońskiej, Fordońskiej, ona przecina jakby miasto w poprzek i mamy tych linii kilka. Po jednej i po drugiej stronie linii tramwajowej mieszkają ludzie, albo są instytucje, do których nasi mieszkańcy chcą dojechać, albo przejechać, są oczywiście fragmenty transportowe. A teraz spójrzmy sobie na sieć kolejową, jesteśmy od Dworca, powiedzmy Głównego, przez Leśne, Bartodzieje, jedziemy pociągiem dalej, po jednej stronie nie mieszka nikt, prawie nikt, jest kilka zakładów pracy, duże tereny, ale w większości też las, mieszkańcy mieszkają tutaj. To Górny Taras jest jedną z najgęściej zaludnionych części Bydgoszczy.

To Bartodzieje, ale nie oszukujmy się, nowe budowane bloki przy Rondzie Fordońskim, ja nie chcę wierzyć, że ktokolwiek, kto będzie chciał się szybko przemieścić z Ronda Fordońskiego, np. do centrum miasta, będzie szedł 1,5 km na stację Bydgoszcz - Bielawy, żeby potem z dworca przesiadać, to jego podróż wyniesie wtedy, założmy, że ten pociąg będzie jeździł co 15 minut, tak, co jest i tak według mnie, będzie trudne do osiągnięcia. Przestańmy mieć ludzi tą wizją, że szybka kolej miejska rozwiąże problemy komunikacyjne w Bydgoszczy. Ona rozwiąże problemy dojeżdżających do Bydgoszczy i tu jestem pełen się zgodzić, żeby ta kolej funkcjonowała, żeby mieszkańcy Nakła, żeby mieszkańcy Solca, żeby inni i mieszkańcy Kcyni np. aż do Gołańcza mogli dojechać do Bydgoszczy, tak, pełna zgoda, ale nie, że rozwiąże problemy komunikacyjne, bo połowy Bydgoszczy, czyli Górnego Tarasu, absolutnie to nie dotknie, a tej dolnej części Bydgoszczy, czyli mieszkańców np. Osiedla Leśnego, Bartodzieje, poza kilkoma blokami, którzy mieszkają np. wzdłuż ulicy Kamiennej, absolutnie nie rozwiąże tego problemu. Koszt tworzenia tej inwestycji, wtedy patrzmy, że byłby kosztem np. inwestycji tramwajowych, będzie nieracjonalny. Rozwijajmy tramwaj Bydgoszczy, podjęliśmy decyzję, tak naprawdę w latach 70, że intensywnie będziemy rozwijać sieć tramwajową. Kolejny raz rozbudowujemy tą sieć, kupujemy nowe tramwaje, to jest najszybsza forma poruszania się wewnątrz miasta. Tramwaj to jest takie naziemne metro i to powinniśmy wspierać, a nie się rozdrabniać, bo tym naprawdę nie rozwiążemy problemu naszych mieszkańców. Dziękuję.”

Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Elżbieta Rusielewicz powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. I mam apel do Pana Radnego Krzemkowskiego, żebyśmy nie wchodzili teraz w dyskusję, bo to akurat nie temat i myślę, że za jakiś czas możemy wrócić do tematu, ale nie dzisiaj. Pani Radna Anna Mackiewicz.”

Radna Anna Mackiewicz powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Pani Przewodnicząca, Panie Prezydencie, Koleżanki i Koledzy. Na początek powiem tak, dobrze się stało, że przez zbieg okoliczności termin wyborów samorządowych na początku kadencji spotykamy się z Raportem o stanie miasta. Wydaje się, że to jest dobry układ, bo szczególnie Radni, którzy rozpoczynają swoją karierę samorządową w Radzie Miasta, już na start dostają duży pakiet szczegółów na temat, jak miasto funkcjonuje. Pan Dyrektor na Komisjach, w każdym razie na czterech, w których ja uczestniczyłam, zwracał uwagę, że forma Raportu została dostosowana, czy bardziej dostosowana, do tego, w jaki sposób jest zapisana Strategia, czyli jak w Strategii są zapisane konkretne zadania. Myślę, że to chyba części z Państwa umknęło na komisjach, bo po co między innymi jest ten Raport stawiany na Radzie Miasta? Otóż chcemy odpowiedzieć na pytanie czy i jak Prezydent Miasta zrealizował tą Strategię w roku 2023? To, co dotyczy budżetu, to za chwileczkę będziemy mówić przy sprawozdaniu. Czy Prezydent zaniedbał, zaniechał, za późno zrobił, nie stosuje się do planów Strategii? Tutaj w żadnej z Państwa wypowiedzi jakby nie było nawiązania do Strategii jako takiej.

Wydaje się również, że niektórzy z Państwa sądzą, że Rada Miasta spotyka się tylko raz w roku, akurat z okazji Raportu. Otóż my się będziemy spotykać częściej, a oprócz tego, co się dzieje na sesjach, pracujemy również w komisjach, a oprócz tego każdy z nas jako radny może zwrócić się i z zapytaniem w konkretnej sprawie, i z wnioskiem do Prezydenta w trakcie między posiedzeniami Rady Miasta i Komisji. W związku z tym 80% spraw, które pojawiły się tutaj na sesji, dotyczą przyszłości, znaczy w części aktualności i przyszłości, to są sprawy, które są w dużej mierze istotne, ja się bardzo wsłuchiwałam, szczególnie byłam ciekawa wypowiedzi Kolegów rozpoczynających tu pracę w Radzie. To są sprawy, które załatwiamy, dyskutujemy, zmieniamy, ale wykorzystujemy te miejsca, które są na to przeznaczone.

Zwrócę się do Kolegi po lewej stronie. Klasy mundurowe, jest Pan członkiem Komisji Edukacji, komisje w nowym składzie mogą realizować stary plan pracy, mogą przyjąć nowy plan pracy. Oczywiście, Rada Miasta będzie musiała go zatwierdzić, ale chyba z tym kłopotu by nie było. Proponuję zgłosić Komisji Edukacji, aby w którymś miesiącu, w ramach planu pracy, poprosić o wszystkie możliwe informacje i oceny na temat jakie funkcjonują klasy, co z tego wynika i ile osób potem znajduje pracę w poszczególnych resortach. To jest konkretne podejście w celu naprawienia czegoś, zmienienia czegoś, a co dzisiaj ma to wspólnego z Raportem? Nie mówiąc już o dewastacji przystanków?

Okazji jest wiele, chciałabym tylko zwrócić się na koniec do Pani Radnej Szabelskiej, o ile część radnych dopiero będzie zapoznawać się z dokumentami strategicznymi dotyczącymi miasta, choć domyślam się, że w kampanii mieliście Państwo styczność już z tymi dokumentami, kiedyś na start, a mogę sobie pozwolić przywołać i porównać, ponieważ jestem radną już ósmej kadencji, powiem, że razem z Kazimierzem Drozdem, bo się na mnie obrazi, więc na początku w erze drukowanej radny na start dostawał część uchwał, między innymi dostawał na piśmie Strategię Rozwoju Miasta. Nie wiem, czy ona się tak wtedy nazywa, tam [het, het]. Ale radny na start dostawał pewne dokumenty, Statut Miasta też, uznawano, że dobrze, żeby każdy radny miał wgląd i nawet jeżeli nie przeczytał, to miał to wgląd i miał pod ręką. Dzisiaj tego nie robimy, jest możliwość bardzo szybko znaleźć te dokumenty w internecie, czy w archiwum. W każdym razie, o ile część z Państwa, czeka ta praca, wierzę, że świadomy radny nie tylko czeka na sesję i na sesji zgłasza kilkanaście, kilkadziesiąt nowych propozycji, ale wykona tą pracę i między sesjami, i na komisjach, o tyle to, co się stało w przypadku wypowiedzi Pani Radnej Szabelskiej wstrząsnęło mną, ponieważ okazało się, że Pani Radna trzecią kadencję, nie chciałabym obrazić, czy czwartą, nie wie, że w Bydgoszczy jest dokument zwany „Bydgoszcz w 2030 - Strategia Rozwoju”, to jest aktualizacja z 2020 roku tej Strategii z 2013. Była Pani wtedy przecież Radną w 2020. Prace nad Strategią trwały, chcę powiedzieć, co najmniej 2 lata, nie wiem, co najmniej 2 lata, jak nie nawet dłużej od momentu zapowiedzi.

Masę konsultacji, czyli fajnie, bo nie tylko radni, się my wymądrzamy, tylko bardzo dużo mieszkańców brało w tym udział, ale również i specjalistów, i na końcu również my, radni. Pani Radna, mówienie dzisiaj, zakwestionowanie, podważenie tego, czy miasto rozwija się celowo, planowo, czy są jakieś wskaźniki? Chyba trzy razy Pani to powtórzyła. Proszę otworzyć Strategię Rozwoju Bydgoszcz 2030 i tam Pani ma wszystkie cele, wszystkie zadania, wszystkie wskaźniki, więc po tylu latach mówić, bo mówić i zakwestionować kilkakrotnie, że miasto się rozwija bez celu, bez zadań i bez wskaźników, to po prostu kompromitacja. Dziękuję.”

Radny Janusz Czwojda powiedział cyt. „Dziękuję. Wysoka Rado, Pani Przewodnicząca, Pani Prezydent.

Znaczy ja tutaj momentami się zastanawiam, właściwie, w jakim my jesteśmy punkcie, punkcie naszego programu dzisiejszej sesji.

Wójt składa, zgodnie z zapisem Raport o stanie i tutaj jest taki ciekawy zapis, Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta, to jest następny punkt, w roku poprzedzającym, oczywiście, w którym dotyczy Raport. I na końcu mamy też jeszcze powiązanie, że de facto po zakończeniu dyskusji, debaty na temat stanu miasta, głosuje się wotum zaufania dla Prezydenta. W związku z powyższym, jest tutaj wyraźny akcent na działalność Prezydenta w ostatnim roku, czyli w tym wypadku 2023. Moim zdaniem w roku powyborczym, to taka właściwie debata nie do końca, co wcale nie byłaby, powinna ważna, bo Prezydenta ocenili w tym wypadku już bardzo pozytywnie mieszkańcy miasta.

Także w tej sytuacji nie wiem, czy to to byłoby konieczne. Natomiast rzeczywiście wszyscy, a szczególnie nowi radni, rzeczywiście mają tutaj plus, znaczy dzięki temu punktowi, czy dzięki obowiązkowi przeprowadzenia takiej debaty, bo rzeczywiście o wielu rzeczach możemy się dowiedzieć. Ale w tej dyskusji padają de facto jakieś zarzuty, to znaczy, że czegoś tam nie zrobiono, że tak czy inaczej, nie wiem, rady osiedli. Miejmy pretensje też do siebie część z nas jednak jest tutaj radnymi kolejną kadencję i to nie jest w wielu przypadkach wina Prezydenta. Podjęcie działań nad spadkiem liczby mieszkańców, za to jest winien Prezydent? Ja nie bardzo rozumiem. Pytania, jak to robić, to te pytania to może inaczej. Jeżeli ktoś zaproponował jakieś rozwiązania, które dawały szansę, powiedzmy, przeciwdziałania temu trendowi i one nie zostały w jakiś tam sposób wcielone w życie, to może mieć pretensje. Jeżeli oczekuje, że inni to za niego zrobią, to troszeczkę chyba nie jest właściwe podejście. Na wiele działań, jak chodniki, jak jakieś ulice, to proszę Państwa, to przecież wszyscy wiemy doskonale, że na wszystko pieniędzy, jesteśmy Radnymi Rady Miasta na wszystko pieniędzy nie starcza. Nawet ci, którzy przyszli teraz, są od niedawna, to podstawową wiedzę mają. Tyle, ile dostaniemy pieniędzy, nawet już jest tak, że przepisy mówią, że gminy nie mogą się zadłużać, bo teoretycznie można byłoby tak powiedzieć, to weźmy pożyczkę, no nie, to ogranicza, ale my przede wszystkim mamy tutaj w Bydgoszczy taką politykę, że nie przesadzamy, oczywiście, kredyty czasem są.

Czy Prezydent odpowiada za to, że splajtowała jakaś warszawska firma? Bo też pretensje o przedłużone działanie dotyczące tych naszych zbiorników wodnych. Przecież o tym tu była mowa przed chwilą. Była oczywiście decyzja, nie będziemy w tempie budować, bo to się powoli budowało, w tym sensie, że nie było utrudnień, ale wtedy stracimy jakieś 160, 160, a może 190, bo tam te 30 milionów dostaliśmy więcej. O tym się nie mówi, Prezydent za to nie odpowiada, a my też nie mogliśmy tutaj zrobić, bo mówimy o sprawach wykonawczych.

Padły takie tu też ciekawe słowa, tak sobie notowałem, o czym my tutaj dyskutujemy. Jakiś błąd Ministra Sienkiewicza. Ja przepraszam bardzo, na jakiej podstawie ten błąd został tutaj jemu w jakiś tam sposób? Nie, nie czuję się obrońcą, nie ma podstawy po prostu jest konkurs i w konkursie z reguły startuje, jak w każdym konkursie, więcej chętnych na pieniądze, niż tych pieniędzy jest i część z nich dostaje, część nie. Widocznie komisja, bardzo często społeczna, w tym wypadku też była, bo rozmawiałem z kimś z ministerstwa, to była komisja nie składająca się tylko z urzędników, tak te pieniądze rozdzieliła, że tutaj uznało, że są lepsze.

Tak samo jak ocena, jest ocena tutaj naszych jednostek, znaczy naszych instytucji kultury. Od BWA, tam się zaczęło, prawda, że nie robi. Instytucje kultury są autonomiczne, niezależne, nie, w żaden sposób nie można mieć pretensji za taki czy inny program funkcjonowania. W związku z powyższym, to nie miasto odpowiada i w tym wypadku ta instytucja nie jest, co należy zmienić. Oczywiście, można sobie to ocenić, ale w tym sensie w tym kontekście, żeby to zmienić, to się nie da. To trzeba rozmawiać z szefem tej instytucji. Jeżeli nam się coś nie podoba, to ewentualnie można przekonać szefa instytucji, czy to teatr, czy to BWA, czy to każda inna.

Jeśli chodzi, znaczy kiedyś było takie powiedzenie z kabareciarzy, to już jakby idąc ku końcowi, powiedział swego czasu do publiczności: *No z czego się śmiejecie? Z siebie się śmiejecie.* Do kogo macie pretensje? W dużej mierze miejmy do siebie pretensje, jeżeli uważamy, że coś idzie źle, bo Prezydent jest de facto w dużej mierze wykonawcą, że też proponuje nam pewne rozwiązania. Ale proszę Państwa, nawet jeżeli powiecie, że Was by zawsze to my przegłosowywaliśmy, nie mogliście, to dajcie przykłady, że mieliście takie, a nie inne rozwiązania, które by zmieniły tą sytuację.

I na koniec właśnie te rzeczy, które doprowadziły do tego, że rzeczywiście jest troszeczkę trudniej w niektórych sytuacjach, bo tzw. nadwyżka operacyjna, ciut, ciut, niewiele zmieniła się. Bardzo niewiele, prawie to samo, to znaczy prawie to samo. Właśnie, kiedyś w 2019, jak dobrze pamiętam, roku mieliśmy 290. Teraz w zasadzie tam się nic prawie nie zmieniło. Możemy powiedzieć, że mamy prawie 90. Różnica niewielka, tu 200, a tu słowo prawie, ale to jest mniej więcej to samo. Więc ta zmiana troszeczkę spowodowała, że pewnie niektóre wydatki są ograniczone, bo na wszystko nie starcza, a odpowiedzialny zarządca miasta nie zadłuża się ponad miarę. Dziękuję.”

Radny Robert Kufel powiedział cyt. „Szanowni Państwo Radni, w odniesieniu do wypowiedzi Radnego Bokieja jako wystąpienie Klubowe i zaznaczenia kilku kwestii, które również zadziały się na Komisji Kultury w związku z wypowiedzią dr Kaczmarka. Panie Radny, uwagi dr Kaczmarka też oceniam jako ciekawe. Dopuściłem go do głosu, poprosił o udzielenie głosu i tego głosu, ten głos otrzymał.

Natomiast przechodzimy obecnie transformację cyfrową, zachodzi kilka rzeczy, które w zasadzie będą następowały również i w urzędzie, i w naszym świecie dosyć radykalnie w moim odczuciu. Chciałbym zasugerować pewne rzeczy i kwestie, które mogą nam pomóc w przyszłości, w działaniu i analizie dokumentów, szczególnie, które mają 1000, 1500 stron, 300. Szanowni Państwo, wykonałem eksperyment obecnie w trakcie tej sesji i zaprosiłem na sesję Rady Miasta Bydgoszczy wirtualnego radnego miasta Bydgoszczy, mianowicie wykonałem pewien test próby używając dwóch źródeł sztucznej inteligencji: Chatu GPT i Gemini. I poprosiłem o wykonanie analizy Raportu o stanie Miasta Bydgoszczy w związku z analizą na dwie rzeczy.

Pierwsza to jest kwestia dotycząca mocnych stron i słabych stron samego Raportu oraz sukcesów miasta Bydgoszczy. I obiektywnie po prostu je Państwu je odczytam w ramach ciekawostki i doświadczenia tego, co się może zadziać. Pani Radna Szabelska, wypowiadała się Pani około 20 minut w sposób tak zawałuowany, tak, 30, że wydaje mi się, że może Pani wysłuchać, co ma w zasadzie do stwierdzenia, jako fakt, system, który w zasadzie dosyć merytorycznie podchodzi to w prosty sposób. Dokładnie, boli niestety, jeżeli coś ma być konkretne i dosyć ciekawe. W związku z czym. Dobrze i w związku doszło do czego, do podsumowania. W zasadzie wypowiedź jest nie tyle sztucznej inteligencji, co moja i jest ona spójna z moją koncepcją, jeżeli chodzi o mocne strony Raportu.

Szanowni Państwo, tak jak zostało to podsumowane w ramach zadanego pytania, mocne strony określone Raportu. Chciałem w szczególności podziękować za to, że te szczegółowe dane zostały przedstawione.

Raport zawiera szczegółowe informacje na temat różnych aspektów funkcjonowania miasta, takich jak gospodarka, infrastruktura, ochrona zdrowia, edukacja, kultura i inne.

Przejrzystość. Dokument jest czytelny i dobrze zorganizowany, posiada jasny podział na rozdziały, podrozdziały, czyli konstrukcja jest właściwa.

Kompleksowość. Raport obejmuje szeroki zakres tematów od spraw społecznych, przez kwestie infrastrukturalne, a po inicjatywy kulturalne.

Analizy. Analiza osiągniętych wyzwań. W Raporcie znajdują się zarówno dane ilościowe, jak i jakościowe, które przedstawiają osiągnięcia miasta w różnych dziedzinach, a także identyfikują wyzwania na przyszłość.

Strategia, strategiczne przejście, Raport odnosi się do celów zawartych w Strategii Rozwoju Miasta, w związku z czym ze Strategią jest spójne. I wykorzystane dane z różnych źródeł, jakby nie jest to monolog jednego podmiotu, jest zebranie kompleksowe wszystkich jednostek w Urzędzie w związku z tematami dotyczącego tego Raportu.

W związku z czym chciałem serdecznie pogratulować za sposób wykonania Raportu. Sztuczna inteligencja również się zgadza, że jest on przeprowadzany właściwie, ale żeby jeszcze opozycja również była zadowolona, przeczytam słabe strony, co można by udoskonalić i poprawić.

W związku z zadaniem sformułowanym dotyczącym słabych stron samego Raportu zaszło kilka kropek, na końcu zmiana, a mianowicie kilka kwestii, wskaźników nie zostało ocenionych na rok 2023, zabrakło danych. Dobrze, gdybyśmy uzyskali po prostu uzupełnienie tego tematu i tak też jest to zaznaczone, niedostateczna aktualność danych. Wpływ zewnętrznych czynników na samodzielność finansową. Sztuczna inteligencja widzi, że w Raporcie podkreślono, że zmiany wprowadzone w ramach Rządowego Programu Polski Ład ograniczyły dochody samorządów, co wpłynęło na ich samodzielność finansową i możliwość realizacji zadań. Sztuczna inteligencja stwierdza, że mogło być lepiej też. Tak, niestety, to jest coś, czego i tak nie jestem w stanie w jakiś sposób zmodyfikować, żeby ta ocena była w inny sposób odebrana.

Ogólne wskaźniki. Cóż, wskaźniki często we wszystkich podstronach wskazują, są wskazane ogólnikowo. Ja powiem ze swojej strony, że rozumiem, że Raport musi być w ten sposób sformułowany, gdyż szczegóły są omawiane na poszczególnych komisjach, są omawiane w poszczególnych wydziałach i przy poszczególnych projektach, w związku z czym nie uważam, że jest to słaba strona, a raczej atut w przypadku analizy dokumentu, który ma ponad 300 stron.

Dobrze, Panie Radny Bokiej, bo tam jeszcze jest kwestia dotycząca kwestii tego, co mieszkańiec mógłby sobie podsumować, chociażby jako sukcesy miasta Bydgoszczy. I tak, pozwolę sobie zaznaczyć, że jeżeli chodzi o te takie kluczowe rzeczy za rok 2023 i naprawdę puszcę to w pigułce, mogę pójść o wiele dalej, jeżeli będę widział, że takie pytania będą następować, będą się pojawiać.

Proszę Państwa, pięć kategorii.

Kultura i dziedzictwo, miasto Bydgoszcz przystąpiło do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO w kategorii miast muzyki, co podkreśla znaczenie w dziedzinie kultury muzycznej. Dwa, w 2023 roku miasto złożyło wniosek o wpisanie Kanału Bydgoskiego na listę pomników historii, co może otworzyć nowe możliwości finansowania i rewitalizacji tego ważnego obiektu. Tu mamy kwestie dotyczące również pozyskiwania środków na zewnątrz.

Rekreacja i inwestycje publiczne. Zrealizowano liczne projekty rekreacyjne, takie jak Kosmiczny Park Zabaw na Osiedlu Błonie, park kieszonkowy na Osiedlu Kapuściska, łożnie solankowe w Starym Fordonie oraz wiele innych inwestycji, które sprzyjają aktywności mieszkańców.

W mieście sukcesywnie rozbudowano infrastrukturę rowerową, osiągnięto długość ścieżek rowerowych 137,5 km na koniec 2023 roku. Spora liczba.

Wsparcie społeczne. W ramach Programu Korpus Wsparcia Seniorów zrealizowano szeroko zakrojone działania wspierania seniorów, obejmujące pomoc społeczną, zdrowotną, psychologiczną wraz w codziennych czynnościach. Miasto aktywnie współpracowało z organizacjami pozarządowymi, finansując 12 zadań publicznych z zakresu turystyki, krajoznawstwa, które obejmowało gry turystyczne, przewodniki, audiowycieczki, itd. Oczywiście, jeszcze działalności było więcej i to zostało wyszczególnione jako pigułka, pigułka z Raportu, co warto podkreślić.

Nagrody i wyróżnienia. Bydgoszcz zdobyła wyróżnienie w konkursie Perły Samorządu 2023 w kategorii gmina miejska powyżej 100 000 mieszkańców. Piękna laurka. A Prezydent Rafał Bruski zajął 2. miejsce w zestawieniu najlepszych włodarzy. To też nie bez kozery został wybrany ponownie na Prezydenta Miasta Bydgoszczy. I to w pierwszej turze, tak jest, Panie Radny Czwojda.

Wydarzenia kulturalne i sportowe. W 2023 roku zorganizowano wiele prestiżowych wydarzeń kulturalnych i sportowych, takich jak Bydgoski Festiwal Operowy, Memoriał Ireny Szewińskiej, Ocean Lava, Triathlon Polska oraz inne festiwale muzyczne i filmowe. Już kończę, ostatnie, 6 punkt, jeżeli chodzi o tą pigułkę.

Edukacja i rozwój społeczny. Realizacja licznych inicjatyw edukacyjnych i społecznych, takich jak programy wspierające aktywność społeczną, integrację społeczną oraz edukację na różnych poziomach, w tym laptopy dla 4-klasistów w ramach poszerzonego systemu centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Cóż, zostało to tak podsumowane. Ja przeczytałem wprost, co znaczy, że musi być jakiś niuans w przypadku czytania treści, ale zostało to podsumowane w ten sposób.

Dobrze, Szanowni Państwo, jeszcze abstrahując totalnie od tego podsumowania, które będzie na pewno też towarzyszyć nam w przypadku analizy innych, bardziej [dźwięk niewyraźny]. Może Radny Janusz Czwojda również wykorzysta ten temat dotyczący, który, Radny Kazimierz Drozd już próbuje również mnie jakby zdyscyplinować.

Już kończę, już kończę. Może uda się również wykorzystać te systemy do analizy poszczególnych dokumentów na temat właściwości i rozwiązań formalnych, formalnoprawnych. W przyszłości powinniśmy procedować coraz szybciej.

Dobra i teraz tak, jeszcze tak sobie stwierdziłem, że wykonam test dla Pana Radnego Krzemkowskiego w związku z jego zapytaniem dotyczącym Babiej Wsi. Pewnie i tak Prezydent Kozłowicz również tą kwestię poruszy. Ja stwierdziłem, że sprawdzę, pomijając fakt swoich własnych informacji merytorycznych, które znalazłem w wypowiedziach Zarządu Dróg Miejskich, w osobie Pana Okońskiego oraz tego, co w zeszłym roku, pod koniec roku również zaznaczałem, jeżeli chodzi o torowisko.

Co do samego procedowania i co do samego stanu faktycznego i prawnego, jeżeli chodzi o to torowisko. Cóż, nieczynne jest od 2018 roku, inwestycja Nordic Astrum została wstrzymana, tam się zmienił podmiot. Teraz obecnie ktoś inny jest właścicielem gruntu. Mieli wykonać garaże podziemne, czy jakąś misę i potem miało dojść do wnioskowania do instytucji, która jest odpowiedzialna i również ze strony Zarządu Dróg, odnośnie prolongaty i wykonania tego torowiska do końca roku 2024. Ale tutaj oczywiście to stanowisko przedstawi Pan Prezydent.

Natomiast chciałem powiedzieć, że to narzędzie również pozwoliło mi zabrać szybko i skompletować, skonfektować, skompresować informacje dotyczące tego zagadnienia, o którym Pan mówi. Ja mogę spróbować Panu i Państwu Radnym w przyszłości pokazać, zrobić instruktaż, jak to można wykorzystać i przygotować przed sesją i sprecyzować pytania, tak abyśmy nie tak, jak Radny Kufel teraz mówił 10 minut, tylko zminimalizować to do minuty, do 30 sekund. A już nie daj, albo przepraszam, ograniczę się, nie uważam za wartościowe wypowiedzi, który przekraczają 30 minut, a w zasadzie można wyciągnąć z nich dwa zdania, na które trzeba odpowiedzieć. To nie jest, to nie jest właściwe podejście.

Przepraszam, już więcej się to nie powtórzy, postaram się nie bić rekordów Guinnessa, jeżeli chodzi o wypowiedzi czasowe.

Pani Przewodnicząca, oddaje głos, dziękuję.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo i dziękuję, Panie Radny, za wprowadzenie innowacji. Jak prywatnie jestem dużą fanką sztucznej inteligencji. Uważam, że można ją cennie wykorzystać i się okazuje, że na sesji Rady Miasta też.

Radny Radosław Ginther, proszę.”

Radny Radosław Ginther powiedział cyt. „Dziękuję bardzo. Pani Przewodnicząca, Pani Prezydent, Panie Prezydencie.

Chciałem się odnieść do trzech tematów z Raportu.

Pierwszy temat to do Rad Osiedli, strona 21 Raportu. Na koniec 2023 roku funkcjonowała tylko jedna Rada Osiedla Bydgoszczy. Pytanko moje, co Prezydent jako reprezentant formacji mającej obywatelskość w nazwie zrobił w tej sprawie? W porównaniu do Poznania, a przypominę, że w Poznaniu wybory blisko miesiąc temu odbyły się do Rad Osiedli Miasta Poznań i wszystkie Rady Osiedli w Poznaniu obsadzono w jeden dzień i te wybory odbyły się w jeden dzień. Nie rozumiem, dlaczego w Poznaniu można, a w Bydgoszczy nie. Dlatego też w porównaniu do Poznania, Bydgoszcz wydaje się raczej definicją antyobywatelskości.

Strona 28 Raportu, bydgoskie konsultacje. W ubiegłym roku przeprowadzono siedem procesów konsultacji społecznych, głównie w formie ankiet. Ile w tym czasie było zgłoszonych obywatelskich projektów uchwał? Jak Pan Prezydent sądzi, dlaczego bydgoszczanie nie chcą korzystać z takiej formy partycypacji?

Tu mam takie dwa pytanka.

I trzeci jeszcze temat. Otwarte miasto, strona 31 Raportu. Prezydent spotkał się z pracodawcami, uczestnikami zawodów sportowych, korpusem dyplomatycznym, to bardzo miłe i na pewno potrzebne. Jednakże głośno mieszkańcy mówią o tym natomiast, że nie sposób zwykłemu obywatelowi umówić się na osobiste spotkanie z Prezydentem Miasta. Chciałbym wiedzieć, czy to prawda, zapytać, ile takich spotkań w ubiegłym roku odbył Pan Prezydent? Dziękuję ślicznie.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Ja się odniosę do kwestii Rad Osiedli, ponieważ to jest bardziej zadanie Rady Miasta Bydgoszczy, niż Prezydenta Miasta Bydgoszczy.

Nad tym projektem dotyczącym statutu rad osiedli, który był konieczny do tego, aby przeprowadzić wybory, pracowali radni miasta Bydgoszczy.

Rzeczywiście te prace długo trwały, statut został przyjęty. Wybory, myślę po wakacjach będą się odbywały i było to zadanie, myślę, całej Rady, żeby nad tym statutem pracować, w szczególności Komisji Samorządności. Także proponowałabym rozejrzeć się po sali i porozmawiać z radnymi, którzy w poprzedniej kadencji w Radzie Miasta zasiadali i nad tym statutem, też powinni pracować.

Radny Michał Krzemkowski, proszę.”

Radny Michał Krzemkowski powiedział cyt. „Szanowni Radni, defekt tej całej dyskusji na temat Raportu wynika z tego, że dyskutujemy o Raporcie o stanie województwa, a jednocześnie mamy w ustawie, o stanie miasta, przepraszam, przyzwyczajenie. A z drugiej strony mamy dosyć taki restrykcyjny zapis ustawowy, który mówi, że ten Raport dotyczy tylko i wyłącznie działań jednorocznych. W związku z tym, trudno się dziwić radnym, że chcą rozmawiać przy okazji o stanie województwa, nie tylko o dokonaniach jednorocznych, bo o tym będziemy jednak rozmawiać przy dyskusji nad sprawozdaniem budżetowym. Niestety, w moim przekonaniu należałoby dokonać jakichś poprawek na szczeblu ustawowym, żeby była jasność w tej sprawie. I być może nawet taka dyskusja nie coroczna, ale co 2 lata, co 3 lata miałyby większy sens.

Druga kwestia, szanując oczywiście argumentację Pana Radnego Mikołajczaka, chciałbym zauważyć, że Osiedle Błonie np. nie ma połączenia tramwajowego z Fordonem. Pociągiem można by z Błonia dojechać do Fordonu w 20 minut, 25 minut, a w tej chwili ta podróż autobusem trwa godzinę. Podobnie Osowa Góra, to jest oddalone osiedle od Fordonu o ponad 20 km, pociągiem 20-25 minut, autobusem, tramwajem ponad godzinę. W związku z tym nie mogę się zgodzić z poglądem, że taka kolej miejska nie miałyby sensu. Można oczywiście dyskutować nad tym, czy jest finansowo do udźwignięcia dla miasta, ale myśląc perspektywicznie, nie odrzucamy tej, tej idei, tym bardziej, że była zapisana w Strategii Rozwoju Miasta. I ja porównywałem tutaj do Gdańska. W Gdańsku idą równoległe ze sobą linie tramwajowe i linia szybkiej kolei miejskiej, jedno to drugiemu nie przeszkadza. Gdyby taka kolej była, to na pewno te tramwaje byłyby mniej przeładowane, na pewno ten komfort jazdy byłby większy.

Jak mówię, czas dojazdu docelowego dla wielu mieszkańców miasta byłby znacznie krótszy. Dziękuję bardzo.”

Radna Grażyna Szabelska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, nie myślałam, że się będę musiała, czy, nikt nie musi się tłumaczyć, ale zostałam wywołana do tablicy między innymi przez Panią Mackiewicz, która zarzuca mi, że ja zadaję pytania. Szanowna Pani Radna, zadałam, zliczyłam przed chwilą około 25 pytań z różnych dziedzin w zakresie stanu miasta Bydgoszczy. I Szanowni Państwo, proszę, nie recenzujemy siebie nawzajem, naszych pytań. Jeżeli radny chce zadać pytanie w odniesieniu do stanu miasta, ma do tego prawo, to prawo również wynika z regulaminu, którym się posługujemy tutaj na tej sesji Rady Miasta. Jeżeli jest pomysł by ograniczyć czas wypowiedzi, prawdopodobnie można go rozważyć i może ograniczyć do, nie wiem, do jakiegoś czasu, ale jeżeli tu Kolega mówi, że jest ustawowo, więc szanujemy te ustawowe regulacje.

Jeżeli Pani Radna, bo ja się pilnie wsłuchiwałam, poza tym, że recenzujecie Państwo nasze wypowiedzi, to np. w wypowiedzi Pani Radnej Mackiewicz, wieloletniej, również Radnej, nie wiem, Pani się ograniczyła do recenzowania naszych wypowiedzi i nie zadała żadnego pytania do Raportu.

Ja zadałam około 20 pytań, 25 pytań, łącznie, rzeczywiście, niektóre pytania, chcę rozmawiać o tych wskaźnikach i bardzo proszę, żebyśmy tutaj dzisiaj właśnie dyskutowali o tym. Mnie to interesuje, jeżeli jakiegoś radnego nie interesuje i w związku z tym nie zadaje pytań, bo nasze pytania wynikają z tego, że interesują nas te obszary i chcemy dyskutować o tym tutaj dzisiaj, kiedy debatujemy o stanie miasta. Na komisjach również zadawałam pytania i Pan Dyrektor na nie odpowiadał również.

Pani Radna, proszę nie ograniczać ustawowego prawa radnego do dyskutowania o stanie miasta Bydgoszczy. Pani może się nie włączyć, może Pani nawet iść do domu, ale proszę innym nie ograniczać i nie mobbingować, nie mówiąc negatywnie o radnych, którzy zadają pytania. I proszę nas nie recenzować. To nie jest jakaś klasówka, czy jakieś przedszkole. Co Pani robi? W jakim świetle stawia Pani również siebie? Zamiast zadawać pytania i dyskutować o stanie miasta Bydgoszczy za 2023, Pani recenzuje innych radnych.

Proszę o odpowiedzi i rzeczywiście odwołuję się do jakiegoś rozsądku, byśmy debatowali o mieście, a nie o samych sobie. Dziękuję.”

Radny Tomasz Hoppe powiedział cyt. „Szanowny Panie Prezydencie, Pani Przewodnicząca. Ja postaram się tutaj krótko i może spróbuję tak trochę do danych się jeszcze odnieść tutaj z Raportu, za który bardzo dziękuję i Pan Dyrektor wczoraj też miał okazję, była mowa, przedstawiać to na kilku komisjach. Na jednej z Komisji Przedsiębiorczości mieliśmy taką, zresztą krótką, dyskusję o danych demograficznych i o tym, co tutaj pozwolę sobie zacytować z Raportu. *W Bydgoszczy od 20 lat notuje się ujemne saldo migracji. W 2023 roku saldo migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniosło -4,8, co oznacza, że na każdego z 1000 bydgoszczan ubyło pięć osób.* Dla porównania w skali kraju w zeszłym roku podobne dane to jest -3,5 osoby na 1000 osób.

Chciałem jeszcze dalej zacytować fragment tego Raportu. *Bydgoszcz w 2030 roku będzie miastem, w którym każda mieszkanka i każdy mieszkaniec znajdzie odpowiednie warunki rozwoju, to miasto zapewniające Bydgoszczankom i Bydgoszczanom najlepsze rozwiązanie na każdym etapie i dobre miejsce do życia.* I teraz, patrząc na te estymacje, które są też w tym Raporcie, wygląda na to, że w ciągu tych 5-6 lat ubędzie nas prawdopodobnie kolejnych kilkanaście tysięcy osób czy Bydgoszczan w wyniku migracji. Też, oczywiście przy tym ujemnym współczynniku rozrodczości. I tutaj zmierzam do czego, chciałem się spytać o taką rzecz i to wczoraj pytałem Pana Dyrektora, czy jesteśmy w stanie przy kolejnym Raporcie, a może pomiędzy teraz, a w kolejnych miesiącach, określić sobie jakieś priorytety co do działań właśnie w tym celu, żeby przeciwdziałać tej, oczywiście demografii nie naprawimy, ale możemy wyhamować pewne trendy dotyczące naszego miasta. I pytanie jest takie, czy jesteśmy w stanie tutaj np. i to byłaby propozycja, powołać jakąś osobę, czy jakieś gremium osób, jakąś radę, czy pełnomocnika, który by się zajmował tym tematem demografii w naszym mieście, w sensie takim, żeby koordynował pewne działania i z katalogu tych wszystkich działań, które są, czy pewnych akcji i aktywności, które są w tym Raporcie też ujęte, określił pewne priorytety, a tutaj np. była mowa o współpracy z uczelniami. Czy będziemy dzisiaj też dyskutować, w kolejnych punktach o, np. o taki jest punkt, gdzie będziemy głosować przejęcie BAR-u przez, Bydgoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego przez Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny.

I tutaj myślę, mówiąc o tym, czyli takich działaniach, które będą jeszcze bardziej wspierały pozyskiwanie nowych firm w Bydgoszczy.

Bo te elementy, czyli wszystko wokół akademickości czy polepszania też warunków dla, nie tylko studentów, ale absolwentów, czyli żeby oni zostawali w mieście. I tu daję jako przykłady, czy choćby też upewnianie się że tych firm do naszego miasta będzie przybywać jeszcze więcej, niż to jest, niż to się dzieje. I te wszystkie elementy, żeby koordynować i żeby właśnie takie ciało, o którym wspomniałem, może jakaś, może rada, może pełnomocnik, żeby te wszystkie działania gdzieś były po prostu określone jako priorytetowe i żeby pomagać, jakby w tej całej Strategii Miasta, określania tych strategicznych jeszcze bardziej tematów, a na pewno ta demografia, o której tutaj jest mowa, i o której też, jakby w odniesieniu do liczb ogólnokrajowych, jest kluczowa, bo jakby jest to oczywiste, ale też wspomnę o tym, że jak będzie nas coraz mniej za kilkanaście, za te kilka lat o te kilkanaście tysięcy osób, to oczywiście, to będzie nakręcać pewną spiralę tego, że i będzie mniej podatków płaconych przez mieszkańców, a to spowoduje też wyhamowanie w jakimś stopniu rozwoju miasta, więc to jest taka pewna spirala, która będzie miała miejsce.

To tyle z mojej strony. Dziękuję bardzo.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Zanim oddam głos Prezydentowi Kozłowiczowi, mam pytanie, ponieważ mamy w Raporcie informację o samochodach napędzanych benzyną, olejem napędowym i gazem. Chciałam zapytać, czy wiemy jak zmienia się struktura, jeśli chodzi o samochody elektryczne? Wiem, że na razie jest ich niewiele, ale jakieś, jakąś statystykę pewnie jesteśmy w stanie odnotować.

I teraz głos przekazuję Prezydentowi Kozłowiczowi. Proszę bardzo Panie Prezydencie.”

Zastępca Prezydenta Miasta Mirosław Kozłowicz powiedział cyt. „Pani Przewodnicząca, Wysoka Rado.

Odpowiem Pani Przewodniczącej za chwilę, jak tylko zasięgnę tej informacji od Pani Dyrektor, która na bieżąco prowadzi takie statystyki, Dyrektor Wydziału Upnień Komunikacyjnych. Także na pewno ta informacja się dzisiaj pojawi. Odpowiadając tutaj na pytania, wnioski Państwa Radnych, chciałbym zacząć od Pana Radnego Pawła Siega. Trasa W – Z. Posiadamy koncepcję, posiadamy decyzję środowiskową na cały przebieg tej trasy. Tak jak informowaliśmy na poprzednich sesjach, zdecydowaliśmy, że realizujemy projekty budowlane w poszczególnych odcinków, żeby być po prostu przygotowanym na środki finansowe, które mogą się pojawić, żebyśmy mogli rozpocząć również realizację prac. Nie przypominam sobie, żebyśmy podawali termin zakończenia tej inwestycji, chyba on nie padał. Zawsze uzależnialiśmy tą inwestycję od środków zewnętrznych, podobnie jak ulicę Grunwaldzką. Te inwestycje, które są o znaczeniu tutaj ponad miejskim, jest to, jak wiemy, obwodnica Śródmieścia, i bardzo ważna, ale też droga inwestycja. I tak, dzisiaj realizowane są projekty budowlane dla odcinka od ulicy Łęczyckiej do ulicy Lelewela z węzłem na ulicy Wyszyńskiego, bezkolizyjnym. I odcinek, a właściwie obszar Bydgoszcz Wschód, tam również realizowane są już projekty budowlane. Projekt realizują dwie firmy: Most Katowice i MIT z Gdańska. I tutaj w tym zakresie dużo się dzieje. Jeżeli będą środki finansowe, to będziemy mogli przystąpić do realizacji tych ważnych inwestycji. Warto też wspomnieć, że w ramach tego obszaru Bydgoszcz – Wschód realizujemy również projekt wiaduktów warszawskich, które, jak wiemy już od dawna, powinny w niedługim czasie zostać zbudowane praktycznie od nowa i również ta dokumentacja jest w trakcie opracowania.

Pan Radny również wspomniał o bulwarach w Fordonie. Oczywiście tam również są przewidywane, oprócz strefy wypoczynkowej, to właśnie strefy gastronomiczne i inne, i tutaj na bieżąco spotykamy się z społecznikami, którzy jak wiemy, wzięli już kilka lat temu sprawy w swoje ręce i bardzo dobrze te inwestycje, jak Państwo widzicie, są realizowane.

Bardzo wiele dyskusji było na temat parkingów Park&Ride. I tutaj tak chciałbym w gwoli przypomnienia Państwu Radnym, poinformować, że te parkingi zostały zrealizowane ze środków unijnych. Praktycznie w większości, teraz nie przypominam sobie, ale około 80% na pewno.

I poprzedzone zostały analizą, ekspertyzą, wnioskami zleconymi firmie zewnętrznej, która opracowała taki, a nie inny projekt budowy tych parkingów Park&Ride. I na tym etapie jesteśmy już na, wprowadziliśmy, Państwo Radni wprowadzili ten bilet za 180, za 108 zł miesięczny, na podstawie którego mieszkańcy gmin ościennych, ale także bydgoszczanie mogą parkować na tych parkingach i bez ograniczeń korzystać z komunikacji publicznej w mieście. Oczywiście mogliśmy zrobić tak, że te parkingi wybudować, otworzyć i powiedzieć, że to są parkingi Park&Ride i udostępnić je dla wszystkich, tak jak zrobiły niektóre miasta, ale wtedy mielibyśmy taki efekt, że te parkingi byłyby cały czas zajęte. Nie byłoby rotacji, a my chcemy to naprawdę pogodzić z komunikacją miejską.

Oczywiście drogowcy analizują stan w innych miastach, stan w naszym mieście i na pewno przygotowują Państwu Radnym, jeśli to uznają to za konieczne, jeżeli takie decyzje tutaj na Kolegium Prezydenta zapadną, to na pewno przedstawimy projekty, być może zmieniające stawki, zmieniające, dodające jeszcze uprawnień, możliwości dla korzystających z parkingów, żeby przede wszystkim te parkingi były zajmowane.

Pomysł Pana Radnego Siega bardzo ciekawy z kinem. Natomiast po trwałości projektu na pewno będzie można do tego podejść. Zachęcam do składania wniosków w Bydgoskim Budżecie Obywatelskim. Mamy takie kino, mieliśmy w ubiegłym sezonie nad Balatonem. Może to nie było kino z samochodów nie oglądaliśmy tych filmów, natomiast było to kino pod gołym niebem, i tak plenerowe i cieszyło się dużą popularnością.

Pan Radny Bielawa wspominał o nasadzeniach drzew i wycinkach. Oczywiście wycinki są konsekwencją prowadzenia inwestycji w mieście. Głównie na terenie Bydgoskiego Parku Przemysłowego i terenów, na których rosną drzewa, niekoniecznie to są stare drzewa, tak jak Pan Radny wspominał. Są to samosiejki, bardzo wiele drzew, jak wiemy od pewnego wymiaru jest traktowane jako drzewo. I rzeczywiście liczba tych drzew jest, idzie nieraz w tysiące. Natomiast w konsekwencji tych działań inwestycyjnych inwestorzy są zobligowani do nasadzeń. I te nasadzenia nie są takie, że sadzimy drzewo i zapominamy, tylko one są również objęte gwarancją, i firma, która to wykonuje, musi dopilnować, żeby te drzewo w odpowiednim czasie się ukorzeniło i mogło rosnąć.

Jeśli chodzi o miejsce pod sadzenie tych drzew na terenie Bydgoszczy, to wcale już tak łatwo nie jest, bo mieliśmy naradę przy okazji dużej inwestycji z Wydziałem Zieleni i Gospodarki Komunalnej i inspektorzy odpowiednich obszarów wskazywali, że w niektórych miejscach po prostu już nie ma gdzie tych drzew na terenie tkanki miejskiej sadzić. Oczywiście można zagospodarować kolejną polanę w Myślęcinku, czy w innym miejscu. Ale przecież chodzi o to, żebyśmy te drzewa sadzili właśnie w mieście, żeby one zacieniały ulice. I to się, Drodzy Państwo, dzieje. Wystarczy spojrzeć na Bartodzieje, na Fordon.

Jadąc tymi ulicami widzimy dużo inwestycji przeprowadzonych i one będą na pewno prowadzone i tutaj wszyscy są zaangażowani, bo wszyscy chcemy, żeby to nasze miasto było dalej uznawane jako najbardziej zielone miasto w kraju.

Pani Radna Szabelska mówiła na temat MZK. MZK oczywiście ma swój Zarząd, ma swoją Radę Nadzorczą. Ale mogę powiedzieć tyle, że z kierowcami kłopot się skończył, co było powodem tych wielu problemów z komunikacją w mieście. Na tę chwilę mamy informację od Pana Prezesa, że tego problemu nie ma. Oczywiście kampanią reklamową na terenie miasta, ale też gmin ościennych informujemy mieszkańców tychże gmin o możliwości podjęcia pracy w zawodzie kierowcy. I tutaj działania są prowadzone.

Jeśli chodzi o stwierdzenie o niedoszacowanych wozokilometrów, to rozumiem, że nie chodzi o liczbę wozokilometrów, tylko cenę za wozokilometr. I ten temat był powtarzany wielokrotnie, jaka jest cena, o ile ona jest wyższa od ceny na wolnym rynku i jaką umowę podpisały MZK, żeby móc powoli, nie tak, od razu, przynajmniej się trochę zbliżyć do tej ceny, bo jak wiemy, ona jest cały czas wyższa.

Kontrapasy, likwidacja przejść. Oczywiście, te kwestie były tutaj omawiane przez między innymi Pana Dyrektora Wojciecha Nalazka. Oczywiście, jak i infrastruktura rowerowa się powiększa, to korzystający z tej infrastruktury coraz częściej, coraz odważniej realizują swoje podróże do pracy rowerowe. Mamy Zespół do spraw Polityki Rowerowej, gdzie wspólnie podejmujemy decyzje dotyczące kolejnych inwestycji. Teraz były konsultacje dotyczące ulicy Glinki, Wojska Polskiego. I musimy zbudować tą całą sieć, żebyśmy się nie bali puszczać naszych dzieci, żeby ta komunikacja rowerowa była naprawdę w większej liczbie realizowana, niż dotychczas. I to się dzieje, może w tej chwili nie mam, a być może przy przygotowaniu niektórych raportów takie wyliczenia były. Poinformuję Panią Radną, jak będę miał tą informację.

I tak a propos, ad vocem tego, co powiedziała pani do Pani Radnej Mackiewicz. Szanowna Pani Radna, z Panią Radną Mackiewicz przynajmniej raz dziennie się kontaktujemy i rozmawiamy na tematy miasta i rozwiązujemy je na bieżąco. Jeżeli jest taka potrzeba, Pani Radna interweniuje w wielu kwestiach. Jest bardzo aktywna, zatem tutaj być może miała ochotę powiedzieć tylko na tematy te bieżące podczas sesji. Natomiast jeśli chodzi o jej zaangażowanie w sprawy miasta, to zapewniam, że jest bardzo duże. Tak jest.

Pan Radny Krzemkowski wspominał o kolei miejskiej. Ja tak chciałbym tylko wspomnieć, ale też zaznaczyć, że wozokilometr realizowany koleją jest kilkakrotnie wyższy, niż wozokilometr realizowany tramwajem czy autobusem. W autobusach oczywiście jest on najtańszy. Taką mamy infrastrukturę, o której wspominał tutaj Pan Radny Jakub, że nie da się wszystkich osiedli połączyć infrastrukturą kolejową. Ale PKP, PLK realizuje, a w zasadzie ma zamiar, bo wiemy, że niektóre decyzje zostały odsunięte w czasie realizowania przystanku przy ulicy Nakielskiej, przy ulicy Grunwaldzkiej.

I na pewno, jeżeli te przystanki zostaną zrealizowane albo zostaną chociaż wpisane do już do realizacji, czyli to, jak wiemy, to jest kwestia kilku lat, to na pewno ponownie przeanalizujemy tą infrastrukturę pod kątem realizacji potoków, które realizują mieszkańcy.

Jeszcze wracając do sytuacji w komunikacji. Rzeczywiście było tak, że te tramwaje do Fordonu i z Fordonu również w godzinach szczytu, co było dla mnie trochę zaskoczeniem, również jeździły pełne, z Fordonu. Bardzo dobrze oczywiście, bo może też dzięki inwestycji prowadzonej w ulicy Fordońskiej i utrudnieniom komunikacyjnym mieszkańcy się przesiedli trwale do tramwajów, co bardzo cieszy. Ale tutaj doszliśmy do tego, co było powodem tych zapełnień, takich pikowych, jak nazwijmy to. Troszeczkę inaczej ustaliliśmy rozkład jazdy, żeby te tramwaje jednak przyjeżdżały co te 5 minut, a nie co 7, 10. Nawet 5-minutowy rozrzut w tej synchronizacji powodował, że na przystanek, który jest taki można powiedzieć, węzłowy na rondzie Jagiellonów wchodziło schodami, jak patrzyliśmy nawet 100 osób. Także, to jest te 5 minut, o które trzeba było powalczyć i to bardzo szczegółowo przeanalizowaliśmy, wdrożyliśmy i teraz sytuacja zapewniam się poprawiła.

Babia Wieś. Mamy ekspertyzę, którą zrealizowała firma dla Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. W tej ekspertyzie oczywiście jest, że należy rozpocząć inwestycję, zabezpieczyć ten wykop i jeżeli będziemy chyba na pierwszym poziomie, to będzie można wrócić do inwestycji i zakończyć inwestycję torowiska w Babiej Wsi. Ja przypomnę, że tutaj nie utraciliśmy dofinansowania. Te wskaźniki zostały zamienione na zakup dodatkowych tramwajów. Także tutaj ani grosz unijny nie został utracony i liczymy na to, że działania w terenie zaczną się jeszcze w tym roku, żeby już w przyszłym, żebyśmy mogli przystąpić do dokończenia tej jakże ważnej inwestycji Babiej Wsi. Ale tutaj, jak wiemy, chodziło tutaj, jeden z Państwa Radnych wspomniał, że chodziło o właścicieli, którzy po prostu mieli zadanie wykonać tą ekspertyzę, a my czekaliśmy, aż ona zostanie złożona. I z tego, co wiem, z najświeższych informacji, na podstawie tej ekspertyzy będzie można wrócić do prowadzenia prac.

Rozmawialiście Państwo też o toaletach. Oczywiście one są, funkcjonują, mamy kilka rodzajów toalet w Bydgoszczy. Toalety te tutaj w Śródmieściu, które są najdroższe w utrzymaniu. Mamy zbudowaną toaletę, przy PKS-ie, przy bulwarach zupełnie autonomiczną, automatyczną, która się nie cieszy jakimś większym powodzeniem. I mamy też toalety typu TOI TOI zrealizowane na bulwarach w Starym Fordonie. Oczywiście toalety to jest spory wydatek, jeśli mówimy o tych stacjonarnych, dużych toaletach, gdzie są zatrudnione osoby, gdzie powierzamy wykonawcom, którzy realizują to w ramach umowy zewnętrznej, prowadzenie tych toalet. To są znaczące koszty dla miasta. Także tutaj myślimy o tym, że być może w tych obszarach tutaj może takich poza centrum miasta, być może należałoby jeszcze tymi TOI TOI-ami.

Ja obserwuję nawet w dużych miastach europejskich właśnie tego typu fajnie zorganizowane, ogrodzone toalety typu TOI TOI, które funkcjonują dobrze.

I myślę, że to tyle o czym chciałbym na tę chwilę Państwu powiedzieć i odpowiedzieć na pytania. Dziękuję.”

Zastępca Prezydenta Miasta Iwona Waszkiewicz powiedziała cyt. „Odniosę się tak po kolei może najpierw do uwag poczynionych przez Pana Radnego Bokieja. Wspomniał Pan o tym, że być może to było troszeczkę na skrótty powiedziane, że na tych basenach, które są zarządzane przez BCS, to jest trudność z obsługą ratowniczą i są czasami niedostępne. A tam, gdzie basen jest zarządzany przez firmę zewnętrzną to jest lepiej. Więc tutaj chcę też sprostować. Wszystkie baseny przyszkolne, za wyjątkiem tego przy XV Liceum Ogólnokształcącym są zarządzane przez Bydgoskie Centrum Sportu. I Bydgoskie Centrum Sportu realizuje tam wiele usług, między innymi obsługą ratowniczą i robi to na dwa sposoby. W części basenów realizuje to swoimi pracownikami zatrudnionymi w Bydgoskim Centrum Sportu, a w niektórych obiektach realizuje to poprzez firmę zewnętrzną, ogłaszając wcześniej przetarg na obsługę ratowniczą. Zgadzam się z Panem w zupełności, że jeśli jest to obsługa zewnętrzna, działa to lepiej, niezawodnie. Nie mamy przestojów, nie ma problemów, że ratownicy nie przychodzą nagle do pracy. I tak na samym początku był to jeden basen: Aqua Fordon, później Łabędź przy ulicy Pijarów. Niedawno włączyliśmy Piątą Falę przy V Liceum Ogólnokształcącym i od września planujemy kolejny basen Perła. Po to, aby rzeczywiście baseny działały nienagannie, niezawodnie i żeby odpowiadały na potrzeby mieszkańców. Ale może to się nie podobać i wiemy, że się nie podoba na pewno pracownikom Bydgoskiego Centrum Sportu. Dla nas jednak jest istotne to, aby baseny działały niezawodnie.

Druga rzecz, o której chciałbym powiedzieć również z Pana wypowiedzi odnośnie programu in vitro. Ja bardzo się cieszę, że rząd przyjął taki program i to zadanie będzie stopniowo wygaszane, jeśli chodzi o nasze działania samorządowe. To nie jest jedyny program, który będzie realizować globalnie rząd i dzięki temu samorząd nie będzie się takim zadaniem musiał zajmować i ze swoich środków finansowych, przekazywać na to zadanie finanse.

Kolejna rzecz to Pani Radna Czerska-Thomas wspomniała o kilku rzeczach. Ja się do niektórych odniosę. Łaźnie dla osób bezdomnych, obecnie są takie trzy zasadnicze miejsca, gdzie można się wykąpać, umyć, jeśli chodzi o osoby bezdomne. To jest nasze Schronisko dla Osób Bezdomnych, ale także miejsca dwóch noclegowni dofinansowywanych z budżetu miasta. To jest w Bazylice oraz u Sióstr Albertynek. We wszystkich tych trzech miejscach każda osoba bezdomna może się umyć. Nawet u księdza otrzymuje jeszcze żeton na wypranie swoich ubrań. Problemem jest raczej edukacja tych osób i namawianie do tego, aby zechciały z tego mycia skorzystać.

Jeśli chodzi o asystentów międzykulturowych w szkołach. Obecnie nie ma takiego stanowiska, które by się tak nazywało. Natomiast mamy 19 etatów pomocy nauczyciela i te osoby realizują zadania takiego asystenta międzykulturowego. To będzie, jest już w tej chwili to realizowane. Kiedyś to dotyczyło tylko społeczności romskiej. W tej chwili oczywiście bardzo wielu uczniów przybyłych do naszego miasta z Ukrainy. Wiemy, że są planowane kolejne zmiany w rozporządzeniach. Być może nawet takie stanowisko się pojawi o takiej nazwie. Na dzień dzisiejszy nie ma, ale mamy 19 etatów realizujących te zadania.

Jeśli chodzi o Teatr Polski i tzw. scenę zastępczą. Miasto Bydgoszcz nie wybuduje nowej sceny zastępczej dla Teatru Polskiego. Realizujemy tę inwestycję oczywiście z wielkim trudem i te opóźnienia były już omawiane przez Wydział Inwestycji Miasta z jakiego powodu to się dzieje, jakie prace dodatkowe trzeba było zrobić. Więc już o tym nie będę mówić, ale odnośnie sceny na prośbę Pana Dyrektora odpowiadaliśmy wielokrotnie. Oferując praktycznie 6 możliwości i 6 lokalizacji, gdzie mógłby teatr dodatkowo realizować swoje zadania. I to między innymi był Pałac Młodzieży, aula w VI liceum, aula w I liceum, duża hala przy ulicy Gawędy w Fordonie, czy też przy ulicy Żeglarskiej. Ale także deklarowałam możliwość rozmowy z Urzędem Marszałkowskim, jeśli chodzi o scenę kameralną w Operze Nova, z której to korzystał Teatr Kameralny zanim miał swoją siedzibę. Żadna z tych propozycji nie została przyjęta i zaakceptowana. Natomiast pomysłem teatru było wyłączenie z użytkowania działającej sali gimnastycznej w centrum miasta, dłużej, na jakieś dwa lata i żeby uczniowie korzystali w tym czasie z zewnętrznych obiektów typu Astoria. A takie sceny mamy praktycznie tylko trzy, jeśli chodzi o centrum miasta. To jest nowa sala w I liceum, najlepiej odpowiadająca. Duża sala w Elektroniku i przy ulicy Karłowicza w szkole sportowej. Żadnej z tych sal absolutnie nie możemy wyłączyć z użytkowania i zabrać uczniom i przekazać do instytucji. Mam nadzieję, że z tych propozycji, które zgłosiliśmy, jeszcze teatr skorzysta i uda się to zrealizować.

Kolejne pytania dotyczyły wypowiedzi Pana Radnego Gralika. Tu chciałabym sprostowanie Pana wypowiedzi. Jest BCS, nie mamy BCS-ów i Dyrektorem jest Pan Marcin Ossowski, a nie Michał Osiński. Ale bardzo się cieszę, że ta współpraca jest dobrze oceniana. Natomiast odnośnie Szkolnego Związku Sportowego. Szkolny Związek Sportowy kiedyś realizował też zadania Szkolnego Związku Sportowego województwa kujawsko-pomorskiego. W pewnym momencie zostało to rozdzielone i te zadania, które są dla województwa, w tym realizacja współzawodnictwa na poziomie województw, jest realizowane przez ten wojewódzki. Natomiast my mamy naszą Bydgoską Olimpiadę Młodzieży. A jeśli chodzi o środki finansowe, to zarówno w sporcie, jak i w kulturze wszędzie słyszymy, że jest oczekiwanie, aby były większe środki przeznaczone w konkursach.

Powody już nieraz wyjaśniał Pan Prezydent, dlaczego nie zwiększaliśmy tych środków przez ostatnie lata i z jakich powodów finansowych. Miejmy nadzieję, że ta sytuacja finansowa naszego miasta też się w przyszłości zmieni, będziemy mogli również i w tym miejscu coś zmienić.

Kolejna osoba to Pani Radna Szabelska. Jeśli chodzi o wniosek Pana Dudzińskiego, który dzisiaj przedstawiał to w swoim wystąpieniu obywatelskim. Ja odpisywałam i Pani Radnej na interpelacje, i Panu Prezesowi. Konkurs nasz miejski na wydarzenia kulturalne już został rozstrzygnięty. Akurat ten podmiot nie składał żadnego wniosku, jeśli chodzi o miejskie dofinansowanie. Licząc pewnie na to z Ministerstwa. Natomiast zaproponowaliśmy, że w drugiej części roku będziemy ogłaszać w obszarze kultury nabór na tzw. małe granty, czyli dofinansowanie do 10 000 zł i taka oferta nadal jest aktualna. Nie stosujemy żadnych takich praktyk, aby jak ktoś nie otrzyma środków finansowych z kultury, to nagle Biuro Promocji zawrze umowę promocyjną. Tam też są konkursy i one zostały już rozstrzygnięte.

Jeśli chodzi o Galerię BWA. To oczywiście każda instytucja kultury ma swoją osobowość prawną i decyduje o programie artystycznym. Natomiast mam informację, że w roku 2023 Galeria Miejska BWA zorganizowała wystawę dla sześciorga lokalnych twórców. Ja się bardzo cieszę, że oprócz Galerii BWA również i w innych miejscach mogą artyści swoje prace pokazywać. I to między innymi w Galerii Kantorek Miejskiego Centrum Kultury, w samym Miejskim Centrum Kultury, ale także Gdańska 5 otwiera swoje miejsce, więc tych miejsc jest dużo i bardzo dobrze, że Biblioteka UKW również się do tego włącza.

Jeśli chodzi o Młyny Rothera. Czemu tam Muzeum nie może i dlaczego nie ma miejsc wystawowych? Są przestrzenie wystawowe na wystawy czasowe i to zostało od samego początku zaplanowane, że są pewne miejsca, które są na wystawy czasowe zaplanowane. I chociażby wystawa i festiwal Vintage Photo Festival się odbywał właśnie w Młynach Rothera czy wiele innych czasowych. Nie ma tam miejsca na przekazanie na stałe jakiegoś piętra czy jakiejś przestrzeni dla muzeum.

Jeśli chodzi o udostępnianie przestrzeni instytucji na wniosek organizacji pozarządowych, które spotkały się ze mną i z Panem Prezydentem wcześniej, bodajże w 2022 roku. Instytucje kultury wypracowały swoje regulaminy współpracy z organizacjami pozarządowymi i udostępnianie przestrzeni. Zostały one opublikowane na każdej ze stron instytucji kultury i na dzień dzisiejszy są jakieś pojedyncze przypadki, kiedy ktoś domaga się jakiejś przestrzeni i nie jest ona udostępniona.

Jeśli chodzi o jeszcze warunkach, a co miasto zrobiło, aby poprawić warunki przechowywania zbiorów muzeum? Mieliśmy niedawno spotkanie z nowo wybraną osobą i praktycznie to Dyrektor Muzeum przedstawia najpierw koncepcję, jakie ma potrzeby, jaką ma koncepcję, co by chciał w tym przypadku zrobić i w tym zakresie. I wtedy my będziemy się tym wspólnie zajmować.

Wiem, że tu była już deklaracja ze strony Pana Prezydenta, że oczekujemy na opisanie tego zapotrzebowania, jaki jest na to pomysł. I z pewnością będziemy Państwu takie zadanie przedstawiać, bo wiemy, że ono jest potrzebne.

Zakupu Pomorzana ani nie planujemy, ani na dzień dzisiejszy też bym tego nie rekomendowała. Z tego powodu, że w obszarze kultury mamy jeszcze inne inwestycje do zrealizowania. Chociażby Centrum Kultury Fordon jest gotowy projekt, czekamy też na możliwości pozyskania środków finansowych. To jest pierwsza rzecz. I druga dokończenie Młynów Rothera również bardzo kosztowna. Więc inne inwestycje mamy już w planach i czekamy na środki finansowe, żeby można je zakończyć.

Odnosnie współpracy z uczelniami, akurat w roku 2023 współpraca w nowych projektach było bardzo aktywna i to była współpraca przy starcie do miasta muzyki UNESCO, przy starcie do stolicy kultury ESK-a, ale także przy pracach nad staraniami Politechniki o kierunki medyczne.

Pan Radny Walczak pytał, czy baseny przyszkolne dla innych szkół są bezpłatne. Tak, są bezpłatne dla wszystkich.

Było również pytanie, czy absolwenci klas mundurowych kierują się do pracy w policji czy w wojsku. Informacje mamy takie, że jeśli chodzi o klasy wojskowe, to około 40, 50% w zależności od roku absolwentów wybiera studia wojskowe po szkole, to jest VIII liceum. Natomiast jeśli chodzi o klasy policyjne, uczniowie chcą iść na studia, więc nie idą od razu do pracy do policji i często wybierają studia z kierunków dotyczących bezpieczeństwa.

To tyle wynotowałam. Dziękuję.”

Prezydent Miasta Rafał Bruski powiedział cyt. „Dziękuję za te wszystkie głosy w dyskusji.

Chciałem się odnieść do jednego zagadnienia, które tu wielokrotnie było dzisiaj poruszane. A więc wyludniania się miasta. Przy czym standardowo w kilku wypowiedziach było, zastanówmy się, co trzeba z tym zrobić, powołajmy pełnomocnika. Ja przynajmniej nie usłyszałem jakiegoś konkretnego pomysłu i oczekiwania.

Ja powiem, już kilka razy na ten temat się wypowiadałem. Ludzie przede wszystkim czego oczekują i czym się kierują wybierając miejsce życia? Więc przede wszystkim edukacja i praca. I to są te obszary, na które mamy pośredni, większy, mówię my, bo to są moje decyzje, Państwa decyzje, albo nasze wspólne decyzje, aby w tym obszarze być aktywnym.

Akademickość to jest właśnie ten jeden z tych elementów, który tuż wielokrotnie poruszaliśmy i możemy z czystym sumieniem wspólnie akurat tutaj powiedzieć, że jeżeli uczelnie do nas kierują prośbę takie czy inne, głównie związane z rozwojem, a więc czy to z niezbędną infrastrukturą, czy z niezbędnymi działkami pod kolejne inwestycje, to zawsze odchodzą zadowolone. Przychodzą i dziękują po kolejnych uchwałach. I to jest ten jeden z bodźców, który niewątpliwie wpływa na decyzje i mieszkańców naszych, że nie opuszczają miasta i tych, którzy chcą w okresie studiów związać się z naszym miastem.

A jak wskazują statystyki, wiele osób, które tutaj do miasta czy na studia przybędzie, już poszukuje pracy w trakcie studiów albo już ją podejmuje i staje się w pewnym czasie mieszkańcem. Druga kwestia to jest kwestia pracy. Też dzisiaj ten wątek się pojawia, mamy jeden problem. Problem nie tylko naszego miasta, ale całej Polski, prawie całej Polski, cywilizowanej, może tak powiem bardziej, brakuje rąk do pracy. Dzisiaj jest największym problemem w rozwoju gospodarczym naszego miasta jest to, że mamy bezrobocie na poziomie 2% i to jest nawet w naukach ekonomii, o zdrowym bezrobociu mówi się, gdy jest 3%, więc mamy tak naprawdę bezrobocie blokujące firmy z rozwojem. Wspomniałem tutaj, byłem w kilku firmach, które musiały odrzucać kontrakty i to wielomilionowe, bo nie były w stanie zabezpieczyć osób, które te kontrakty będą realizować swoimi rękoma, czy swoimi umysłem, swoją wiedzą. To jest problem. Stąd m.in. tu, żeby nie być biernym, przekonywanie wójtów, burmistrzów do tego, abyśmy uruchamiali linie podmiejskie. Tymi liniami podmiejskimi dzisiaj do pracy do Bydgoszczy, to wynika twardo z danych organów skarbowych, dojeżdża codziennie 40 tys. osób. Bez tych 40 tys. wiele firm albo by nie funkcjonowało, albo by dużo gorzej funkcjonowało. Więc to jest ten kierunek, który tak naprawdę wyeksploatowaliśmy prawie, że do bólu. Oczywiście jak będą możliwości finansowe przede wszystkim gmin, tych biedniejszych, bo nie stać na to wszystkich gmin, aby współfinansować komunikację podmiejską, to nadal ten potencjał można oczywiście powiększać. I tutaj tak naprawdę żałuję, ale od kilku lat funkcjonuje przecież program wspierania komunikacji międzygminnej, czy międzypowiatowej. Niestety miasta wojewódzkie są z niego wyłączone z klucza, więc nie mogliśmy z niego korzystać. Także w tym jest największy problem. Autentycznie słyszałem już od 2 czy 3 przedsiębiorców „Rafał nie ściągaj więcej firm do Bydgoszczy, bo to się wiąże z ich kłopotami”. Wiele możecie Państwo rozmawiać z wieloma osobami, macie kontakt i na pewno te słowa potwierdzą. Trzeci obszar, który też decyduje o tym oczywiście, że mieszkańcy albo chcą pozostać, albo tutaj nowi do nas przybędą, to jest kwestia mieszkania. Bo też chcemy mieszkać, dobrze, najlepiej na swoim, tak są nauczeni Polacy. W związku z tym, co możemy w tym obszarze zrobić? Po pierwsze, i tutaj taką deklarację składam i ją podtrzymuję. Rozmawialiśmy, bo w Bydgoszczy realizujemy budownictwo komunalne poprzez Bydgoskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego i przekazałem Panu Prezesowi, ale też Panu Prezydentowi Kozłowiczowi, że ja oczekuję podwojenia liczby budowanych mieszkań. To wymaga też i wzmocnienia samej spółki, żeby była w stanie więcej tych inwestycji realizować. Więc wymaga to troszeczkę czasu dobrojenie się, ale tego oczekuję. Aczkolwiek to jest kropla w morzu i to nie zaspokoi wszystkich potrzeb. Kluczem jest też tak naprawdę współpraca z deweloperami. Niektórzy źle kojarzą to słowo. Ja uważam, że to są podmioty jak każde inne, które budują mieszkania, potem je sprzedają. To że niektórzy deweloperzy oszukiwali kiedyś naszych rodaków i taka zła łąka do nich przylgnęła, to nie znaczy, że wszyscy w ten sposób działają.

Jest to właśnie deweloperzy głównie budują nowe mieszkania w Bydgoszczy. Spółdzielnie kiedyś budowały, dzisiaj rzadko to się zdarza, zdarza się, ale bardzo rzadko. Więc dzisiaj tak naprawdę deweloperzy przyjęli na siebie budowę nowych mieszkań. I tutaj sprawne przez Państwa i przez Miejską Pracownię Urbanistyczną przygotowanie planów, szybkie wydawanie decyzji o pozwoleniach na budowę i wszystkich innych decyzji niezbędnych do budowy powoduje, że ta ilość mieszkań budowanych jest naprawdę spora. Mało tego, im większa konkurencja na tym rynku, tym niższe ceny. Jeżeli Państwo zerkniecie, takie rankingi były bodajże miesiąc, czy 2 temu publikowane o dostępności mieszkań, to w tym wskaźniku Bydgoszcz jest na, nie wiem, drugim czy na trzecim miejscu w Polsce w sensie relacji ceny do, czyli tak naprawdę możliwości zakupu mieszkania. I to akurat gdzieś jest mocno też zauważane, bo im większa jest konkurencja na rynku, tym oczywiście marże deweloperów maleją. Ale nie ma nic lepszego z punktu widzenia klienta walka podaży z popytem to jest oczywiste. Więc dzisiaj tych mieszkań sporo się buduje, jeżeli się buduje, to znaczy, że deweloperzy, to znaczy jest popyt. Bo gdyby nie było popytu, to by nie budowali. Przecież nikt nie zbuduje domu, żeby stał 5, 10 lat pusty czy budynku. Wiadomo, że każdy ocenia ryzyka inwestycyjne. Każdy wstrzeliwuje się w taki segment rynku, jaki uzna za najlepszy. Jedni budują bardzo drogie mieszkania i luksusowe, inni budują skromniejsze. Tak naprawdę każdy z deweloperów za swoje pieniądze to robi, albo za pożyczone z banku. Więc tak to wygląda.

I ostatnia rzecz też jest, też ważny jest wizerunek miasta. I tak jakbym tu część z Państwa słuchał, to mieszkamy w takim, że tak powiem, powiatowym miasteczku zagubionym, w ciszy i tak jak mówię, jest zupełnie inaczej. Nie mówię, że jesteśmy liderami, ale naprawdę nie mamy czego się wstydzić na tle innych miast, bo mówię o tym, wszystkie polskie miasta mają jeszcze obszary, które wymagają interwencji, jedne mają więcej, drugie mają mniej i dlatego mamy tego świadomość. I mamy też świadomość tego, gdzie te obszary interwencji jeszcze są. Ja się cieszę, że te tzw. czarne dziury, bo ja to tak na swój użytek użyłem, czarną dziurą dla mnie był np. teren vis-à-vis Opery. Wychodziliśmy na balkon to trochę musieliśmy się wstydzić albo więcej niż trochę. Taką czarną dziurą nadal jest jeszcze niestety teren przy Kujawskiej. On może tak nie szpeci po lewej stronie, gdzie był browar. Czarną dziurą kiedyś jeszcze był obszar Torbydu. Tych czarnych dziur jest po prostu coraz mniej w Śródmieściu i się bardzo cieszę.

Czarną dziurą jeszcze, ale już mam nadzieję niedługo, jest ciągle Pralchem przy Wyspie Młyńskiej. Tam ruszyło to, mogę tylko tyle na ten moment powiedzieć. Więc tak naprawdę takich miejsc jest zdecydowanie już dzisiaj coraz mniej. Czarną dziurą był Teatr Kameralny. Był teren właśnie koło Opery, gdzie IV krąg powstanie. Wypełnia nam się miasto w tych obszarach, które chłuby nie przynosiły albo stwarzały duży potencjał do inwestowania i te inwestycje się dzieją.

Oczywiście, także, jeżeli są propozycje, co jeszcze możemy robić, to ja oczywiście jestem otwarty, możemy dyskutować, bo niestety mieliśmy obiecanę, że dzięki 500 plus będzie nas więcej. Ale jak wiemy, już dzisiaj jest 800 plus, a więcej nas nie ma, bo naprawdę nie tym się kobiety kierują, czy dostaną 500 zł, czy rodziny się kierują, czy dostaną 800 zł. Tylko to jest cały system bezpieczeństwa przede wszystkim kobiety, rodziny, czucia opieki państwa. Więc liczę, że te zmiany, które zachodzą chociażby takie właśnie, jak ułatwienie opieki nad dzieckiem i parę innych działań spowodują, że będzie nas więcej i w Polsce, i w naszym mieście. Dziękuję serdecznie.”

Radna Joanna Czerska-Thomas powiedziała cyt. „Dwie rzeczy tylko chciałam dopowiedzieć. Powołując się na asystenta międzykulturowego, chciałam się powołać na ustawę z dnia 15 maja 2024 właśnie o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym, która to przewiduje stworzenie takiego stanowiska asystenta międzykulturowego, który zatrudniony w szkołach będzie udzielał osobom niebędącym obywatelami polskimi, a podlegającymi obowiązkowi szkolnemu pomocy. A wiemy, że w tej chwili właśnie będziemy się spodziewać napływu już w ogóle do szkół średnich.

I druga rzecz, Panie Prezydencie, ja też obiecałam, że przekaże to na piśmie. Jednym z pomysłów na to zaopiekowanie się ludźmi młodymi, bo to oni tutaj najczęściej deklarują możliwość wyjazdu i proponowałam nie stworzenie Bydgoszczy według naszych, według tego, co nam się wydaje, jak im będzie tutaj wygodnie i bezpiecznie żyć, ale właśnie przebadanie ludzi młodych i stworzenie tych miejsc i takiego miasta, pójdzie w takim kierunku, w którym im będzie się dobrze żyło, bo to oni deklarują opuszczenie. I mówię tutaj o tym tylko i wyłącznie z troską. Dziękuję.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, ja przypomnę, że mamy Strategię, w której przygotowując się do tej Strategii Miasta również takie dyskusje były toczone z młodymi osobami, debaty. Także myślę, że warto też to wziąć pod uwagę.

Prezydent Rafał Bruski, proszę.”

Prezydent Miasta Rafał Bruski powiedział cyt. „Tak jest. Ja tylko dwa słowa, bo najpierw Pani Radna powiedziała, że zaopiekowanie się, dlatego włączyłem, bo to są takie słowa bardzo ogólne. Chciałem zadać pytanie, na czym to zaopiekowanie powinno polegać? Ale potem usłyszałem o badaniach. Ale tu wiem, że na pewno dużo głębszą wiedzę, bo wynikającą z pewnych działań, które podejmowaliśmy ma Prezydent Waszkiewicz. To jeszcze Pani Prezydent uzupełni tą część. Dziękuję.”

Radny Janusz Czwojda powiedział cyt. „Dziękuję. Ja króciutkie pytanie. Nie wiem, czy odpowiedź będzie krótka. Czy obcokrajowcy są wliczeni do tej liczby 320 iluś tam tysięcy mieszkańców? Czy oni tam, ci, którzy, o nich oficjalnie wiemy. Czy jakoś możemy ich ewentualnie, coś, możemy powiedzieć na temat tej liczby?”

Zastępca Prezydenta Miasta Iwona Waszkiewicz powiedziała cyt. „Jeśli chodzi o takie najmłodsze pokolenie, to oprócz, w ogóle młodzież, od dziecięcych lat do praktycznie młodych ludzi już na studiach, to oprócz tych naszych programów, które mamy, są w planach dwa kolejne. Jeden program to już żeśmy ogłosili, że pracujemy nad nim „Miasto przyjazne dzieciom UNICEF”. I to nie tylko dotyczy samych dzieci, ale w ogóle również i młodych ludzi, i ich sposobu partycypacji w ogóle w tworzeniu miasta i w zarządzaniu miastem. Tam jest bardzo wiele czynników i różnych warunków, które będziemy chcieli spełnić, aby młodzież do tego włączyć. Oprócz tego w tej chwili też aplikujemy do takiego programu kierowanego do młodzieży wraz z Młynami Rothera oraz z naszą Gdańską 5. To jest Urban LAB, to też jest program, który będzie kierowany tylko do młodych. Natomiast mamy w planach kolejne działania, które będą taką polityką młodzieżową miasta Bydgoszczy. Jest takich pomysłów kilka w kraju. Analizowaliśmy już to. Byliśmy na takich spotkaniach i między innymi ma też to dotyczyć to takich stref dla młodzieży. Także jest to przed nami, mamy takie pomysły i takie propozycje, aby to w najbliższych latach realizować. Czyli oprócz tych dwóch projektów, o których już powiedziałam, również tzw. polityka młodzieżowa wypracowana razem z młodzieżą.”

Radny Jędrzej Gralik powiedział cyt. „Chciałem się odnieść tylko do słów dotyczących właśnie dietności i tego programu 500 plus. Ja bym tutaj nie wylewał dziecka z kąpielą, bo rzeczywiście ten program, który teraz jest rewaloryzowany daje jakieś poczucie bezpieczeństwa. Oczywiście nie ma to przełożenia na dietność, chociaż z tego, co się orientuję, to rzeczywiście to było główną motywacją. Bo patrzono na rodziny, które żyją na Wyspach Brytyjskich, połączono to z tym, że tam otrzymują jakieś tam socjale i z tego tytułu właśnie wprowadzono program 500 plus. Natomiast też nie mogę się zgodzić tutaj z tym, że właśnie jest potrzeba zwiększonej, że tak powiem, opiekuńczości państwa i dlatego osoby młode nie chcą zakładać rodzin. Ja dostrzegam tutaj bardzo duży taki trend wolnościowy, powiedzmy znaczy nie chcę, żeby to źle zabrzmiało, że kogoś zmuszamy teraz do zakładania rodzin. Natomiast teraz ludzie dłużej chcą się bawić, dłużej korzystać z życia, a rodzina jest, że tak powiem już teraz passę i nikomu niepotrzebna. Pamiętamy jeszcze czasy, kiedy rodzina składała się z dziesiątki dzieci, wtedy było to też takie podejście, niestety brzydko mówiąc, pragmatyczne, gdzie dzieci również pracowały na polach. Natomiast rzeczywiście tej mody na duże rodziny teraz nie ma, a jest to bym powiedział jeden z obowiązków patriotycznych, do których zachęcam. Dziękuję.”

Zastępca Prezydenta Miasta Mirosław Kozłowicz powiedział cyt. „Pani Przewodnicząca, Wysoka Rado. Ja odpowiadając na pytanie Pani Przewodniczącej o liczbę pojazdów elektrycznych w Bydgoszczy. To w 2020 roku mieliśmy 114 pojazdów elektrycznych, z czego 77 to były samochody osobowe. 31 grudnia 2023 roku w Bydgoszczy było 716 pojazdów elektrycznych, z czego 550 pojazdów to samochody osobowe. A w Bydgoszczy mamy zarejestrowanych 302 527 pojazdów, z czego 233 117 pojazdów, to pojazdy osobowe, to samochody. Dziękuję.”

Radna Grażyna Szabelska powiedziała cyt. „Ja chciałam podziękować za te odpowiedzi, które padły, między innymi na moje liczne zapytania. Dziękuję Pani Prezydent, Panu Prezydentowi również oczywiście, ale w odniesieniu do tej polityki młodzieżowej, która mnie szczególnie zainteresowała, to dobry kierunek. Jedna taka uwaga, bo kilkakrotnie tutaj Pan Prezydent zwraca uwagę, żebyśmy my jako radni opozycyjni te propozycje zgłaszali, a przecież one się nie pojawiają. Tylko chciałam w tej dziedzinie wąskiej polityki ukierunkowanej na młodzież. Akurat jako radna, nasz Klub zgłaszał już dwukrotnie właściwie taką inicjatywę Centrum Aktywności Młodzieży. Gdzie te centra aktywności młodzieży były konkretnymi pomysłami do zgłaszania do budżetu miasta. Mam nadzieję, że ten kierunek teraz będzie cieszył się tutaj większą uwagą i te pomysły, które my jako radni zgłaszaliśmy, ja je tylko przywołuję tutaj jako przykłady, że my jako radni opozycyjni mamy te pomysły i zgłaszamy te pomysły jako interpelacje, jako poprawki do budżetu. I teraz mam nadzieję, że będzie takie większa przychyłność, chociażby do takich pomysłów, które rzeczywiście były. Na to zwracam uwagę. Dziękuję za to nowe otwarcie, jak rozumiem w kierunku polityki młodzieżowej, że te przestrzenie dla młodzieży, nowe przestrzenie się znajdują na osiedlach, bo one muszą być blisko młodzieży. Dziękuję bardzo.”

Dyrektor Wydziału Zintegrowanego Rozwoju i Środowiska Grzegorz Boron powiedział cyt. „Ja chciałem bardzo podziękować za ten wkład Państwa w ocenę Raportu. Bardzo się cieszę, że został sam Raport, jego struktura, dane zawarte w Raporcie dobrze przyjęte. Dużą satysfakcją mi sprawia, że nie wytykali Państwo błędów. Mam nadzieję, że ich nie ma, jeżeli chodzi o dane dostarczone. Zasób był ogromny do przeanalizowania. Bardzo dziękuję mojemu zespołowi pod kierunkiem Pani Jolanty Zapędowskiej, który co roku podejmuje ten trud i opracowuje Raport. Ale też dziękuję za dostarczone dane. Ja wiem, że każda jednostka musi się nad tym napracować. Do kilku kwestii, dziękuję tutaj Prezydentowi, Państwu Prezydentom za to, że wyręczyli mnie z udzielenia odpowiedzi.

Kilka rzeczy jednak pogłębię. My cały czas pracujemy nad strukturą Raportu. Też się wsłuchiwałem w to, co powiedział Pan dr Kaczmarek na jednej z komisji i tak naprawdę, weźmiemy sobie to do serca i ten Raport on będzie ewaluował, będzie się zmieniał. Może nie aż tak, ale spróbujemy. Wiadomo, że wszystko można zrobić lepiej. Tutaj też były takie głosy, zgadzamy się z tym, jest to oczywiste.

Kwestia wycinek drzew. Chciałem jeszcze uzupełnić, że my wydajemy jako organ Prezydenta decyzje na wycinkę drzew właśnie przy inwestycjach i zastępujemy jedno wycięte drzewo dwoma, a przy cennych gatunkach trzema innymi drzewami. Te kwestie niespójności w tych tabelach Raportu one wynikają stąd, że czasem te nasadzenia dokonuje się w ciągu kilku lat i tutaj może być jakaś różnica w danych czy problem w analizie.

Chciałem się odnieść jeszcze do mieszkań komunalnych. Faktycznie lokale niezamieszkałe ogółem to jest 2074 lokale i one możemy podzielić, oczywiście w odniesieniu do stanu technicznego, w jakim one się znajdują. Ale możemy je podzielić na lokale przeznaczone do zasiedlenia i nieprzeznaczone do remontu i wynajęcia. I te lokale nieprzeznaczone do remontu i wynajęcia to jest 1595 lokali, z tych 2074. I je z kolei dzielimy na lokale przeznaczone do sprzedaży, lokale do scalenia lub podziału, wolne lokale w stosunku do których trwa regulacja stanu prawnego, wolne lokale położone w części budynku w złym stanie technicznym, wolne lokale w budynkach opróżnianych do zbycia i tych jest najwięcej, bo to jest 731 mieszkań i wolne lokale w budynkach przewidzianych do opróżnienia. Też dużo, bo 464 mieszkania. Także tutaj ta analiza jest zrobiona. Chciałem wskazać jeszcze na działania, taką inicjatywę miasta. Miasto przystąpiło do takiego dużego projektu Partnerska Inicjatywa Miast, gdzie obie spółki ADM i BTBS będą pracowały z ekspertami Banku Światowego. To jest na poziomie Ministerstwa opracowywane, funkcjonujący program „Miasto dostępnych mieszkań”, gdzie mamy szansę na wypracowanie polityki w zakresie mieszkalnictwa na terenie miasta. Więc tutaj trudno przewidzieć, jakie będą skutki, ale liczymy na dużo. I to chyba tyle, ile chciałbym dodać.

Te kwestie szczegółowe, jeżeli Państwo będziecie zainteresowani, zapraszamy do kontaktów tutaj z Urzędem Miasta. Jesteśmy w stanie wiele danych Państwu dostarczyć. Również pokusimy się być może o analizę, taką pogłębioną, jeżeli chodzi o demografię, o wyludnianie, bo też uważamy, że to jest podstawowy problem, który będzie być może nawet się nasilał w najbliższych latach. Dziękuję.”

Ad. pkt 8

Projekt uchwały w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Bydgoszczy wotum zaufania

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Przechodzimy do kolejnego punktu projektu uchwały w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Bydgoszczy wotum zaufania.

Zgodnie z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym po zakończeniu takiej debaty przeprowadzone jest głosowanie nad udzieleniem wotum zaufania.

Uzasadnienie projektu uchwały macie Państwo w Internetowym Asystencie Radnego.

Przechodzimy zatem do głosowania.”

Poinformowała, że Komisja Samorządności i Bezpieczeństwa Publicznego wydała opinię pozytywną.

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały.

Wynik głosowania:

W.9 17 głosów „za”, 9 głosów „przeciw”, 2 głosy „wstrzymujące”.

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/30/2024

Ad. pkt 9

Projekt uchwały w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenie sprawozdania finansowego Miasta Bydgoszczy wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2023 rok - prezentacja multimedialna

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Zapraszam Pana Skarbnika Piotra Tomaszewskiego i proszę o przedstawienie projektu uchwały w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego z wykonania budżetu za rok 2023. Przypomnę Państwu tylko, iż tryb debatowania w tym punkcie występuje w takiej strukturze:

- ✓ przedstawienie przez Skarbnika sprawozdania,
- ✓ przedstawienie opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej, następnie
- ✓ przedstawienie przez Przewodniczącą Komisji Rewizyjnej wniosku Komisji Rewizyjnej,
- ✓ przedstawienie opinii RIO w sprawie wyrażenia opinii o wniosku Komisji Rewizyjnej,
- ✓ przedstawienie opinii niezależnego biegłego rewidenta,
- ✓ przedstawienie opinii Komisji Rady Miasta,
- ✓ wystąpienia klubowe,
- ✓ dyskusja,
- ✓ głosowanie nad projektem uchwały.

Przypomnę też Państwu, iż wszystkie dokumenty o których będziemy mówić, są dostępne w Internetowym Asystencie Radnego.

Proszę bardzo Panie Skarbniku.”

Skarbnik Miasta Piotr Tomaszewski przedstawił w formie prezentacji multimedialnej „Wykonanie budżetu Miasta 2023”.

Powiedział cyt. „Pani Przewodnicząca, Panie Prezydencie, Pani Prezydent, Wysoka Rado. Zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych i nie tylko, pozwalam sobie przedstawić sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2023 z dokumentami towarzyszącymi oraz sprawozdanie finansowe Miasta Bydgoszczy wraz z opinią biegłego rewidenta.

Chciałbym zwrócić uwagę, że dokumenty prezentowane w tym momencie, są dokumentami opierającymi się tylko i wyłącznie na danych księgowych, bo sprawozdanie finansowe w sposób oczywisty jest sprawozdaniem, które wynika z bilansu, rachunku wyników i zapisów księgowych. W przypadku sprawozdania z wykonania budżetu, zgodnie z art. 269 ustawy finanse publiczne, sprawozdanie z wykonania budżetu jest sporządza się na podstawie danych z ewidencji księgowej budżetu.

Szanowni Państwo, to co w tym momencie powiedziałem oznacza, że dokument, który jest zatwierdzany dotyczy tylko i wyłącznie zrealizowanych płatności, zrealizowanych dochodów, które wpływają do budżetu. I dokumenty te określają, w jakim zakresie Pan Prezydent wykonał budżet miasta i do tego odnosiła się zarówno Regionalna Izba Obrachunkowa, jak i Komisja Rewizyjna, jak i oczywiście Państwo się również do tego odniosą. Rzeczą oczywistą jest fakt, że ocena, jakość zadań realizowanych przez Prezydenta Miasta była przedmiotem analizy podczas omawiania raportu, który był punkcie poprzednim.

Otóż tak, jeżeli mówimy o wykonaniu budżetu Miasta, ja pozwolę sobie troszeczkę inaczej tą prezentację zrobić, biorąc pod uwagę, że w pewnym zakresie można powiedzieć, że jesteście Państwo nową Radą. W związku z tym sięgniemy troszeczkę bardziej do idei budżetu, bo dokumenty które Państwo otrzymaliście w sposób jednoznacznie jasny pokazują, w jaki sposób budżet został zrealizowany. Teraz spróbujemy uruchomić to urządzenie. Aha, nie ma. Zaraz będzie. Jest. Ok. Czyli jeszcze wrócę do pierwszej strony, żeby było, że wszystkie strony pokazałem na wszelki wypadek i przechodzimy dalej.

Jak Państwo wiecie, najpierw dla osób, które nie mają dużej cierpliwości do wysłuchiwanie prezentacji, kilka słów podsumowania.

Po pierwsze z punktu widzenia oceny naszej, samorząd bydgoski działał w bardzo trudnym otoczeniu prawnym. W tym otoczeniu prawnym realizacja budżetu, moim zdaniem, nie pozostawia żadnych uwag, można ją uznać, że została dobrze zrealizowana. Dlaczego to było trudne otoczenie prawne? Ponieważ trzeci rok z kolei 21, drugi i trzeci rząd po zmianie ustaw, po wprowadzeniu ustawy Polski Ład musiał trzykrotnie, w ostatnich miesiącach roku uzupełniać pieniądze. W przypadku Bydgoszczy, w roku ubiegłym było to aż 82,7 miliona złotych. Co biorąc pod uwagę, już wyprzedzam, przecież Państwo to wiecie, nadwyżkę operacyjną na poziomie 159 000 000, czyli to było więcej niż połowa nadwyżki operacyjnej. I gdyby nie to, nasza nadwyżka sięgnęłaby poziomu 70 parę milionów złotych. A zatem system finansowania samorządów w Polsce nie działa i zgodne z wypowiedziami Panów, chyba Panów z nazwijmy to opozycji, system finansowania samorządów został zdemolowany. Ja to potwierdzam. Mówiłem to też przy Ministrze Skuzie. W związku z tym czuję się upoważniony do tego, żeby te słowa powtarzać. To potwierdza wadliwe funkcjonowanie finansowania samorządów. Z czego się cieszymy? Dokonaliśmy 482 000 000 złotych inwestycji, wydatków majątkowych właściwie. To jest 176,8% wykonania 2022 roku. Czy się tym chwalimy? Nie. Jesteśmy zadowoleni.

Bo Bydgoszcz normalnie, jak spojrzymy na dane, które za chwileczkę pokażę, zasługuje na więcej inwestycji. Na 600, na 700. Tylko problem polega na tym, że jeżeli mamy do dyspozycji małe zasoby, to możemy realizować tylko tyle wydatków majątkowych, na ile starczy nam pieniędzy na wkład własny. W związku z tym, ta wartość jest dużo wyższa niż w roku poprzednim, ale wynika to z zakończenia perspektywy unijnej.

Jak Państwo widzicie precyzuję informację dotyczące budżetu w sposób uczciwy, bo mógłbym powiedzieć, że to jest najlepszy na świecie. Nie. To nie jest najlepszy na świecie wynik. To jest dobry w świecie samorządów, ale z punktu widzenia istniejących zasobów tylko i wyłącznie jest bardzo dobry, bo z punktu widzenia Bydgoszczy powinniśmy zrobić więcej, bo Bydgoszcz powinna mieć te same pieniądze, te zasady przy których funkcjonowała do 2019 roku. Ubytku nie da się zastąpić, ale jest to dobre wykonanie. Uważam, że powinniśmy być z tego zadowoleni. Trudne warunki realizacji budżetu, gdy dochody, czyli ich wzrost pozostawały daleko w tyle za wzrostem inflacyjnym wydatków. Szczególnie jest to dotkliwie w przypadku oświaty i komunikacji publicznej, też za chwileczkę to zobaczymy. Wysoki koszt finansowania Miasta, pomimo rekordowo niskiego zadłużenia Miasta. Miasto ma zadłużenie na poziomie roku 2012. Proszę Państwa niższe zadłużenie było w roku 2011, to jest 12 lat temu. Można powiedzieć, że jest to bardzo dobry efekt, racjonalnego podejścia do finansowania. Dlaczego jest takie niskie? Z tego powodu, że nie wiedzieliśmy, ile pieniędzy dostaniemy w następnym roku, w związku z tym nie mogliśmy zaciągać kredyty, które będziemy w przyszłych latach spłacać. Nie mogliśmy powiedzieć sobie, tak my to na pewno spłacimy, bo przecież będziemy mieli duże dochody. Nie wiemy, jakie będziemy mieli dochody nadal, bo trwają prace nad dokumentami finansowymi. W związku z tym, pomimo tego, że było niskie zadłużenie, koszty były duże, też również o tym za chwilę powiemy. Miasto w porównaniu z innymi samorządami jest dobrze przygotowane do finansowania projektów z dofinansowaniem Unii Europejskiej. Zobaczycie Państwo, jak wygląda nadwyżka operacyjna innych miast Unii Metropolii Polskich za 2023, jak wygląda nadwyżka operacyjna Bydgoszczy? Na co liczy Bydgoszcz? Bydgoszcz liczy na odwrócenie polityki rządu wobec samorządów i na możliwość strategicznego planowania wydatków inwestycyjnych w oparciu o rozeznanie realnych potrzeb mieszkańców i zdrowe, stabilne i przewidywalne zasady finansowania jst. Ja zawsze powtarzam. Nie będzie nam Warszawa mówić, który chodnik i czy chodnik mamy zbudować, czy ulicę, czy może plac zabaw. Mogą nam nakazać to mieszkańcy. Może to nakazać Rada Miasta Prezydentowi, może to Prezydent wskazać, jako najważniejsze, ale na pewno nie Warszawa. Ja nie wiem, gdzie Warszawa potrzebuje chodniki, ulice i place zabaw, więc niech Warszawa nam też, tego nie mówi. Z szacunkiem dla Warszawy, jako miasta, bo ja mówię o rządzie.

Wykonanie budżetu 2023 – dane ogólne. Tą tabelę macie Państwo, jako pierwszą. Widać tutaj, jak wygląda 22 rok, jak wygląda 23? Widać, że one są porównywalne. Nie będę w to wchodził, bo chcę podejść bardziej teoretycznie do tego tematu. Tak wygląda struktura dochodów i wydatków miasta. Patrząc na miasto, ja tak skrótowo powiem troszeczkę więcej o strukturze finansów, żeby może sobie przypomnieć a niektórym powiedzieć więcej. Mamy dochody bieżące, czyli to co zarabiamy codziennie. Mamy wydatki bieżące, czyli za energie, za koszty, za wynagrodzenie, za inne rzeczy.

Saldo tych dwóch rzeczy tworzy nam nadwyżkę operacyjną. I to jest najważniejsze, bo to na końcu roku nam zostaje i możemy sobie wydawać na inwestycje bądź na inne rzeczy, bądź na spłatę kredytów, bo na to też musimy. Dochody majątkowe i wydatki majątkowe, tworzą tak zwany budżet inwestycyjny. I złożenie tych dwóch wartości, da nam wynik ogólny budżetu. W oparciu o ten wynik ogólny budżetu można powiedzieć, że musimy zaciągnąć kredyty, które nas sfinansują i te kredyty w przypadku samorządów mogą finansować tylko i wyłącznie inwestycje. Czy to prawda? Nie. Bo w latach 2022-25 rząd powiedział, poprzedni, że na trzy lata wskaźnik obsługi zadłużenie nie obowiązuje, że wydatki mogą być wyższe, że nawet wskaźnik obsługi zadłużenia może być zupełnie inny, ale tylko przejściowo. Efektem tego jest określone zadłużenie na koniec roku. Także jak spojrzycie Państwo na punkt VII wskaźnik obsługi długu i na punkt VIII i IX indywidualny limit, one dzisiaj teoretycznie nie mają znaczenia. Czy będą w przyszłości? Tego nikt nie wie.

Ale przejdźmy dalej. Czy da się tym zarządzać? Jeżeli jest, mówimy sobie, że musimy mieć stabilne zasady, że będziemy przewidywać, że musimy wiedzieć ile w latach następnych będziemy finansować, to musimy sobie powiedzieć. To jest się w stanie tym zarządzać, czy nie? Oj. Za szybko. Zaraz będzie. O działa. Trochę techniki i się gubię. Można tym zarządzać, jeżeli są stabilne warunki prawne, stabilne parametry ekonomiczne i stabilna sytuacja gospodarcza. Tylko i wyłącznie wtedy. Bo wtedy sobie powiemy ok, mamy takie przepisy, tak działa gospodarka, to w przyszłym roku ja dostanę 15% więcej PIT-u, bo się rozbuchało troszeczkę. Aktywność gospodarcza trochę siadła, więc nie będzie przyrostu na poziomie 3%, 10% tylko będzie 2%. Następuje normalne, racjonalne planowanie. Jeżeli Państwo spojrzycie, tu jest wykres nadwyżki operacyjnej do roku 19, gdy panowały stabilne warunki, przede wszystkim prawne, w pewnym zakresie ekonomiczne. I wtedy powiedzieliśmy sobie, co my potrzebujemy. Potrzebujemy nadwyżki operacyjnej, żeby sfinansować inwestycje unijne. Co trzeba do tego zrobić? Trzeba wydawać w następnym roku mniej, niż wynosi wzrost dochodów. Jak nam PIT wzrósł o 50 000 000, to trzeba było wydać maksymalnie 30. Dzięki temu, ta linia stawała się prostą. Śmiałyśmy się, że dojdzie, jak na konferencjach była prezentacja, że dojdzie do orzełka i naruszy nam godło. Do tego nie doszło. W pewnym zakresie żal, ale nie mówiąc o godle.

Rząd zaczął rozrabiać w związku z tym, poprzedni rząd zaczął rozrabiać, pamiętajcie Państwo ja mówię, używam słowa rząd, używam słowa partia, natomiast ja mówię wyłącznie, tylko i wyłącznie o ekonomii i o danych finansowych. O skutkach działania, tych organów politycznych, a nie o moich poglądach, które oczywiście jak każdy z nas ma. Natomiast moim obowiązkiem jest Państwu powiedzieć, jakie są efekty i przyczyny zmian finansowych. To co powiedziałem. W 21 dorzucano nam 82,6 miliona dodatkowych środków; w 22 – 69 000 000; w 23 – 81,7. To znaczy, że system był absolutnie niewydolny i nieprzewidywalny. Ponieważ na początku roku, w pierwszym kwartale Minister Finansów nie przewidywał w ogóle jakichkolwiek środków dla samorządów.

Co oznacza, że w połowie roku nie mogliśmy powiedzieć nic o tym, ile będziemy mieli w danym roku pieniędzy. Jak planować? Nie da się planować. I stąd mówię, że działalność rządu nie polityczna a prawodawcza i w stosunku do samorządów, była szkodliwa i można oskarżyć rząd poprzedni o działanie na szkodę samorządności. W 19 roku było jeszcze dobrze, bo ja mówiłem, że w 15 roku znane słowo, trochę ogólnej ekonomii się pojawi. W 15 roku, w kwietniu została zniesiona procedura nadmiernego deficytu, która funkcjonowała od 2009 roku. Też przypadkowy zbieg dat. W dniu dzisiejszym znów mamy procedurę nadmiernego deficytu. W dniu dzisiejszym Unia Europejska określiła, że również podpadamy pod to. Bo proszę Państwa przez pierwsze cztery lata, od pomiędzy 15 kiedy zniesiono a do 19 można było wydawać, ile się da z budżetu, bo sytuacja była naprawiona. Potem trzeba było zabrać samorządom, potem trzeba było zabrać innym i wyprowadzić długi do BGK i do innych i do funduszu. Dzisiaj mamy deficyt, ponieważ trzeba to wprowadzić wszystko do budżetu ponownie. A zatem ja się porównuję do 2019 roku, bo to był ostatni dotychczas rok, normalnego funkcjonowania samorządów. Poza spojrzeniem na te wartości, kiedy powiecie wynik 292 nadwyżka operacyjna i ja zamiennie używam wynik bieżący i nadwyżka operacyjna 292 i 159, czyli jakieś 130 parę milionów różnicy, to wiele z tego nie wynika. A zatem musimy spojrzeć nieco dokładniej, bo wszyscy tutaj, na tej sali padało, na tej sali w tych ławach, ale ja mówię do Państwa, jako do nowej Rady. My tłumaczyliśmy to wszystko. To nieprawda. Samorządom dochody rosną. To czego nie można szanować w takich sytuacjach, to jest to, że zaprzecza się faktowi. I tego właśnie nie lubię, bo ekonomia mówi o faktach. A polityka mówi o manipulacji. Proszę Państwa przez ostatnie lata, jak widać dochody wzrastały o 287 000 000, ale wydatki w tym samym czasie bieżące o 420 000 000. Stąd pojawił się problem. To nie są do końca porównywalne dane, z tego powodu, że w międzyczasie dużo się w samorządach zmieniało. Na początku, jak trzeba było 500+ zrobić to wrzucono to do samorządów. Później wyjęto te pieniądze z samorządów. Bilans nam się troszeczkę zmienił. Także jak widać, zmiany są bardzo duże w przypadku Bydgoszczy, co jest istotne, że udało nam się zatrzymać wydatkowanie środków.

Robiliśmy tylko i wyłącznie inwestycje kontynuacji plus takie, które wymagają, czyli te które były już rozpoczęte i unijne oraz takie, które wymagały kontynuacji działania miasta. Dzięki temu, pomimo trudnej sytuacji, zadłużenie spadło o 156 000 000 złotych. Patrząc na dochody i wydatki. Otóż spójrzmy sobie, jak wygląda struktura dochodów miasta, bo możecie Państwo powiedzieć ok, czemu nie zwiększaliście dochodów? Czemu nie poprawialiście swojej sytuacji finansowej? Otóż kwestia poprawiania sytuacji finansowej, to spójrzmy. Wpływy z podatków, możemy je podwyższać? W bardzo wąskim zakresie, bardzo wąskim zakresie, określane są parametry przez rząd. Wpływy z opłaty. Jeżeli spojrzymy na 112 000 000 roku 2023, to 99 000 000 są to dochody z gospodarki odpadami, a zatem zgodnie z przepisami dochody z gospodarki odpadami muszą się bilansować z wydatkami.

To oznacza, że tych 99 000 000 nie ma, bo my musimy to zadanie zbilansować. Nie możemy dysponować tymi dochodami. Dochody uzyskiwane przez jednostki organizacyjne miasta. Spójrzmy na to, co tam jest. Bilety komunikacji publicznej, strefa parkingowa, inne stawki dotyczące działania jednostek miasta. To zastanówmy się, może z tego możemy podwyższać, tak? Jak pamiętam dyskusję o biletach komunikacji, pamiętam już następny punkt dochody z mienia, pamiętam dyskusję o czynszach, pamiętam dyskusję o różnych innych stawkach. Jakoś nie słyszałem głosów, podwyższmy bo rzeczywiście budżet miasta ma kłopoty, trzeba zwiększyć te wydatki. Więcej słyszałem, czemu takie wysokie czynsze? Obniżmy o połowę. Szanowni Państwo, dochody miasta są po to, żeby zrealizować jego zadania. Tylko i wyłącznie z tego powodu. Jeżeli nie byłoby zadań miasta, dochody miasta by nie istniały, bo nie ma powodu do istnienia dochodów miasta. A zatem to, co Państwo widzicie, my nie mamy swobody tego, żeby sobie podwyższać i mówić więcej, więcej, więcej, ok rośnie nam inflacja, rośnie nam ceny energii, to my sobie weźmiemy więcej pieniędzy. I tutaj też pytanie. Jeżeli mamy mieć więcej pieniędzy, bo jak były rankingi z kolei, to pojawiały się hasła przepraszam, ale Bydgoszcz jest na ostatnim miejscu, zresztą zobaczymy to zaraz. Jeżeli jesteśmy na ostatnim miejscu, to źle Panie Prezydencie, to wstyd. To znaczy, że i ja wtedy zadawałem pytanie, Prezydent zadawał pytania. Mamy wziąć więcej od mieszkańców? Czy rząd da nam więcej? Po trzecie Unia Europejska. Słucham? Nie, to my możemy pożyczyć jedynie, ale od banków, nie ode mnie bo ja osobiście nie mam. To chcemy, żeby mieszkańcy płacili więcej? To teoretycznie Państwo, jeżeli reprezentujecie głos mieszkańców. Nie. Im gorsza pozycja w tym rankingu, tym lepiej Panie Prezydencie, tego nie słyszałem. Słyszałem za to dochody rosną, ale miasto jest jak najniżej, w związku z tym trzeba być konsekwentnym i teraz dochodzimy do dochodu, który jak zobaczycie Państwo, jak widzicie Państwo. Na dochody bieżące 2 400 stanowi 547 000 000. 547 000 000 dochodów z tytułu podatków PIT i CIT. Jeżeli teraz spojrzymy na następny wykres, zobaczcie tutaj mamy tylko PIT. W 2019 roku mieliśmy dochody z PIT wyższe o 65 000 000 niż te, które mieliśmy w 2023.

Dotychczas rosły od 8 do 10%. Jeżeli się dziwicie, dlaczego Prezydent powiedział 700 000 000 nam zabrano. Czy ja powiedziałem, czy inni powiedzieli. Nie, to ani ja, ani Prezydent. Taką informację uzyskaliśmy ze Związku Miast Polskich, które dla każdego miasta zrobił tego typu obliczenia i stwierdził, że tyle pieniędzy zabrano. Ale nawet spójrzmy, rok do roku. 23 – 19. 140 000 000 zniknęło dochodów. Nie ma nadwyżki operacyjnej. 140 000 000. Ile to jest 140 000 000? Na sport wydajemy 78 000 000, na kulturę 50. To robimy kulturę, sport i jeszcze dorzucamy komunikację publiczną, mamy bajkę a nie miasto. I jeden rok, a zabierano nam przez cztery lata. I było zdziwienie, czemu Pan Prezydent protestuje? Taki dobry, takie dobre miasto, taki dobry rząd. Z tego powodu, że ktoś nas po prostu okradł i dlatego zgodnie z prawem oczywiście, zgodnie z ustawami, żeby było jasna i dlatego mówię Państwu, że 482 000 000 wydatków inwestycyjnych, to jest mało.

Ale nie wolno nam było wydać nic więcej, bo oszczędziliśmy na czym? Oświetlenie ulic, mniej lamp. Na kulturę próbowaliśmy, tylko dziwnym trafem, nie dziwnym, logicznym trafem jeszcze w 18 zdecydowaliśmy, tworzymy dwie jednostki kultury. Każda z nich dzisiaj 6, 7 milionów kosztuje. To wszystko się przestało w jakiś sposób składać i stąd mamy problem, bo nagle zabrakło pieniędzy, które możemy podzielić. Dochody z PIT-u były przeznaczone na kulturę, na to, na tamto i nagle zniknęły. I dlatego Związek Miast Polskich tego typu dane wyliczył. Bo my na co, to przeznaczamy? Transport i łączność. Zauważcie Państwo, tu nie ma ujemnych wzrostów, ujemne wzrosty plusy dodatnie, prawie że. Tu nie ma ujemnych wartości, przez te cztery lata wydatki nasze rosły, a PIT nam spadł o 65 000 000. Podatków nie mogliśmy podwyższyć, opłat nie mogliśmy, bo nas oskarżano, że łupimy mieszkańców. To też jest cytat. Zresztą też nie możemy do końca tego robić, zaraz będzie to powiedziane. I teraz widzicie Państwo, wydatki bieżące wzrosły ogółem o 420 000 000. Jeżeli spojrzymy, ja oczywiście tu piszę gwiazdka pominięto niektóre, bo zmieniliśmy organizacje finansowania kultury fizycznej, przyjęliśmy z oświaty, przerzuciliśmy tam były inne rzeczy, to było nieporównywalne, nie podaliśmy rodzinę, bo było 500 + i zniknęło, poszło do ZUS-u. To też nie oddaje obrazu, ale te pozostałe widzicie Państwo, dają piękny obraz, piękny, smutny. I tak na komunikację publiczną, o której dzisiaj mówiliśmy. Wzrost wydatków wyniósł 38 000 000, wzrost dochodów 621 000. I teraz pytanie. Więcej tramwajów, więcej sieci, większe wynagrodzenia dla motorniczych. Z tych minus 65 PIT-u, który nam zabrano rok do roku? Z czego to dać? Oświata. Wzrost wydatków 298 000 000, wzrost subwencji 189. Oczywiście jest tam małe przekłamanie, bo chciałem uprościć dane, bo tam jeszcze były środki z dotacji z budżetu, które się trafiały, ale tak na otwarcie, to my musieliśmy szukać na początku roku, gdzie znajdziemy pieniądze na to wszystko. 100 000 000 więcej. Nawet gdyby liczyć z dotacjami, to jest około 90 000 000 złotych więcej.

Dług publiczny. Tu zrobiłem dramatycznie ucziwie, bo wzrost wydatków od kredytów, pomimo spadku długu wyniósł 35 000 000 z powodu kosztu, a dochodów, bo przecież mieliśmy środki na rachunkach, odsetki też są wyższe, tylko 3 000 000. I teraz skąd mamy wziąć, te 35 000 000 na to, żeby to dać? Jak Państwo widzicie sytuacja była trudna, ale jak wygląda Unia Metropolii Polskich? To jest wykonanie budżetu na rok 23.

I teraz zobaczcie Państwo, jako dochody Bydgoszcz rzeczywiście miała zawsze mniej, bo średnie wynagrodzenia, a zatem PIT w Bydgoszczy był niski. Jeszcze wczoraj słuchałem audycji radiowej, w której mówiono, że niestety w różnych regionach są różne wynagrodzenia i było pytanie, czy pracownicy mają przemieszczać się w kraju na przykład z Bydgoszczy do Warszawy, na przykład z Torunia do Warszawy, na przykład z Rzeszowa do Warszawy, żeby zarabiać więcej? Tylko wtedy są też wyższe koszty funkcjonowania. I bardzo ciężko zmienia się strukturę wynagrodzeń na poziomie lokalnym. Bo jak powiedzieć restauratorowi, że ma płacić swoim pracownikom dwa razy więcej.

Ilość ludzi mobilnych jest bardzo mała, większość ludzi zostaje w tym miejscu, dobra nikt mi więcej nie zapłaci, a zatem zostaje ta struktura wynagrodzeń, która jest. To się przekłada na nasz niższy PIT. A przez to, że zmieniono Polski Ład, to my jeszcze dostaliśmy dwa razy mocniej w kość, niż duże, bogate miasto. My jesteśmy duzi, ale średnio bogaci, tak to nazwę. Jeżeli spojrzymy na dochody bieżące, jesteśmy na dziesiątym miejscu w unii i musimy tymi pieniędzmi gospodarować. Dostaliśmy tyle i musimy zapewnić, żeby starczyło na wydatki, na rozwój, na spłatę kredytów tak, bo przedtem były. I musimy z tego coś zrobić. Jeżeli chodzi o nadwyżkę operacyjną, przez nasze oszczędności, jesteśmy na trzecim miejscu w Unii Metropolii nominalnie, co do wartości, to nie jest na mieszkańca. Zadłużenie na trzecim miejscu, czyli potencjał do wzrostu mamy ogromny, może być tylko i wyłącznie lepiej, jeżeli wzrosną dochody, rząd zmieni ustawy i przyzna nam większe środki. Już część środków wpłynęło. W tym roku dostaniemy jeszcze, ten rok traktujemy jako przejściowy, ale postulaty do rządu już samorządy składają. Także zadłużenie też. Dług do dochodu bieżącego. Na czwartym miejscu w Polsce, czyli bardzo mało. Dług do nadwyżki oferencyjnej. Ile lat potrzebujemy, żeby spłacić nasze zadłużenie? Tylko 5,7 roku. Bardzo dobry wynik. Bardzo. Nawet Fitch uznaje to, za jeden z najlepszych. Nadwyżka operacyjna do dochody bieżące, czyli jaki procent? Tu też jesteśmy, wręcz na pierwszym miejscu. To jest bardzo dobra sytuacja do tego, żeby uruchomić gospodarkę bydgoską, jak pojawią się dobre dochody, pojawią się fundusze unijne, to co Prezydent zawsze mówi, będą projekty unijne, na pewno z nich skorzystamy, wydamy złotówkę czy tam wydamy trzy złote a dostaniemy dziesięć złotych. Warto to robić. I teraz patrząc na to wszystko, takie podsumowanie. Czy miasto może zwiększać swoje dochody? Mamy ograniczenie prawne. Wyżej tego, co minister powie w podatku, nie podskoczmy. Ograniczenie społeczne. Możemy na przykład. Nie. Nie dam przykładu, bo zaraz się pojawi, że coś chcemy zrobić.

Możemy jakąś stawkę pomnożyć razy dwa, jeżeli cud by się zdarzył, bo są takie miejsca, gdzie troszeczkę możemy podwyższyć, ale mieszkaniec powie, ale mi nie starcza, ja i tak tego nie zapłacę. Mamy tak w ADM w mieszkaniach z czynszami. Część mieszkańców mówi, musicie te pieniądze dostać, nie zapłacę. Jest to ograniczenie, my jesteśmy świadomi tej granicy społecznej. I ekonomiczno-społeczne. Jak podwyższymy sobie bilety komunikacji publicznej do dziesięciu złotych, to mieszkańcy powiedzą, słuchajcie zbieramy się w czterech, jedziemy samochodami. Wpływy zamiast wzrosnąć, spadną. A zatem zmieniając dochody musimy kierować się logiką i mieszkańcem, który jest naszym klientem. Czy miasto może zmniejszać swoje wydatki? Tak jak zacząłem mówić, w okresie covidu próbowaliśmy oświetlenie zmniejszyć, próbowaliśmy troszeczkę może na sport dać mniej, zacząłem o tym mówić. W kulturze nam to nie wyszło, ale ze względu na inflację, to te pieniądze i tak wzrastały. Miasta przekonały się, że faktyczny spadek wydatków od 2 czy 3% wymaga drastycznych działań, drastycznych dla mieszkańców i nieadekwatnych, bo te pieniądze, które odzyskamy w stosunku do niezadowolenia mieszkańców, będą rujnujące dla miasta. A zatem, co mamy do dyspozycji? Mamy do dyspozycji sytuację, kiedy mamy dochodów bieżących 2 433 593 659. I przy konstrukcji budżetu, to nie jest to, co Państwo często mówicie, a ja wyjmę rezerwę, coś tam wrzucę. Nie. My musimy wiedząc, że potrzeby naszych jednostek są 2 800 albo 3 000 000 000, musimy powiedzieć, jak ten deficyt podzielić, żeby jeszcze coś zostało na rozwój. Bo dylematy zarządzania, na czarno tam napisane, bo to są czarne dylematy, to jest czarna rzeczywistość, gdzie dodać pieniędzy, bo wiadomo, że oświata, wiadomo, że inne rzeczy, gdzie ująć, aby to sfinansować, bo dochody są sztywną liczbą. Jak napiszę, że dochody z jakiejś działalności Zarządu Dróg wzrosną trzykrotnie, to co to będzie? Ja sobie napiszę. Na koniec roku tego nie wykonam, wszyscy będziemy zadowoleni i już. Ja okres emerytalny mam zdecydowanie dłuższe niż jeden rok, w związku z tym jeszcze muszę planować do końca roku. I teraz zobaczcie Państwo, jeszcze jeden dylemat. Na oświatę możemy, czy musimy? Na komunikację publiczną możemy, czy musimy? Czy możemy z tego zrezygnować? Na zadania zlecone, które nam daje rząd, pomimo tego, że daje za mało, wszyscy powiedzieli, nie masz prawa samorządzie zrezygnować, musisz to robić. Gospodarka odpadami. Ustawa jest. Ty nie masz się pytać, ty masz zebrać od mieszkańców i im to oddać. Dług publiczny. Gratuluję każdemu, który nie zapłaci odsetek. Też niezależne, środki znaczone tzw. alkoholówka. Tam mamy drobną możliwość manewru, bo tam są tak zwane zadania międzyresortowe, ale to też jest trudne. Na pomoc społeczną, w ogóle niezależne, my musimy to zrobić. Co chwilę przychodzą, za mało, bo ludzie się starzeją, bo demografia. Przy czym przy demografii, zostawię jeden mały smaczek, ze znacznikiem zapytania. Jak Państwo sądzicie od 19 liczba uczniów w szkołach publicznych spadła, czy wzrosła? Wzrosła z 42 000 do 45.

To może będzie ten element pozytywnego podejścia do życia, bo jeżeli uczniów liczba rośnie a nie maleje, jak nam mówią o 20% osób zameldowanych, to znaczy, że może coś w tym jest, że ta statystyka jest felerna. Znacze ludzi, którzy nie są zameldowani a mieszkają od dawna w Bydgoszczy? Masę. Ale też znacze takich, którzy mieszkają gdzie indziej, od dawna są zameldowani w Bydgoszczy. Gdzie jest saldo? Nie wiemy, ale to nie my mamy pilnować, to urzędy skarbowe mają to pilnować. Jedziemy dalej. Pomoc społeczna. Na rodzinę, nie ma zmiłuj, nasz cel. Administracja publiczna, zaraz do tego dojdziemy. Kultura fizyczna, drogi, gospodarka komunalna, kultura przez duże K, bezpieczeństwo i zostaje nam nadwyżka operacyjna. Potrzebna nam ta nadwyżka? Potrzebna, bo z tego 158 musimy 70 000 000 długu spłacić, a 100 000 000 zostaje nam na środki własne. Tylko trzeba znaleźć projekty unijne, bo jak wiemy nie wszystko jest dofinansowane, część musimy finansować z własnych i to jest dylemat rządu. To jest problem, z którym się spotyka Prezydent, który pisząc budżet mówi. Dobra mamy 500 000 000 za mało, komu zabieramy. Tak mówi. I potem nie dziwcie się Państwo sfrustrowaniu, kiedy przychodzą wnioski i mówią, nie z rezerwy, to z czegoś, to z czegoś. A on mówi, ale ja już zabrałem tyle razy, mi tam zostały śladowe. To jest realny konflikt.

Jak przestaniemy mówić dużymi słowami, które tam pod sufitem dzisiaj latały przy raporcie miasta, tylko zaczniemy mówić o konkretnych działaniach, będzie łatwiej. Będzie łatwiej, bo się łatwiej zrozumiemy. I teraz jeszcze jeden element. My pewne rzeczy mamy niezależne od nas, jak na przykład w przypadku oświaty, musimy wydatkować, mamy tyle uczniów, taką strukturę, nie zlikwidujemy jakiś dodatkowych zajęć, burs, innych dziwnych rzeczy. One są. W Bydgoszczy w oświacie mamy 42,2% wydatków bieżących przeznaczonych na oświatę. 42,2. W miastach Unii Metropolii Polskich 39,3. Co to oznacza? To znaczy, że my musimy znaleźć te 3% na oświatę, zabrać komuś innemu, bo jak te miasta inne dają na przykład na kulturę 53%, 8%, to my musimy powiedzieć. O trzy mniej powiedzmy tak, to jest portfel zamknięty, jak komuś damy, a oświacie dajemy, w oświacie dajemy, to jest to 3%. Jeżeli polityka społeczna, czy my mamy coś dogadania, to jest 3,3%. Bardzo mi się podobał Pan Radny. Nie wymienię, ale na pewno nie z ław rządowych w cudzysłowie, który zadał pytanie a ja wolałbym dać na oświatę, na pomoc społeczną ażeby zlikwidować urzędników. Ja mówię super, brawo, fantastyczna dyskusja. Tylko, że my już to zrobiliśmy. My mamy 2% mniej na administrację publiczną i to od dawna. Na obsługę długu mamy o 1% mniej. I tak to proszę Państwa wygląda. Możemy na niektórych rzeczach powiedzieć, że mamy więcej, na niektórych mniej, w niektórych możemy to zmienić, w niektórych nie, ale ilość środków, pieniędzy, które ma Prezydent jest ograniczona. Prawie. Zadłużenie, to jest to, czym się chwalimy. Inwestycje. Państwo dużo mówiliście o komunikacji publicznej. Aż 67% naszych inwestycji, to transport i łączność i to się nie zmieni. Czy w innych miastach jest podobnie? Tak jest podobnie, ale ten procent wydatków na transport i łączność jest mniejszy i to świadczy o tym, że to uznaliśmy za jeden z ważniejszych problemów.

Mówiliście Państwo o komunikacji publicznej. I w dzisiejszym budżecie, i w sprawozdaniu widać, że kupujemy dziesiątki nowych tramwajów. Nawet jeżeli damy troszkę mniej pieniędzy w strukturze wydatków bieżących na komunikację publiczną, to zobaczycie za chwilę, bo te tramwaje są droższe w użytkowaniu, za chwilę będziemy mieli więcej, bo będziemy mieli cały tabor nowych i na to też musimy być przygotowani. Podsumowanie jest takie, jak było tutaj poprzednio, więc nie będę powtarzał, bo tu była prośba z ław przydziałnych, ale powiem jedną rzecz przy tym miejscu. 482 000 000 wydaliśmy na inwestycje. Pamiętajmy o tym, że my jako miasto, nie działamy jako Bydgoszcz, jako miasto Bydgoszcz, ale działamy również przez spółki komunalne. Razem wydatki na inwestycje to jest 1 000 000 000, z lekkim zaokrągleniem, ale drobna manipulacja jest potrzebna.

Uważam, że budżet roku ubiegłego został wykonany w sposób prawidłowy od strony księgowej, ale również jako człowiek i skarbnik, i mieszkaniec uważam, że od strony rzeczowej został bardzo dobrze zrealizowany.

Bydgoszcz stoi w momencie zamknięcia 2023 roku, jako miasto które ma potencjał rozwoju inwestycji, tylko zgodnie musimy szukać takich narzędzi, które są mieszkańcom potrzebne i to mieszkańcy i Rada Miasta ma decydować, oczywiście Prezydent ma proponować, a nie Warszawa. I jesteśmy do tego, jesteśmy w stanie to zrealizować. Dziękuję uprzejmie.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo Panie Skarbniku. Przechodzimy do przedstawienia opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej, całość dokumentów w Internetowym Asystencie Radnego. A ja przypomnę tylko, że Regionalna Izba Obrachunkowa wydała opinię pozytywną sprawozdania z wykonania budżetu Miasta za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia Miasta. Zapraszam teraz Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej, Radnego Michała Krzemkowskiego i proszę o przedstawienie wniosku Komisji Rewizyjnej.”

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Michał Krzemkowski powiedział cyt. „Szanowna Pani Przewodnicząca, Panie Prezydencie, Szanowni Państwo, Szanowni Radni, Radne, Radni. Pozwolę sobie teraz przeczytać uchwałę z wnioskiem o udzielenie Prezydentowi Bydgoszczy absolutorium za 2023 rok. Uchwała Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2024 w sprawie wniosku o udzielenie absolutorium Prezydentowi Miasta Bydgoszczy za 2023 rok. Na podstawie ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy o finansach publicznych, pozwolicie Państwo, że nie będę przytaczał ani dziennika ustaw, ani konkretnych paragrafów, Komisja Rewizyjna Rady Miasta Bydgoszczy pozytywnie opiniuje wykonanie budżetu Miasta za 2023 rok. Komisja Rewizyjna Rady Miasta Bydgoszczy występuje z wnioskiem do Rady Miasta Bydgoszczy o udzielenie absolutorium Prezydentowi Miasta Bydgoszczy za 2023 rok. Przekazanie niniejszej uchwały Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Bydgoszczy w celu zaopiniowania wniosku w sprawie absolutorium oraz Radzie Miasta Bydgoszczy powierza się Przewodniczącemu Komisji.

Wniosek został przekazany Regionalnej Izbie Obrachunkowej i został zaopiniowany pozytywnie. Teraz pozwolę sobie przeczytać uzasadnienie do uchwały.

Komisja Rewizyjna Rady Miasta Bydgoszczy zapoznała się i poddała analizie sprawozdanie finansowe Miasta Bydgoszczy za 2023 rok. Sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Bydgoszczy za 2023 rok wraz z informacją o wykonaniu planu finansowego, rachunku Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, informacją o wykonaniu planu finansowego środków z Funduszu Pomocy oraz informacją o stanie mienia Miasta. Uchwałę Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z 11 kwietnia 2024 roku w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia Miasta oraz sprawozdaniu niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego Miasta Bydgoszczy za 2023 rok.

Komisja Rewizyjna przystępując do oceny całokształtu wykonania budżetu za 2023 rok stwierdza, że Prezydent Miasta Bydgoszczy, realizując zadania związane z wykonaniem budżetu, kierował się kryteriami legalności, celowości, rzetelności oraz gospodarności.

W przeprowadzonym badaniu brano pod uwagę wykonanie budżetu z punktu widzenia zasad gospodarki finansowej oraz przestrzegania dyscypliny finansów publicznych; zwracano także uwagę na przestrzeganie przepisów prawa, w tym ustawy o finansach publicznych oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Komisja Rewizyjna w ramach działalności związanej z oceną realizacji budżetu powołała dwa zespoły. Zespół do zapoznania się z protokołami kontroli wewnętrznych i zewnętrznych przeprowadzonej w Urzędzie Miasta, miejskich jednostkach organizacyjnych oraz miejskich spółkach komunalnych oraz Zespół do zapoznania się z dokumentacją dotyczącą postępowań o udzielenie zamówień publicznych przeprowadzonych przez Urząd Miasta, miejskie jednostki organizacyjne oraz miejskie spółki komunalne. Zespół do spraw kontroli zapoznał się z następującymi postępowaniami: Kontrola Urzędu Miasta Bydgoszczy, Wydziału Uprawnień Komunikacyjnych w przedmiocie – obsługa obywateli polskich i cudzoziemców w jednostkach administracji publicznej oraz Kontrola Urzędu Miasta Bydgoszczy, Wydziału Mienia i Geodezji/Wydziału Windykacji w przedmiocie – gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa. Nie będę dalej czytał o zakresie przedmiotowym, bowiem ten wniosek i uchwała została Państwu dostarczone przez asystenta radnego. Skupię się na zasadniczych kwestiach. Podmiot przeprowadzający kontrolę to była Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy.

Drugi zespół do spraw zamówień publicznych, zapoznał się następującymi postępowaniami: naprawa i konserwacja małej architektury i infrastruktury na terenach zieleni miejskiej w Bydgoszczy; wykonanie robót budowlanych polegających na termomodernizacji, przebudowie budynku VII Liceum Ogólnokształcącego; wykonanie badań wód podziemnych, wód powierzchniowych, gleby i ziemi; czwarty przetarg badany utrzymanie czystości i porządku oraz właściwego stanu technicznego urządzeń oraz elementów małej architektury obiektów rekreacyjno-sportowych oraz wybiegów dla psów zlokalizowanych na terenach gminnych; piąty przetarg odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości położonych na terenie miasta Bydgoszczy; szósty rewitalizacja bulwarów i nadbrzeży obejmująca przebudowę umocnień, zagospodarowanie terenu nadbrzeżnego rzeki Brdy wraz z towarzyszącą infrastrukturą; siódmy przetarg odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości położonych w sektorze VII na terenie Miasta Bydgoszczy; przetarg ósmy wykonanie działań promujących oraz wspomagających rozwój społeczno-gospodarczy Miasta Bydgoszczy w 2023 roku. Sprawozdania z prac obu Zespołów stanowią załączniki do uchwały.

Planowane dochody budżetu Miasta na 2023 rok w kwocie 2 622 618 818 zł zostały zrealizowane w kwocie 2 625 737 031,65 zł, co stanowi 101% planu. Z tego oczywiście jest dalej informacja o dochodach bieżących, dochodach własnych, dochodach z funduszy celowych, ale również Państwo Radni mają to wszystko, że tak powiem, przekazane te informacje, więc przejdę do dochodów majątkowych.

Dochody majątkowe 192 143 372,81 zł. Na ogólną kwotę zrealizowanych dochodów w wysokości 2 625 737 031,65 zł powyżej planu zrealizowane zostały między innymi następujące dochody: podatek od czynności cywilnoprawnych 111,9% planu, wpływy z pozostałych dochodów uzyskiwanych przez jednostki organizacyjne 106,5% planu oraz wpływy z obiektów sportowych 103,3% planu. Natomiast poniżej planu zrealizowano między innymi dochody z tytułu wpływów z opłat za korzystanie z cmentarzy komunalnych i urządzeń cmentarnych oraz opłat za korzystanie z szaletów miejskich i to jest 7,1% mniej w stosunku do planu. Niezrealizowane zostały także dochody z tytułu wpływów z opłat za korzystanie ze środowiska o 14% mniej w stosunku do planu oraz dochody z tytułu wpływów ze strefy płatnego parkowania o 4,7% mniej w stosunku do planu.

Plan wydatków budżetu Miasta Bydgoszczy na 2023 rok wynosił 2 829 596 044 zł i wykonany został w kwocie 2 757 235 614,88 zł, co stanowi 97,4% planu. Wydatki bieżące na poziomie niższym niż planowany wynikają między innymi, bo to jest istotne, przeczytam Państwu to.

Z braku pełnej realizacji zleconej przez Miasto pracy przewozowej w komunikacji publicznej; niepełnego wydatkowania środków budżetowych na zadania realizowane w ramach projektów unijnych, w związku z brakiem możliwości realizacji tych zadań w analizowanym okresie dokonano zmiany harmonogramu niektórych działań w ramach projektów unijnych, przeniesiono je na kolejny rok budżetowy. Te niższe niż planowane wydatki budżetowe wynikają też z późniejszego terminu rozliczenia faktury za zużyta energię elektryczną do zasilania trakcji tramwajowej; opłat za media w mieszkaniach komunalnych spowodowanych mniejszym ich zużyciem przez lokatorów; ograniczenia zużycia energii elektrycznej i mediów przez jednostki organizacyjne Miasta; rozwiązania części rezerwy ogólnej, rezerwy celowej na wydatki bieżące, rezerwy celowej na odprawy emerytalne oraz rezerwy na zakup energii; niższych wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne; niższych dotacji dla niepublicznych szkół dla dorosłych i szkół policealnych z uwagi na niższą frekwencję uczniów na zajęciach obowiązkowych oraz przesunięcie na kolejny rok wypłaty dotacji za uzyskane w 2023 roku dyplomu zawodowego przez uczniów niepublicznych szkół policealnych; niższego niż pierwotnie zakładano poziomu dofinansowania ze środków realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej; niższego odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z uwagi na mniejszą niż szacowano ilość odebranych odpadów.

Wydatki majątkowe wykonano w kwocie 482 366 174,22 zł to jest 96,6 % planu. Odchylenie od planu wydatków wynika głównie z nierozdysponowania rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe oraz nierozdysponowania całości środków zabezpieczonych corocznie w stałej kwocie na realizację Programu Inicjatyw Lokalnych.

W związku z powyższym 2023 rok zamknięto deficytem budżetowym w kwocie 131 498 583,23 zł, przy planowanym deficycie w wysokości 206 977 226 zł. Natomiast nadwyżka bieżąca wyniosła 158 000 000 zł i jest ona niższa od nadwyżki bieżącej uzyskanej w 2022 roku o 10 700 000 zł. Nawet pomimo zwiększenia dochodów w formie uzupełnienia subwencji w trakcie roku budżetowego o 81 700 000 zł podkreślić należy, iż nadwyżka bieżąca uzyskana w 2023 roku stanowi jedynie 6,5% dochodów bieżących, co oznacza dalszy spadek z 7,1 % w 2022 roku. Również nadwyżka operacyjna uległa spadkowi z 8,9% w 2022 roku do 8,8%.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Przepraszam Panie Radny. Przepraszam, że przerywam, ale (...).”

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Michał Krzemkowski powiedział cyt. „Tak będziemy już zmierzać.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Zmierzajmy, bo już powtarzamy to, co nam się pojawiało w dyskusji Skarbnika.”

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Michał Krzemkowski powiedział cyt. „Pierwszy raz to robię Pani Przewodnicząca.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Ja wiem Panie Radny, dlatego właśnie tutaj proponuję zmierzanie do meritum.”

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Michał Krzemkowski powiedział cyt. „Dobrze. To tylko jeszcze powiem, że łączna kwota obsługi długu zadłużenia wyniosła 286 000 000 zł.

Komisja Rewizyjna Rady Miasta Bydgoszczy, biorąc pod uwagę całokształt przedstawionych przesłanek uznaje, że zasadnym jest wyrażenie pozytywnej opinii o realizacji budżetu Miasta za 2023 rok i występuje do Rady Miasta z wnioskiem w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Bydgoszczy absolutorium za 2023 rok. Załącznikami do uchwały są sprawozdania z prac Zespołów.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Dziękuję również członkom Komisji Rewizyjnej, ponieważ wiem, że to jest duży obszar do zweryfikowania, także praca ciężka. Bardzo Państwu dziękuję.

Przechodzimy do przedstawienia opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie wyrażenia opinii o wniosku Komisji Rewizyjnej. Regionalna Izba Obrachunkowa wydała w tej sprawie opinię pozytywną.

Następnym punktem jest przedstawienie opinii niezależnego biegłego rewidenta dotyczącej sprawozdania finansowego za 2023 rok. Zacznę od tego, iż biegły rewident uznał, iż dokument przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej, został sporządzony na podstawie prawidłowo, zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy o rachunkowości i co najistotniejsze, wydał opinię pozytywną. Szanowni Państwo. Przechodzimy do kolejnego punktu opinii merytorycznych komisji. Komisja Samorządności i Bezpieczeństwa Publicznego wydała opinię pozytywną; Komisja Edukacji również wydała opinię pozytywną; Komisja Kultury i Nazewnictwa wydała opinię pozytywną; Komisja Gospodarki Przestrzennej, Komunalnej i Ochrony Środowiska wydała opinię pozytywną; Komisja Rozwoju Miasta, Przedsiębiorczości i Nauki również wydała opinię pozytywną; Komisja Rodziny, Polityki Społecznej i Polityki Zdrowotnej wydała opinię pozytywną; Komisja Promocji Miasta i Współpracy z Zagranicą również wydała opinię pozytywną; podobnie jak Komisja Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki również opinia pozytywna; Komisja Budżetu i Polityki Finansowej również wydała opinię pozytywną.

Przechodzimy teraz do wystąpień klubowych. Zapraszam przedstawicieli klubów i proszę o zabranie głosu. Radny Jakub Mikołajczak, proszę.”

Radny Jakub Mikołajczak – *wystąpienie Klubowe* – powiedział cyt. „Szanowna Pani Przewodnicząca, Wysoka Rado, Panie Prezydencie. To jest tak naprawdę bardzo wyjątkowy punkt, bo to absolutorium i cała ta procedura związana z wotum, jest procedowana przez dwie Rady Miasta Bydgoszczy. Tak naprawdę cała ta procedura zaczęła się w poprzedniej kadencji.

W tej chwili się kończy, ja tutaj dziękuję poprzedniej kadencji Komisji Rewizyjnej, którą dzisiaj obecny na sali Radny Sejmiku Województwa, Radny Wenderlich prowadził, teraz w trybie ekstraordynaryjnym Pan Radny Krzemkowski. Ta praca była naprawdę bardzo przyspieszona, ale cieszę, że się udało i cieszę się, że wszystkie instytucje, które mogły ten budżet sprawdzić, opiniować, rekomendować, wydały opinię pozytywną.

W poprzedniej kadencji, gdy ten budżet przedstawialiśmy w grudniu 2022 roku, ja mówiłem, że to jest budżet, który przede wszystkim jest nastawiony na bezpieczeństwo i budżet przeczekania rządów Prawa i Sprawiedliwości, które były największym zagrożeniem dla Polski samorządowej. Dziękuję bardzo Panu Prezydentowi, dziękuję bardzo Panu Skarbnikowi, ale nam wszystkim, którzy bronili tego budżetu i stali za nim murem, jak za polskim mundurem. Że udało nam się przetrwać te bardzo trudne dla samorządu czasy, że bardzo udało nam się przetrwać te zawirowania i zarówno na polskiej granicy politycznej i polskiej granicy ojczyźnianej. Udało nam się przetrwać, jesteśmy w tym momencie przygotowani, żeby na odblokowane środki unijne ruszać. I dziękuję bardzo za to, bo tej historycznej szansy nie możemy zmarnować.

Wiele instytucji, tak jak powiedziałem wcześniej opiniowało ten budżet, ale najważniejszy wyrok, najważniejszą opinię wydali mieszkańcy Bydgoszczy. Mieszkańcy Bydgoszczy dwa miesiące temu, w bardzo dużej liczbie chciałoby się powiedzieć, może większej, ale 112 000 osób opiniowało działania Pana Prezydenta i znacząca ich większość 60 000 w pierwszej turze powiedziało, Panie Prezydencie Rafał Bruski, Pana budżet przygotowany przez Pana, przegłosowany przez Radę Miasta, był dobrze wykonany. My stoimy za nim, tak jak za tym wspomnianym mundurem.

Dlatego my nie mamy prawa podważać głosu mieszkańców Miasta Bydgoszczy. Ja nie mam politycznego prawa inaczej powiedzieć, niż Klub Radnych Koalicji Obywatelskiej i Nowej Lewicy będzie głosować „za” udzieleniem i wotum, i „za” przegłosowaniem sprawozdania finansowego wraz sprawozdaniem z wykonania budżetu na 2023 rok. Bo 112 000 bydgoszczan mnie do tego zobowiązało. Mieszkańcy głosując na mnie, jako na radnego, powierzając mi funkcję, aby ich reprezentować powiedzieli tak. Bruski tak, jego budżet tak i powinno się tak głosować. Więc ja nie mam innego wyboru, dlatego rekomenduje to wszystkim Państwu i mam nadzieję, że posłuchacie głosu mieszkańców, którzy mówią, tak popierajcie ten budżet. Dlatego Radni Koalicji Obywatelskiej i Nowej Lewicy będą głosować „za”. Dziękuję bardzo. Ja oczywiście też chcę.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo. Zapraszam Pawła Bokieja, reprezentującego Klub Nowej Prawicy.”

Radny Paweł Bokiej – *wystąpienie Klubowe* – powiedział cyt. „Panie Prezydencie, Pani Przewodnicząca, Wysoka Rado, Panie Skarbniku. To od Pana zacznę swoją wypowiedź, bo ja doceniam Pana ogromną wiedzę ekonomiczną, doceniam jeszcze bardziej umiejętności retoryczne i oratorskie.

Na pewno stoją na wyższym poziomie, niż wielu z nas na tej sali. Natomiast przyznam, że Pana osobiste poglądy, choćby nie wiem jak Pan zaklinał rzeczywistość, że nie mają wpływu na Pana wypowiedzi, to mają i to bardzo duży, i na dłuższą metę trudno się tego słucha. Oczywiście, że liczby w budżecie się zgadzają, bo nie mogą się nie zgadzać, bo byłoby to nienormalne, gdyby się tutaj coś nie zgadzało. Natomiast nie potrafi Pan przedstawić tego w odpowiednim kontekście. Ok, można nie zauważać, że do miasta nie wpływają środki, chociażby takie jak na budowę Akademii Muzycznej. Ja wiem, że one nie przepływają przez budżet. Wiem, że one nie będą ujęte w tych tabelach, ale nie możemy mówić, że rząd na bazie ustawy okrada nas na 300, 500, 700 milionów zł, gdy na przykład zaraz z drugiej kieszeni daje 400 milionów. Czy setki milionów zostawia w kieszeniach bydgoszczan, poprzez obniżkę podatku PIT. Oczywiście, Pan może się nie zgadzać z taką polityką rządu. Pan Prezydent może się nie zgadzać, co już nieraz wyrażał. Mieszkańcy faktycznie są od tego, by to oceniać. Natomiast to są fakty, a Pan tymi faktami razem z Panem Prezydentem, nieco manipuluje.

Ja w ogóle ubolewam, że budżet miasta od dłuższego czasu, od tych paru ładnych lat stał się nie dokumentem finansowym, a takim dokumentem propagandowym. Opieram swoją wypowiedź na portalu *bydgoszcz.pl*, możemy znaleźć słowa Pana Prezydenta że, mówię już nie szukałem w innych źródłach, mówię na *bydgoszcz.pl* na pewno będą takie, jak Pan faktycznie wypowiedział i nie będzie tutaj żadnych zastrzeżeń. Miasto za priorytetowe uznało dokończenie wszystkich realizowanych inwestycji oraz pozostawienie zadań najbliższych dla mieszkańców. W przyszłorocznym budżecie nie zabraknie 32 000 000 zł na realizację programu utwardzania ulic gruntowych, która ma poprawić obsługę komunikacyjną, komfort życia bydgoszczanek i bydgoszczan.

To jest oczywiście jeden z wielu przykładów. Ja sięgnąłem sobie, przygotowując się do tej wypowiedzi, do tego budżetu oryginalnego, tego, który uchwalaliśmy w grudniu 2022 roku, bo oczywiście sprawozdanie bazuje na tym budżecie, który był kilkadziesiąt razy poprawiany i wiemy, że te tabelki się w 100% zgadzają. Natomiast sama idea była zgoła inna. Ja tylko tak przypomnę, że Panowie straszili na konferencji prasowej, że planowany deficyt będzie najwyższy w historii, że będzie wynosił 364 000 000 zł, ostatecznie wynosił 131 000 000 zł. Planowane dochody miały wynosić 2 380 000 000, a finalnie wynosiły 2 625 000 000, czyli tutaj 250 000 000 niedoszacowania. A ta nadwyżka operacyjna, o której tak często jest tutaj mowa, ten kultowy wykres, który Pan pokazuje co rok, ja mam nadzieję, że Pan będzie musiał tę prezentację nieco już w grudniu zmienić i pokaże Pan taki pozytywny trend wzrostu dochodów samorządu. Ta nadwyżka operacyjna miała wynosić raptem 8 000 000. Koniec końców wynosiła tych milionów 158.

Natomiast wracając do tej myśli Pana Prezydenta, który stwierdził, że mimo iż budżet jest bardzo trudny, wymagający, to on tych swoich priorytetów nie porzuci. Tutaj mówię krótko, bo już ten temat w dużej mierze wyczerpaliśmy w raporcie o stanie Miasta, ale to jest fajny przykład te drogi gruntowe, bo ja tylko powiem, że w ogóle z taką inicjatywą, to przecież 10 lat temu wyszedł Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości, aby zobowiązać Prezydenta do tego, by rokrocznie te około 30 000 000 przeznaczać na drogi gruntowe. Tam wtedy wyłamało się dwóch czy trzech radnych koalicji obecnie rządzącej i ten program poparło, ten program przeszedł. Z tym, że pragnę zauważyć, że to już te 10 lat temu zapisywaliśmy te 30 000 000. Mniej więcej ta sama kwota od 10 lat utrzymuje się na tym samym poziomie, mimo rosnącej inflacji, kosztów życia, kosztów budowy tych ulic i tak dalej, ale to co jest zapisane, to jest jedno. Ciekawsze jest to, co jest realizowane, bo w tym roku zapisane były 32 000 000. Potem zrewidowaliśmy ten plan do 22 000 000 w trakcie roku, wykonaliśmy w końcu plan na kwotę 18 000 000. I to też jest dużo, bo Szanowni Państwo zadałem sobie trochę trudu i spojrzałem, jak to było w latach poprzednich. I tak w 2018 roku planowaliśmy 42 000 000, zrealizowaliśmy 8; w 2019 były 44 000 000 zapisane, zrealizowaliśmy 21; w 2020 roku z 39 000 000 zrealizowaliśmy 24; w 2021 roku z 30 000 000 zrealizowaliśmy 6; w 2022 roku z 33 000 000 zrealizowaliśmy 15. Gdyby to tak podsumować, a Panowie lubią w tych tabelach pokazywać, ile to tam nam zabrano, ubyło i tak dalej. To po tej stronie planowanej mieliśmy blisko 190 000 000 zł, a po tej wykonanej 90. I też mogę mówić, gdzie się podziały te 100 000 000, kto nam ukraść te 100 000 000 i gdzie mieszkańcy mają te utwardzone drogi za 100 000 000 zł?

Nie ma pieniędzy na drogi, są za to pieniądze na różne inwestycje, mniej lub bardziej absurdałne, o czym już była mowa.

Debatowaliśmy troszeczkę o Park&Ride, nie będę powtarzał argumentów, które już się pojawiły, ale nikt nie zwrócił uwagi na jeden podstawowy problem z Park&Ride, bo my wybudowaliśmy te parkingi, po których hula wiatry. Jedyńm, który ratuje tę sytuację jest ten na Grudziądzkiej, który w ogóle nie powinien w tym systemie funkcjonować. Ale zaraz będziemy mieli poważny problem, bo jesteśmy zobowiązani do tego, żeby w ciągu 5 lat tam parkowało 250 000 samochodów rocznie, czyli to daje kwotę jakieś 21 000, 22 000 miesięcznie. Na razie w rekordowym miesiącu, w maju, zaparkowało tam 3 000 samochodów. Jeśli tego warunku nie spełnimy, będzie problem z rozliczeniem tego projektu. Tam jest jeszcze więcej absurdów. Na przykład wyznaczone miejsca dla niepełnosprawnych, za które muszą płacić pełną kwotę. Są pieniądze oczywiście na miejską propagandę w postaci gazetki komunalnej „Bydgoszcz Informuje”. Chwalicie się Państwo rozwojem portalu, rozwojem Facebooka. Oczywiście nie dodajecie, że to wszystko za ogromne pieniądze bydgoszczan. Te pieniądze nawet ciężko zrewidować, bo sprytnie nie umieszczacie tego w jakimś jednym dziale. W budżecie nie ma, nie znajdziemy takiej pozycji „Bydgoszcz Informuje”. To jest rozrzucone na różne działy.

My poprzez interpelacje, pytanie i tak dalej musimy dociekać, co na co idzie? Trudno tą kwotę dzisiaj dokładnie szacować. Natomiast tymi działaniami na pewno przyczyniliście się do upadku rynku medialnego w Bydgoszczy i w zasadzie miasto jest dla siebie, samo się recenzuje i przejęło rolę mediów lokalnych.

My staraliśmy się, Pan mówi o tych poprawkach budżetowych, że to jest czas, kiedy składamy nasze jakieś wnioski. Wie Pan, ja sędzę, że ci młodzi radni, do których Pan apelował dopiero zobaczą, jak wygląda praca nad budżetem i szybko się zniechęcą. Ja też na początku miałem dużo wigoru, aby w tym temacie podziałać. Od 8 lat jestem radnym, żaden nasz wniosek Szanowni Państwo, nigdy na tej sali nie przeszedł i nawet nie przeszedł, jakieś poważnej debaty powiedzmy. One są z klucza po prostu odrzucane, bo złożyło nie to środowisko, co trzeba. Składaliśmy ciekawe wnioski. Na przykład tutaj, w nawiązaniu do tego o czym mówię właśnie, ze środków na „Bydgoszcz Informuję” chcieliśmy przerzucić część pieniędzy na kolej aglomeracyjną, na modernizację linii 209 w Fordonie chociażby. Teraz trwa nabór środków w programie FEnIKS ogólnopolskim, miasta mogą się starać o środki na kolej aglomeracyjną. My nie poczyniliśmy wtedy tego kroku. Z tego, co mi wiadomo, teraz też miasto nie czyni żadnych starań w tym temacie, czyli gdzieś odpuszcza takie duże, prorozwojowe tematy, a tego dzisiaj mieszkańcy od nas oczekują.

W obliczu tego, co powiedziałem Klub Radnych Bydgoskiej Prawicy będzie głosować „przeciw” udzieleniu absolutorium Panu Prezydentowi. Dziękuję.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, przechodzimy do dyskusji. Radny Szymon Róg, proszę.”

Radny Szymon Róg powiedział cyt. „Dziękuję. Dziękuj bardzo. Do samej prezentacji już Przewodniczący Bokiej się odniósł, ale bym prosił Pana Skarbnika do naszej wiadomości mogliśmy otrzymać tą prezentację, to na pewno będę usatysfakcjonowany, pewnie nie tylko ja.

Ok, a pytanie właściwie mam jedno, tradycyjne już co roku, jak dożyję kolejnego roku, to pewnie też będę składał do Pana, bardziej do Pana dziękuję bardzo, do Pana Prezydenta Kozłowicza, bo właściwie przed rokiem też w tym temacie dyskutowaliśmy. Kwestia utrzymania infrastruktury Starego Rynku. Tu cytat sprzed roku najpierw. Obserwujemy płyty, mamy jeszcze trzy lata gwarancji, to przed rokiem, dzisiaj zostały dwa. Za rok będzie jeden. Jak płyty wyglądają, to nie trzeba nawet wychodzić na zewnątrz, wystarczy tutaj wyjrzeć przez okno, kilka kroków do okien. Widzimy, wiemy, jak to wygląda. W roku 2022 na utrzymanie infrastruktury Starego Rynku, jak tu widz w sprawozdaniu ówczesnym, wydatkowaliśmy 22 651,68 zł. Teraz jest wzrost kosztów do 29, prawie 30 000 zł, tam bez kilku groszy. Jak mógłby Pan Prezydent Kozłowicz przedstawić może, czy coś się zmieniło w tej materii? Przed rokiem było śrutowanie tej płyty a stan widzimy jest, jaki jest.

Jak liczymy, właśnie zostały te dwa lata gwarancji, za rok będziemy mieli tylko jeden rok, a płyta winna być wizytówką naszego Miasta a jest, jak jest. Dziękuję.” **Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska** powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, zamykam listę mówców. Radny Wojciech Bielawa, proszę.”

Radny Wojciech Bielawa powiedział cyt. „Pani Przewodnicząca, Panie Prezydencie, Panie Skarbniku. Ja bardzo dziękuję za tą, przede wszystkim za ten dokument. Tutaj Kolega Paweł Bokiej już myślę, że Pana Skarbnika nachwalił, jeśli chodzi o tą wiedzę ekonomiczną. Ja, jako członek Wiceprzewodniczący Komisji Rewizyjnej analizowaliśmy różne dokumenty i faktycznie tutaj, co do poprawności zapisów księgowych i prawidłowości rachunków miasta nie mieliśmy wątpliwości. Prawdą jest, że pewnie lepiej słuchałoby nam się tego, gdyby to było wystąpienie Pana Skarbnika, bardziej referowanie budżetu miasta, niż polityki rządu. Panie Skarbniku, tutaj taki, oczywiście ja się cieszę z Pana deklaracji, że tu Warszawa nie będzie nam nic dyktować, nic mówić, ale chciałbym, żeby Pan w takiej postawie wytrzymał przez całą naszą kadencję. Mam nadzieję, że w kolejnych latach również taką twardą postawą będzie Pan się wykazywał. Także wtedy, kiedy rząd będzie realizował dobre dla obywateli rozwiązania. Ja osobiście trzymam kciuki za projekt kwoty wolnej od podatku, która ma wzrosnąć do 60 000 zł. Bardzo temu kibicuję. Oczywiście, to też przyniesie skutki dla naszego samorządu i dla innych samorządów. Jestem wtedy ciekaw wystąpienia Pana Skarbnika, ale to pokaże przyszłość.

Ja mam takie dwa pytania, po prostu chciałbym sprecyzować, bo Pan Skarbnik tutaj użył nawet takiej figury, że rząd ukradł zgodnie z ustawą. Jaka to była konkretnie kwota? Bo w przestrzeni publicznej było 100 000 000, było 300 000 000. Na wspomnianej ulotce to było 500 000 000, Pan Prezydent taką kwotę zawarł. Dzisiaj słyszymy 670 000 000. Także ja bym chciał takie poznać wyliczenia.

A druga rzecz to jeśli chodzi o te sprawy, sprawy środków unijnych. Tutaj też się zgadzam, że cieszymy się, że środki unijne do naszego miasta trafiają. Pan Prezydent Kozłowicz na przykład mówiąc o parkingach Park&Ride podkreślał to, że one powstały ze środków unijnych w 80%. Jednak nie powinien być to argument przy tym, że te pieniądze można marnotrawić. Pieniądze unijne nie są od marnotrawienia, to są tak samo pieniądze do wykorzystania i my bydgoszczanie do budżetu unijnego dokładamy, a jeśli wydajemy te pieniądze, tak jak na parkingu Park&Ride na Przylesiu, to nawet żal tych 2 zł dołożonych do tych inwestycji, gdzie Unia dała? Dziękuję bardzo.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Radny Jakub Mikołajczak, proszę.”

Radny Jakub Mikołajczak powiedział cyt. „Dziękuję bardzo. Ja bym chciał wyjaśnić, żeby z tej sali nie padało wrażenie, że my jesteśmy przeciw opozycji tylko dlatego, że jest opozycją. Przytoczę Państwu historię z poprzedniej kadencji.

Wtedy Klub Radnych Koalicji Obywatelskiej, któremu miałem zaszczyt przewodniczyć liczył 17 radnych, czyli mieliśmy samodzielną większość i żeby cokolwiek przegłosować na tej sali sesyjnej trzeba 16, wtedy trzeba było głosu 16 radnych. Wiecie Państwo, ile razy szef ówczesnego Klubu Prawa i Sprawiedliwości zwrócił się do mnie przez całe 5,5 roku w sprawie jakiegokolwiek uchwały lub propozycji uchwały Państwa? Ja powiem Państwu. Zero. Więc proszę nie mówić, że odrzucaliśmy.

Większość Państwa wniosków nie trafiało do budżetu z bardzo prostego powodu, ono nie wypełniało podstawowych obowiązków. Nie mogliście przez wiele lat, dopiero Pan Skarbnik tłumaczył, po prostu już nie powiem, jak kto komu? Jak stworzyć wniosek do budżetu? Ponieważ nie byliście w stanie wskazać źródła finansowania. Potem nagle wynaleźliście sobie jakieś źródło promocja i próbowaliście w tą promocję wrzucać wszystkie możliwe swoje wnioski. Budowaliście zamki, stawialiście różne rzeczy. Znaczący Wy nie wypełnialiście. Przepraszam. Klub Prawa i Sprawiedliwości nie wypełniał wówczas żadnego podstawowego wniosku, czyli nie zapewniał finansowania, ani też poparcia politycznego. Więc nie mówcie, że zostały wnioski odrzucone, bo w większości nawet się ich nie dało odrzucić, bo one nie mogły trafić do budżetu, ze względu na błędy formalne.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Radna Grażyna Szabelska, proszę.”

Radna Grażyna Szabelska powiedziała cyt. „Bardzo krótkie ad vocem. Akurat Centrum Aktywności Młodzieży spełniało warunki formalne i również Państwo głosowaliście przeciw. To taki konkretny przykład.

Panie Skarbniku, tutaj do tej wypowiedzi się odniosę, bo to jest merytoryczny punkt. Celem wypowiedzi Pana Skarbnika jest przedstawienie stanu finansowego Miasta, ale Pan jednocześnie mówi, że nie lubi polityki, że to jakaś manipulacja, ale to właśnie niestety, ale gdybym zliczyła minuty, które wcześniej skrupulatnie Pani Przewodnicząca mi wypominała, że ja o stanie Miasta mówię w 30 minut, zadając 25 pytań, to można by zliczyć, ile minut Pan Skarbnik przeznaczył na, nie analizę finansową miasta, tylko właśnie na wycieczki polityczne. I tutaj tak na przyszłość prosiłabym, żeby jednak trzymać się podstawowego zadania, bo przypominam, o ile Pan Przewodniczący jest wybrany przez konkretnych obywateli, mieszkańców, ich reprezentuje, to Pan Skarbnik jest urzędnikiem miasta i urzędnikiem miasta, opłacanym przez wszystkich mieszkańców, niezależnie na kogo głosowali. W związku z tym politykowanie Pana Skarbnika jest nie do końca w porządku, wobec przynajmniej części mieszkańców. O to zabiegam. Ale płacą na to stanowisko wszyscy mieszkańcy, nie tylko Ci, którzy głosowali na Pana Radnego. Zresztą nie polemizujemy, ilu mieszkańców na kogo głosowało, bo każdy to wie, nie musimy tego sobie przypominać.

Jeżeli chodzi o apel Pana Prezydenta, Pana Skarbnik. Nie apel przepraszam, tylko o taką refleksję, że Warszawa nie będzie decydować. O to właśnie dziś, na tej dzisiejszej sesji mieliśmy dokładny przykład, że Warszawa właśnie w tym nowym rozdaniu, z nowym rządem, jakby z nowym rozumieniem tego, kto ma decydować o tym co się dzieje w danym samorządzie, w danym mieście. Otóż to Warszawa zdecydowała, że na dwa festiwale, na festiwale organizowane zresztą przez osoby niedowidzące, niewidzące i śpiewające również w jednym z tych festiwali, na to, ta właśnie Warszawa tam zdecydowała, że pieniędzy nie ma i nie będzie. Więc Panie Skarbniku, jest to takie dosyć niespójne, też co Pan proponuje. Życzę, żeby w tym nowym jak rozumiem, algorytmicznym wydaniu tego, jak będą wyglądały dochody samorządu. I takie pytanie do Pana Skarbnika w zasadzie, czy przewiduje Pan Skarbnik, że (...).”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo. Tu w przypadku konkursu, nie Warszawa decydowała, tylko kryterium oceny. I właśnie to jest cenne, że Minister Kultury w tym rządzie kieruje się kryteriami oceny, a nie sympatiami bądź antypatiami. Radny Michał Krzemkowski, proszę.”

Radny Michał Krzemkowski powiedział cyt. „Pan Skarbnik w swoim interesującym i mocno emocjonalnym wykładzie, raczył był określić ekonomię jako opartą na faktach, natomiast politykę opartą na manipulacji. Myślę Panie Skarbniku, że jest to krzywdzący dla nas wszystkich, bo wszyscy jak tu siedzimy, jesteśmy politykami i wszyscy uprawiamy politykę, a sama ekonomia nie jest dziedziną czysto empiryczną i składa się również z pewnego rodzaju prognoz, diagnoz, teorii, hipotez. W związku z tym, takie porównania uważam, na nie na miejscu.

Mówi Pan też o demolce finansów samorządu, w ogóle samorządów w Polsce. Gdyby rzeczywiście do tej demolki doszło, to głosowalibyśmy dzisiaj wniosek o nieudzielenie absolutorium i Państwo nie wykonałoby planu budżetowego, ani tego roku, ani lat poprzednich. A jednak z pewnymi utrudnieniami i przyznam to, że mieliście utrudnienia, ale jednak zrealizowaliście.

Była mowa o tym, że rząd zabrał, że rząd ukradł. Mi się wydaje, że najbliższy prawdy jest jednak Pan Radny Kufel, który powiedział, że rząd ograniczył wpływy do budżetu miasta, bo jednak przede wszystkim rząd pozostawił pieniądze, podatki w rękach Polaków i również w rękach bydgoszczan i efektem tego jest, że są rzeczywiście pewne ograniczenia we wpływach budżetowych. Gdyby zmniejszył udział w podatkach PIT i CIT, to rzeczywiście zabrałby, ale zmienił politykę podatkową, która przyniosła taki, a nie inny skutek.

Jednak wynagrodził Bydgoszczy w innej formie, w formie różnych dotacji, o których jednak wspominać i w sprawozdaniu, i w raporcie, i również w tych inwestycjach państwowych, których również Bydgoszczy służą, choćby wielkie inwestycje w szpitalach uniwersyteckich, choćby w wywołaniu w końcu inwestycji, którą jest budowa drogi S10, choćby w skończeniu, pomyślnym skończeniu drogi S5, choćby w budowie wspomnianego kampusu Akademii Muzycznej. Przecież to się nie musiało zdarzyć tak, a jednak jest to realizacja tego, o czym żeśmy tu rozmawiali 12 lat temu, a mianowicie utworzenia tego traktu muzycznego w Bydgoszczy. To się staje między innymi dzięki temu, że rząd tą inwestycję wsparł finansowo. Więc takie określanie rządu, jakkolwiek by to nie był rząd mianem złodzieja, złodziej kradnie i nie oddaje. Natomiast tutaj mamy formę ograniczenia jednych wpływów, a finansowania drugich.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo. Ja tylko tu w celu informacyjnym niektórych radnych. Ja Szanowni Państwo nie wyłączam mikrofonu, po prostu są trzy minuty na wystąpienie, potem minuta i jeśli Państwo ten czas wyczerpiecie, to system automatycznie wyłącza mikrofon. Ja nie mam z tym nic wspólnego. Radny Paweł Sieg, proszę.”

Radny Paweł Sieg powiedział cyt. „Ja chciałbym tylko tak dodać, bo tutaj Pan Skarbnik mówił, że ciężko jest znaleźć jakąś pozycję, z której by było można odjąć. Ja taką pozycję znalazłem i jeżeli byłaby taka możliwość, to przyjrzałbym się blisko 13 000 000 wydawanym na rozwiązywanie problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii, bo w myśl zasady chcącemu nie dzieje się krzywda, nie widzę potrzeby, abyśmy się zrzucali na osoby, które same wpędziły się w swój nałóg. Te środki można by było przeznaczyć, na chorujących dzieci. Dziękuję.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Szanowny Panie Radny. Proponowałabym się zapoznać z tematem, zanim Pan wypowiada takie opinie. Przede wszystkim te środki w dużej mierze są przeznaczone na działalność dzieci, które pochodzą z rodzin dotkniętych alkoholizmem, a alkoholizm jest uznawane za chorobę. Prezydent Rafał Bruski, proszę.”

Prezydent Miasta Rafał Bruski powiedział cyt. „Jak zwykle Pani Przewodnicząca mnie uprzedziła. Panie Radny, ryzykownie jest debiutantowi się wypowiadać, a szczególnie w tematach, których się nie zna. Te środki, które są w budżecie zapisane, mamy obowiązek wydać dokładnie na to. Obowiązek, co do złotych. Z tego jesteśmy sprawdzani. I tak jak powiedziała Pani Przewodnicząca, większość idzie na dzieci z tego typu rodzin z problemami, funkcjonowanie naszej BORO-y, wielu innych rzeczy. Także te 13 000 000, to totalne pudło. I naprawdę zachęcam do edukacji, bo podejmując się mandatu reprezentowania bydgoszczan, zobowiązał się Pan do tego, że będzie Pan to robić mądrze i uczciwie. I tego Panu życzę.”

I teraz jeszcze chciałem zabrać głos, bo padają pytania o tych pieniądzach. Zapisałem sobie. Złodziej kradnie, nie oddaje. A jeżeli złodziej ukradnie i tylko część odda, to jest złodziejem czy nie jest złodziejem? Właśnie. Więc chciałem Państwu powiedzieć 673 000 000 zł, o tyle jesteśmy biedniejsi, uwzględniając te wszystkie transfery, które rząd przekazał miastu. Czyli jednym słowem. Złodziej ukradł 800 ponad milionów, 100 i coś oddał. Saldo netto wychodzi 673 i czy się udało spiąć budżet? Oczywiście, że się udało. Tylko, że o tyle mniej inwestycji zrealizowaliśmy. 673 000 000 zł w inwestycjach albo w poprawie niektórych usług komunalnych. Byśmy chcieli mogłoby jeździć dwa razy więcej autobusów i tramwaju, bo to kosztuje około 200 000 000 a 673 jesteśmy przez lata biedniejsi i wiele innych usług. Dlatego zachęcam do uczciwego komunikowania się z mieszkańcami. Ze mną nie, bo ja już się nauczyłem i przyzwyczailem do Waszej demagogii i manipulacji.

I co do tego, że Polacy mają więcej w kieszeniach. Szanowni Państwo, znowuż oszukujecie Polaków. Skala podatkowa, jeżeli ktoś pamięta, zmniejszyła się, tylko że składkę zdrowotną trzeba dodawać dodatkowo do podatku, a kiedyś była uwzględniona w podatku. I to jest po prostu oszustwo, to co mówicie. A samorządowcy wszyscy mówili o jedną rzecz, że zgadzamy się z tym, żeby płacić jak najmniejszy podatek, żeby obywatele płacili, ale nie zgadzamy się z tym, że rząd te pieniądze bierze do swojej kieszeni, a nie do kieszeni mieszkańców, którą jest samorząd, bo dzięki tym środkom powstają ulice, powstają żłobki, powstaje sto tysięcy innych rzeczy. I demagogia niestety w Was pozostała i oszustwo. Oszukujecie cały czas bydgoszczan, cały czas. To jest ohydne i wstrętne. Dziękuję.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Radny Michał Krzemkowski, proszę.”

Radny Michał Krzemkowski powiedział cyt. „Mi na takie oszczerstwa Panie Prezydencie, w ciągu minuty odpowiedzieć. Natomiast te inwestycje, które uczynione były w szpitalach, chociażby miejskich, w szpitalach na terenie miasta, również są inwestycjami. Nie tylko te inwestycje, na które Pan wydaje pieniądze, są inwestycjami dla dobra Bydgoszczy, ale również te inwestycje, które są wykonywane przez rząd i które są przy udziale środków państwowych w Bydgoszczy realizowane, a jest ich całe mnóstwo. W ciągu jednej minuty nie jestem w stanie Panu tego wymówić, niech mi Pan nie zarzucamy demagogii i kłamstwa.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Ja chcę tylko przypomnieć, że rząd chyba też od tego między innymi jest, żeby inwestować. Tak, my płacimy rządowi składki i też rząd od tego jest, a chciałabym, żebyśmy na przykład, tak nam rząd zadośćuczynił, jak na przykład zadośćuczynił Chełmowi. Prezydent Rafał Bruski, proszę.”

Prezydent Miasta Rafał Bruski powiedział cyt. „Panie Radny, Pan porównuj dwie nieporównywalne rzeczy. Inwestycje rządu. Drogi ekspresowe, autostrady buduje się w całej Polsce, to w związku z tym i u nas. Szpitale modernizuje się w całej Polsce. Pan nie był radnym, przyniosłem kiedyś dane, miliardy złotych w ramach programu ministerialnego od wielu, wielu lat trafiają do Akademii Medycznych. Do Akademii Medycznych właśnie na szpitale kliniczne i te, które dostały środki nasze szpitale, to są jedne z mniejszych w Polsce. I to jest uczciwe powiedzenie. Po prostu przyszedł nasz i nasze szpitale otrzymały.

Akademia Muzyczna. Jakby Pan zapytał mieszkańców, mieszkańcy czy Wy chcecie wszystkie drogi w mieście mieć utwardzone, czy chcecie mieć nowy budynek Akademii Muzycznej? Jaka byłaby odpowiedź? Ale nam nie dano udzielić tego pytania, bo to za nas zdecydowano. Zabrano nam pieniądze. Może te pieniądze tam trafiły.

Ale Pan też nie był radnym. My wyliczaliśmy i porównywaliśmy się zawsze z wielkim miastem, Waszym ulubieńcem Chełmem, do którego poszło w przeliczeniu na mieszkańca dziesięć razy więcej pieniędzy, dziesięć razy, czyli jednym słowem dla Waszego rządu mieszkaniec Chełma był dziesięć razy cenniejsze, niż bydgoszczanin i bydgoszczanie Wam odpłacili przy jednych, drugich i trzecich wyborach. Dziękuję.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo. Radny spokojnie. Radny Paweł Bokiej z wnioskiem formalnym.”

Radny Paweł Bokiej – *wniosek formalny* – powiedział cyt. „Pani Przewodnicząca. System po prostu nie działa, nie klika mi. Może tak, jak Pani mówiła jestem w dyskusji, pewnie nie było kliknięte tutaj. Proszę mi to zaliczyć za głos po prostu już, tym bardziej, że trzy minuty niepotrzebne.

Znaczy, jak Pan Prezydent tak stawia sprawę, to ja chętnie bym też usłyszał, oczywiście nie teraz, bo to jest nie do zrobienia, ale na piśmie, gdyby Pan nam przedstawił te, bo Pan mówi, że wszędzie się buduje, że to jest zadanie rządu, że takie miliardy idą w całą Polskę. Ja chętnie usłyszę, jakie miliardy poszły w Bydgoszcz w lata 2010-2015? Taki wykaz, tych najważniejszych inwestycji rządowych w latach 2010-2015. Mogę to powtórzyć w interpelacji, ale wydaje mi się, że ta publiczna prośba chyba wystarcza, aby otrzymać taką informację na piśmie. Dziękuję.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Pan Skarbnik Piotr Tomaszewski.”

Skarbnik Miasta Piotr Tomaszewski powiedział cyt. „Szanowni Państwo. Ja naprawdę nie zajmuje się polityką, tylko ja muszę Państwu i mieszkańcom wytłumaczyć, dlaczego jest w budżecie mniej pieniędzy i dlaczego niektórych rzeczy nie realizujemy? Ja nie mówię o poglądach, innych rzeczach o charakterze społeczno-politycznym. Po prostu zniknęły z budżetu pieniądze. Mamy z tego powodu problem, musimy ograniczać wydatki. Potwierdzeniem tego, gdyby na tej sali padło raz zdanie.

Ok przyznajemy, zostało tą ustawą zabrane pieniądze PIT-owskie, mieliście ciężko, żeby sobie poradzić, bo jako miasto Bydgoszcz nie mieliście tych pieniędzy, o których normalnie byście zdecydowali, żeby dać to kierowcom MZK, dać to na oświatę, dać to na kulturę, dać coś innego. Powiedziano wam nie macie tych pieniędzy, odczepcie się od tego. Mogę powiedzieć odczepcie, nie powiedziecie kradnę. Zostały wyjęte z budżetu samorządu. Samorządność polega na tym, że samorządowi daje się zadania i pieniądze, i samorząd tym gospodaruje. Jeżeli się zabiera pieniądze, a pozostawia zadanie, to bezdyskusyjnie muszę to wytłumaczyć, a że używam do tego rządu przepraszam, to rząd podejmował decyzję, żeby było jasne. My ciągle byliśmy jeszcze za czasów poprzedniej koalicji w sądzie o zadania zlecone. Co więcej Pan Prezydent Bruski zlecił taką sprawę i wygrywał tą sprawę. Dostawaliśmy pieniądze. Także to nie jest kwestia reprezentowania stanowiska politycznego, tylko reprezentowania mieszkańców i nie ma politykowania, tylko jest mówienie o pieniądzach. Jak powiecie, że przestanę mówić o pieniądzach a zacznę mówić o poglądach za każdym razem proszę, upomnijcie mnie. Nie mówię o poglądach, mówię o pieniądzach.

I ostatnia rzecz. Dlaczego powiedzieliśmy 670? Przedtem było 500, przedtem coś, były różne dyskusje na ten temat. Natomiast po to, żeby dyskusji nie było, wybraliśmy największą organizację samorządową w Polsce, która opublikowała, adres na stronie internetowej jest podany na prezentacji, która opublikowała dla każdego z miast indywidualne dane ze swoimi obliczeniami. Nasze były podobne, ale po to, żeby nie być oskarżanym o politykowanie, dwa manipulowanie, oszukiwanie, po to użyliśmy tych danych. Tak precyzujemy te prezentacje, żeby po pierwsze wyjaśnić mieszkańcom, bo znowuż użyję tego słowa, gdyby rząd powiedział zabraliśmy samorządom, będą mieli trudniej, mieszkańcy, wybaczenie im, będą mieli trudniej, bo wzięliśmy te pieniądze, żeby sfinansować składkę zdrowotną, i parę innych rzeczy. Słowa złego. Owszem, byśmy się spierali, ale to jest uczciwe podejście i to, co powiedziałem różnicą między polityką a ekonomią jest to, że ekonomista powie zabrałem, oddam i będzie. A co powie polityk? W złym słowa rozumieniu, nie każdy oczywiście. Polityk powie to, co zrobił rząd. To nieprawda, że wam zabraliśmy. Pan Poseł Król w telewizji, gdy to powiedziałem, tylko skrytykowałem metodę wprowadzania powiedział, dziwię się, że Skarbnik Miasta wynagradzany z podatków mieszkańców mówi takie rzeczy. To ja mam kłamać dlatego, że mi płacicie? No na Boga, płacą mi za to, żeby mówić prawdę i tą prawdę będę mówił. Dziękuję uprzejmie.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję. Radny Wojciech Bielawa, proszę.”

Radny Wojciech Bielawa powiedział cyt. „O miejskim budżecie przerodziła się w to, czy ktoś jest złodziejem, czy jest pół złodziejem, czy zabrał, że za mało było tutaj na tej sali refleksji na temat tego, jak my wydajemy własne pieniądze. Począwszy od chociażby tych już osławionych parkingów Park&Ride. Tam nigdy rotacji nie będzie, bo tam jedyna tam rotacja, to jest między rowerzystami, a rolkarzami, którzy tam się uczą jeździć.

Panie Prezydencie, tutaj też to, że Pan tak mocno politycznie występuje, to jest oczywista oczywistość. Powiedział Pan przed chwilą o gmachu Akademii Muzycznej. Jeśli dobrze zrozumiałem, to by Pan wolał te 400 000 000 przeznaczyć na utwardzanie dróg, z tego, co ja zrozumiałem. Jak ma się do Pana, jak to ma się do Pana licznych wpisów na Facebooku? Ostatni, z 5 czerwca, jest Pan pod wrażeniem, rośnie nam piękny gmach Akademii Muzycznej. Ciężko mi się, to zrozumieć? Dziękuję.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Może po prostu Pan źle zrozumiał, Panie Radny. Prezydent Rafał Bruski, proszę.”

Prezydent Miasta Rafał Bruski powiedział cyt. „Szanowni Państwo. Pan Redaktor, nie wiem, czy pracownik tu słyszałem Kancelarii Premiera, teraz radny apeluje nie politykujemy. Przecież, kto wyszedł pierwszy z ulotką wyborczą na mównicę? Pana Kolega czy ja? Pana sąsiad, ale Pan jest w jednym Klubie. To jest Pana szef. Pan jest w tym samym klubie. Niestety tak jest. Chyba, że Pan się wypisał już, a właśnie, to niestety jest odpowiedzialność zbiorowa, bo to, co mówi Przewodniczący jako wystąpienie klubowe, to mówi w Pana imieniu, choćby Pan się tu zarzekał. Niestety tak jest. Więc dlatego mówię, jak już apeluje Pan o upolitycznianie, to nie zaczynamy od ulotki wyborczej, bo jest Pan po prostu nieszczerzy w tym albo śmieszne. Musi Pan wybrać, albo nieszczerzy, albo śmieszny. To jest (...).”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Szanowni Państwo, spokojnie. Pan Radny miał czas, żeby zabrać głos, teraz odpowiedź Prezydenta.”

Prezydent Miasta Rafał Bruski powiedział cyt. „Tak jest. I Szanowni Państwo, ja wiem, że ja jestem niewygodną dla Was osobą do dyskusji, bo mówię zawsze prawdę, nigdy mnie na kłamstwie nie złapaliście. Od kilkunastu lat mówię o liczbach, a liczby nie kłamią. Pan Skarbnik również. Liczby, które są dla Was niewygodne. Tu Ci, którzy byli już kilka czy kadencję poprzednią Polski Ład i cytaty Premiera i Pana Ministra Schreibera ówczesnego, na Polskim Ładzie żaden samorząd nie straci, taka narracja i samorzady mają więcej pieniędzy, taka narracja szła od rządu, przez tuby, w której Pan też pracował, do mieszkańców, do Polaków. Kancelarii to tak, bo to z tej tuby wychodziło, nie sprawdzałem, ale ok.

Więc tak informowano Polaków o sytuacji samorządów, że na Polskim Ładzie nie tracą i drugie, że samorządom przybywa dochodów. I z tym, o tym Skarbnik mówił, musieliśmy się mierzyć. To były kłamstwa i manipulacje. I powiem szczerze, zmierzylśmy się skutecznie w skali kraju 15 października.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Radny Jakub Mikołajczak, proszę.”

Radny Jakub Mikołajczak powiedział cyt. „Dziękuję bardzo. Do mnie apel o nie politykowaniu absolutnie nie trafi, bo jestem radnym wybranym z listy partii politycznej, miałem logotyp partii politycznej. Ja wiem, że Wy próbowaliście ukryć, teraz przy spadającym poparciu, chowacie głęboko legitymację PiS-u. Na wyborach nie można było tego logotypu znaleźć, na Waszych billboardach. Ja rozumiem, ale przepraszam. Ja jestem politykiem wybranym przez mieszkańców z partii politycznej, ale najważniejsza ekonomia. Mówicie tyle, że rząd pozostawił w kieszeni bydgoszczan, że bydgoszczanie mogli więcej oszczędzić. Pamiętajmy o jednej rzeczy. Przy drożących cenach, przy inflacji napędzonej przez działania Prawa i Sprawiedliwości, rząd odzyskiwał te środki w VAT. Każdy, kto miał odłożone 100 zł oszczędności, w większości wydał na konsumpcję, a ceny były takie, że musiał w większości przeznaczyć na bieżącą konsumpcję. Oddawał 23% VAT-u rządowi, nie Bydgoszczy.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Prezydent Mirosław Kozłowicz, proszę.”

Zastępca Prezydenta Miasta Mirosław Kozłowicz powiedział cyt. „Pani Przewodnicząca, Wysoka Rado. Padło pytanie o płytę Starego Rynku. Więc te środki na utrzymanie płyty Starego Rynku, to głównie pieniądze na utrzymanie parasoli, pranie i naprawę elementów nośnych, a mycie wykonujemy ze środków bieżącego utrzymania ulic, z wykorzystaniem sprzętu własnego. I teraz tak. W kwestii zabrudzeń płyty, to odsyłam Pana Radnego do zdjęć, które były wykonane po oddaniu płyty. I rzeczywiście stwierdzono takie trwałe, możliwe zwykłymi metodami usunięcia zabrudzenia. Te zabrudzenia zostały usunięte, chociaż wykonawca nie miał ku temu podstaw, bo prawdopodobne zastosowanie złej fugi było przyczyną tych trwałych zabrudzeń, które zostały usunięte i została wymieniona fuga. Te zabrudzenia, jest dowód, że zostały usunięte. A w tej chwili, z racji tego, że płyta jest jasna, oczywiście zabrudzenia pojawiają się ponownie. A propos kwestii związanych z zastosowano zły, nie zastosowano złego materiału. To jak Pan Radny doskonale na pewno wie, Prokuratura w Słupsku 2 października umorzyła postępowanie, bo w wyniku przeprowadzonych czynności uznała, że zarówno zamawiający, jak i wykonawca robót, nie dopuścili się oszustwa ani nie wyrządzili szkody na rzecz Miasta. Uznała również, że żaden z nich nie przedłożył nierzetelnych wyników badań ani innych dokumentów. W uzasadnieniu jednoznacznie wskazano, że zastosowane płyty granitowe spełniają wymagania polskiej normy, zostały prawidłowo wprowadzone do obrotu na terenie Polski oraz mogły być wykorzystane w rewitalizacji Starego Rynku. Zatem gwarancja jest do 5 lipca 2026 roku.

Jest utrzymywana, jest myta i proszę nie porównywać tych zabrudzeń do tych, które były. Natomiast oczywiście odbiory będą pogwarancyjne również i te wszystkie uszkodzenia mechaniczne jakie nastąpiły, czy jeszcze nastąpią, zostaną oczywiście płyty, jak będzie trzeba wymienione. Aczkolwiek takich tu przesłanek nie ma. Także mamy wyrok prokuratury.

To znaczy decyzję prokuratury, nie wyrok. W związku z tym nie wiem, gdzie tu Pan Radny dopatruje się jeszcze nieprawidłowości? Dziękuję.

A jeszcze było pytanie o pieniądze, że są marnotrawione ze środków unijnych, Panie Radny Bielawa. Oczywiście gdybyśmy dzisiaj otworzyli te parkingi i puścili wszystkie samochody, niezależnie czy są korzystające z Park&Ride, czy nie, to byśmy marnotrawili pieniądze przeznaczone na parkingi Park&Ride. Takie wykorzystanie jakie jest, oczywiście będziemy działali, żeby zachęcić bardziej mieszkańców. Być może poprzez stworzenie innego cennika będziemy zachęcali, ale one są przeznaczone na Park&Ride i na to było dofinansowanie unijne. Dziękuję.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Radny Szymon Róg, proszę.”

Radny Szymon Róg powiedział cyt. „Panie Prezydencie, używam wroku i spoglądam na te płyty z góry i przemierzając Stary Rynek jednak widzę, że te zabrudzenia jak były, tak są. Ok. Rzeczywiście co nieco się zmieniło, ale jednak zabrudzenia jak były, tak są. Za te fugi rzeczywiście nikt nie odpowiedział, a tak w ogóle doceniam Pana niezależność, że nie podał się Pan tu presji Pana Prezydenta, bo nie wszyscy to widzieli, ale dziękuję za odpowiedź. Nie zgadzam się z nią, ale dziękuję, że wybrzmiało tutaj i znajdzie swoje miejsce w protokole. Dziękuję, wszystko dobrego.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, nie ma więcej głosów. Jest Prezydent Rafał Bruski, proszę.”

Prezydent Miasta Rafał Bruski powiedział cyt. „Ja po prostu jestem realistą i uważam, że można sto razy coś mówić i do niektórych, to i tak nie trafia, więc chciałem zaoszczędzić siły i energię Pana Prezydenta Kozłowicza.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, wyczerpaliśmy głosy w dyskusji, przechodzimy zatem do głosowania. Rozpoczynamy od głosowania projektu uchwały w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego Miasta Bydgoszczy wraz ze sprawozdaniem wykonania budżetu za 2023 rok. Proszę o tablicę do głosowania. Proszę o wyniki.”

Pod głosowanie poddany został projekt uchwały w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego Miasta Bydgoszczy wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2023 rok.

Wynik głosowania:

W. 10 18 głosów „za”, 9 głosów „przeciw”, 1 głos „wstrzymujący”.

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/31/2024

Ad. pkt 10

Projekt uchwały w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Bydgoszczy absolutorium z tytułu wykonania budżetu Miasta Bydgoszczy za rok 2023

Pod głosowanie poddany został projekt uchwały w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Bydgoszczy absolutorium z tytułu wykonania budżetu Miasta Bydgoszczy za rok 2023.

Wynik głosowania:

W. 11 18 głosów „za”, 9 głosów „przeciw”, 1 głos „wstrzymujący”.

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/32/2024

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Gratuluję Panie Prezydencie. Szanowni Państwo, zgłaszam wniosek o 20 minutową przerwę, między innymi w celu spotkania się komisji samorządności.”

Wniosek:

- dot. ogłoszenia 20 – minutowej przerwy w obradach V sesji RM Bydgoszczy

Wynik głosowania:

W.12 22 głosy „za”, 1 głos „przeciw”, 1 głos „wstrzymujący”.

Wniosek został przyjęty.

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska ogłosiła przerwę w obradach V sesji RM Bydgoszczy.

Obrady IV sesji RM Bydgoszczy zostały wznowione o godz. 16¹⁵.

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Szanowni Państwo, wracamy do realizacji porządku obrad. Szanowni Państwo podczas posiedzenia Komisji Samorządności i Bezpieczeństwa Publicznego Rady Miasta Bydgoszczy w sprawach bieżących, omawialiśmy sprawę dotyczącą wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z Radnym Miasta Bydgoszczy. Korespondencja, która do nas wpłynęła w tej sprawie, pochodzi od Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu. Macie Państwo tę korespondencję w Internetowym Asystencie Radnego. W związku z podjęciem przez Komisję tematu wnoszę o poszerzenie porządku obrad o punkt przyjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z Radnym Rady Miasta Bydgoszczy.”

Wniosek:

- dot. wprowadzenia do porządku obrad *projektu uchwały w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z radnym Rady Miasta Bydgoszczy.*

Wynik głosowania:

W.13 18 głosów „za”, 10 głosów „przeciw”, brak głosów „wstrzymujących”.

Wniosek został przyjęty.

Ad. pkt 11

Informacja Prezydenta na temat debaty w sprawie zagospodarowania Placu Teatralnego - zorganizowanej z inicjatywy Stowarzyszenia Architektów Polskich i Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Bydgoszczy – prezentacja multimedialna

Dyrektor Miejskiej Pracowni Urbanistycznej Anna Rembowicz-

Dziekiowska powiedziała cyt. „Pani Przewodnicząca, Wysoka Rado. Chciałabym Państwu przedstawić pokrótce informację dotyczącą debaty, która miała miejsce 24 kwietnia br. dotyczyła ona zagospodarowania Placu Teatralnego. Na pomysł zorganizowania tej debaty wpadło zarówno Stowarzyszenie Architektów Polskich, jak i my Miejska Pracownia Urbanistyczna. Uznaliśmy za ważne, aby do dyskusji na temat przyszłości Placu Teatralnego zaangażować większą ilość osób, a między innymi zależało nam na tym, żeby o pewnych uwarunkowaniach, które dotyczą Placu Teatralnego, również historycznych ale i przestrzennych, zapoznać po prostu szersze grono bydgoszczan, niż tylko tych, którzy na co dzień wypowiadają się w sprawie przestrzeni miasta. Również byliśmy zainteresowani po prostu głosem mieszkańców, głosem innych osób i w jaki sposób widzą przyszłość tego placu. Zaproszenie na tę debatę było zaproszeniem otwartym, kierowanym do wszystkich zainteresowanych i informacja o tej debacie była zamieszczona zarówno na naszej stronie internetowej, na stronach Facebooka, ale również w aktualnościach zamieszczonych na stronie Miejskiej Pracowni Urbanistycznej, ale również o tej debacie informował SARP, czyli Stowarzyszenie Architektów Polskich. Również informacja była na stronach Miasta Bydgoszczy rozpowszechniana, ale także w lokalnych mediach. Ta debata miała miejsce, jak już powiedziałam 24 kwietnia. W tej debacie uczestniczyli niemal wszyscy, którzy wyrazili taką wolę. Niewielka grupa, która zgłaszała się już ostatniego dnia, nie miała możliwości uczestnictwa.

Jeżeli chodzi o teren o którym diskutowaliśmy, to diskutowaliśmy na temat terenu o powierzchni około hektara, który jest położony pomiędzy ulicą Karmelicką, pierzeją ulicy Focha i pierzeją Placu Teatralnego. Jeżeli chcecie Państwo zapoznać się z tą debatą, to co nas bardzo cieszy, ona jest dostępna na naszej stronie internetowej na YouTube.

I już w ciągu tego niewielkiego okresu czasu, który upłynął od tej debaty, tę debatę obejrzało przeszło 700 osób, także widać, że ta debata również budzi zainteresowanie, jak gdyby w przestrzeni internetowej. Jest możliwość zapoznania się z tymi cennymi głosami, które padały podczas tej debaty. Jak ona przebiegała, ta debata.

Na wstępie pokrótce omówiłam wszelkiego rodzaju uwarunkowania historyczne i przestrzenne. Zależało mi na tym, żeby właśnie wybrzmiało to, jak długa jest historia tego placu, że ten Plac Teatralny ma historię niemal równie długą, jak historia miasta lokacyjnego, że w tym obszarze przez szereg lat, przez przeszło 400 lat a konkretnie 427 lat, funkcjonował Klasztor Karmelitów. Może od i właśnie od tego klasztoru ma swoją nazwę ulica Karmelicka. Więc najdłuższa historia tego obszaru, to właśnie Klasztor Karmelitów. Następnie na ruinach kościoła klasztorowego powstał pierwszy teatr, który nie trwał zbyt długo, bo spłonął po 11 latach swojego funkcjonowania. Kolejny teatr, drugi teatr został zrealizowany w 1840 roku i też jego historia nie była zbyt długa, bo funkcjonował tylko przez 50 lat. Kolejny trzeci teatr, ten, który pamiętamy ze zdjęć przedwojennych, ten który często jest przywoływany przez mieszkańców Bydgoszczy, ponieważ stanowił znaczący obiekt kultury w przedwojennej Bydgoszczy został zrealizowany w 1896 i ostatecznie zakończył swoje funkcjonowanie, został rozebrany w 1945, funkcjonował przez 49 lat. Także widzimy, że ta historia tego placu, jeżeli chodzi o teatry, jest stosunkowo długa w porównaniu z na przykład historią kilkusetletnią funkcjonowania na tym obszarze Klasztoru Karmelitów. Zależało mi bardzo na tym, żeby właśnie do przestrzeni, do opiniodawców, do mieszkańców Bydgoszczy, którzy bardzo często w przestrzeni internetowej wypowiadali się, jak widzą przyszłość Placu Teatralnego, żeby unaocznić im, w jaki sposób na przykład ten historyczny stary teatr, którego mamy w pamięci, był zlokalizowany w porównaniu do zmian, które zaistniały w okresie powojennym.

Jeżeli mielibyśmy nanieść na obecny Plac Teatralny obiekt kubaturowy, tego przedwojennego teatru, to on by się objawił właśnie w tym miejscu, czyli widzimy, że byłby zlokalizowany, zamykając światło przejazdu przez ulicę Mostową, ale też częściowo wchodziłby w rozwiązania komunikacyjne, chodnik, przystanki ulicy Focha. Czym to jest spowodowane? Spowodowane jest to tym, że jeżeli chodzi o ukształtowanie układu drogowego, to zarówno jeżeli chodzi o lokalizację mostu, jego usytuowanie, ale usytuowanie głównych ciągów pieszych, ale również rzędne mostu i rzędne Placu Teatralnego, ono zdecydowanie się zmieniło. I tutaj widzimy przedwojenny przebieg, układ Placu Teatralnego i mostu, w jaki sposób on był zlokalizowany przed wojną, na tle z ortofotomapy ze stanu obecnego. Także widzimy, że to ukształtowanie, wysokość, kąt prowadzenia, szerokość zarówno Mostu Staromiejskiego, jak i Placu Teatralnego było inne, niż jest to w stanie obecnym.

Także gdybyśmy mieli odtwarzać obiekt historyczny ten teatr, który miał bardzo ciekawą architekturę w miejscu jego historycznego istnienia, to on by powstał mniej więcej w tym miejscu. Także, tak jak powiedziałam, zająłby światło ulicy Mostowej. Ten teatr był obiektem zdecydowanie bardzo atrakcyjnym i musimy mieć po prostu świadomość, że różnego rodzaju rozwiązania, oczywiście każde rozwiązanie jest możliwe, ale wiążą się różnymi, jak gdyby różnymi uwarunkowaniami.

Kolejna część, jak gdyby tej debaty, to było wystąpienie Przewodniczącej Stowarzyszenia Architektów Polskich Pani architekt Anny Pawlickiej-Zabojszcz, która przedstawiła wyniki konkursu, który był przeprowadzony w 2000 roku. Ten konkurs obejmował znacznie większy obszar, bo obejmował również obszar aż do ulicy Obrońców Bydgoszczy, ale obejmował również Plac Teatralny. I tutaj ten konkurs zorganizowany w 2000 roku, w tym konkursie brały udział różne pracownie architektoniczne, jednak żadna z tych, jak gdyby prac, która wtedy została wyłoniona, nie znalazła jak gdyby swojej kontynuacji, jeżeli chodzi o realizację, czy zagospodarowanie tego placu.

Następnie przeszliśmy do debaty, gdzie każdy miał prawo, każdy chętny mógł wypowiedzieć swoje jak gdyby opinie na temat zagospodarowania, czy swoje przemyślenia. Wypowiadały się również organizacje społeczne, te które wyraziły taką wolę, stowarzyszenia które wyraziły taką wolę i podsumowując, jakie padały pomysły na Plac Teatralny, zagospodarowanie Placu Teatralnego? Te pomysły były przeróżne, od jednej skrajności typu zagospodarować tereny zielenią, do drugiej skrajności poprzez zabudowanie tego terenu dość intensywnie. Oczywiście pomiędzy tymi dwoma skrajnościami były, jak gdyby rozwiązania pośrednie, czyli propozycja, by lokować tu miejsca relaksu, ogrody sensoryczne, by zrealizować w tym miejscu palmiarnie, oranżerię, muszlę koncertową, dać możliwość realizacji gastronomii w formie pawilonów ogrodowych. Był pomysł, aby na tym miejscu zrealizować pomnik w formie monumentu, oczywiście był głos by odbudować teatr. Ponieważ te głosy są słyszane, zarówno były słyszane zarówno na tej debacie, jak i są w przestrzeni internetowej. Był głos, by odbudować kamienice narożną, by stworzyć tu nowe funkcje, by wprowadzić tu nowe funkcje miastotwórcze, które by przyciągały do tej przestrzeni mieszkańców, by powstał tutaj nowy symbol Bydgoszczy, zrealizować tu nowy symbol Bydgoszczy. Czyli te głosy się powtarzały, czyli propozycja właśnie tego pomnika, monumentu, czy nowego symbolu Bydgoszczy, ale były też bardziej skonkretyzowane, jak gdyby wnioski, postulaty, by zrealizować tu Muzeum Narodowe, czy Centrum Kongresowe.

Odnosnie tego pakietu, jak gdyby pierwszych propozycji, czyli miejsca relaksu, palmiarni, oranżerii, muszli koncertowej, gastronomii, tutaj widzimy, że jest to propozycja wprowadzenia architektury o niewielkich rozmiarach, z poszanowaniem istniejącej zieleni, ale jakie były głosy, jak gdyby rekomendujące, towarzyszące tym rekomendacjom, by takie niewielkie formy architektoniczne tu wprowadzać.

Przede wszystkim dominowały głosy w tej partii wypowiedzi, że warto myśleć o tej przestrzeni, jednak jako o terenie zieleni; że konieczne jest zachowanie istniejących tu pomników przyrody; że warto zastanowić się nad osiami widokowymi w kierunku Opery; że powinno się stworzyć tu miejsca relaksu, ogrody różane, sensoryczne, zmieniające się z porami roku; że trzeba wprowadzić tu funkcję gastronomiczną, nawiązującą charakterem do tego, co było kiedyś przed wojną; że warto nawiązywać do historycznych ogrodów; wprowadzić ścianę zieleni w okolicach przystanku i nasadzenia alejowe podkreślające osie widokowe. Były też głosy, że mieszkańcy potrzebują przestrzeni otwartych, gdzie mogą się spotykać i wypoczywać; że przez to miejsce przepływa rzeka, że warto tę przestrzeń podporządkować właśnie rzece. Podnoszono również, że jest to miejsce na realizację nowych bulwarów, w nowym wydaniu, łączących ludzi z rzeką; że architektura mogłaby się tu pojawić i ona może być jednocześnie zielenią. Był też głos, aby połączyć odtworzony fronton dawnego teatru, żeby połączyć taki fronton z elementami szklanymi czyli na przykład z palmiarnią, kawiarnią; żeby wprowadzać tu „zielen z epoki”; czy że jest to przestrzeń na letnie koncerty na przykład muszlę koncertową, altany, letnie kawiarnie, całoroczne obiekty zadaszone.

Jeśli chodzi o propozycje, która padła, aby zrealizować tutaj monument, pomnik, to ona się koncentrowała na tym, że podnoszono, że jest to miejsce na realizację takiego monumentu, który będzie upamiętniał ważne dla Bydgoszczy wydarzenia. Na przykład wizytę Jana Pawła II, działalność Solidarności a także wstąpienie Polski do Unii Europejskiej. Podnoszono jednocześnie, że Bydgoszcz nie ma takiego znaku charakterystycznego, znaku firmowego, części reprezentacyjnej z elementami bydgoskiej tożsamości. Także był również taki głos.

Kolejne głosy, to oczywiście przywrócić tę przedwojenną, historyczną architekturę czyli odbudować teatr, był taki kategoryczny głos, że nie wyobrażał sobie wypowiadający tę opinię, innego zagospodarowania placu, niż odbudowa właśnie teatru. Były też głosy za odbudową kamienicy. Tutaj właśnie był głos między innymi, że mamy Skwer Barciszewskiego bez pomnika Pana Prezydenta Barciszewskiego i Plac Teatralny bez teatru i że jedynym rozwiązaniem jest przywrócenie budynku Teatru Miejskiego i odbudowa narożnej kamienicy Świąteczkiego.

Kolejne wnioski, kolejne postulaty, zmierzamy już w stronę właśnie tego bardziej intensywnego zagospodarowania Placu Teatralnego, to były takie, aby zrealizować w tym miejscu nowy symbol Bydgoszczy, ale też, że powinny tutaj być zrealizowane nowe funkcje miastotwórcze. I w tym momencie podnoszono, że powinniśmy myśleć o realizacji w tym miejscu obiektu, który stanie się nową ikoną miasta, jak wieża Eiffla w Paryżu, czy Statua Wolności w Nowym Jorku, taki był głos.

Albo że był też głos, że jest to najbardziej istotna działka, najbardziej wartościowa działka w mieście i że powinna być, to miejsce powinno być prestiżowe, że dziś przez ten plac tylko się przechodzi, że nie przyciąga niczym atrakcyjnym, że nie ma tutaj po co się zatrzymywać, że powinien być szeroki, otwarty, międzynarodowy konkurs na zagospodarowanie tego placu i powinien tu powstać prestiżowy obiekt miastotwórczy o funkcji na przykład kulturotwórczej lub kongresowej. Były też jak gdyby głosy, które stanowiły pewnego rodzaju dyskusje do przedmówców, że nie da się tutaj zachować ciągłości ciągów pieszych, że ulica Karmelicka dzieli obszar, że jest tam ściana, będzie tam ściana od Opery, która jest w tej chwili rozbudowywana i że nie można wyłączyć ruchu z ulicy Focha, bo jest tam parking z którego trzeba będzie wyjechać. Jednocześnie podnoszono, że to nie jest miejsce na kolejny park i że architektura pawilonowa jest dobra dla Myślęcinka, a nie dla takiego obszaru jak Plac Teatralny.

I kolejne propozycje, czyli żeby zrealizować tu Centrum Kongresowe lub Muzeum Narodowe, czyli już konkretne, jak gdyby propozycje podnoszono. Zaproponowano takie rozwiązania, ponieważ wskazywano, że Bydgoszcz nie ma porządnego Centrum Kongresowego. Powtarzam, że to były głosy, które tam padały, nie weryfikuje żadnego z tych głosów i że jedynym pomysłem na tę przestrzeń jest Centrum Kongresowe, gdzie będzie można organizować wydarzenia kulturalne, zapraszać wielkich artystów, że należy stworzyć ikonę architektoniczną i że skoro jest Opera, to może już niekoniecznie teatr odbudowywać, tylko że może jest to miejsce właśnie na Muzeum Narodowe. Z takich głosów, które jakby najczęściej się powtarzały i nie budziły raczej głosów przeciwnych, albo nieliczne głosy przeciwnie, był ten głos, że należy ograniczyć ruch tranzytowy, ruch na ulicę Focha, że celem tego ograniczenia jest przede wszystkim wyeliminowanie tej bariery, którą w tej chwili stanowi potok ruchu płynący ulicą Focha, oddzielający nam obszar Starego Miasta od ulicy Gdańskiej i od Śródmieścia.

Drugim głosem, który też był głosem dominującym i przeważającym, to był głos taki, że w zagospodarowaniu Placu Teatralnego dużą rolę powinna odgrywać zieleń. W szczególności występujące tu pomniki przyrody, mamy cisy, mamy inne drzewa, mamy również platan, że ta zieleń po prostu jest znacząca, istotna dla miasta i że ta zieleń po prostu powinna odgrywać znaczącą rolę w zagospodarowaniu tego obszaru.

Również takim najczęstszym padającym postulatem było to, że ważnym elementem zagospodarowania placu powinny być nadrzeczne bulwary i ciągi piesze, i powinno się zapewnić ich ciągłość. Również powinniśmy myśleć o tym, żeby do tego obszaru zmiany wizerunku zagospodarowania, włączyć obszar Starego Portu. Także tutaj, takie były również głosy.

Padał też postulat, jak gdyby bardziej proceduralny niż materialny, odnoszący się bardziej do trybu, a mianowicie taki, że powinniśmy wstrzymać jak gdyby myślenie, czy konkurs na opracowanie najlepszej pracy dla zagospodarowania Placu Teatralnego, do czasu realizacji rozbudowy Opery Nova.

Ponieważ ta rozbudowa zdefiniuje, określi między innymi relacje pomiędzy tym obszarem Opery Nova do Karmelickiej i zdeterminuje trochę możliwość połączenia funkcjonalnego i przestrzennego tego obszaru Opery Nova z obszarem Placu Teatralnego. To będzie się oczywiście wiązało z tym, w jaki sposób rozbudowa Opery Nova będzie nawiązywała do otoczenia, jeżeli chodzi o jej powiązania z bulwarami, z istniejącym tutaj amfiteatrem i właśnie z Placem Teatralnym.

Z przebiegiem debaty, tak jak już powiedziałam, można się zapoznać na naszej stronie YouTube. Ta debata miała swoją kontynuację, ma nadal swoją kontynuację w przestrzeni publicznej, w mediach lokalnych i mediach społecznościowych. Tutaj pojawiają się nowe propozycje, nowe głosy. Można je obserwować na różnych mediach, właśnie lokalnych mediach, ale i w lokalnych gazetach. Padały kolejne propozycje budowy tutaj Szklanego Parku, ale również jeden z dyskutantów zaproponował realizację na Placu Teatralnym nowego budynku magistratu, czy właśnie był też artykuł dotyczący tego pomysłu monumentalnego pomnika.

Chciałabym tutaj, omawiając ten temat, powiedzieć właśnie, że to zdefiniowanie, faktycznie ta forma w jaki sposób będzie rozbudowana Opera, będzie miała istotny wpływ również na postrzeganie całego placu i może również zmienić, jak gdyby wizje dotyczące kształtowania przestrzeni całego Placu Teatralnego. Ta rozbudowa Opery w sposób istotny może uwarunkować właśnie przekształcenia placu. I chciałabym zwrócić uwagę Państwa Radnych na tę i na to istotne uwarunkowanie, a mianowicie na historię tego placu i na fakt, że żebyśmy mieli naprawdę skuteczne, jak gdyby wyniki konkursu, które będą uwzględniały wszystkie uwarunkowania, to brakuje nam dzisiaj informacji dotyczących zachowanych reliktyw w tym obszarze, biorąc pod uwagę właśnie tę długotrwałą historię tego miejsca. Często już się spotykaliśmy z taką sytuacją, w zasadzie w większości spotykamy się z taką sytuacją, że badania archeologiczne są prowadzone po wydaniu pozwolenia na budowę i dopiero one odkrywają różnego rodzaju relikty, które gdyby było wiadomo, że one tam są, mogłyby być, jak gdyby wykorzystane w projekcie i uwzględnione w tym projekcie i te historyczne relikty mogły być, jak gdyby uszanowane poprzez wkomponowanie ich w nowy projekt. Natomiast tak się często dzieje, na ogół się tak dzieje, że one są tylko inwentaryzowane, po czym ulegają zniszczeniu, ponieważ projekt ich nie uwzględnia. Ja bym tutaj chciała Państwa zachęcić Radnych, żeby jednak zbadać te relikty historycznej zabudowy, które się w tym obszarze znajdują i żeby ewentualnie znaleźć na to środki, i ponieważ to jak gdyby ta historia tego miejsca może być istotnym uwarunkowaniem dla, po prostu dla prezentowania pomysłów, które znajdą swoją aprobatę, które jakby będą szanowały zarówno naszą teraźniejszość, jak i historię i będą patrzyły w przyszłość, jeśli chodzi o te rozwiązania, ale z pełnym poszanowaniem przeszłości. Także tutaj rekomenduje, aby priorytetem stały się badania archeologiczne. Dziękuję Państwu bardzo.”

Ad. pkt 12

Projekt uchwały o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Glinki - Cmentarna” w Bydgoszczy – prezentacja multimedialna

Dyrektor Miejskiej Pracowni Urbanistycznej Anna Rembowicz-Dziekiowska przedstawiła w formie prezentacji multimedialnej projekt uchwały o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Glinki - Cmentarna” w Bydgoszczy.

Powiedziała cyt. „Pani Przewodnicząca, Wysoka Rado, bardzo chciałabym przedstawić Państwu projekt uchwały dotyczący przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Glinki - Cmentarna w Bydgoszczy. Z wnioskiem o zmianę miejscowego planu, ponieważ do tego obszaru obowiązuje plan miejscowy, wystąpił inwestor, który jednocześnie wystąpił o właśnie sporządzanie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego argumentując to zmianami, które nastąpiły w przyjętym w grudniu 2022 roku Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Bydgoszczy, ale jednocześnie Państwo Radni na ostatniej sesji Rady Miasta rozpatrywaliście wnioski i przyjmowaliście uchwałę o odmowie ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej właśnie ze względów czysto proceduralnych.

Także ten inwestor poszedł, jak gdyby dwoma ścieżkami jednocześnie: z wnioskiem o zmianę planu, z wnioskiem o ustalenie lokalizacji inwestycji mieszkaniowej. Ta druga ścieżka nie była możliwa, tak jak powiedziałam, ze względów czysto formalnych, więc rekomendujemy tutaj Państwu w tej chwili przystąpienie do zmiany planu miejscowego, bo tylko ta ścieżka jest w tej chwili możliwa. Tak jak widzicie Państwo na tym rysunku, po lewej stronie mamy obowiązujący plan miejscowy Glinki D i ten wniosek o zmianę planu miejscowego dotyczył obszaru, który jest przeznaczony w tej chwili w obowiązującym planie miejscowym, po właśnie pod ulicę zbiorczą i po prawej stronie, Państwo macie rysunek podobny, jak było to miesiąc temu omawiane, czyli propozycja zagospodarowania tego terenu, zabudowy tego terenu. Dlaczego to jest możliwe w tej chwili w trybie zmiany planu miejscowego? Plan miejscowy musi być zgodny ze Studium. Studium, które obowiązywało jeszcze do grudnia 2022 roku, przewidywało układ komunikacyjny, w ten sposób, że na przedłużeniu ulicy Magnuszewskiej ta ulica, droga zbiorcza biegła na południe, aż do planowanej południowo - wschodniej obwodnicy Miasta Bydgoszczy. Natomiast w grudniu 2022 roku przyjęliśmy nowe Studium, które już inaczej trasuje ten układ drogowy, nie wyznaczając na tym odcinku od Cmentarnej na południe nowej drogi, tylko prowadząc tę drogę po istniejącej ulicy Dobrzyńskiej, także w tym momencie, kiedy będziemy robili plan miejscowy, musimy go robić w zgodzie ze Studium i faktycznie ta zgoda będzie zachowana i jest możliwość wprowadzenia zmiany tego planu miejscowego.

Tutaj Państwo macie zaznaczone przerywaną, czerwoną linią ten obszar, dla którego rekomendujemy wywołanie planu miejscowego, przystąpienie do sporządzenia planu miejscowego, ten teren w tej chwili nie jest w większości zagospodarowany, tam częściowo jest porośnięty samosiejkami.

Jeśli chodzi o własności terenu, to oczywiście dominują tu własności prywatne, nawet na zielono są zaznaczone, więc niemal w całości ten teren stanowią grunty prywatne, tylko w południowo - zachodniej części jest niewielki fragment gminny, na którym znajduje się w tej chwili pętla autobusowa. Projekt planu, jeżeli będzie sporządzony, będzie stanowił zmianę obowiązującego planu właśnie w tym zakresie zaznaczonym kolorem czerwonym. Bardzo proszę o podjęcie tej uchwały. Dziękuję bardzo.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska poinformowała, że przedstawiony projekt uchwały pozytywnie zaopiniowała Komisja Gospodarki Przestrzennej, Komunalnej i Ochrony Środowiska.

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały.

Wynik głosowania:

W.14 20 głosów „za”, brak głosów „przeciw”, 4 głosy „wstrzymujące”.

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/33/2024

Ad. pkt 13

Projekt uchwały zmieniający „uchwałę w sprawie ustalenia opłat za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym w Bydgoszczy”, w zakresie rozszerzenia biletu uczniowskiego i biletu malucha na obszar Gminy Pruszcz

Dyrektor ZDMiKP Wojciech Nalazek przedstawił projekt uchwały zmieniający „uchwałę w sprawie ustalenia opłat za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym w Bydgoszczy”, w zakresie rozszerzenia biletu uczniowskiego i biletu malucha na obszar Gminy Pruszcz. Prezentacja jak w uzasadnieniu do projektu uchwały.

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska poinformowała, że przedstawiony projekt uchwały pozytywnie zaopiniowała Komisja Gospodarki Przestrzennej, Komunalnej i Ochrony Środowiska.

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały.

Wynik głosowania:

W.15 23 głosy „za”.

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/34/2024

Ad. pkt 14

Projekt uchwały w sprawie delegowania radnego Rady Miasta Bydgoszczy kadencji 2024-2029 do Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego kadencji 2022-2025

Dyrektor Wydziału Zarządzania Kryzysowego Adam Dudziak przedstawił projekt uchwały w sprawie delegowania radnego Rady Miasta Bydgoszczy kadencji 2024-2029 do Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego kadencji 2022-2025.

Prezentacja jak w uzasadnieniu do projektu uchwały.

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska poinformowała, że przedstawiony projekt uchwały pozytywnie zaopiniowała Komisja Samorządności i Bezpieczeństwa Publicznego.

Radny Jakub Mikołajczak zgłosił do Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego kandydaturę Radnej E. Rusielewicz.

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały wraz z delegatem Rady Miasta Bydgoszczy w osobie Radnej Elżbiety Rusielewicz.

Wynik głosowania:

W.16 24 głosy „za”, 1 głos „przeciw”, brak głosów „wstrzymujących”

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/35/2024

Ad. pkt 15

Projekt uchwały w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach

Dyrektor Wydziału Zarządzania Kryzysowego Adam Dudziak przedstawił projekt uchwały w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach. Prezentacja jak w uzasadnieniu do projektu uchwały.

Powiedział cyt. „Wysoka Rado, Pani Przewodnicząca. Przedmiot regulacji to kolejna uchwała wydawana w cyklu dwuletnim w sprawie wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków za udział w działaniach ratowniczych lub akcjach ratowniczych. Chodzi oczywiście o strażaków - ochotników z terenu miasta Bydgoszczy, a więc o Ochotniczą Straż Pożarną Bydgoszcz - Fordon, o której dzisiaj była mowa. Treść projektu uchwały otrzymaliście Państwo wcześniej. Podobnie jak omówienie podstawy prawnej. Gdyby były pytania, jestem do dyspozycji, wnoszę o przyjęcie uchwały w treści przedstawionej Państwu wcześniej.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska poinformowała, że przedstawiony projekt uchwały pozytywnie zaopiniowała Komisja Samorządności i Bezpieczeństwa Publicznego.

Radna Joanna Czerska – Thomas powiedział cyt. „Podnoszę tylko temat braku siedziby w momencie wybudowania noclegowni nowej. W związku z tym chciałabym też Pana prosić o taką pamięć w tym temacie, bo na pewno będę się zgłaszać. Dziękuję.”

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały.

Wynik głosowania:

W.17 26 głosów „za”.

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/36/2024

Ad. pkt 16

Projekt uchwały w sprawie wyboru przedstawicieli Rady Miasta Bydgoszczy do Bydgoskiej Rady ds. Praw Człowieka i Równego Traktowania

Inspektor w Biurze Aktywności Społecznej Agnieszka Wojtunik przedstawiła projekt uchwały w sprawie wyboru przedstawicieli Rady Miasta Bydgoszczy do Bydgoskiej Rady ds. Praw Człowieka i Równego Traktowania.

Prezentacja jak w uzasadnieniu do projektu uchwały.

Powiedziała cyt. „Pani Przewodnicząca, Wysoka Rado, Panie Prezydent. Prezydent Zarządzeniem nr 302/2024 z 22 maja powołał Bydgoską Radę do spraw Praw Człowieka i Równego Traktowania. W skład Rady wchodzi trzech przedstawicieli Rady Miasta Bydgoszczy. Z uwagi na powyższe proszę Wysoką Radę o wyłonienie przedstawicieli Rady Miasta do tego gremium.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska poinformowała, że przedstawiony projekt uchwały pozytywnie zaopiniowała Komisja Samorządności i Bezpieczeństwa Publicznego.

Radny Jakub Mikołajczak – wniosek formalny – wniósł o 5 minut przerwy.

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska ogłosiła przerwę w obradach.

Obrady V sesji RM zostały wznowione o godz. 16⁵⁵.

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska w imieniu Klubu Koalicji Obywatelskiej i Klubu Nowej Lewicy zgłosiła swoją kandydaturę.

Radny Paweł Bokiej powiedział cyt. „Zgodnie z ideą Rady do spraw Równego Traktowania, jeśli mamy do dyspozycji trzy miejsca, a nasz Klub stanowi 30% mandatów na tej sali. Zgłaszamy jednego przedstawiciela: Radnego Wojciecha Bielawę. Dziękuję.”

Radny Tomasz Hoppe zgłosił kandydaturę radnej Joanny Czerskiej – Thomas.

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały z następującym składem osobowym (przedstawiciele Rady Miasta Bydgoszczy):

- Monika Matowska,
- Wojciech Bielawa,
- Joanna Czerska – Thomas.

Wynik głosowania:

W.18 21 głosów „za”.

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/38/2024

Ad. pkt 17

Projekt uchwały w sprawie wyboru przedstawicieli Rady Miasta Bydgoszczy do Rady Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy

Inspektor w Biurze Aktywności Społecznej Agnieszka Wojtunik przedstawiła projekt uchwały w sprawie wyboru przedstawicieli Rady Miasta Bydgoszczy do Rady Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy.

Prezentacja jak w uzasadnieniu do projektu uchwały.

Powiedziała cyt. „Pani Przewodnicząca, Wysoka Rado. Mam zaszczyt przedstawić projekt uchwały w sprawie wyboru przedstawicieli Rady Miasta do Rady Działalności Pożytku Publicznego. Rada Miasta wybiera czterech przedstawicieli do szesnastoosobowego gremium: Rady Pożytku Publicznego. W związku z kadencją Rady Pożytku, która rozpoczęła się w 2023 roku i potrwa do 2026 roku i nową kadencją Rady Miasta konieczny jest wybór czterech przedstawicieli Rady Miasta do tego gremium.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska poinformowała, że przedstawiony projekt uchwały pozytywnie zaopiniowała Komisja Samorządności i Bezpieczeństwa Publicznego.

Radny Jakub Mikołajczak w imieniu Klubu Radnych: Koalicji Obywatelskiej i Nowej Lewicy zgłosił następujące kandydatury: Radnej Izabeli Nowickiej i Radnego Janusza Czwojdy.

Radna Joanna Czerska – Thomas zgłosiła kandydaturę Radnego Tomasza Hoppe.

Radna Grażyna Szabelska w imieniu Klubu radnych Bydgoskiej Prawicy zgłosiła kandydaturę Radnego Pawła Bokieja.

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały z następującym składem osobowym:

Izabela Nowicka,

Janusz Czwojda,

Tomasz Hoppe,

Paweł Bokiej.

Wynik głosowania:

W.19 24 głosy „za”.

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/38/2024

Ad. pkt 18

Projekt uchwały w sprawie wyboru członków Bydgoskiej Rady Seniorów

Inspektor w Biurze Aktywności Społecznej Agnieszka Wojtunik przedstawiła projekt uchwały w sprawie wyboru członków Bydgoskiej Rady Seniorów.

Prezentacja jak w uzasadnieniu do projektu uchwały.

Powiedziała cyt. „Pani Przewodnicząca, Wysoka Rado. Skład osobowy Bydgoskiej Rady Seniorów powoływany jest na okres kadencji Rady Miasta Bydgoszczy, w okresie 90 dni od zaprzysiężenia nowej Rady Miasta. W skład Rady wchodzi: czterech przedstawicieli Prezydenta, czterech radnych Rady Miasta Bydgoszczy oraz dwunastu przedstawicieli zgłoszonych w naborze publicznym. Tenże nabór publiczny, zgodnie ze Statutem Bydgoskiej Rady Seniorów, ogłoszony został na okres 14 dni i formularze zgłoszeniowe mogły napływać między 15, a 29 maja. Łącznie napłynęło 14 formularzy zgłoszeniowych. Lista zgłoszonych kandydatów w kolejności alfabetycznej została Państwu Radnym przedłożona uprzednio. W związku z powyższym proszę o dokonanie wyboru członków Bydgoskiej Rady Seniorów.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska poinformowała, że przedstawiony projekt uchwały pozytywnie zaopiniowała Komisja Rodziny, Polityki Społecznej i Polityki Zdrowotnej.

Radny Jakub Mikołajczak w imieniu Klubu Radnych: Koalicji Obywatelskiej i Nowej Lewicy zgłosił następujące kandydaty:

- Radna Maria Gałęska,
- Radny Zdzisław Tylicki,
- Radny Janusz Czwojda,
- Radny Lech Zagłoba – Zyglar.

Pod głosowanie poddany został skład osobowy przedstawicieli Rady Miasta do składu Bydgoskiej Rady Seniorów w osobach:

- Radna Maria Gałęska,
- Radny Zdzisław Tylicki,
- Radny Janusz Czwojda,
- Radny Lech Zagłoba – Zyglar.

Wynik głosowania:

W.20 24 głosy „za”, brak głosów „przeciw”, 1 głos „wstrzymujący”

Skład osobowy został przyjęty.

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska ogłosiła 5 minut przerwy.

Obrady V sesji Rady Miasta Bydgoszczy został wznowione o godz. 17¹⁵.

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Szanowni Państwo i tutaj wsparcia w głosowaniu udzieli Przewodniczący Komisji Skrutacyjnej powie, jak przebiegać będzie głosowanie i następnie będziemy - Proszę Państwo o zajmowanie miejsc - bo będziemy korzystać z systemu do głosowania. Proszę bardzo, Panie Radny.”

Przewodniczący Komisji Skrutacyjnej, Radny Jakub Mikołajczak powiedział cyt. „Szanowna Pani Przewodnicząca, Wysoka Rado. Komisja Skrutacyjna jest na tyle elastyczna, że jesteśmy przygotowani na każdą formę głosowania, zarówno jawną i tajną, ale jeżeli Rada wyraża chęć głosowania jawnego, to chcę zaproponować następujący sposób. Mamy 14 zgłoszonych, kandydatek i kandydatów. Musimy wybrać, z tego 12 osób, więc będziemy głosować, każdą kandydaturę, każdą osobę, oddzielnie. 12 kandydatów, którzy dostają największy wynik zostaną wybrani. Także bardzo proszę, pamiętać, że musimy 2 osoby odrzucić. Jeżeli będą wyniki niejednoznaczne, czyli że np., nie wiem, 13 kandydatów uzyska taki sam wynik, to będziemy musieli powtórzyć, aż uda nam się wyłonić 12 z 14 osób.

Głosujemy oczywiście *za*, czyli będzie Pani Przewodnicząca będzie odczytywać nazwiska, tak, jak jest w kolejności alfabetycznej, jak na karcie do głosowania.”

Odczytał nazwiska osób zgłoszonych do Bydgoskiej Rady Seniorów.

Powiedział cyt. „I głosy *za* oczywiście, ale najwięcej głosów *za*. Będziemy liczyli głosy *za*.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Szanowni Państwo. Jeśli macie Państwo pytanie, to zachęcam do zgłoszenia się do dyskusji. Dziękuję bardzo, zamykam listę mówców. Radny Paweł Bokiej.”

Radny Paweł Bokiej powiedział cyt. „Dlaczego przyjęliśmy taki system, a nie postawimy po prostu 12 krzyżyków w głosowaniu tajnym? Jak zwykle dotąd robiliśmy, to jest jednak głosowanie osobowe.”

Przewodniczący Komisji Skrutacyjnej, Radny Jakub Mikołajczak powiedział cyt. „Tutaj Pan Mecenasa Góra by musiał wyjaśnić, my tylko realizujemy wytyczne prawne.”

Radca Prawny Michał Góra powiedział cyt. „Szanowni Państwo, przepraszamy Państwa za małe zamieszanie, ale trzeba jednak przyjąć, że głosowanie tajne jest dopuszczalne, tylko wówczas gdy tak stanowi ustawa. A tutaj ustawa nie przewiduje głosowania tajnego, dlatego musimy zagłosować jawnie. To w ogóle wynika z ogólnej jawności działania organów gminy, jeżeli nie ma zastrzeżonej tajności, obywatele mają po prostu prawo wiedzieć, jaki był wynik głosowania? Musi być głos oddany jawnie i są też takie stanowiska sądów administracyjnych, że może doprowadzić do nieważności aktu, po prostu stosowanie, jakby nie ma lepszego i gorszego trybu, musi być właściwy. Taki jak wynika z ustawy, a tutaj nie ma przewidzianej tajności. I stąd taka propozycja. Oczywiście ja, rozumiem Państwa troszeczkę niewygodne, wygodnie jest postawić krzyżyk, ale niestety zgodnie z prawem powinniśmy tak zagłosować.”

Radny Piotr Walczak powiedział cyt. „Chciałbym tylko, czy byłaby możliwość, abym uzyskał kartę tą choćby do wglądu, tak żebym miał wiedzę, ile zostało, ile zostało do ręki, tak widocznie.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „„Szanowni Państwo. Karty oczywiście zostaną Państwu rozdane, aby Państwo mieli dostęp.”

Przewodniczący Komisji Skrutacyjnej, Radny Jakub Mikołajczak powiedział cyt. „Możemy. Karty jako notes do głosowania. Pan członek Komisji, Pan Radny Kufel, rozda Państwu kartę, ona nie jest w tym momencie kartą do głosowania, tylko proszę potraktować jako brudnopis pomocniczy.”

Radny Bogdan Dzakanowski powiedział cyt. „Pani Przewodnicząca, nie powiem, że jestem Radnym, którejś kadencji i pierwszy raz, Panie Mecenasie, tak się wydarza. I powiem tak Pani Przewodnicząca, żeby po tych 14 głosowaniach nie okazało się, że mamy jeszcze większy galimatias prawny, niż to jest możliwe. Myślę, że jeśli Pan Mecenasa wywiódł, to że powinien być jawny, proszę bardzo, każdy podpisze swoją kartkę i zagłosuje raz. Sprawa jest prosta. A na dzień dzisiejszy proszę Państwa, przy tych głosowaniach kto zliczy, ile razy kto razy oddał? [dźwięk niewyraźny] Panie Przewodnicząca mogę? Dziękuję Panie Radny. Oczywiście, że każdy z nas jest dorosły, ale Pani Przewodnicząca to Pani prowadzi obrady, Pani decyduje, to Rada Miasta powinna zdecydować, ja wnoszę, żeby jednak dokonać to w formie, Panie Mecenasie, jeżeli Rada postanowi, że to tajne głosowanie. To co wtedy?”

Radca Prawny Michał Góra powiedział cyt. „Szanowni Państwo, w mojej ocenie tylko ustawa może zastrzec głosowanie tajne w sprawach, które są w zakresie kompetencji gminy. Tutaj ja nie dopatryłem się, przejrzałem te wszystkie akty, które mogą tego dotyczyć, nie dopatryłem się trybu głosowania tajnego. Utrwaliło się może w naszej świadomości, że sprawy osobowe są głosowane tajnie, ale nie ma takiego przepisu.”

Radna Anna Mackiewicz powiedziała cyt. „Czy mogę prosić Przewodniczącego Komisji Skrutacyjnej, żeby wyraźnie i jednoznacznie powiedział, jak głosujemy? Jeżeli głosujemy naciskamy tylko guziczki zielone, to żadnego innego, albo przy każdym głosujemy pełne, czyli *za, wstrzymuję się, przeciw*, albo *za, przeciw*. Czy możemy prosić o jednoznaczną interpretację. Nie, proszę, żeby Przewodniczący powiedział.”

Radny Paweł Bokiej powiedział cyt. „Proszę, nie traktować tego jakiejś osobistej wycieczki. Ja mówię tak instytucjonalnie znaczy, że głos Pana Mecenasa też nie jest głosem wiążącym, tylko doradczym, to Rada Miasta ustala zasady. My możemy ustalić, że głosujemy tajnie, jeśli Pan Wojewoda będzie miał z tym problem, to Pan Wojewoda zadecyduje, że to było nieważne. My możemy zagłosować, jak uważamy za stosowne.

Ja powiem tak ze swojego punktu widzenia, to jest wręcz takie niekomfortowe wobec tych osób głosować jawnie. Przyznam części z tych osób po prostu nie znam, zaraz wiecie Państwo, jest to, jest to dziwna sytuacja dla nas, jako Radnych, moim zdaniem taka niezręczna, tym bardziej, że nie byliśmy na to przygotowani po prostu i to jest takie zaskakujące.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Pani Radna, jeśli chce Pani zabrać głos, to był moment na zgłoszenie się do dyskusji. Szanowni Państwo, rozumiem, że ta sytuacja jest dyskomfortowa, dla mnie też ona jest dyskomfortowa, zwłaszcza że tu pojawiają się dwie różne opinie. Przegłosujemy wniosek Pana Radnego Dzakanowskiego, który złożył o głosowanie jawne, przepraszam, głosowanie tajne tego projektu i ewentualnie będziemy czekać na rozstrzygnięcie Wojewody, jeśli Rada zdecyduje o tym, że będziemy głosować tajnie.”

Wniosek:

- dot. przeprowadzenia głosowania tajnego nad składem osobowym Bydgoskiej Rady Seniorów przedstawicieli zgłoszonych w naborze publicznym.

Wynik głosowania:

W.21 15 głosów „za”, 12 głosów „przeciw”, brak głosów „wstrzymujących”

Wniosek został przyjęty.

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Szanowni Państwo, wniosek Radnego Dzakanowskiego zyskał akceptację. Proszę w takim razie Komisję Skrutacyjną o przeprowadzenie głosowania.”

Przewodniczący Komisji Skrutacyjnej, Radny Jakub Mikołajczak powiedział cyt. „Proszę Państwa, ponieważ karty do głosowania zostały Państwu rozdane, bardzo proszę będziemy wyczytywać listę i będzie wtedy ta osoba wyczytana podchodzić do urny.” Poinformował, że znak „x” należy postawić w kratce przy nazwisku. Głosujemy poprzez postawienie do 12 znaków „x”.

Radni przystąpili do głosowania w trybie tajnym składu Bydgoskiej Rady Seniorów z przedstawicieli zgłoszonych w naborze publicznym.

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska ogłosiła przerwę w obradach sesji do czasu ustalenia wyników głosowania.

Obrady V sesji Rady Miasta Bydgoszczy zostały wznowione o godz. 17⁴⁵.

Przewodniczący Komisji Skrutacyjnej, Radny Jakub Mikołajczak odczytał Protokół Komisji Skrutacyjnej, który stanowi załącznik do niniejszego Protokołu.

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały wraz:

- ✓ ze składem osobowym przedstawicieli Rady Miasta (wybranych w głosowaniu wyżej) tj.:
- Radna Maria Gałęska,
- Radny Zdzisław Tylicki,
- Radny Janusz Czwojda,
- Radny Lech Zagłoba – Zyglar.
- ✓ ze składem osobowym przedstawicieli zgłoszonych w naborze publicznym:
- Bierzyńska - Sudoł Magdalena,
- Głogowska Janina,
- Kaniecki Kordian,
- Kościelak Cezary,
- Lewandowska Grażyna,
- Lewandowska Mirosława,
- Różycki Krzysztof,
- Rybarczyk Danuta,
- Szarafińska Krystyna,
- Tomczak Zenona,
- Trzebińska - Kapczyńska Danuta,
- Tykwińska Felicja.

W.22 26 głosów „za”.

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/39/2024

Ad. pkt 19

Projekt uchwały w sprawie powołania Rady Społecznej Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego SP ZOZ im. dr. E. Warmińskiego w Bydgoszczy

p.o. Dyrektora Biuro ds. Zdrowia i Polityki Społecznej Justyna Malec przedstawiła projekt uchwały w sprawie powołania Rady Społecznej Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego SP ZOZ im. dr. E. Warmińskiego w Bydgoszczy.

Prezentacja jak w uzasadnieniu do projektu uchwały.

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska poinformowała, że przedstawiony projekt uchwały pozytywnie zaopiniowała Komisja Rodziny, Polityki Społecznej i Polityki Zdrowotnej.

Radny Jakub Mikołajczak zgłosił następujące kandydatury:

- Radny Jakub Mikołajczak,
- Radna Grażyna Szabelska,
- Radna Izabela Nowicka,
- Radny Janusz Szopiński,
- Radna Elżbieta Rusielewicz,
- prof. Małgorzata Tafil – Kławe.

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały z następującym składem osobowym:

- Radny Jakub Mikołajczak,
- Radna Grażyna Szabelska,
- Radna Izabela Nowicka,
- Radny Janusz Szopiński,
- Radna Elżbieta Rusielewicz,
- prof. Małgorzata Tafil – Kławe.

Wynik głosowania:

W.2327 głosów „za”.

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/40/2024

Ad. pkt 20

Projekt uchwały w sprawie powołania Rady Społecznej Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Bydgoszczy

p.o. Dyrektora Biuro ds. Zdrowia i Polityki Społecznej Justyna Malec przedstawiła projekt uchwały w sprawie powołania Rady Społecznej Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Bydgoszczy.

Prezentacja jak w uzasadnieniu do projektu uchwały.

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska poinformowała, że przedstawiony projekt uchwały pozytywnie zaopiniowała Komisja Rodziny, Polityki Społecznej i Polityki Zdrowotnej.

Radny Jakub Mikołajczak zgłosił następujące kandydatury:

- Radna Maria Gałęska,
- Radna Elżbieta Rusielewicz,
- Pani Bernadetta Różańska – Majchrzak.

Radna Joanna Czerska – Thomas zgłosiła swoją kandydaturę.

Pod głosowanie poddana została kandydatura Radnej Marii Gałęski:

Wynik głosowania:

W.24 22 głosy „za”.

Pod głosowanie poddana została kandydatura Radnej Elżbiety Rusielewicz:

Wynik głosowania:

W.25 19 głosów „za”.

Pod głosowanie poddana została kandydatura Pani Bernadetty Różańskiej – Majchrzak:

Wynik głosowania:

W.26 21 głosów „za”.

Pod głosowanie poddana została kandydatura Radnej Joanny Czerskiej - Thomas:

Wynik głosowania:

W.27 10 głosów „za”, 1 głos „przeciw”, brak głosów „wstrzymujących”

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały z następującym składem osobowym:

- Radna Maria Gałęska,
- Radna Elżbieta Rusielewicz,
- Bernadetta Różańska – Majchrzak.

Wynik głosowania:

W.28 23 głosy „za”, brak głosów „przeciwnych”, 2 głosy „wstrzymujące”

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/41/2024

Ad. pkt 21

Projekt uchwały w sprawie ustanowienia pomnikiem przyrody dębu szypułkowego rosnącego w Bydgoszczy, na terenie Ogrodu Botanicznego w Leśnym Parku Kultury i Wypoczynku w Myślęcinku

Dyrektor Wydziału Zieleni i Gospodarki Komunalnej Sylwia Kubiś przedstawiła projekt uchwały w sprawie ustanowienia pomnikiem przyrody dębu szypułkowego rosnącego w Bydgoszczy, na terenie Ogrodu Botanicznego w Leśnym Parku Kultury i Wypoczynku w Myślęcinku.

Prezentacja jak w uzasadnieniu do projektu uchwały.

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska poinformowała, że przedstawiony projekt uchwały pozytywnie zaopiniowała Komisja Gospodarki Przestrzennej, Komunalnej i Ochrony Środowiska.

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały.

Wynik głosowania:

W.29 24 głosy „za”.

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/42/2024

Ad. pkt 22

Projekt uchwały w sprawie przyznania dotacji dla Parafii Katedralnej p.w. Św. Marcina i Mikołaja w Bydgoszczy na realizację zadania pn. „Prace ratunkowe dachu i ścian kościoła akademickiego p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Bydgoszczy” w ramach dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków

Zastępca Dyrektor Wydziału Inwestycji Miasta Sebastian Fifielski przedstawił projekt uchwały w sprawie przyznania dotacji dla Parafii Katedralnej p.w. Św. Marcina i Mikołaja w Bydgoszczy na realizację zadania pn. „Prace ratunkowe dachu i ścian kościoła akademickiego p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Bydgoszczy” w ramach dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Prezentacja jak w uzasadnieniu do projektu uchwały.

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska poinformowała, że przedstawiony projekt uchwały pozytywnie zaopiniowała Komisja Kultury i Nazewnictwa.

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały.

Wynik głosowania:

W.30 28 głosów „za”.

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/43/2024

Ad. pkt 23

Projekt uchwały w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ograniczenia niskiej emisji

Dyrektor Wydziału Zintegrowanego Rozwoju i Środowiska Grzegorz Boroń

przedstawił projekt uchwały w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ograniczenia niskiej emisji.

Prezentacja jak w uzasadnieniu do projektu uchwały.

Powiedział cyt. „Pani Przewodnicząca, Wysoka Rado. Wracamy z projektem uchwały Rady Miasta w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ograniczenia niskiej emisji.

Uchwała została przyjęta przez Radę Miasta w dniu 24 kwietnia 2024 roku. Wojewoda, organ nadzoru nie wniósł uwag opublikował w swoim Dzienniku Urzędowym 6 maja 2024 r. tą uchwałę. Zastrzeżenia jednak wniosła Regionalna Izba Obrachunkowa w dniu 20 maja wskazała na nieprecyzyjne, niespójne określenie wielkości kwot dotacji i ustalenie zasad kontroli wykonania datowanego zadania. To były zapisy, które zostały przeniesione z poprzedniej uchwały, która wraz z dniem wejścia w życie tej przedmiotowej straciła swoją aktualność. I dodatkowo zwróciła uwagę na zawężenie kategorii beneficjentów poprzez wyłączenie z pomocy de minimis sektora rolnictwa i rybołówstwa, a w konsekwencji brak zgłoszenia projektu uchwały ministrowi właściwemu do spraw środowiska. Tutaj chodziło o taki fakt, żeby nie uzgadniać z Ministrem Rolnictwa założyliśmy, że osoby prowadzące działalność w sektorze rolnictwa i rybołówstwa nie zamieszkują w naszych budynkach wielorodzinnych. Stanowisko zostało złożone w Regionalnej Izbie Obrachunkowej, odbyło się 28 maja Kolegium, w którym wzięliśmy udział, wzięli udział przedstawiciele miasta Bydgoszczy. Jednak swoją uchwałą, jak gdyby uchylono naszą dotację. Zmiana została dokonana zgodnie z założeniami RIO. Chodziło o takie sformułowania, żeby precyzyjnie określić kwotę dotacji i np. sformułowanie *do 6 tys.* zastąpiono sformułowaniem *nie więcej niż 6 tys. zł.* Doprecyzowaliśmy dodatkowo zapisy w katalogu beneficjentów, dodając pkt 3 w § 3 ust. 2, jak gdyby artykułując odrębnie, najemców innych lokali, niż zasób komunalny, żeby nie budziło wątpliwości wykorzystaliśmy okazję zmiany tej uchwały.

Podczas posiedzenia Komisji Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska padły uwagi, że wykluczamy tą naszą uchwałą budynki, właścicieli budynków jednorodzinnych z dofinansowania. Myśmy celowo wprowadzili taką linię demarkacyjną, żeby jak gdyby osiągnąć nasze cele, to znaczy doprowadzić do likwidacji większej liczby pieców kaflowych trzonów kuchennych, których w zabudowie wielorodzinnej mamy ponad 11 000 i tak samo skupić się na kotłach powyżej III klasy.

Nawet, była dyskutowana też poprawka dotycząca kotłów V klasy. Tutaj kotły V klasy można eksploatować do 31 grudnia 2029 roku. Ja dlatego o tym mówię, że te kotły V klasy nie są objęte dotacjami z Programu Czyste Powietrze, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Natomiast można je likwidować, korzystając z naszych dotacji miejskich.

Dodatkowo też korzystając z okazji, mamy dwie poprawki błędów literowych w samej uchwale, to znaczy w § 12 zamieniamy podwojony pkt 2 tego paragrafu na pkt 3 i poprawiamy błąd literowy w uzasadnieniu. Po prostu zamiast słowa *konieczności* brakło *E* w tym słowie i brzmi w obecnym kształcie *konicności*, co należało poprawić. Proszę o przyjęcie uchwały.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska poinformowała, że przedstawiony projekt uchwały pozytywnie zaopiniowała Komisja Gospodarki Przestrzennej, Komunalnej i Ochrony Środowiska.

Radny Szymon Róg – *wystąpienie Klubowe* – powiedział cyt. „Pani Przewodnicząca, Panie Prezydencie, Panie Dyrektorze, Szanowni Państwo. Ta dyskusja właściwie odbywała się w kwietniu w zeszłej kadencji Rady Miasta. Teraz mam ponowienie tej uchwały ze względów tych formalnych, uchylenia uchwały przez Regionalną Izbę Obrachunkową, ale wówczas mieliśmy inny skład Rady Miasta Bydgoszczy, więc zupełnie inny, właściwie połowę radnych mamy nowych, więc warto te argumenty różne przywołać.

Rozumiem, że Radny Zwolak, wczoraj się spieszył na mecz, dzisiaj też Niemcy za chwilę grają, okej, to można wyjść, nie trzeba brać udziału w sesji, można wyjść. Wczoraj na Komisji Gospodarki Komunalnej Przewodniczący Zwolak próbował uciąć dyskusję. Rozumiem, że teraz też będzie przyczyniał. Nie będzie żadnych pytań, ja teraz odpowiadam będziesz chciał, to się zgłoś, człowieku. Co, nie umiesz się zgłosić?”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Szanowni Państwo, proszę o spokój.”

Radny Szymon Róg – *wystąpienie Klubowe* – powiedział cyt. „No dobrze, okej. Na samym początku wyrazy uznania dla Pana Dyrektora i całego Zespołu Wydziału Zintegrowanego Rozwoju i Środowiska za dotychczasową pracę na rzecz zmieszania emisji na terenie miasta Bydgoszczy.

Przez wiele lat ta uchwała była w użyciu. Wielu mieszkańców miasta Bydgoszczy korzystało z dofinansowań. Teraz mamy wreszcie zmianę uchwały, która obejmuje m.in. likwidację dużej ilości utrudnień formalnych, które stanowiły formalności, które stanowiły utrudnienie dla wielu mieszkańców Bydgoszczy. Tutaj wsłuchano się w wiele głosów dotyczących właśnie likwidacji tych barier, chociażby brak konieczności dodatkowych dokumentów, wypisu z ksiąg wieczystych. Odchodzimy od tej kontroli wstępnej. Mamy tutaj nabór ciągły, co też jest istotne. Wreszcie podwyższenie dotacji. Mamy podwyższenie środków, które można uzyskać na wymianę starych, nieefektywnych źródeł ciepła, co jest na pewno też chwalebne. Właśnie, ale mamy odejście też jak Pan Dyrektor wspominał od tej substancji jednorodzinnej, a tu przypomnę.

Przypomnę też, że w materiałach, które uzyskaliśmy na Komisji Gospodarki Komunalnej w marcu, mamy zawsze punkt ochrona powietrza na terenie miasta Bydgoszczy. Widzieliśmy taki diagram, że 80% zanieczyszczeń na terenie miasta Bydgoszczy pochodzi od emisji komunalno-bytowej, czyli mieszkalnictwa, czyli przede wszystkim tych starych kopciuchów, gdzie są spalane niekiedy niestety odpady, ale przede wszystkim niskiej jakości opał, stąd znakomita część tych zanieczyszczeń. Jeszcze raz powtórzę 80% na terenie miasta Bydgoszczy pochodzi właśnie od kopciuchów, a tylko 6% chociażby od transportu tutaj mówiliśmy też dzisiaj były przytaczane normy EURO 6, chociażby jakie komunikacja publiczna spełnia. Coraz większa ilość taborów spełnia te wymagania, mówimy o elektromobilności, elektrycznych autobusach, elektrycznych pojazdach, a i tak to jest znikoma część tych zanieczyszczeń, co wobec tych zanieczyszczeń wytwarzanych przez gospodarstwa domowe. Stąd tak istotne, żeby wspierać likwidację tych starych, nieefektywnych źródeł ciepła, czyli tzw. kopciuchów z tkanki mieszkalnej, mieszkalnictwa wielorodzinnego, ale również jednorodzinne. Mamy tutaj przytoczony Program Czyste Powietrze tutaj przytoczony przez Pana Dyrektora, rządowy Program Czyste Powietrze, który ma na celu likwidację tych nieefektywnych źródeł ciepła. I ten program miejski dotąd służył jako wsparcie, istotne wsparcie dla budownictwa jednorodzinne.

Jest jeszcze trzeci instrument ulga termomodernizacyjna przy rozliczeniu PIT-u. Można z niej również skorzystać, czyli korzystając z tych trzech instrumentów można uzyskać znaczące wsparcie, które dla wielu osób, większości na pewno przeprowadzając inwestycje likwidacji starego źródła ciepła ma istotne znaczenie. Ten wymiar finansowy ma wiodące znaczenie.

Wiele razy mówiliśmy właśnie o konieczności tej modernizacji źródeł ciepła w zasobie ADM, w zasobie komunalnym. Właśnie tutaj ta uchwała to umożliwia dosyć szeroki zakres, ale odchodzimy niestety od tych dofinansowań dla domów jednorodzinnych. Mam wrażenie, że poruszamy się trochę od ściany do ściany.

Tutaj w tym materiale, w Raporcie o stanie miasta czytaliśmy, że najemcom ADM w 2023 roku udzielono tylko 23 dofinansowania. Teraz idziemy, że tak powiem potocznie pełną parą, na wymianę tych źródeł ciepła w zasobie komunalnym, a niestety po raz kolejny się powtórzę wykluczamy te domy jednorodzinne. Myślę, że nie tędy droga.

Stąd mój wniosek. Składam poprawkę do przedmiotowego projektu uchwały, którą za chwilę przedłożę Komisji Uchwał i Wniosków.

Proszę o dodanie do porządku obrad §. 3 ust. 2 pkt 5 o brzmieniu następującym:
Będące właścicielami lub współwłaścicielami samodzielnego lokalu mieszkalnego w budynku jednorodzinnym lub budynku jednorodzinne.

Na tę chwilę to tyle. Dziękuję.”

Radny Wojciech Bielawa powiedział cyt. „Panie Dyrektorze, wszyscy chyba jak tu siedzimy, jesteśmy zgodni, że jakość powietrza w naszym mieście, trzeba po prostu ją zwiększać. Ta uchwała przygotowana, to jest dobra uchwała, tylko właśnie chodzi o ten jeden aspekt, o którym mówił Kolega, Radny Szymon Róg. Ja czytając, przygotowując się do tej sesji, czytałem w Raporcie o stanie miasta, że jeszcze w 2023 roku miasto, chwaliło się tym tutaj cytując że *mieszkańcy mogą się ubiegać o dofinansowanie na jeden lokal mieszkalny lub budynek jednorodzinny*. Zastanawia mnie ten fakt, dlaczego od tego właśnie odchodzimy. Powiem tak, bardzo cieszę się, że Koleżanki i Koledzy Radni wybrali mnie dzisiaj do Bydgoskiej Rady do spraw Człowieka i Równego Traktowania. Ja właśnie dzisiaj z tego miejsca proszę o równe traktowanie mieszkańców Bydgoszczy, tych, którzy płacą podatki, bez względu na to, czy mieszkają w zabudowie wielorodzinnej, czy w jednorodzinnej. Wydaje mi się po prostu ten przepis dyskryminujący, dyskryminujący ze względu na miejsce zamieszkania. Nie wiem, jak ja z czystym sumieniem mógłbym tą uchwałę w tej formie poprzeć i iść do mieszkańców, np. Starego Fordonu i powiedzieć im, że przegłosowałem uchwałę, która zablokowała im możliwość ubiegania się o dofinansowanie na źródło ciepła. I myślę, że tak samo na innych osiedlach. Nie wiem, chociażby takich jak Miedzyń. Tak samo będzie po prostu problem z tym, żeby wytłumaczyć bydgoszczanom, że dzielimy ich na lepszych i na gorszych. Stąd przychyliam się do wniosku, który przedstawił tutaj Radny Szymon Róg i o to apeluję, także do Koleżanek i Kolegów Radnych. Dziękuję.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję, bardzo. Myślę, że może Pan powiedzieć tym mieszkańcom, że mogą skorzystać z Programu Czyste Powietrze między innymi. Proszę bardzo, Panie Dyrektorze.”

Dyrektor Wydziału Zintegrowanego Rozwoju i Środowiska Grzegorz Boroń powiedział cyt. „Wysoka Rado. Tutaj nikt nie jest dyskryminowany. Jeżeli weźmiemy pod uwagę zasady dystrybucji środków w czystym powietrzu, w Programie Czyste Powietrze. Tam w zależności od dochodu można uzyskać na wymianę pieca i termomodernizację budynku jednorodzinnego 136 000. Więc nasza dotacja w kwocie kilku tysięcy, to jest drobiazg przy tych środkach, które mogą właściciele domów jednorodzinnych pozyskać, dlatego skupiamy się tutaj na budownictwie wielorodzinnym, że jest to zasadniczy problem tutaj, w centrach miast i nie ma tej możliwości ubiegania się o takie środki z programów rządowych. Dziękuję.”

Prezydent Miasta Rafał Bruski powiedział cyt. „Jeszcze raz powtórzę to, co powiedział Pan Dyrektor. Mieszkańcy domków jednorodzinnych mają możliwość sięgnięcia po ponad 100,130, słyszeliście Państwo, tysięcy zł, więc oni mają dużo lepsze warunki do skorzystania. O ile radny debiutant może o tym nie wiedzieć, o tyle Radny Szymon Róg pracujący w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska, powinien to wiedzieć. I trochę się dziwię.

I Szanowni Państwo, ilość pieniędzy jest constans, jak dopuścimy wielu, to skorzysta i tak, tyle samo osób, tylko chcemy w sposób celowy trafić do tych, którzy tego wsparcia nie mają na ten moment. Liczę, że może będzie. Na ten moment chcemy ruszyć i wesprzeć te działania, które tego wsparcia nie mają.

Dziękuję bardzo. Dlatego jestem zdecydowanie za odrzuceniem tej poprawki.”

Dyrektor Wydziału Zintegrowanego Rozwoju i Środowiska Grzegorz Boroń powiedział cyt. „Jeszcze tylko jedno zdanie. Będziemy monitorować wydawanie tych środków, jeżeli będzie potrzeba zmian zawsze uchwałę możemy zmieniać.”

Radny Szymon Róg powiedział cyt. „Tak gwoli wyjaśnienia. Oczywiście te 136 200 nie otrzymujemy na źródło ciepła, nie wiem kocioł gazowy, tylko na całą inwestycję termomodernizacyjną, kompleksową z wymianą źródła ciepła na pompę ciepła z instalacją fotowoltaiczną i ociepleniem budynku, wymianą stolarki okiennej, stolarki drzwiowej. Tak gwoli ścisłości na źródło ciepła jest, są środki niższe, można uzyskać oczywiście do 100% środków, kosztów netto, ale to w przypadku tych osób najuboższych przypominam w Raporcie o stanie miasta Bydgoszczy czytaliśmy, że wydano ponad 100 zaświadczeń, które ukazują dochód dla osób tych uboższych, 100 zaświadczeń do Programu Czyste Powietrze. Przepraszam, tutaj zakreśliłem. A w roku zeszłym tutaj w materiale czytaliśmy, że było zawartych ponad 500 umów z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska na Program Czyste Powietrze, czyli około 1/5 miała te dofinansowanie najwyższe i tak nie wiadomo, czy to dotyczyło wymiany źródła ciepła, czy może tylko samej termomodernizacji. Dotąd dotacja miejska dotyczyła właśnie domów jednorodzinnych. I zapewniała dofinansowanie na wymianę źródeł ciepła na paliwo stałe jakiegokolwiek klasy, a priorytetowy Program Czyste Powietrze obejmuje dofinansowanie na likwidację nieefektywnych źródeł ciepła poniżej klasy V, więc te źródła ciepła klasy V, których posiadamy kilka tysięcy na terenie miasta Bydgoszczy mogą uzyskać dofinansowanie wyłącznie z dotacji miejskiej. To tak gwoli uściślenia pójdzie wszystko w głosowaniu. Dziękuję.”

Radna Anna Mackiewicz powiedziała cyt. „Czujemy się w obowiązku, ponieważ Pan Radny złożył taki wniosek: *o dodanie do porządku obrad §. 3 ust. 2 pkt 5 o brzmieniu (...)*. Także jeżeli mamy traktować zapis, a taki jest obowiązek, żeby do Komisji Uchwał i Wnioski dostarczyć. To jest wniosek, żeby dołączyć do porządku obrad. Czekamy na nowelizację wniosku.

Rozumiem, że to nie jest poprawka do projektu uchwały, tylko do załącznika projektu uchwały? W projekcie uchwały nie ma §. 3 pkt 4 jest w załączniku. W uchwale § 3 mówi, że uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni.

Więc chyba chodzi o zmianę w załączniku do uchwały.

Czy jeżeli mogę poprawić, czyli w załączniku do uchwały w § 3 ust. 2 dopisać pkt 5 o brzmieniu następującym: *będąca właścicielami lub współwłaścicielami samodzielnego lokalu mieszkalnego w budynku jednorodzinnym lub budynku jednorodzinnego*.

Wniosek:

- dot.: w załączniku do uchwały w § 3 ust. 2 dopisać pkt 5: *Będąca właścicielami lub współwłaścicielami samodzielnego lokalu mieszkalnego w budynku jednorodzinnym lub budynku jednorodzinnego.*

Wynik głosowania:

W.31 11 głosów „za”, 16 głosów „przeciwnych”, brak głosów „wstrzymujących”

Wniosek nie został przyjęty.

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały wraz z autopoprawką.

Wynik głosowania:

W.32 20 głosów „za”, 2 głosy „przeciw”, 6 głosów „wstrzymujących”

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/44/2024

Ad. pkt 24

Informacja o wydanych decyzjach dotyczących jednorazowych opłat ustalanych w trybie art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i zgłoszonych żądaniach, o których mowa w art. 36 ust. 1-3 i ust. 5 ww. ustawy

Zastępca Dyrektora Wydziału Mienia i Geodezji Beata Cybulska – Kulawik

przedstawiła Informację o wydanych decyzjach dotyczących jednorazowych opłat ustalanych w trybie art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i zgłoszonych żądaniach, o których mowa w art. 36 ust. 1-3 i ust. 5 ww. ustawy.

Powiedziała cyt. „Pani Przewodnicząca, Panie Prezydencie, Szanowni Państwo Radni. Przedstawię Państwu Informację o wydanych decyzjach dotyczących jednorazowych opłat ustalonych w trybie art. 36 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz zgłoszonych żądaniach, o których mowa również w tej ustawie.

Zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Prezydent Miasta przedstawia okresowo odpowiednio do potrzeb, lecz co najmniej raz w roku na sesji rady gminy informację o zgłoszonych żądaniach oraz o wydanych decyzjach, o których mowa w art. 36 i 37 przedmiotowej ustawy. W okresie od czerwca 2023 do maja 2024 wpłynął jeden wniosek z żądaniem określonymi w art. 36. Jest to żądanie wykupienia nieruchomości. Wniosek został przeanalizowany, udzielono informacji odmownej. W tym samym okresie kontynuowane były postępowania sądowe w załatwionej wcześniej odmowie spraw. Dotyczyły one ulic Saperów 205 i ulicy Fordońskiej. W tym samym okresie od czerwca 2023 do maja 2024 Prezydent Miasta wydał 7 decyzji w trybie art. 36. Były to trzy decyzje orzekające o wzroście wartości nieruchomości oraz cztery decyzje orzekające o braku wzrostu wartości nieruchomości.

Z tego tytułu do budżetu miasta wpłynęło 20 193 zł. W trzech przypadkach postępowanie nadal trwa. W okresie od czerwca 2023 do maja 2024 Prezydent wydał również trzy decyzje o ustalenie opłaty w trybie art. 37. Są to decyzje wydane na wniosek właściciela nieruchomości przed zbyciem nieruchomości.”

Ad. pkt 26

Projekt uchwały w sprawie ustanowienia prawa służebności drogowej na nieruchomości stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej przy ul. Modrzewiowej

Zastępca Dyrektora Wydziału Mienia i Geodezji Beata Cybulska – Kulawik przedstawiła projekt uchwały w sprawie ustanowienia prawa służebności drogowej na nieruchomości stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej przy ul. Modrzewiowej.

Prezentacja jak w uzasadnieniu do projektu uchwały.

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska poinformowała, że przedstawiony projekt uchwały pozytywnie zaopiniowała Komisja Gospodarki Przestrzennej, Komunalnej i Ochrony Środowiska.

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały.

Wynik głosowania:

W.33 25 głosów „za”, brak głosów „przeciw”, 1 głos „wstrzymujący”

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/45/2024

Ad. pkt 25

Projekt uchwały w sprawie wydzierżawienia nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy

Zastępca Dyrektora Wydziału Mienia i Geodezji Beata Cybulska – Kulawik przedstawiła projekt uchwały w sprawie wydzierżawienia nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy.

Prezentacja jak w uzasadnieniu do projektu uchwały.

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska poinformowała, że przedstawiony projekt uchwały pozytywnie zaopiniowała Komisja Gospodarki Przestrzennej, Komunalnej i Ochrony Środowiska.

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały.

Wynik głosowania:

W.34 26 głosów „za”, brak głosów „przeciw”, 1 głos „wstrzymujący”

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/46/2024

Ad. pkt 27

Projekt uchwały w sprawie ustanowienia prawa służebności gruntowej na nieruchomości, będącej w użytkowaniu wieczystym Miasta Bydgoszczy, położonej przy ul. Królowej Jadwigi

Zastępca Dyrektora Wydziału Mienia i Geodezji Beata Cybulska – Kulawik

przedstawiła projekt w sprawie ustanowienia prawa służebności gruntowej na nieruchomości, będącej w użytkowaniu wieczystym Miasta Bydgoszczy, położonej przy ul. Królowej Jadwigi.

Prezentacja jak w uzasadnieniu do projektu uchwały.

Wiceprzewodniczący Rady Miasta Lech Zagłoba - Zyglar poinformował, że przedstawiony projekt uchwały pozytywnie zaopiniowała Komisja Gospodarki Przestrzennej, Komunalnej i Ochrony Środowiska.

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały.

Wynik głosowania:

W.35 26 głosów „za”, brak głosów „przeciw”, 1 głos „wstrzymujący”

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/47/2024

Ad. pkt 28

Projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na połączenie spółki z większościowym udziałem Miasta Bydgoszczy działającej pod firmą Bydgoski Park Przemysłowo –Technologiczny Sp. z o.o. z jednoosobową spółką Miasta Bydgoszczy działającą pod firmą Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o., w trybie łączenia się przez przejęcie.

Dyrektor Zespołu ds. Nadzoru Właścicielskiego Sławomir Paprocki

przedstawił projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na połączenie spółki z większościowym udziałem Miasta Bydgoszczy działającej pod firmą Bydgoski Park Przemysłowo –Technologiczny Sp. z o.o. z jednoosobową spółką Miasta Bydgoszczy działającą pod firmą Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o., w trybie łączenia się przez przejęcie.

Prezentacja jak w uzasadnieniu do projektu uchwały.

Powiedział cyt. „Szanowni Państwo Radni. Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na połączenie spółek z większościowym udziałem miasta Bydgoszczy, działającym pod firmą Bydgoski Park Przemysłowo - Technologiczny spółka z o. o. z jednoosobową spółką miasta Bydgoszczy, działającą pod firmą Agencja Rozwoju Regionalnego spółka z o. o. w trybie łączenia przez przejęcie. Kompetencją Rady Miasta Bydgoszczy zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym jest wyrażenie woli w zakresie łączenia spółek, w których miasto Bydgoszcz posiada udziały. Stąd niniejsza uchwała. Przedmiotem uchwały jest dokonanie połączenia 2 spółek na bazie przepisów kodeksu spółek handlowych.

Dotyczy to spółki Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego, w której miasto Bydgoszcz posiada 100% udziałów, jako spółki przejmowanej oraz drugiej spółki Bydgoski Park Przemysłowo - Technologiczny, w której miasto posiada 96,89% udziałów w całym kapitale zakładowym. Pozostałe udziały posiadają 3 podmioty prywatne. Spółka Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego zajmuje się szeroko rozumianą promocją gospodarczą miasta Bydgoszczy oraz Metropolii Bydgoskiej. Natomiast Spółka Bydgoski Park Przemysłowo - Technologiczny została powołana w celu aktywizacji terenów, które miasto uzyskało po byłych Zakładach Chemicznych Zachem i te tereny przygotowuje, oferuje inwestorom. Zresztą zapewne Państwo mieli okazję ten teren widzieć i obserwować działania tych spółek. Proszę Państwa Radnych o podjęcie niniejszej uchwały.”

Wiceprzewodniczący Rady Miasta Lech Zagłoba - Zyglar poinformował, że przedstawiony projekt uchwały pozytywnie zaopiniowała Komisja Gospodarki Przestrzennej, Komunalnej i Ochrony Środowiska.

Radna Anna Mackiewicz powiedziała cyt. „Panie Przewodniczący, Panie Skarbniku, Wysoka Rado. Nawiązując do naszej rozmowy podczas komisji chciałabym zawnieioskować do Pana Prezydenta o rozważenie możliwości przejęcia pozostałych udziałów - 3 udziałowców. Wydaje się, że nie ma uzasadnienia dzisiaj ani historycznego, aby oni w dalszym ciągu byli współudziałowcami mniejszościowymi. Nigdzie się tym nie chwalamy, więc wydaje się, że nie ma żadnych dodatkowych, jakby korzyści z tego płynących. Tak jak na początku był to np. Uniwersytet Technologiczno - Przyrodniczy. Powiedzmy, że jakieś tam nawiązanie było. Tutaj raczej nie. Są 3 firmy działające na terenie byłego Zachemu. Na stronie Parku nigdzie nie widzimy, nikt się nie chwali, kto jest tym udziałowcem, że tak powiem. Na komisji sprawdzałam w innych źródłach również tej informacji nigdzie nie ma, a więc ten moment łączenia się czy likwidacji, przejęcia czy likwidacji w drodze przejęcia nie połączyć z podjęciem próby przejęcia również udziałów od tych 3 mniejszościowych udziałowców. Tak żeby miasto miało 100% udziałów. Tak tylko na marginesie zupełnie, tak, troszeczkę żartobliwie współzarządza terenem Corimp, a na terenie funkcjonuje ProNatura z bioelektrociepłownią. Więc, ale to tak tytułem żartu tylko tak. A podstawowy wniosek: Uważam, że prosiłabym o rozważenie.”

Radny Radosław Ginther powiedział cyt. „Pani Przewodnicząca, Panie Prezydencie, Panie Dyrektorze. Już pytałem Pana Dyrektora w trakcie komisji, czy w efekcie połączenia liczba członków Zarządu wzrośnie, czy pozostanie taka sama? Wiem, że pozostanie taka sama, ale chciałem dopytać jeszcze, jak zmieni się liczba pracowników i czy oszczędności dotkną także tej strefy.”

Radny Tomasz Hoppe powiedział cyt. „Ja chciałem tylko wyrazić swój entuzjazm generalnie, jeśli chodzi o takie połączenie, bo wydaje się, że to pewne synergie, z tego mogą tutaj płynąć, chyba to jest jeden z też celów.

Mając na uwadze, że BARR dotychczas, jakby tutaj działał, gdzieś tam na polu, może tych mniejszych przedsiębiorstw, tak, to też w moim rozumieniu jest, choć nie tylko, ale pewnie jako główny fokus. Tak, jeśli chodzi o Bydgoski Park Przemysłowo - Technologiczny, tutaj mamy oczywiście już jakiś też duże doświadczenia, a otoczenie tak powiem makroekonomiczne, jeśli chodzi o otoczenie, też tak nawet w Europie bym powiedział, jest się dosyć mocno zmienia. Zmierzam do tego i osobiście liczę, że ta nowa jednostka, która się wyłoni z tych 2 firm, spółek będzie jeszcze bardziej proaktywnie gdzieś tam się fokusowała na to, żeby pozyskiwać nie tylko, czy wspierać firmy mniejsze, ale te duże, a te duże szczególnie jeśli chodzi o branże takich technologii, nowych technologii, ale nie tylko, myślę tu o IT czy też już usługi współdzielone BPO z CHAR Services, ale przede wszystkim i tu dam przykład pół przewodniki to jest coś, co się dzieje w Europie, na co jest duży fokus teraz, mając na uwadze to, że świat chce się uzależnić od łańcuchów logistycznych, jeśli chodzi o Chiny. I tak tylko rzucam, to wiem, że to może górnolotnie brzmi, ale wydaje mi się, że taka spółka powinna też jakby tutaj bardzo mocno wspierać takie obszary, takich nowych właśnie technologii. Mając na uwadze też choćby też to, że jest w Parku Przemysłowym cały czas duży zasób ziemi, którą można by wykorzystać właśnie pod zachęcanie takich inwestorów, ale to oczywiście nie tylko tereny, ale całe otoczenie biznesowe i takie motywacyjne dla takich firm. Więc ja tutaj osobiście liczę i trzymam kciuki za ten nowy twór w sensie, który powstanie po przejęciu jednej spółki przez drugą. Dziękuję bardzo.”

Prezydent Miasta Rafał Bruski powiedział cyt. „Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo. Tak po kolei, jak dobrze zapamiętałem.

Pismo o treści, takie jak wniosek Pani Przewodniczącej Mackiewicz skierował do mnie tak z trzy tygodnie temu, tutaj stojące Pan Koordynator. Ja oczywiście jestem *za* i takie propozycje wykupu na pewno wyjdą. Rozmawialiśmy o tym. Czy one będą skuteczne, czy nie. Tym bardziej, że już tego typu procesy przechodziliśmy, bo kilku udziałowców już wyszło, przy czym honorowo każdemu składałem taką propozycję, aby te środki, które kiedyś zainwestował, a których nigdy nie odzyskał wprost, bo nigdy dywidendy nie wypłacaliśmy i nie będziemy wypłacać, tak, żeby honorowo się rozliczyć i to, co kiedyś wsparł ten projekt, to żeby te środki odzyskał z drobnym plusem takie propozycje zawsze składamy, więc to niewątpliwie. Czy będzie taniej? Na pewno będzie taniej, bo dzisiaj każda spółka oczywiście to jest Zarząd, w obu przypadkach jednoosobowy, jest obsługa prawna, finansowo - księgową, kadrową itd. W przypadku jednego podmiotu oczywiście będzie to na pewno ta suma 1+1 będzie mniej, niż 2 w takim bądź razie, ale jakiś tak szczegółów już odnośnie operacyjnych, to już będą tego typu decyzje będzie podejmować osoba, która będzie tym kierować i zarządzać.

Jeszcze była kwestia ściągania inwestorów, znaczy to akurat Pan Radny może nie mieć wiedzy. Pani Edyta Wiwatowska rzadko przychodziła tutaj jako Prezes Bydgoskiego Agencji Rozwoju Regionalnego.

Niedawno miała dziesięciolecie funkcjonowania ta spółka. U jej zarania był między nimi siedzący, tam skromnie, z tyłu Pan Jan Szopiński, Pan Radny Jan Szopiński. Taka jest prawda i moja ocena, że ta spółka BARR więcej ściągnęła inwestorów do Bydgoszczy, niż nasz Park Technologiczno - Przemysłowy i dużo większych, ponieważ współpracuje może przy jakiejś okazji przyjdzie Pani Prezes, jakby wszystkim Państwu, bo sporo osób w Radzie się zmieniło pokaże, czym się zajmuje, współpracuje z największymi tymi firmami, które wspomagają inwestorów z tego rynku globalnego. Mnóstwo nagród dostaje właśnie za tą współpracę, za rzetelność informacji, za szybkość informacji, bo tak naprawdę inwestorzy oczekują tego plus prowadzi w imieniu miasta promocję gospodarczą, czyli przekazuje informacje o mieście, o warunkach do inwestowania, o rynku pracy, o rynku edukacyjnym, jak wygląda szkolnictwo średnie, jak wygląda wyższe, ilu mamy absolwentów. Zawsze to są te informacje kluczowe dzisiaj dotyczące ludzi, które determinują, czy inwestor się zdecyduje tutaj, czy nie. Przykładowo, branża najsilniejsza nasza tutaj z tej branży, której mamy wiele branż, ale tutaj w tych nowoczesnych usługach biznesowych dzisiaj pracuje, jak dobrze pamiętam z ostatniej prezentacji około 12 000 osób, z czego prawie 10 000 - branża IT. Jest to branża nadal i pewnie będzie się rozwijać. Sztuczna inteligencja tutaj trochę miesza i są różne opinie, ale przykładowo jest NOKIA, którą kilka miesięcy temu odwiedzałem w związku z przeniesieniem w nowe miejsce jedno z kilku w Europie. Centrum Badacz jest w Bydgoszczy. Ludzie się zatrudniają, 500 osób. W planach mają i to nie tak słownych, ale są przygotowani na kolejne 500. To jest tylko kwestia, czy znajdą te 500 osób w Bydgoszczy, czy będą zachęcać do przejechania do Bydgoszczy i to wiąże się między innymi z tym, o czym wcześniej mówiłem, że biznes, miejsce pracy potrafi też generować nam dodatkowych mieszkańców. Dziękuję bardzo.”

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały.

Wynik głosowania:

W.36 27 głosów „za”, brak głosów „przeciw”, 1 głos „wstrzymujący”

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/48/2024

Ad. pkt 29, 30

Skarbnik Miasta Piotr Tomaszewski przedstawił projekt uchwały zmieniający:

- uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu miasta na 2024 rok (7),
- uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Bydgoszczy (7)

wraz z autopoprawką.

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska poinformowała, że przedstawione projekty uchwał pozytywnie zaopiniowała Komisja Budżetu i Polityki Finansowej.

Pod głosowanie poddany został projekt uchwały zmieniający uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu miasta na 2024 rok (7) wraz z autopoprawką.

Wynik głosowania:

W.37 18 głosów „za”, brak głosów „przeciw”, 8 głosów „wstrzymujących”

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/49/2024

Pod głosowanie poddany został projekt uchwały zmieniający uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Bydgoszczy (7) wraz z autopoprawką.

Wynik głosowania:

W.38 18 głosów „za”, 1 głos „przeciw”, 8 głosów „wstrzymujących”

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/50/2024

Ad. pkt 31

Projekt uchwały w sprawie wyboru uzupełniającego ławników do Sądu okręgowego w Bydgoszczy na kadencję 2024- 2027

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Szanowni Państwo, potrzeba przeprowadzenia wyboru uzupełniającego wyniku z niedostatecznej liczby ławników potrzebnych do zachowania prawidłowej pracy orzeczniczej Sądu Okręgowego w Bydgoszczy. Zgodnie z ustawą prawo o ustroju sądów powszechnych, ławników do sądów okręgowych oraz sądów rejonowych wybierają rady gminy, których obszar jest objęty właściwością tych sądów w głosowaniu tajnym. Zapraszam ponownie Komisję Skrutacyjną. I proszę o przeprowadzenie głosowania. W międzyczasie poinformuję Państwa Radnych, iż Komisja Samorządności i Bezpieczeństwa Publicznego wydała opinię pozytywną dla przedmiotowego projektu uchwały, jak również Zespół do spraw opiniowania kandydatów na ławników w wyborach uzupełniających również wydał opinię pozytywną. Wszystkie dokumenty znajdują się w Internetowym Asystencie Radnego. Za chwilę powróci do nas Komisja Skrutacyjna i przedstawi zasady głosowania. Proszę Przewodniczącego o przedstawienie zasad głosowania, a całą Komisję o sprawne przeprowadzenie wyborów.”

Przewodniczący Komisji Skrutacyjnej, Radny Jakub Mikołajczak powiedział cyt. „Żeby głosowanie było sprawne, to mamy wyjątkowo wydaje mi się łatwą procedurę. Musimy wybrać do 10 kandydatów na ławników, a zgłoszonych zostało 7 kandydatów, czyli mamy prostą, jakby sprawę. Mamy oczywiście 7 nazwisk głosujemy poprzez postawienie znaku x przy nazwisku. Możemy zagłosować, oddać pustą kartę, zagłosować na jednego, do siedmiu. Obojętnie, jaka formuła i tak będzie jako głos ważny. Wybieramy 7 na 10 miejsc, więc generalnie możemy uznać, że wszyscy, którzy uzyskają głosy, będą wybrani w skład ławników.”

Radni przystąpili do głosowania w trybie tajnym.

Wiceprzewodniczący Rady Miasta Lech Zagłoba – Zygler ogłosił 5 minut przerwy.

Obrady V sesji Rady Miasta Bydgoszczy zostały wznowione o godz. 17⁰⁵.

Przewodniczący Komisji Skrutacyjnej, Radny Jakub Mikołajczak przedstawił Protokół Komisji Skrutacyjnej, który stanowi załącznik do niniejszego Protokołu.

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały wraz z następującym składem osobowym:

- Kostkowska Mariola,
- Manikowska Maria,
- Nawrocka Liliana Anna,
- Richert Marlena,
- Rutyna Izabela,
- Weiss Beata Alicja,
- Wilcz Danuta Maria.

Wynik głosowania:

W.39 26 głosów „za”.

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/51/2024

Ad. pkt 32

Projekt uchwały w sprawie wynagrodzenia Prezydenta Miasta Bydgoszczy

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Szanowni Państwo. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy ustalenie wynagrodzenia Prezydenta Miasta. Skutki finansowe realizacji niniejszej uchwały są zabezpieczone w ramach budżetu miasta. Szanowni Państwo, pełne uzasadnienie jest w Internetowym Asystencie Radnego. A jeśli chodzi o treść uchwały, poinformuję tylko Państwa, iż przyznaje się wynagrodzenie zasadnicze w wysokości maksymalnej, dodatek funkcyjny w wysokości maksymalnej, dodatek specjalny w wysokości stanowiącej 30% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego oraz dodatek za wieloletnią pracę w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego.

I w ramach autopoprawki. Proszę o usunięcie z uzasadnienia w ramach autopoprawki zdania: *Przywołane rozporządzenie przewiduje następujące kwoty wynagrodzenia zasadniczego dla prezydentów miast.* Jest to, Szanowni Państwo, poprawka techniczna.

Komisja Samorządności i Bezpieczeństwa Publicznego Rady Miasta Bydgoszczy wydała opinię pozytywną.”

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały wraz z autopoprawką.
Wynik głosowania:

W.40 26 głosów „za”, 1 głos „przeciw”, brak głosów „wstrzymujący”

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/52/2024

Ad. pkt 33

Projekt uchwały w sprawie ustalenia zasad przyznawania diet za udział w pracach Rady Miasta Bydgoszczy i jej organów oraz zwrotu kosztów podróży służbowych radnych

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Szanowni Państwo. Oczywiście, wszystkie dokumenty są w Internetowym Asystencie Radnego. Zaznaczę tylko, że również ustawa o samorządzie gminnym reguluje zasady, na podstawie których przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży. Co ważne, należy zauważyć, iż obecne diety zostały ustanowione prawie ćwierć wieku temu. Od dnia 25 października 2000 roku wysokość diet radnych pozostawała na niezmiennym poziomie. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie minimalnego wynagrodzenia, wysokość najniższej pensji krajowej w lipcu 2024 roku wzrosła do 4 300 zł brutto. Dla porównania w 2000 roku, kiedy dokonano ostatniej zmiany wysokości diet, minimalne wynagrodzenie wynosiło 700 zł brutto, co stanowiło 16,27% obecnej wysokości.

Szanowni Państwo, chciałabym jeszcze zauważyć, iż uchwała dotyczy także zasad ustalonych przez radę gminy w zakresie zwrotu kosztów podróży służbowych na podstawie upoważnienia zawartego w ust. 10 ustawy minister właściwy do spraw administracji publicznej określił w drodze rozporządzenia sposób ustalania należności z tytułu zwrotów kosztów podróży służbowych radnych, uwzględniając celowość zwrotu rzeczywiście poniesionych wydatków. Szanowni Państwo, skutki finansowe realizacji niniejszej uchwały są zabezpieczone w ramach budżetu miasta. A jeśli chodzi o samą treść uchwały, radnym przysługuje miesięczne, zryczałtowane diety na zasadach ustalonych w uchwale ustala się następujące wysokości diet w procentowym stosunku do podstawy, o której mowa w art. 1 uchwały: przewodniczący Rady Miasta 100% podstawy, wiceprzewodnicząca Rady Miasta 95% podstawy, przewodniczący komisji stałych 95% podstawy, zastępcy przewodniczących komisji stałych 90% podstawy, radni niepełniący funkcji w Radzie Miasta 85% podstawy. Zanim jeszcze przedstawię opinię komisji, chciałabym poinformować Państwa, Radnych, iż Bydgoszcz obok Warszawy jest ostatnim miastem, które nie dokonało aktualizacji diet radnych. Szanowni Państwo, Komisja Samorządności i Bezpieczeństwa Publicznego wydała opinię pozytywną.”

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały.

Wynik głosowania:

W.41 27 głosów „za”, brak głosów „przeciw”, 1 głos „wstrzymujący”

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/53/2024

Ad. pkt 34

Apel Rady Miasta w sprawie portu w Emilianowie

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała, że treść Apelu została radnym przedstawiona.

Radny Wojciech Bielawa – *wystąpienie Klubowe* – powiedział cyt. „Szanowna Pani Przewodnicząca, Panie Prezydencie, Wysoka Rado. Ja pozwolę sobie może odczytać treść apelu, ponieważ ja nie wiem, czy on wybrzmiał, nie wiem, czy wszyscy Radni się z nim mieli okazję zapoznać, więc go odczytam.

Apel

*Rady Miasta Bydgoszczy
z dnia 19 czerwca 2024 roku*

Rada Miasta Bydgoszczy wyraża głębokie zaniepokojenie sytuacją spółki Terminal Intermodalny Bydgoszcz Emilianowo, która została powołana w czerwcu 2020 roku do utworzenia wielkiego centrum przeładunkowego w obrębie stacji kolejowej w Emilianowie.

Spółka Terminal Intermodalny Bydgoszcz-Emilianowo realizuje ważny interes publiczny. Powołano ją w celu przygotowania i realizacji budowy terminalu przeładunkowego o charakterze intermodalnym. Po uzyskaniu prawomocnej decyzji środowiskowej przygotowania do budowy weszły w kluczową fazę, dlatego ważne jest zapewnienie spółce warunków do dalszego funkcjonowania i zakończenia inwestycji.

Ta inwestycja warta blisko 150 mln zł nie tylko usprawni transport w całym województwie kujawsko-pomorskim i da wiele nowych miejsc pracy. Jest to też niezwykle potrzebna infrastruktura dla rozwoju polskich portów w Gdańsku i w Gdyni. W ostatnich latach spotkaliśmy się z wyzwaniami związanymi z potrzebą importu węgla, aby uniezależnić się od Rosji, czy też eksportu ukraińskiego zboża. Pokazało to jak istotne jest przyspieszenie inwestycji w infrastrukturę intermodalną, czego flagowym projektem w północnej Polsce byłby terminal Bydgoszcz-Emilianowo, który wykorzystuje nasze szczególne położenie na krzyżówce dróg lądowych, kolejowych i wodnych. Z analizy opracowanej w ramach unijnego projektu COMBINE wynika, że 1 zł zainwestowana w ten terminal przyniesie ponad 22 zł zwrotu.

Apelujemy do udziałowców spółki – KOWR, BPPT oraz PKP S.A. o podjęcie uchwały w sprawie dalszego funkcjonowania spółki, aby mogła dokończyć rozpoczęty proces inwestycyjny oraz jej proporcjonalne dokapitalizowanie.

Zwracamy się z prośbą do Ministra Rolnictwa, Ministra Infrastruktury, Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego o wsparcie tej ważnej dla bezpieczeństwa żywnościowego i gospodarki Polski inwestycji – budowy Terminalu Intermodalnego Bydgoszcz Emilianowo.

Przygotowaliśmy Apel Rady Miasta w takim kształcie myślę, że jest apel skupiony na merytoryce i na rozwiązaniu problemu. Nie chcemy przesądzać, z jakiego powodu spółka ma pewne problemy finansowe, o których jej prezes informuje opinię publiczną. Zwracamy się po prostu do udziałowców i ministrów właściwych do tej inwestycji po prostu o wsparcia i myślę, że tak napisany apel całkowicie merytoryczny jest do przyjęcia przez wszystkich, jak tu siedzimy przez wszystkich Radnych Rady Miasta, o co serdecznie apeluje do Państwa, żeby była właśnie w takiej formie go przyjmując. Dziękuję.”

Radny Jan Szopiński powiedział cyt. „Pani Przewodnicząca, Szanowne Panie, Szanowni Panowie. W roku 2018 wtedy, kiedy rozpoczynała się kampania w wyborach samorządowych, Prawo i Sprawiedliwość na terenie Województwa Kujawsko-Pomorskiego w swoim programie określiło budowa portu multimedialnego w Bydgoszczy jako punkt pierwszy.

W roku 2019 pozwolę sobie przytoczyć to, co zostało zawarte w komunikacie ze spotkania, które odbyło się w sprawie tego portu, że otóż było spotkanie i zostało zawarte porozumienie pomiędzy wojewodą, PKP, Zarządem portu w Gdyni, Spółką Park Technologiczny, Cargo itd. itd. W spotkaniu brał udział Minister Puda, Minister Schreiber i plan budowy terminala towarowego w Emilianowie zakłada, że terminal będzie oparty o platformę kolejowo - drogową w pobliżu węzła kolejowego 201, drogi ekspresowej S10 oraz portu lotniczego Bydgoszcz-Szwederowo. Minister Schreiber w 2019 nie krył radości, zawierane dzisiaj porozumienia. *To niezwykle radosny, szczęśliwy dzień, sukces ma wielu ojców, tylko porażka jest sierotą ale to porozumienie, które dzisiaj będzie zawierane, faktycznie jest sukcesem wielu osób, jest sprawą niezwykle istotną z punktu widzenia rozwoju naszego regionu, ten terminal może stać się kołem zamachowym dla całego naszego województwa. Dziękuję wszystkim, którzy byli w to zaangażowani, przypominam jest rok 2019, natomiast nie byłoby tego dzisiejszego spotkania, nie byłoby tego porozumienia, gdyby nie wkład wojewody Bogdanowicza, nie byłoby tego porozumienia, gdyby nie Minister Grzegorz Puda, który od pierwszych dni pełnienia tej funkcji zaangażował się w sprawie budowy portu intermodalnego.*

Ten dzisiejszy dzień ważny jest - mówi Minister Puda - bo za chwilę połączymy polskie morze z drugim morzem, co jest bardzo istotne z punktu widzenia Polski na mapie Europy. Ten cykl spotkań, wszystkie prace, które doprowadziły do tego, że dzisiaj podpisujemy porozumienie, jest sukcesem wielu osób. Terminal będzie jednym z najważniejszych punktów transportowych centrów logistycznych w całej Europie. Trzeba sobie zdać sprawę, że będzie to jedno z miejsc, które będzie łączyć morze Bałtyckie z Adriatykiem. Chcę podkreślić jeszcze raz, że nie byłoby tego spotkania, gdyby nie starania wielu osób, w tym Pana Ministra Schreibera. Wojewoda Bogdanowicz podkreślił korzyści, które wypływają z tej inwestycji. Podkreślił na tym spotkaniu w roku 2019 cytując, że: pracowaliśmy nad tym projektem trzy lata i bardzo ten projekt łączy wiele środowisk w to zaangażowanych. Chciałbym tu podziękować Panu Ministrowi Stommie, Pani Minister Zielińskiej, bo ten terminal przyczyni się do stworzenia nowego łańcucha logistycznego.

Panie i Panowie i co w tej sprawie się stało, co w tej sprawie się stało?

Otóż w roku 2022, czyli prawie trzy lata po tym święcie, które było świętem tak wielu osób została powołana spółka. Spółka, w której bynajmniej zgodnie z tym, co zapowiadaliście w roku 2020, że wejdzie do tego PKP Cargo, to jest spółka w następującym jakby elemencie własnościowym: KOWR - 88%, Park Technologiczny, nasz bydgoski - 11% i 1% - PKP Cargo. Przy czym zapowiedzi otóż były takie, że w 2000 wtedy, kiedy powoływano ten twór, że dziękowano w 2022 Panu Ministrowi Pudzie, Panu Schreiberowi za podpisanie i włączenie się w kwestię dotyczącą funkcjonowania tego portu i że kwestia własnościowa zostanie rozstrzygnięta tak, że w niedługim czasie udziały obejmie PKP Cargo, Bydgoski Park Przemysłowo - Technologiczny itd. itd. I co się ze sprawą stało? Czy Port Technologiczny, czy PKP Cargo objęło udziały? Jak powiadam 1%.

1% ma PKP Cargo. Co stało się w roku 2023? Otóż. Zdażyliście jeszcze ogłosić Panie i Panowie, że będzie specjalna ustawa, która umożliwi przekazanie gruntów pomiędzy spółkami PKP Cargo i pomiędzy Lasami Państwowymi. Dzisiaj Panie i Panowie, sytuacja jest taka, jest ta spółka, o której mówię, która miała kapitał wynoszący 2 000 000 zł i to wszystko, 2 000 000 zł z KOWR-u. I jest pytanie takie, bo dyskutujemy i daliśmy się wpuścić w Bydgoszczy w kwestię dotyczącą funkcjonowania tej spółki, natomiast Wy w roku 2023 nie zrobiliście nic, żeby udziały w tej spółce z jednej strony były z udziałami PKP Cargo bądź innego PKP. I mamy na dzień dzisiejszy tak, że jest spółka, która nie dysponuje żadnym gruntem. Jeżeli ta spółka, to o czym apelujecie zakończy swoją działalność i zostanie dokapitalizowana kwotą 400 000 zł, to mam pytanie, co zrobimy z dokumentami, które wyprodukuje ta spółka, z tymi pozwoleniami, kto będzie to budował? Na jakim terenie będzie to budowane?

Na żadnym, bo Wyście w roku 2023 z tymi gruntami nic nie zrobili, nic nie zrobiliście i na dzień dzisiejszy żeby dokumenty i żeby można było rozpocząć te inwestycje jest potrzeba zmiany gruntów pomiędzy Lasami Państwowymi, a PKP Cargo, bądź PKP S.A. i mamy z jednej strony spółkę, z drugiej strony dokumenty mamy w tej sprawie za chwilę i nie mamy gdzie Panie i Panowie budować. Ale mam dla Was inną, lepszą informację. Otóż w roku 2022 mniej więcej tak jak powoływano tę spółkę w Bydgoszczy została powołana spółka w Łodzi, dzięki wkładowi Województwa Łódzkiego z jednej strony samorządu i z drugiej strony życzliwości PKP Cargo. I stała się ta spółka powiedziałbym sztandarową spółką PKP. I tam dwa lata by starczyły, żeby oddać do użytku port multimodalny, który już funkcjonuje z większościowym udziałem PKP Cargo.

Byliście przy władzy, mieliście szansę i możliwość taką, aby spółka, o której tutaj mówimy, u nas w Bydgoszczy, była spółką, w której z jednej strony będzie ta inwestycja budowana przez PKP Cargo bądź przez inną instytucję. I dzisiaj mamy jak powiadam sytuację taką, że mówi się o funkcjonowaniu tej spółki, w której 88% ma KOWR. Natomiast nie mówi się nic, co my będziemy robili dalej, co zrobił w tej sprawie rząd do roku 2023? Powiem więcej, że na rok 2024 nie zaplanowaliście środków w tej sprawie, ani w KOWR, ani nie zaplanowaliście w PKP Cargo i w związku z powyższym, tłumacząc różnego typu zawilości, jak tylko można z lekka pozwoliłem sobie przedstawić w tej sprawie inne stanowisko, które jak rozumiem Pani Przewodnicząca, czy ja mam je?"

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Nie wiem czy starczy czasu, może Komisja Uchwał i Wniosków odczyta, bo pewnie wpłynęły dwie wersje, a została nam minuta, a szkoda, żeby cały apel.”

Radny Jan Szopiński powiedział cyt. „Bardzo uprzejmie proszę jedną najważniejszą sprawę, którą muszę powiedzieć. Otóż ponieważ różnego typu informacje, które przedostają się do opinii publicznej jak powiadam ja cytowałem dokumenty z roku 2018 i z roku 2019, a przeżywam tę historię tak, że część do mnie kieruje w którym jestem z miesiąc czasu w KOWR, jakby odpowiadał za całą tę inwestycję od roku 2018.

Informuję, że nie odpowiadam, że jestem tam przez jeden miesiąc. Natomiast chciałbym zadeklarować w imieniu kierownictwa instytucji, którą mam zaszczyt reprezentować, że my jesteśmy i mamy chęć i ochotę przeznaczenia udziałów, o których tutaj mówiłem, czyli 88% tej spółki, dowolnie, innej spółce, samorządu województwa bądź spółce PKP, PKP Cargo. Dziękuję bardzo, jeśli przekroczyłem.”

Radny Paweł Bokiej powiedział cyt. „Panie Radny, wydaje mi się, że Pan pomylił mównicę sejmową z mównicą Rady Miasta. Znaczy po pierwsze nie wiem, co znaczy wy, Pan ma osobiście do mnie jakieś uwagi, do moich Kolegów, tutaj siedzących po prawej, czy lewej stronie, czy do kogo?”

Jeśli Pan stosuje odpowiedzialność grupową i ma na myśli Prawo i Sprawiedliwość to informuję, że też nie bez powodu Klub nazwaliśmy Bydgoska Prawica, bo jest tu 4 radnych Prawo i Sprawiedliwości, 4 z 9. Moi Koledzy mogą czuć się dziwnie z takim zarzutem, który Pan kieruje, ale już do meritum.

Ja zawsze jestem zdziwiony Pana głosem, przede wszystkim dlatego, że ja zawsze miałem Pana przede wszystkim za polityka niezwykle pragmatycznego, takiego, który chce załatwić konkretną sprawę, a tego głosu zupełnie nie rozumiem. Dostał Pan na stół apel, który jest pozbawiony jakichkolwiek politycznych ocen. Jest taki, pod którym podpisać się może praktycznie każdy. Apel w niezwykle ważnej, potrzebnej sprawie, ważnej z punktu widzenia miasta i teraz ma Pan do wyboru w zasadzie trzy opcje albo go przyjmujemy w takim kształcie, w zgodzie całą Radą i będzie to miało swoje takie symboliczne nawet znaczenie, kiedy jednogłośnie przyjmujemy ten apel i bez jakiś sporów i to da jasny sygnał czego my jako Rada Miasta oczekujemy, albo my jako wnioskodawcy za chwilę po prostu ten apel wycofamy i ta dyskusja się skończy i zostaniemy z kwitkiem z niczym, chyba że Państwo przedstawić swój apel, ale od razu deklaruję to, co Pan przedstawił to nie jest Pana apel. Pan dodał do naszego apelu jedno zdanie, ja się nie zgadzam, by 99% mojego tekstu skopiowano i przedstawiony Panu, to jest nasza własności intelektualna. Proszę napisać swój apel od a do z i go przedstawić Wysokiej Radzie. Możemy się tutaj tak kłócić, przerzucać argumentami. Ja jednak wierzę w to, że Pan jest na tyle pragmatyczny, że zaapeluje do swoich Kolegów, Koleżanek Radnych i sam zmieni zdanie i uzna, że jednak większą wartością będzie nie robić tych bezsensownych wrzutek, które absolutnie nic nie wnoszą do meritum sprawy, tylko po prostu w jedności przyjąć ten apel, który będzie miał dużo większą moc, niż zrobicie to Państwo sami, ale to już zostawiam Wam pod ocenę, jak się zachowacie. Dziękuję.”

Radny Wojciech Bielawa powiedział cyt. „Pani Przewodnicząca. Panie Radny, ja też byłem zdziwiony tym, cały czas powtórzeniem wy, jak dzisiaj zauważył Prezydent jestem radnym debiutantem, nigdy nie miałem przyjemności być Posłem na Sejm, ani członkiem żadnej partii politycznej, więc to Pana powtarzanie jak mantrę, że my tutaj nie wiem, czy może inni radni, debiutanci Bydgoskiej Prawicy opowiadają za taki stan rzeczy jest nieuprawnione i bez sensu w tej rzeczowej dyskusji to chyba jest pierwsza sprawa.

Druga sprawa, tutaj był Pan łaskaw tam nam powiedzieć, że w projekcie budżetu Państwa nie ma na ten cel pieniędzy. Panie Radny, budżet państwa został uchwalony z tego, co wiem, chyba już przez nowy parlament. Jeśli się mylę, to poproszę o wyprowadzenie mnie z tego błędu, ale wydaje mi się, że mam rację. Dzisiaj byliśmy świadkiem, że budżet miasta był zmieniony, więc nic nie stoi na przeszkodzie, aby w tym zakresie budżet państwa zmienić.

Bardzo się cieszę Panie Radny Szopiński, że Pan tutaj, mamy tak wysoko postawioną osobę w KOWR- ze. Mam nadzieję, że Pańska sprawność i tutaj taka determinacja. Pan mówił o tym terminalu w Łodzi, że w dwa lata.

Panie Radny Szopiński, mam nadzieję, że Pan będzie równie dobry, co właśnie poprzednicy, którzy w 2 lata zbudowali Port w Łodzi i dzięki Panu za 2 lata w Bydgoszczy ten terminal intermodalny Bydgoszcz-Emilianowo powstanie. Kibicuję Panu i kibicuję tej inwestycji. Dziękuję bardzo.”

Radny Jan Szopiński powiedział cyt. „Po pierwsze, do Szanownego Pana Szymona nie Roga, przepraszam do Pana Pawła Bokieja. Od kiedy to projekty apeli Rady Miasta są wartością i własnością intelektualną radnych? Ja jestem głęboko zdziwiony, bo ja po prostu poprawiłem tylko Państwa projekt. Zapomniałem Państwu bardzo serdecznie podziękować za podjęcie tego tematu dzisiaj na sesji Rady Miasta. Na podjęcie tego tematu, bo z jednej strony wiemy, czym rządzi spółka, którą nazywamy KOWR, czym rządzi pozostały i na jakim etapie jest sprawa dotycząca tej inwestycji. I pozwoliłem sobie tylko w apelu Rady Miasta, to powiedziałbym rozszerzyć jaki jest stan na dzień dzisiejszy, raz jeszcze bardzo, bardzo serdecznie dziękuję Państwu Radnym.

Przepraszam za słowo, bo jeśli ono się wkradło Państwu Radnym za podjęcie tego tematu i jestem przekonany, że Pan Radny, wtedy kiedy zapozna się z treścią tych poprawek, które wniosłem do tego apelu, równie serdecznie podejdzie i zagłosuje za tym apelem. Dziękuję bardzo.”

Radny Paweł Bokiej powiedział cyt. „Panie Radny, gdyby Pan chciał załatwić naprawdę tą sprawę, to przyszedłby Pan na samym początku sesji, kiedy my ten apel wprowadzaliśmy. Ja pamiętam jeszcze, jak Pan był radnym jeszcze w tej poprzedniej kadencji i Pan też to doskonale pamięta, że był taki zwyczaj, że kiedy były jakieś apele, stanowiska i które budziły jakiegokolwiek wątpliwości, że nie będą przyjęte wspólnie przez Radę i że będą składane poprawki, to szefowie klubów się spotykali, uzgadniali albo i nie uzgodnili, ale przynajmniej wiedzieli, powoływali często zespoły po to, by ujednolicić stanowisko, nie zawsze to się kończyło sukcesem, ale było podjęte jakieś działanie.

Tutaj Pan z zaskoczenia po prostu dodaje zdania, które w zasadzie nic nie zmieniają, są dla Pana jakąś taką chyba satysfakcjonującą wrzutką, generalnie nie zmieniają za bardzo treści czegokolwiek, po prostu tak jakby Pan miał satysfakcję z tego powodu, że Pan zrobi taką polityczną wrzutkę i woli Pan poświęcić dobro całej sprawy.”

Radny Wojciech Bielawa powiedział cyt. „Powiem tak, tutaj zapoznaliśmy się z poprawkami, które Pan Radny Szopiński naniósł, też to było tak, nie wiem, czy to już jest w asystencji radnego, czy to po prostu dostali od Pana Szopińskiego wybrani radni, bo tak to wyglądało. Chciałem tylko powiedzieć, że jeśli tutaj jest zapis *że od 2020 roku nie zrobiono nic*, aby ten stan rzeczy zmienić nie wiem, ja mam informację, że 4 lipca 2023 roku wójt Gminy Nowa Wieś Wielka wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy terminalu i tak właśnie możemy się przerzucać tam danymi albo przyjąć ten apel, tak jak on został stworzony, jeśli nie, to faktycznie wycofujemy ten apel, bo nie ma sensu, żeby tam znalazły się po poprawkach stwierdzenia nieprawdziwe, a znając arytmetykę.”

Radny Paweł Bokiej - *wniosek formalny* – powiedział cyt. „Jeśli Pan Radny Szopiński z przekory musi dodać te swoje zdanie, to ja z przekory swój apel znaczy swój, apel Klubu Radnych Bydgoskiej Prawicy wycofuję, chyba że Pan Radny tutaj jednak uniesie się ponad te swoje ambicje i zmieni zdanie. Jeśli nie, to poproszę o przegłosowanie wniosku znaczy przegłosowanie, nie trzeba głosować, po prostu ja mogę jako wnioskodawca wycofać ten apel, to nie jest głosowane. Po prostu ten punkt znika z obrad. Dziękuję.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, nie wiem, czy znika zapytałabym tu Pana Mecenas o zdanie, ponieważ przyjęliśmy porządek obrad. Ja rozumiem Panie Radny, że zawsze tak było, ale dajmy Panu Mecenasowi się wypowiedzieć, bo przyjęliśmy porządek obrad i być może musimy przegłosować zmianę w porządku obrad. Proszę Panie Mecenasie.”

Radca Prawny Michał Góra powiedział cyt. „Szanowni Państwo, ja bym chciał zwrócić uwagę na to, że do apeli nie stosuje się w ogóle trybu podejmowania uchwał, czyli zasadniczo to jest taki, te apele powinny „się utrzc” mówiąc kolokwialnie, bo jest wyraźny taki przepis, ale moim zdaniem jednak wniosek Pana Radnego powinien zostać poddany pod głosowanie, bo bezwzględna większością wprowadziliśmy przecież ten apel do porządku obrad.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Panie Radny, ale Pan Mecenas jeszcze nie skończył, a Pan krzyczy i mu przerywa. Trochę kultury to po pierwsze, a po drugie podejmiemy za chwilę decyzję. Proszę bardzo Panie Mecenasie.”

Radca Prawny Michał Góra powiedział cyt. „W tej sytuacji, skoro istnieje taka kontrowersja proponowałbym skoro istnieje głos *za* i *przeciw*, zawsze wnioskowi formalnemu, żeby ci radni, którzy chcą utrzymać apel w innym brzmieniu niż zaproponowany pierwotnie, po prostu ujęli ten apel w takiej słowa, w jakiej on miałby być ostatecznie przyjęty, a głos Pana Radnego będzie głosowany za tym, żeby wycofać cały apel, to jest najprostsze rozwiązanie moim zdaniem w tej sytuacji, skoro nie stosuje się trybu podejmowania uchwał w tej sprawie.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Szanowni Państwo, ja przypomnę, że ta dyskusja jeszcze odbyła się bez przeczytania poprawek. Radna Siembida Katarzyna z wnioskiem formalnym.”

Radna Katarzyna Siembida – *wniosek formalny* – powiedziała cyt. „Ja mam pytanie do Pana Mecenas, na jakiej podstawie w takim razie musimy przegłosować wycofanie wniosków, skoro apel nie jest uchwałą i chciałabym znać podstawę.”

Radca Prawny Michał Góra powiedział cyt. „Szanowni Państwo. Sformułowanie statutowe jest takie, że do postanowień, deklaracji, oświadczeń, apeli i wniosków nie ma tryb zastosowania, tryb zgłaszania inicjatywy uchwałodawczej, podejmowania uchwał. To jest, o tyle nieszczęśliwe, że zostaje jakaś luka prawna, bo w takim razie jaki tryb?”

No, ale większością głosów apel musi przyjąć Rada, musi ten apel jakoś przyjąć, a z drugiej strony sam wniosek formalny, mamy określony tryb, w jaki sposób się wnioski formalny głosuje, jest głos *za* i *przeciw*. W tej sytuacji uważam, że najłatwiej byłoby te wnioski sformułować *za jakąś treścią apelu i przeciw, czyli o wycofanie tego apelu* lub *za wycofaniem*, jeżeli tak Pan Radny najpierw zgłosił taki wniosek, a *przeciw* np. żeby przyjąć apel o innej treści. Przecież nie można zabronić pozostałym radnym przyjęcia apelu o innej treści, niż.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Szanowni Państwo, odnoszę wrażenie, że wnioski formalne stają się dyskusją, a zatem proszę Radny Paweł Bokiej wniosek formalny.”

Radny Paweł Bokiej - *wniosek formalny* – powiedział cyt. „Nie znajduję podstawy, to zrobmy tak, jak to praktykowaliśmy zawsze, czyli zawsze wnioskodawca mógł wycofać ten wniosek. Pan zobaczy, że teraz dochodzimy do absurdu, ja zgłosiłem wniosek innej treści, my przyjęliśmy wniosek okej wprowadzenie, ale wniosku innej treści. Jeśli Radni chcą głosować inny wniosek to proszę bardzo, ja wycofuję ten, niech grupa radnych napisze swój wniosek, wprowadzi go do porządku obrad i go głosuje. Ta treść wypacza pierwotny sens apelu, który zgłaszałem.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „To nie ma charakteru wniosku formalnego Panie Radny. Ja rozumiem, Panie Radny, jesteśmy w trakcie dyskusji, Pana wniosek będzie za chwilę wycofany. Panie Radny, ale proszę nie krzyczeć, zakończył Pan już swoje wystąpienie.

Proszę o spokój, potrzebna przerwa?

Państwo Radni to nie jest tak, że jeśli coś zostało wprowadzone do porządku obrad to jest.”

Radny Paweł Bokiej powiedział cyt. „Arytmetyka sali jest atak, a nie inna (...)”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Panie Radny, Pan już zabrał głos. Proszę o opuszczenie mównicy i odebranie głosu Panu Radnemu. Szanowni Państwo ogłaszam 10 minut przerwy.”

Obrady V sesji Rady Miasta Bydgoszczy zostały wznowione o godz. 19⁴⁷.

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Szanowni Państwo, wracamy do realizacji porządku obrad. Mamy jeszcze dwa wnioski formalne, następnie przechodzimy do głosowania.”

Radny Jan Szopiński powiedział cyt. „Pani Przewodnicząca, w związku z wnioskami, które tutaj padały i głosami, że oto zmieniłem treść tego apelu Rady Miasta Bydgoszczy i przekazałem go jakimś swoim znajomym na tej sesji pragnę głęboko przeciwko temu zaprotestować. Zgodnie z regułami panującymi na sesji Rady Miasta, opracowałem te uwagi do apelu Rady Miasta i za pismem przekazałem wszystko, treść tej uchwały Komisji Uchwał i Wniosków. I Komisja Uchwał i Wniosków dając każdemu członkowi tej komisji.”

Radna Katarzyna Siembida – *wniosek formalny* - powiedziała cyt. „Że każdy co najmniej raz czytał regulamin § 14 pkt 3 wnioskodawca ma w każdym czasie prawo wycofania wniesionej uchwały i wniosku a maiore ad minus jeżeli można wycofać uchwałę, to tym bardziej można wycofać stanowisko w sprawie bądź apel.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Szanowni Państwo, Pan Radny Bokiej zgłosił wniosek formalny, wniosek formalny wymaga przegłosowania, a zatem głosujemy wniosek formalny Pana Radnego. Pan Radny złożył wniosek formalny.

Przechodzimy do głosowania. Wniosek formalny Radnego Pawła Bokieja.

Pan Radny wycofuje swój wniosek?

Pan złożył wniosek formalny.”

Radny Paweł Bokiej powiedział cyt. „Nie złożyłem wniosku formalnego tylko wycofałem stanowisko Klubu.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Znaczący jak już to nie stanowisko Klubu, nie apel Klubu Panie Radny, bo Pan na początku sesji nie wprowadził apelu jako treści, tylko punkt do porządku obrad o treści apel. Elementem wprowadzenia do porządku obrad nie jest treść, gdyż treść jest ustalona wtedy, kiedy dyskutujemy nad tym punktem.

Szanowni Państwo, wniosek. Pani Radna, proszę nie krzyczeć proszę się uspokoić, jeśli chce Pani zabrać głos podobnie jak Radny Paweł Bokiej.

Panie Radny ale nie, głosujemy jeśli Pan wycofał ten wniosek, jeśli Pan w trakcie głosowania mówi, że Pan. Panie Radny proszę nie krzyczeć. Panie Radny proszę nie krzyczeć i proszę o spokój. Wycofał Pan swój wniosek formalny. Panie Radny proszę o spokój.

Szanowni Państwo. W związku z faktem, że Pan Radny Bokiej wycofał wniosek formalny proszę o przerwanie głosowania. Pana Radnego proszę o spokój. Panie Radny, ale proszę się nie denerwować, skąd u Pana tyle negatywnych emocji? Popelniliście błąd no trudno.

Szanowni Państwo, w związku z. Szanowni Państwo, proszę o spokój, Szanowni Państwo, proszę o spokój, a właściwie nie Państwo, tylko Pana Radnego Bokieja proszę o to, żeby nie krzyczał, zachował odrobinę kultury.

Przechodzimy w takim razie do kolejnego punktu, a mianowicie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z radnym Rady Miasta Bydgoszczy.

Szanowni, Panie Radny, proszę o spokój, my jesteśmy już w innym punkcie.

To proszę złożyć wniosek formalny. Ma Pan guzik wniosku formalny, proszę wcisnąć, jeśli jest wniosek formalny i chce Pan coś wprowadzić do porządku obrad to proszę bardzo. Radny Jan Szopiński z wnioskiem formalnym.”

Radny Jan Szopiński – *wniosek formalny* - powiedział cyt. „Pani Przewodnicząca, ja nic nie chce wprowadzić do porządku obrad, ja uprzejmie proszę o przegłosowanie apelu Rady Miasta Bydgoszczy z poprawkami, które przedstawiłem.

I informuję, że wszyscy ci, którzy będą przeciwko temu apelowi, są przeciwko budowaniu portu intermodalnego.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Szanowni Państwo. Wnioskodawcą wprowadzenia apelu był Klub Bydgoskiej Prawicy.

W związku z tym, że Klub wycofał ten wniosek jeśli Państwo Radni chcą, aby ten apel został wprowadzony ponownie do porządku obrad trzeba go zgłosić.

Radny Mateusz Zwolak z wnioskiem formalnym proszę.”

Radny Mateusz Zwolak – *wniosek formalny* - powiedział cyt. „Tak, to jeżeli ten apel został wycofany, to ja bym chciał złożyć wniosek o ponowne złożenie apelu, którego treść już dzisiaj była przedstawiona, o rozszerzenie porządku obrad, właśnie o ten apel jeszcze raz dobrze.”

Wniosek:

- dot. poszerzenia porządku obrad o *Apel Rady Miasta w sprawie portu w Emilianowie*

Wynik głosowania:

W.42 16 głosów „za”.

Wniosek został przyjęty.

Ad. pkt 35

Apel Rady Miasta w sprawie portu w Emilianowie

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Apel został wprowadzony do porządku obrad. Szanowni Państwo, w takim razie 10 minut przerwy, czy bez? Dobrze, w takim razie proszę Komisję Uchwał i Wniosków o przedstawienie treści apelu.”

Radna Anna Mackiewicz powiedziała cyt. „Do Komisji Uchwał i Wniosków wpłynął wniosek.

Apel Rady Miasta Bydgoszczy
z dnia 19 czerwca 2024 r.

Rada Miasta Bydgoszczy wyraża głębokie zaniepokojenie sytuacją spółki Terminal Intermodalny Bydgoszcz Emilianowo, która została powołana w czerwcu 2020 roku do utworzenia centrum przeładunkowego w obrębie stacji kolejowej w Emilianowie.

Spółka Terminal Intermodalny Bydgoszcz-Emilianowo realizuje ważny interes publiczny. Powołano ją w celu przygotowania i realizacji budowy terminalu przeładunkowego o charakterze intermodalnym. Po uzyskaniu

prawomocnej decyzji środowiskowej przygotowania do budowy weszły w kluczową fazę, dlatego ważne jest zapewnienie spójne warunków do dalszego funkcjonowania i zakończenia inwestycji.

Ta inwestycja warta blisko 150 mln zł nie tylko usprawni transport w całym województwie kujawsko-pomorskim i da wiele nowych miejsc pracy. Jest to też niezwykle potrzebna infrastruktura dla rozwoju polskich portów w Gdańsku i w Gdyni. W ostatnich latach spotkaliśmy się z wyzwaniami związanymi z potrzebą importu węgla, aby uniezależnić się od Rosji. Pokazało to jak istotne jest przyspieszenie inwestycji w infrastrukturę intermodalną, czego projektem w północnej Polsce byłby terminal Bydgoszcz-Emilianowo, który wykorzystuje nasze szczególne położenie na krzyżowce dróg lądowych, kolejowych i wodnych. Z analizy opracowanej w ramach unijnego projektu COMBINE wynika, że 1 zł zainwestowane w ten terminal przyniesie ponad 22 zł zwrotu.

Apelujemy do udziałowców spółki – KOWR, BPPT oraz PKP S.A. o podjęcie uchwały w sprawie podjęcia wszelkich niezbędnych kroków mających na celu dokapitalizowanie spółki, w szczególności poprzez kredyty, pożyczki, dopłaty, podniesienie kapitału zakładowego, przyjęcie nowego Wspólnika do spółki, itp. oraz do podjęcia we wskazanym zakresie stosownych uchwał.

Projekty inwestycyjne mają szanse powodzenia, gdy ten sam podmiot ma prawo dysponowania gruntem oraz posiada niezbędną dokumentację. W przypadku Emilianowa dokumentację (w tym decyzję środowiskową) posiada spółka celowa, natomiast grunty należą do PKP S.A., PKP PLK i Lasów Państwowych. Od 2022 roku nie zrobiono nic, aby zmienić ten stan rzeczy. Z tego powodu będzie bardzo trudno starać się o fundusze unijne. PKP S.A. miało przejąć większość udziałów wnosząc aport w postaci terenów. Przez zaniedbania w ciągu ostatnich lat nie udało się dokonać tych przekształceń.

W projekcie budżetu państwa na 2024 rok poprzedni rząd nie przewidział środków na realizację tej inwestycji, stąd też zwracamy się z prośbą do Ministra Rolnictwa, Ministra Infrastruktury, Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego o wsparcie tej ważnej dla gospodarki Polski inwestycji – budowy Terminalu Intermodalnego Bydgoszcz Emilianowo.

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Szanowni Państwo, proszę o wyzerowanie tablicy i zgłoszenie się listy chętnych do zabrania głosu. Zaraz Szanowni Państwo system zostanie zresetowany i wówczas będziecie mogli Państwo zabrać głos, zamykam listę mówców. Radna Katarzyna Siembida proszę.”

Radna Katarzyna Siembida – *wystąpienie Klubowe* – powiedziała cyt. „Pani Radna Mackiewicz, a Pani jest nie wstyd naruszać czyjeś prawa autorskie akurat apel nie jest dokumentem urzędowym, stanowi naruszenie praw autorskich, nie jest to uchwała. Po prostu tak normalnie, czy Pani jest nie wstyd, czy Pani nie jest w stanie nic innego wymyśleć nawet jak już Pani z pominięciem wszelkich procedur wprowadza, czyjaś własność intelektualną?”

Radny Wojciech Bielawa powiedział cyt. „Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowny Panie Prezydencie, Szanowni Państwo Radni. Jestem autorem. To ja jestem autorem tego apelu, nie Pan Radny Szopiński, jak zwykł przed chwilą tam, powiedzieć, Pan tylko naniósł poprawki, które pozwoliły nam tutaj rozpętać polityczną burzę. Przygotowałem ten apel w trosce o Bydgoszcz, o bydgoską gospodarkę i z myślą o tych miejscach pracy i inwestycji, za którą Pan będzie odpowiadał, Panie Radny między innymi. Przygotowałem to w takiej formie. Jeśli Pan po miesiącu pracy już ma przekonanie i pełną wiedzę, gdzie dokonano zaniedbań, kto jest winny, proszę sobie taki apel przygotować. Mógł Pan dzisiaj rano np. mógł Pan poświęcić, tak jak ja, wczorajszy wieczór i noc, żeby przygotować taki apel i go dzisiaj wnieść, ale Pan tego nie zrobił. Zrobiłem to ja i przygotowałem go w takiej formie, żeby każdy radny, jak tutaj siedzi, bez względu na poglądy polityczne, waszą przynależność partyjną itd. mógł go przegłosować. W zamian za to nad sprawami chyba ważnymi dla miasta, bo mimo wszystko z tej dyskusji okazuje się, że wszystkim nam na tej inwestycji tam zależy. Mamy takie obrazki, jakie mamy, myślę, że nie w takiej atmosferze powinniśmy nad tak ważnymi sprawami pracować. I powiem szczerze tak, jestem radnym debiutantem i nie będę się godził na taki sposób procedowania w tej sali, bo tak jak już powiedziała tutaj koleżanka, naprawdę, podpisywanie się pod czymś, co nie jest własnym autorstwem, po prostu jest bardzo słabe, to jest naprawdę bardzo słabe i nie przystoi Radnemu Miasta Bydgoszczy. To jest moja opinia i jej nie będę zmieniał. I ponawiam apel o przyjęcie go w takiej formie, jakiej go napisałem. Dziękuję bardzo.”

Radny Jakub Mikołajczak powiedział cyt. „Dziękuję bardzo, jeżeli Państwu tak bardzo zależy, to oczywiście przecież możemy dodać na tyle, na końcu apelu *apel inspirowany tekstem Pana Wojciecha Bielawy* i wtedy dotyczący prawa cytatu oraz dotyczące poszanowania prawa autorskiego, nie będzie żadnego naruszenia. Tak się składa, że trochę się znam na prawie autorskim, nie jestem adwokatem, ale wystarczy to do prawa cytowania. Absolutni.”

Radny Mateusz Zwolak powiedział cyt. „Ja tylko do Pana Radnego, bardzo mi przykro, że Pan poświęcił wczoraj dzień i noc. Ale nie, ale mi jest przykro. Naprawdę mi jest przykro, że Pan poświęcił tyle czasu, wczoraj włożył ten apel, a Pana Kolega zdjął ten punkt z porządku obrad i nie mogliśmy go obradować, dlatego chcielibyśmy, żeby ta praca nie poszła na marne i teraz złożylimy swój punkt, żebyśmy go przyjęli i żeby po prostu iść do przodu i mam nadzieję, że Pan, jak i Pana Koledzy i Koleżanki, mimo wszystko zagłosują za tym, bo to jest bardzo ważna rzecz. Ale nieważne kogo to jest, bądźmy poza podziałami. Zagłosujmy, idźmy do przodu, Panie Radny, naprawdę bardzo Was proszę. Tam w Waszym Klubie jest tylko 4 radnych z Prawa i Sprawiedliwości, wszyscy poza jesteście poza polityką, także zagłosujcie za tym, żebyśmy rzeczywiście mogli działać i żebyśmy mogli, tak jak tutaj Pan Przewodniczący Szopiński powiedział zrobić coś, żeby naprawdę iść w tym kierunku. A żeby to powstało, a nie tak, jak przez ostatnie lata, żeby było zrobione tak naprawdę mniej niż zero. Także bardzo Was proszę o poparcie tego apelu.”

Radny Janusz Czwojda powiedział cyt. „Skoro nam wszystkim zależy, a to stwierdził tutaj Kolega Radny. I myślę, że my też, to może siądźmy gdzieś tam spotkajmy się, a nie że my wycofujemy, my wprowadzamy jakieś tam zmiany, nie możemy ponegocjować troszeczkę, żeby to tak było strawne dla wszystkich? Tak mi się wydaje, że chcemy załatwić ważną rzecz dla Bydgoszczy, właściwie między innymi dla Bydgoszczy, oczywiście. W związku z naszego województwa, okolic tutaj, bo to naprawdę i myślę Polski, bo to jest bardzo ważna inwestycja. W związku z powyższym, czemu będziemy się tutaj ambicjami jakimiś kierując nie mogli, coś tutaj dołożymy, coś tutaj może zdejmujemy, nie wiem, tak mi się wydaje, żebyśmy jednak. Bo ja nie czuję tego aż tak mocno, ale fachowcy niech się dogadają, po prostu tak mi się wydaje, że byłoby to dobrym rozwiązaniem. Dziękuję.”

Radna Grażyna Szabelska powiedziała cyt. „Tutaj jeszcze taki aspekt warto dodać, że poza prawem autorskim, poza arytmetyką sali, która oczywiście jest dla wszystkich jasna, są jeszcze te dobre praktyki, o których tu przed chwilą też wspominał Pan Radny, więc proponuję również usiądźmy, niech autor, autorzy i autor poprawki proponowanej poprawki usiądą wspólnie do stołu. Niech tak jak właśnie zazwyczaj bywało, bo pamiętam w zeszłej kadencji, że powstawał zespół, który uzgadniał proponowane poprawki i ten zespół potem odpowiadał za ostateczny kształt apelu, który przyjmowaliśmy, więc może, jeszcze nie jest za późno i zweryfikujemy. Przed mieszkańcami nie możemy, ośmieszać Rady Miasta, bo to zaczyna wyglądać na jakiś taki cyrk w ważnej sprawie przecież. Wszystkim zależy na tym porcie. To jest sprawa oczywista, więc wyjdźmy z tej sali, nie pokłóceni o to, tylko jednak postarajmy się osiągnąć jakiś konsensus.

To, co ma na miejscu, w tym to, co się teraz dzieje, to jest jakieś siłowe, jakaś metoda siłowa, gdzie autorzy, który stworzyli określoną treść, za chwilę dowiedzą się, że przyjęto zostało coś, co jest niezgodne z ich pierwotną intencją, co nie jest w porządku, więc proponuję i apeluję stworzymy, stworzę kolejny apel o rzeczywiście tą dobrą praktykę, usiądźmy wspólnie przy stole i skonstruujmy jeden, wspólny apel i o to również apeluję do Pana Radnego Szopińskiego, by jednak zrobił krok w tył, żeby ta poprawka w jakimś nie wiem, jakimś jednozdaniowym zaakcentowaniem tych trudności, które miały miejsce, była jednak zaakceptowana przez autora całego apelu. Dziękuję.”

Radny Paweł Bokiej powiedział cyt. „Już mówiłem o tym wielokrotnie, że nigdy nie jestem dumny kiedy trzeba się uciekać do takich niestandardowych działań, to zawsze źle świadczy o człowieku. Natomiast Państwo doprowadzacie do tego, że nerwy niekiedy puszczają. To początek kadencji zwiastował to, że może być jednak lepiej, może być kulturalnie na tej sali, ale jak widać, znaczy ja nie mogę ciągle pojąć przyznam, tak z ludzkiego punktu widzenia, już pomijając tutaj te nasze jakieś spory polityczne jakieś, czy ja nie mogę pojąć tego, że można być tak zacietrzewionym, że wrócę do tego, co już powiedziałem, że dlatego jednego zdania bo ja nie widzę tutaj pola, żebyśmy rozmawiali o jakimś tam, o znalezieniu już wspólnego środka, bo ten środek jest, ten nasz apel właśnie jest wypruty z takich emocji, on właśnie jest pod wszystkich i Pan Radny Szopiński dla tego jednego zdania żeby obarczyć rząd, który już nie rządzi, żeby taki swój stempel dać na tym, że to znalazł jakiegoś tam winnego. Znaczący nie patrzy w przyszłość, żeby rozwiązać ten problem, tylko najbardziej mu zależy, żeby znaleźć winnego i to jest ważniejsze, niż wspólne stanowisko całej Rady. To jest naprawdę dla mnie niebywałe, to mi się nie mieści w głowie. Ja już to mówiłem wielokrotnie. Zobaczcie Państwo, takie stanowiska, takie apele mają sens tylko wtedy, tylko wtedy mają jakąś moc, kiedy jesteśmy zgodni. Takie po kłótniach wielogodzinnych i po niezgodnym głosowaniu, to znaczący, jak to trafi do tego organu, gdzie tam ma trafić, a oni sobie tam zobaczą, w jakich to warunkach, to sami intuicyjnie wiedzą, że to, nie ma żadnej mocy, to nie jest stanowisko całej Rady. To jest jakieś zaspokojenie interesu jednego człowieka, czy jakieś jednej grupy politycznej, to jest zupełnie niepotrzebne. Jeśli realnie chcemy załatwić tę sprawę, to zrobimy to wspólnie. Naprawdę nie rozumiem Pana Radnego, którego naprawdę uważałem dotąd za bardzo pragmatycznego człowieka i nadal tak chciałbym uważać. Nie wiem, co w Niego dzisiaj wstąpiło, że w taki sposób się zachowuje przy tym stanowisku w sprawie, w której ma na pewno dużą wiedzę. Ale mówię, poświęciłby te swoje osobiste ambicje dla dobra wspólnego. Dziękuję.”

Radny Jakub Mikołajczak powiedział cyt. „Pani Przewodnicząca. Ja nie rozumiem, dlaczego Radni Bydgoskiej Prawicy. Prawicy, która powinna cenić sobie prawdę, mają problem ze zdaniem, w którym jest sama prawda w tym zdaniu, które zaproponował Pan Radny Szopiński, nie ma ani słowa kłamstwa, nieprawidłowości, nadużycia. Jest tylko stwierdzenie faktu, faktów, które zostały tu przytoczone, więc jeżeli naprawdę chcecie działać na rzecz Bydgoszczy, to nie bójcie się prawdy. Prawda nie wyzwoli, szkoda, to nie wiem, to wtedy może kłamstwo Panią wyzwoli, nie bójcie się prawdy. Walczmy dla Bydgoszczy razem, bo to jest wspólny cel, a nie dlatego, że jak ktoś mówi prawdę, która jest Wam niewygodna, to Wy jesteście nagle przeciw, awanturujecie się, rzucaacie telefonami i wchodzić na mównicę.”

Radna Anna Mackiewicz - *wniosek formalny* – powiedziała cyt. „Chciałabym formalnie zwrócić się do Koleżanki Radnej przepraszam, ale jeszcze nie znam nazwisk, która występowała jako pierwsza, pytając się, czy się moja, czego się nie wstydzę.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Pani Radna nie ma charakteru wniosku.”

Radna Anna Mackiewicz - *wniosek formalny* – powiedziała cyt. „A chciałam poinformować, że Komisja Uchwał i Wniosków czyta to, co do niej wpłynęło, więc proponuję poznać statut miasta, poznać zwyczaje i to, co robi Komisja Uchwał i Wniosków. W związku z tym liczę, że Pani mnie przeprosi. Dziękuję.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Dziękuję bardzo. Pani Radna, Pani może po prostu zabrać głos w dyskusji, bo domyślałam się, że Pani głos nie ma charakteru wniosku formalnego, ale jeśli uważa Pani, że tak, to proszę bardzo.”

Radna Katarzyna Siembida – *wniosek formalny* – powiedziała cyt. „Tak, już, nie no myślałam, że Pani Radna Mackiewicz wniesie coś merytorycznie bądź właśnie wniosek formalny i się przygotowałam, jednakże, niestety nie wyszło także.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „To w takiej sytuacji proszę zabierać głos w dyskusji, a nie zgłaszać wniosek formalny. Radny Paweł Bokiej proszę.”

Radny Paweł Bokiej powiedział cyt. „Panie Przewodniczący, Pan nie rozróżnia faktów od ocen i opinii. Tam w tym zdaniu, które dodał Pan Radny Szopiński, nie ma żadnego faktu, to jest jego ocena, że poprzedni rząd tam nie dopilnował, zaniedbał itd. itd. Fakt, według Pana to fakt, według mnie to jest ocena, to nie ma twardych liczb, tam nie ma, Pan nie ma pewności, że miał dać tyle, a nie dał tyle itd. itd. To jest stwierdzenie, to jest ocena, po prostu to jest ocena Pana Radnego Szopińskiego. A my nie wiemy, jak było naprawdę, dlatego nie oceniamy, po prostu przyjmijmy wniosek z dobrą nadzieją na przyszłość. A nie patrzmy, nie starajmy się oceniać, jak było w przeszłości, bo tego po prostu nie wiemy. Dziękuję.”

Pod głosowanie poddany został Apel Rady Miasta Bydgoszczy w sprawie portu w Emilianowie

Wynik głosowania:

W.43 16 głosów „za”, brak głosów „przeciw”, 1 głos „wstrzymujący”

Apel został przyjęty.

Ad. pkt 36

Projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z radnym Rady Miasta Bydgoszczy (punkt wprowadzony do porządku obrad podczas obrad sesji RM Bydgoszcz

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Szanowni Państwo. W Internetowym Asystencie Radnego znajduje się korespondencja od Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu dotycząca właśnie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z Panem Radnym Michałem Krzemkowskim.

Szanowni Państwo, to Rada Miasta, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym wyraża zgodę na rozwiązanie stosunku pracy. Pełne uzasadnienie znajduje się w Internetowym Asystencie Radnego.

Komisja Samorządności i Bezpieczeństwa Publicznego Rady Miasta Bydgoszczy wydała opinię pozytywną. Zamykam listę mówców.

Radna Katarzyna Siembida, proszę.”

Radna Katarzyna Siembida powiedziała cyt. „Szanowni Państwo Radni, Wysoka Rado. Tyle dzisiaj było postulatów o tym, żeby nie politykować, a nawet nie uprawiać politykierstwa. No i cóż, mamy na koniec to, co powiem to trochę jak tłumaczenie mało śmiesznego żartu. Ale wszyscy dobrze wiemy, że ewentualna decyzja Dyrektora jest decyzją czysto polityczną i żadne zapewnienia, czy podnoszone głosy radnych na Komisji że, ale proszę mi nie przerywać, bo ja coś mówię teraz, więc Szanowni Państwo, wiem, że jest późno. Idąc dalej, bo marnujecie naprawdę mój czas, nie lubię mówić, jak ktoś mi przerywa. Pismo doręczone 31 maja i moje pytanie jest, dlaczego w poniedziałek, kiedy była Komisja Samorządności tego nie dyskutowaliśmy, tylko wciśnięto nam to między sesją, na przerwie, gdzie jest tyle punktów do omówienia, już których było to po pierwsze.

Po drugie, pismo przedstawia zupełnie inny stan faktyczny niż jest teraz, tutaj radny Krzemkowski pewnie zabierze zaraz głos, ale to pismo jest nieaktualne wobec tego, że w uzasadnieniu jest podane iż Radny Krzemkowski nie pracuje jednak z tego, co ustaliliśmy, tutaj pracuje. Są przesłanki nieprawdziwe, podane w tym piśmie, więc co najmniej wnoszę o to, żeby zająć się sprawą na kolejnej sesji, czyli tak jak mówią przepisy w terminie niezwłocznym, przepisy, orzecznictwo w terminie niezwłocznym lub po prostu zagłosować *przeciw*.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Szanowni Państwo, już mówię, dlaczego do Państwa to nie wpłynęło, ze względu na to, iż domyślałam się, że to jest sytuacja mało komfortowa. Rozmawialiśmy o tym najpierw na spotkaniu szefów klubów, tak aby była możliwość omówienia z Panem Radnym Krzemkowskim tej sprawy. Informację od Pana Radnego Bokiej adostałam bodajże w poniedziałek, czy we wtorek po południu. W każdym razie, ze względu, tak jak wspomniałam, na delikatność sytuacji, pomyśleliśmy, że najpierw uda się jakoś rozwiązać tę sprawę i być może Pan Radny Krzemkowski dojdzie do porozumienia z Panem Dyrektorem. Jeśli sytuacja jakoś diametralnie by się zmieniła, to myślę, że Pan Dyrektor również by się do nas zwrócił przed sesją, czy po prostu wystosował pismo zmieniające stanowisko. Przypomnę, że jest to wyrażenie zgody na rozwiązanie stosunku pracy, a nie rozwiązanie stosunku pracy, co myślę, że jest dość istotne. Jeśli chodzi o to, iż jest to decyzja polityczna. Ja nie chciałam odczytywać tego pisma, ale na fragment muszę sobie pozwolić, ponieważ z korespondencji wynika, iż *Pan Radny przebywał na urlopie bezpłatnym 44 miesiące, świadcząc wcześniej prace przez 4 miesiące*, a zatem właściwie trudno się dziwić pracodawcy, że budzi to jakieś jego obawy i wątpliwości, a ponadto blokowało etat. Radny Michał Krzemkowski, proszę.”

Radny Michał Krzemkowski powiedział cyt. „Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowni Radni, drugi raz już się znajduje w takiej sytuacji w tym roku i pierwszy raz to ja to doskonale rozumiem, byłem dyrektorem, przyszła nowa władza, zmienia kierownictwa instytucji i w związku z tym moje zwolnienie z pracy było, jak gdyby wpisane w pewną logikę polityczną. Natomiast teraz, w tym wypadku ja mam paść ofiarą pewnej reorganizacji, jako szeregowy pracownik instytucji, w której mam mimo tych, mimo tego czteromiesięcznego okresu pracy jednak spory dorobek, bo ponad 150 różnych aktów prawnych przygotowałem i byłem oceniany jako pracownik wydajny.

Gdyby tak nie było, to Dyrektor Lasów Państwowych nie przywróciłbym mnie z urlopu bezpłatnego przed terminem jego upłynięcia. A przypomnę, że, zrobił to w zeszłym tygodniu i zostałem normalnie zaangażowany w pracę, w obowiązki służbowe, zostałem przebadany, dostałem dostęp do komputera, dostałem wszelkie hasła, zostałem wyposażony we wszelkie narzędzia do sprawowania swoich obowiązków służbowych. Zakres obowiązków otrzymałem i w związku z tym zastanawiam się, o co tu w tym wszystkim chodzi?

Skoro nawet w piśmie, które tutaj zostało do Rady Miasta skierowane jest jednak nieścisłość. Jest pewien stan sprzeczny, jest pewna informacja styczna ze stanem faktycznym, bo jest napisane, że *Pan Michał Krzemkowski nie jest obecnie zaangażowany w wykonywanie obowiązków służbowych na rzecz Regionalnej Dyrekcji*. Tymczasem już od tygodnia jestem zaangażowany, więc Państwu, Wysoka Rada podejmuje decyzję w oparciu o pismo, które w pewnym zakresie jest jednak już nieaktualne, bo ja zostałem przywrócony do pracy.

Jeżeli Państwo podejmiecie taką decyzję, żeby wyrazić zgodę, to tracę kolejną pracę, tracę jako szeregowy pracownik. Wobec sytuacji pewnej jednak nie do końca precyzyjnie określonej i nieaktualnie już na ten moment i tyle mam do powiedzenia. Jest dla mnie sytuacja co najmniej dziwaczna i dwuznaczna.”

Radny Paweł Bokiej powiedział cyt. „W dużej mierze moi przedmówcy wyczerpali temat, ja tylko już chciałem faktycznie potwierdzić fakt spotkania z Panią Przewodniczącą i może jeśli chodzi o kwestie formalne, tak te daty itd. to faktycznie do takiego spotkania doszło. Faktycznie zobowiązałem się przekazać tę informację mojemu Koledze Radnemu i dać odpowiedź do Pani Przewodniczącej, co też uczyniłem. Natomiast wicie Państwo, tutaj już w zasadzie Pan Radny Krzemkowski powiedział wszystko o tym, że ten stan się zmienił i pewnie niezręcznie jest Mu apelować do Państwa, w jakimś sensie prosić o tutaj głosowanie w swojej sprawie. Ja apeluję po prostu o odrobinę takiego zdroworozsądkowego podejścia. Jednak ta ochrona radnych miała na celu między innymi właśnie takie sytuacje, nie jest to stanowisko kierownicze, tylko zwykłe, szeregowie. Byłby to jakiś precedens, mimo wszystko chyba w historii naszej Rady Miasta albo sobie nie przypominam, a nie wiem, czy, czy w ogóle kiedy, jeśli w ogóle było takie głosowanie, czy kiedyś skończyło się taką decyzją, dającą zgodę na zwolnienie także, można tutaj apelować tylko do Państwa, jakiegoś takiego poczucia pewnej przyzwoitości, koleżeństwa, takiego zdroworozsądkowego podejścia. Dziękuję.”

Radna Grażyna Szabelska powiedziała cyt. „Przyłączam się do tych głosów wspierających Radnego Michała Krzemkowskiego. Szanowni Państwo Radni. Jesteśmy wspólnotą radnych, która różni się, czasami burzliwie dyskutuje, ale poza tymi aspektami jednak co do zasady jesteśmy wspólnotą radnych i to słowo „wspólnota”, podkreślam nie bez znaczenia i tej wspólnotowości proszę dać, proszę dać się wypowiedzieć i tej wspólnotowości, jakkolwiek ją rozumiemy. Każdy może trochę po swojemu, ale starajmy się jednak chociaż zachować jakieś jej, nie wiem, zręby, jakieś szczątki. Nie pozwólmy takim sytuacjom, tak zupełnie tej wspólnoty się rozwalić, bo to też nie jest, znaczy to jest przeciwne jakiemuś społecznemu kapitałowi, który mimo wszystko jakoś staramy się mozolnie budować. Praca zawodowa jest dla każdego, dla każdego człowieka i dla każdego radnego ważnym aspektem jego życia tak po prostu po ludzku, więc głosowanie jednych radnych nad tym, nad zwolnieniem innego, jednego z nas, jednego z nas z pracy, jest dalece niekomfortowe. I jeszcze ostatnie zdanie.

Moim zdaniem nie mamy jako radni moralnej, moralnej legitymacji, by oceniać pracę radnego i zasadność zwolnienia go z pracy. Nie mamy do tego po prostu moralnego prawa i dlatego apeluję, żebyśmy głosowali *przeciw*. Przeciw zwolnieniu Michała Krzemkowskiego z pracy.”

Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska powiedziała cyt. „Szanowni Państwo, my nie głosujemy za zwolnieniem Radnego Krzemkowskiego z pracy, żeby była jasność. W związku z tym już nie ma więcej pytań. Przechodzimy do głosowania.”

Pod głosowanie poddany został powyższy projekt uchwały.

Wynik głosowania:

W.44 16 głosów „za”, 10 głosów „przeciw”, brak głosów „wstrzymujących”

Uchwała została podjęta i oznaczona

V/54/2024

Ad. pkt 37

Sprawozdanie Przewodniczącej Rady Miasta i Prezydenta Miasta z działalności w okresie międzysesyjnym

Brak uwag.

Ad. pkt 38

Komunikaty

Brak.

Wobec wyczerpania porządku obrad Przewodnicząca Rady Miasta Monika Matowska zamknęła V sesję RM.

Przewodnicząca Rady Miasta

Monika Matowska

Protokół sporządzony na podstawie zapisu w formie cyfrowej.

Protokolant:

Eliza Barańska

Protokolant:

Agnieszka Stróżyńska

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
1	4. Powołanie Komisji Uchwał i Wniosków.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 09:05	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		28		Głosy przeciw	
		0		Głosy wstrzymujące się	
		0		Głosy nieoddane	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	ZA
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
2	5. Powołanie Komisji Skrutacyjnej.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 09:06	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		28		Głosy przeciw	
		0		Głosy wstrzymujące się	
		0		Głosy nieoddane	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	ZA
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
3	6. Głosowanie nr 1				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 09:13	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		28		Głosy przeciw	
		0		Głosy wstrzymujące się	
		0		Głosy nieoddane	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	ZA
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
4	6. Głosowanie nr 2				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 09:14	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		11			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		17			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		0			
				Głosy nieoddane	
		0			
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	PRZECIW
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	PRZECIW
3.	Czerska-Thomas Joanna	PRZECIW	17.	Nowicka Izabela	PRZECIW
4.	Czwojda Janusz	PRZECIW	18.	Róg Szymon	ZA
5.	Drozd Kazimierz	PRZECIW	19.	Rusielewicz Elżbieta	PRZECIW
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	PRZECIW	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	PRZECIW	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	PRZECIW	24.	Świątkowski Maciej	PRZECIW
11.	Jeleniewski Marek	PRZECIW	25.	Tylicki Zdzisław	PRZECIW
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	PRZECIW	27.	Zagłoba-Zygler Lech	PRZECIW
14.	Mackiewicz Anna	PRZECIW	28.	Zwolak Mateusz	PRZECIW

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
5	6. Głosowanie nr 3				
Typ głosowania		jawne	Data głosowania: 19.06.2024 09:14		
Liczba uprawnionych					
		28	Głosy za		27
Liczba obecnych					
		28	Głosy przeciw		0
Liczba nieobecnych					
		0	Głosy wstrzymujące się		1
			Głosy nieoddane		0
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	ZA
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	WSTRZYMUJĘ SIĘ
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
6	6. Głosowanie nr 4				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 09:15	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		28		Głosy przeciw	
		0		Głosy wstrzymujące się	
		0		Głosy nieoddane	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	ZA
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
7	6. Uchwalenie porządku obrad.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 09:15	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		26			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		0			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		2			
				Głosy nieoddane	
		0			
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	WSTRZYMUJĘ SIĘ	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	ZA
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	WSTRZYMUJĘ SIĘ
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
8	7. Przyjęcie protokołów: Nr III z sesji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 13 maja 2024 r., Nr IV z sesji Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 22 maja 2024 r.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 09:16	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		28		Głosy przeciw	
		0		Głosy wstrzymujące się	
				Głosy nieoddane	
				0	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	WSTRZYMUJĘ SIĘ	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	WSTRZYMUJĘ SIĘ
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	WSTRZYMUJĘ SIĘ	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	WSTRZYMUJĘ SIĘ
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
9	9. Projekt uchwały w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Bydgoszczy wotum zaufania.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 13:48	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		17			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		9			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		2			
				Głosy nieoddane	
		0			
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	PRZECIW	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	PRZECIW	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	PRZECIW
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	WSTRZYMUJĘ SIĘ	20.	Sieg Paweł	PRZECIW
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	PRZECIW
8.	Ginther Radosław	WSTRZYMUJĘ SIĘ	22.	Szabelska Grażyna	PRZECIW
9.	Gralik Jędrzej	PRZECIW	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	PRZECIW	26.	Walczak Piotr	PRZECIW
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
10	10. Projekt uchwały w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenie sprawozdania finansowego Miasta Bydgoszczy wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2023 rok.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 15:28	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		18			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		9			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		1			
				Głosy nieoddane	
		0			
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	PRZECIWIW	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	PRZECIWIW	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	PRZECIWIW
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	WSTRZYMUJĘ SIĘ	20.	Sieg Paweł	PRZECIWIW
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	PRZECIWIW
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	PRZECIWIW
9.	Gralik Jędrzej	PRZECIWIW	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	PRZECIWIW	26.	Walczak Piotr	PRZECIWIW
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
11	11. Projekt uchwały w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Bydgoszczy absolutorium z tytułu wykonania budżetu Miasta Bydgoszczy za rok 2023.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 15:29	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		18			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		9			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		1			
				Głosy nieoddane	
		0			
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	PRZECIWIW	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	PRZECIWIW	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	PRZECIWIW
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	WSTRZYMUJĘ SIĘ	20.	Sieg Paweł	PRZECIWIW
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	PRZECIWIW
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	PRZECIWIW
9.	Gralik Jędrzej	PRZECIWIW	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	PRZECIWIW	26.	Walczak Piotr	PRZECIWIW
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
12	11. Głosowanie 1				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 15:29	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		22			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		1			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		1			
				Głosy nieoddane	
		4			
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	NIEODDANY	18.	Róg Szymon	WSTRZYMUJĘ SIĘ
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	NIEODDANY	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	NIEODDANY	26.	Walczak Piotr	PRZECIW
13.	Kufel Robert	NIEODDANY	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
13	12. Głosowanie 1				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 16:13	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		18			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		10			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		0			
Głosy nieoddane					
		0			
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	PRZECIW	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	PRZECIW	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	PRZECIW
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	PRZECIW	20.	Sieg Paweł	PRZECIW
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	PRZECIW
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	PRZECIW
9.	Gralik Jędrzej	PRZECIW	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	PRZECIW	26.	Walczak Piotr	PRZECIW
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
14	13. Projekt uchwały o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Glinki - Cmentarna” w Bydgoszczy.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 16:39	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		28		Głosy przeciw	
		0		Głosy wstrzymujące się	
				Głosy nieoddane	
				4	
				4	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	NIEODDANY	16.	Mikołajczak Jakub	NIEODDANY
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	NIEODDANY
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	WSTRZYMUJĘ SIĘ
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	WSTRZYMUJĘ SIĘ
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	WSTRZYMUJĘ SIĘ	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	WSTRZYMUJĘ SIĘ
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	NIEODDANY

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
15	14. Projekt uchwały zmieniający „uchwałę w sprawie ustalenia opłat za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym w Bydgoszczy”, w zakresie rozszerzenia biletu uczniowskiego i biletu malucha na obszar Gminy Pruszcz.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 16:41	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		28		Głosy przeciw	
		0		Głosy wstrzymujące się	
				Głosy nieoddane	
				5	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	NIEODDANY	16.	Mikołajczak Jakub	NIEODDANY
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	NIEODDANY
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	NIEODDANY
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	NIEODDANY

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
16	15. Projekt uchwały w sprawie delegowania radnego Rady Miasta Bydgoszczy kadencji 2024-2029 do Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego kadencji 2022-2025.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 16:43	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		28		Głosy przeciw	
		0		Głosy wstrzymujące się	
				Głosy nieoddane	
				3	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	NIEODDANY	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	NIEODDANY	18.	Róg Szymon	NIEODDANY
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	PRZECIWIW	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
17	16. Projekt uchwały w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 16:45	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		26			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		0			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		0			
				Głosy nieoddane	
				2	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	NIEODDANY	18.	Róg Szymon	NIEODDANY
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
18	17. Projekt uchwały w sprawie wyboru przedstawicieli Rady Miasta Bydgoszczy do Bydgoskiej Rady ds. Praw Człowieka i Równego Traktowania.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 16:54	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		21			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		0			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		0			
				Głosy nieoddane	
				7	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	NIEODDANY
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	NIEODDANY	20.	Sieg Paweł	NIEODDANY
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	NIEODDANY
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	NIEODDANY	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	NIEODDANY	26.	Walczak Piotr	NIEODDANY
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
19	18. Projekt uchwały w sprawie wyboru przedstawicieli Rady Miasta Bydgoszczy do Rady Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 16:56	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		28		Głosy przeciw	
		0		Głosy wstrzymujące się	
				Głosy nieoddane	
				4	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	NIEODDANY
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	NIEODDANY	20.	Sieg Paweł	NIEODDANY
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	NIEODDANY
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
20	19. Głosowanie 1				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 16:59	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		24			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		0			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		1			
				Głosy nieoddane	
		3			
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	NIEODDANY
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	NIEODDANY
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	NIEODDANY
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	WSTRZYMUJĘ SIĘ	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
21	19. Głosowanie 2				
Typ głosowania		jawne	Data głosowania: 19.06.2024 17:21		
Liczba uprawnionych					
		28	Głosy za		15
Liczba obecnych					
		28	Głosy przeciw		12
Liczba nieobecnych					
		0	Głosy wstrzymujące się		0
			Głosy nieoddane		1
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	PRZECIW
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	PRZECIW
3.	Czerska-Thomas Joanna	PRZECIW	17.	Nowicka Izabela	PRZECIW
4.	Czwojda Janusz	PRZECIW	18.	Róg Szymon	NIEODDANY
5.	Drozd Kazimierz	PRZECIW	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	PRZECIW	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	PRZECIW	24.	Świątkowski Maciej	PRZECIW
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	PRZECIW	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	PRZECIW	28.	Zwolak Mateusz	PRZECIW

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
22	19. Projekt uchwały w sprawie wyboru członków Bydgoskiej Rady Seniorów.				
Typ głosowania		jawne	Data głosowania: 19.06.2024 17:46		
Liczba uprawnionych					
		28	Głosy za		26
Liczba obecnych					
		28	Głosy przeciw		0
Liczba nieobecnych					
		0	Głosy wstrzymujące się		0
			Głosy nieoddane		2
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	NIEODDANY	18.	Róg Szymon	NIEODDANY
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
23	20. Projekt uchwały w sprawie powołania Rady Społecznej Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego SP ZOZ im. dr. E. Warmińskiego w Bydgoszczy.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 17:48	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		28		Głosy przeciw	
		0		Głosy wstrzymujące się	
				Głosy nieoddane	
				1	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	NIEODDANY
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
24	21. Głosowanie 1				
Typ głosowania		jawne	Data głosowania: 19.06.2024 17:52		
Liczba uprawnionych					
		28	Głosy za		22
Liczba obecnych					
		28	Głosy przeciw		0
Liczba nieobecnych					
		0	Głosy wstrzymujące się		0
			Głosy nieoddane		6
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	NIEODDANY	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	NIEODDANY
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	NIEODDANY
8.	Ginther Radosław	NIEODDANY	22.	Szabelska Grażyna	NIEODDANY
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	NIEODDANY	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
25	21. Głosowanie 2				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 17:53	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		19			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		0			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		0			
				Głosy nieoddane	
				9	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	NIEODDANY	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	NIEODDANY	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	NIEODDANY	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	NIEODDANY
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	NIEODDANY
8.	Ginther Radosław	NIEODDANY	22.	Szabelska Grażyna	NIEODDANY
9.	Gralik Jędrzej	NIEODDANY	23.	Szopiński Jan	NIEODDANY
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
26	21. Głosowanie 3				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 17:53	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		21			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		0			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		0			
				Głosy nieoddane	
				7	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	NIEODDANY	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	NIEODDANY	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	NIEODDANY
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	NIEODDANY
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	NIEODDANY	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	NIEODDANY	24.	Świątkowski Maciej	NIEODDANY
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
27	21. Głosowanie 4				
Typ głosowania		jawne	Data głosowania: 19.06.2024 17:54		
Liczba uprawnionych					
		28	Głosy za		10
Liczba obecnych					
		28	Głosy przeciw		1
Liczba nieobecnych					
		0	Głosy wstrzymujące się		0
			Głosy nieoddane		17
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	NIEODDANY
2.	Bokiej Paweł	NIEODDANY	16.	Mikołajczak Jakub	PRZECIW
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	NIEODDANY
4.	Czwojda Janusz	NIEODDANY	18.	Róg Szymon	NIEODDANY
5.	Drozd Kazimierz	NIEODDANY	19.	Rusielewicz Elżbieta	NIEODDANY
6.	Dzakanowski Bogdan	NIEODDANY	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	NIEODDANY	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	NIEODDANY
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	NIEODDANY	25.	Tylicki Zdzisław	NIEODDANY
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	NIEODDANY
13.	Kufel Robert	NIEODDANY	27.	Zagłoba-Zygler Lech	NIEODDANY
14.	Mackiewicz Anna	NIEODDANY	28.	Zwolak Mateusz	NIEODDANY

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
28	21. Projekt uchwały w sprawie powołania Rady Społecznej Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Bydgoszczy.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 17:55	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		23			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		0			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		2			
				Głosy nieoddane	
		3			
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	WSTRZYMUJĘ SIĘ	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	NIEODDANY
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	NIEODDANY
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	WSTRZYMUJĘ SIĘ	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	NIEODDANY	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
29	22. Projekt uchwały w sprawie ustanowienia pomnikiem przyrody dębu szypułkowego rosnącego w Bydgoszczy, na terenie Ogrodu Botanicznego w Leśnym Parku Kultury i Wypoczynku w Myśliczynie.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 17:56	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	NIEODDANY	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	NIEODDANY	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	NIEODDANY	18.	Róg Szymon	NIEODDANY
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
30	23. Projekt uchwały w sprawie przyznania dotacji dla Parafii Katedralnej p.w. Św. Marcina i Mikołaja w Bydgoszczy na realizację zadania pn. „Prace ratunkowe dachu i ścian kościoła akademickiego p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Bydgoszczy” w ramach dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 17:58	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		28		Głosy przeciw	
		0		Głosy wstrzymujące się	
		0		Głosy nieoddane	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	ZA
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
31	24. Głosowanie 1				
Typ głosowania		jawne	Data głosowania: 19.06.2024 18:19		
Liczba uprawnionych					
		28	Głosy za		11
Liczba obecnych					
		28	Głosy przeciw		16
Liczba nieobecnych					
		0	Głosy wstrzymujące się		0
			Głosy nieoddane		1
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	PRZECIW
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	PRZECIW
3.	Czerska-Thomas Joanna	NIEODDANY	17.	Nowicka Izabela	PRZECIW
4.	Czwojda Janusz	PRZECIW	18.	Róg Szymon	ZA
5.	Drozd Kazimierz	PRZECIW	19.	Rusielewicz Elżbieta	PRZECIW
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	PRZECIW	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	PRZECIW
10.	Hoppe Tomasz	PRZECIW	24.	Świątkowski Maciej	PRZECIW
11.	Jeleniewski Marek	PRZECIW	25.	Tylicki Zdzisław	PRZECIW
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	PRZECIW	27.	Zagłoba-Zygler Lech	PRZECIW
14.	Mackiewicz Anna	PRZECIW	28.	Zwolak Mateusz	PRZECIW

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
32	24. Projekt uchwały w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ograniczenia niskiej emisji.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 18:19	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		20			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		2			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		6			
				Głosy nieoddane	
		0			
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	WSTRZYMUJĘ SIĘ	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	WSTRZYMUJĘ SIĘ	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	WSTRZYMUJĘ SIĘ
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	WSTRZYMUJĘ SIĘ
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	PRZECIW
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	PRZECIW
9.	Gralik Jędrzej	WSTRZYMUJĘ SIĘ	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	WSTRZYMUJĘ SIĘ
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
33	26. Projekt uchwały w sprawie wydzierżawienia nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 18:24	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		25			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		0			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		1			
				Głosy nieoddane	
		2			
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	WSTRZYMUJĘ SIĘ	15.	Matowska Monika	NIEODDANY
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	ZA
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	NIEODDANY	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
34	27. Projekt uchwały w sprawie ustanowienia prawa służebności drogowej na nieruchomości stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej przy ul. Modrzewiowej.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 18:26	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		26			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		0			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		1			
Głosy nieoddane					
		1			
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	NIEODDANY
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	ZA
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	WSTRZYMUJĘ SIĘ
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
35	28. Projekt uchwały w sprawie ustanowienia prawa służebności gruntowej na nieruchomości, będącej w użytkowaniu wieczystym Miasta Bydgoszczy, położonej przy ul. Królowej Jadwigi.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 18:27	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		28		Głosy przeciw	
		0		Głosy wstrzymujące się	
				Głosy nieoddane	
				26	
				0	
				1	
				1	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	NIEODDANY
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	ZA
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	WSTRZYMUJĘ SIĘ
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
36	29. Projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na połączenie spółki z większościovym udziałem Miasta Bydgoszczy działającej pod firmą Bydgoski Park Przemysłowo –Technologiczny Sp. z o.o. z jednoosobową spółką Miasta Bydgoszczy działającą pod firmą Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o., w trybie łączenia się przez przejęcie.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 18:39	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		27			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		0			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		1			
Głosy nieoddane					
		0			
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	ZA
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	WSTRZYMUJĘ SIĘ	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
37	30. Projekt uchwały zmieniający uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu miasta na 2024 rok (7).				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 18:46	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		18			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		0			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		8			
				Głosy nieoddane	
		2			
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	WSTRZYMUJĘ SIĘ	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	WSTRZYMUJĘ SIĘ	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	WSTRZYMUJĘ SIĘ
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	WSTRZYMUJĘ SIĘ	20.	Sieg Paweł	WSTRZYMUJĘ SIĘ
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	WSTRZYMUJĘ SIĘ
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	NIEODDANY
9.	Gralik Jędrzej	WSTRZYMUJĘ SIĘ	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	WSTRZYMUJĘ SIĘ	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	NIEODDANY	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
38	31. Projekt uchwały zmieniający uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Bydgoszczy (7).				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 18:46	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		28		Głosy przeciw	
		0		Głosy wstrzymujące się	
				Głosy nieoddane	
				18	
				1	
				8	
				1	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	WSTRZYMUJĘ SIĘ	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	WSTRZYMUJĘ SIĘ	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	WSTRZYMUJĘ SIĘ
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	WSTRZYMUJĘ SIĘ	20.	Sieg Paweł	WSTRZYMUJĘ SIĘ
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	WSTRZYMUJĘ SIĘ
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	PRZECIW
9.	Gralik Jędrzej	WSTRZYMUJĘ SIĘ	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	WSTRZYMUJĘ SIĘ	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	NIEODDANY	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
39	32. Projekt uchwały w sprawie wyboru uzupełniającego ławników do Sądu okręgowego w Bydgoszczy na kadencję 2024- 2027.				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 19:03	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		26			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		0			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		0			
				Głosy nieoddane	
				2	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	ZA
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	ZA
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	NIEODDANY
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	NIEODDANY
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
40	33. Projekt uchwały w sprawie wynagrodzenia Prezydenta Miasta Bydgoszczy				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 19:05	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		26			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		1			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		0			
				Głosy nieoddane	
				1	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	ZA
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	PRZECIWIW
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	NIEODDANY
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
41	34. Projekt uchwały w sprawie ustalenia zasad przyznawania diet za udział w pracach Rady Miasta Bydgoszczy i jej organów oraz zwrotu kosztów podróży służbowych radnych				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 19:09	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		27			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		0			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		1			
				Głosy nieoddane	
				0	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	ZA	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	ZA	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	ZA	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	ZA
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	ZA	20.	Sieg Paweł	WSTRZYMUJĘ SIĘ
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	ZA
8.	Ginther Radosław	ZA	22.	Szabelska Grażyna	ZA
9.	Gralik Jędrzej	ZA	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	ZA	26.	Walczak Piotr	ZA
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
42	35. Wniosek formalny: Zwolak Mateusz				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 19:51	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		28		Głosy przeciw	
		0		Głosy wstrzymujące się	
				Głosy nieoddane	
				12	
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	NIEODDANY	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	NIEODDANY	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	NIEODDANY	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	NIEODDANY
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	NIEODDANY	20.	Sieg Paweł	NIEODDANY
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	NIEODDANY
8.	Ginther Radosław	NIEODDANY	22.	Szabelska Grażyna	NIEODDANY
9.	Gralik Jędrzej	NIEODDANY	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	NIEODDANY	26.	Walczak Piotr	NIEODDANY
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
43	36. Apel RM				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 20:10	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		16			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		0			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		1			
				Głosy nieoddane	
		11			
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	NIEODDANY	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	NIEODDANY	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	NIEODDANY	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	NIEODDANY
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	NIEODDANY	20.	Sieg Paweł	NIEODDANY
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	NIEODDANY
8.	Ginther Radosław	WSTRZYMUJĘ SIĘ	22.	Szabelska Grażyna	NIEODDANY
9.	Gralik Jędrzej	NIEODDANY	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	NIEODDANY	26.	Walczak Piotr	NIEODDANY
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA

5	V Sesja Rady Miasta Bydgoszczy				
Głosowanie					
44	37. Projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z radnym Rady Miasta Bydgoszczy				
Typ głosowania		jawne		Data głosowania: 19.06.2024 20:21	
Liczba uprawnionych					
		28		Głosy za	
		16			
Liczba obecnych					
		28		Głosy przeciw	
		10			
Liczba nieobecnych					
		0		Głosy wstrzymujące się	
		0			
				Głosy nieoddane	
		2			
Kworum zostało osiągnięte					
Uprawnieni do głosowania					
Lp	Nazwisko i imię	Głos	Lp	Nazwisko i imię	Głos
1.	Bielawa Wojciech	PRZECIW	15.	Matowska Monika	ZA
2.	Bokiej Paweł	PRZECIW	16.	Mikołajczak Jakub	ZA
3.	Czerska-Thomas Joanna	NIEODDANY	17.	Nowicka Izabela	ZA
4.	Czwojda Janusz	ZA	18.	Róg Szymon	PRZECIW
5.	Drozd Kazimierz	ZA	19.	Rusielewicz Elżbieta	ZA
6.	Dzakanowski Bogdan	NIEODDANY	20.	Sieg Paweł	PRZECIW
7.	Gałęska Maria	ZA	21.	Siembida Katarzyna	PRZECIW
8.	Ginther Radosław	PRZECIW	22.	Szabelska Grażyna	PRZECIW
9.	Gralik Jędrzej	PRZECIW	23.	Szopiński Jan	ZA
10.	Hoppe Tomasz	ZA	24.	Świątkowski Maciej	ZA
11.	Jeleniewski Marek	ZA	25.	Tylicki Zdzisław	ZA
12.	Krzemkowski Michał	PRZECIW	26.	Walczak Piotr	PRZECIW
13.	Kufel Robert	ZA	27.	Zagłoba-Zygler Lech	ZA
14.	Mackiewicz Anna	ZA	28.	Zwolak Mateusz	ZA